

ARBETSMILJÖ
VERKET

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2008:4

Arbetsmiljön 2007

The Work Environment 2007

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2008:4

Arbetsmiljön 2007

The Work Environment 2007

Serie: Arbetsmiljöstatistik ISSN 1652-1110
Ansvarig utgivare: Maria Schönefeld
Statistikansvarig: Cecilia Åqvist
Arbetsmiljöverket
www.av.se

Utgiven juni 2008

Layout: Atéljen, SCB
Tryck: SCB-Tryck, Örebro 2008

Arbetsmiljön 2007

The Work Environment 2007

Det övergripande målet för regeringens arbetsmiljöpolitik är en arbetsmiljö som förebygger ohälsa och olycksfall, är anpassad till människors olika fysiska och psykiska förutsättningar samt är utvecklande för individen. Arbetsmiljöverket (AV) har huvudansvaret för genomförande av regeringens arbetsmiljöpolitik. AV har sedan den 1 juli 1994 ansvaret för den officiella statistiken om arbetsmiljön.

Arbetsmiljöundersökningen 2007 har genomförts av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Arbetsmiljöverket. SCB har sedan 1989 gjort löpande undersökningar om arbetsförhållandena inom svenskt arbetsliv genom att vartannat år ställa frågor till 10 000 - 15 000 personer. Vissa av frågorna ställdes även vid en undersökning som genomfördes 1984. Frågorna i Arbetsmiljöundersökningen 2007 ställdes som tilläggsfrågor i SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) under oktober-december 2007, och via enkäter som skickades till dem som svarat på tilläggsfrågorna och sagt att de också vill svara på enkäten.

I detta Statistiska meddelande redovisas resultat från undersökningen 2007 och även vissa resultat från de tidigare undersökningarna. Resultaten för samtliga i undersökningen ingående frågor redovisas både på totalnivå och för kvinnor och män efter tre åldersgrupper. För ett urval av frågorna görs även redovisningen efter en relativt detaljerad yrkes- och näringsgrensindelning samt efter socioekonomisk indelning. Dessa indelningar är möjliga genom utnyttjandet av uppgifter som samlats in i AKU. Urval av frågor för den mer detaljerade redovisningen har gjorts i samråd mellan AV och SCB.

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Jan Weiner, Arbetsmiljöverket, tfn 08-730 90 00
jan.weiner@av.se
www.av.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Kerstin Fredriksson, SCB, tfn 08-507 940 41
kerstin.fredriksson2@scb.se
Alf Andersson, SCB, tfn 08-506 948 46
alf.andersson@scb.se
www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning	6
Om Arbetsmiljöundersökningen	11
Summary	13
About the Work Environment Survey	13
Inledning	18
Metodbeskrivning	19
Undersökningens kvalitet	23
Undersökningens resultat redovisas indelade i tio avsnitt.	
Avsnitt 1 innehåller samtliga frågor i undersökningen redovisade efter kön och åldersgrupp.	
Avsnitten 2-10 inleds med kortare textavsnitt med tablåer, diagram och kommentarer till vissa utvalda frågor. Därefter följer, för dessa, tabeller efter yrke (SSYK), näringsgren (SNI) och socio-ekonomisk indelning (SEI).	
1 Arbetsmiljöundersökningen 2007; samtliga frågor	29
Andel sysselsatta fördelade efter kön och åldersgrupp	
2 Sysselsättning, arbetstid, tid i nuvarande yrke	42
systematiskt arbetsmiljöarbete, företagshälsovård	
Antal sysselsatta oktober/november 2007	
Arbetstidens förläggning. Övertidsarbete	
Andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke	
Systematiskt arbetsmiljöarbete	
Tillgång till och insatser av företagshälsovård	
3 Användning av vissa maskiner, datoranvändning	60
Handhållna, rörliga, stationära maskiner	
Persondatoranvändning	
4 Kroppsliga och andra besvär	74
Ont i övre/nedre delen av ryggen, i axlar eller armar samt höfter, ben, knän eller fötter	
Svårt att sova p.g.a. tankar på jobbet	
Kroppslig uttröttnings	
Trött och håglös	
Olust inför att gå till arbetet	
Saknar tid för familj, vänner, fritidsaktiviteter	
Otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna	
Sjuknärvaro minst två gånger det senaste året	

5 Fysiskt tungt arbete, påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser, sittande arbete	101
Tunga lyft	
Måste böja och vrida sig	
Kroppsligt arbete	
Fysiskt ansträngande arbete	
Framåtböjd arbetsställning	
Vriden arbetsställning	
Arbete med armarna i axelhöjd	
Arbete sittande ställning, tid man sitter och arbetar i ett sträck.	
6 Exponering för vissa fysikaliska och kemiska faktorer	120
Buller	
Kroppsvibrationer	
Vibrationer från handhållna maskiner	
Kyla	
Hudkontakt med oljor/skärvätskor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel eller vatten	
Luftföroreningar	
Tobaksrök (passiv rökning) .	
7 Den psykosociala arbetsmiljön	141
Arbetar över eller tar med jobb hem	
Upprepade arbetsmoment	
Inflytande på arbetet	
Arbetet innebär att man måste lösa krävande problem	
Fortbildning	
Bristande stöd av chefer och arbetskamrater	
Prioritering av arbetsuppgifter	
Möjlighet att framföra kritik	
Konflikter/bråk med tredje person	
Våld eller hot om våld	
Mobbning	
Sexuella trakasserier, trakasserier på grund av kön	
8 Upplevelse av den egna arbetssituationen	181
Alldeles för mycket att göra	
Arbetsuppgifterna är för svåra/enkla	
Inflytandet över arbetet är för litet	
Arbetet är psykiskt påfrestande, enformigt, bundet och ofritt	
Mycket meningsfullt arbete	
I stort är nöjd med arbetet	
9 De yngres arbetsförhållanden	201
10 De äldres arbetsförhållanden	204
Bilagor/Appendices	
1 Antal enkätsvarande	210
2 Näringsgrensindelning (SNI)	216
3 Socioekonomisk indelning	218

Sammanfattning

I denna rapport redovisas Arbetsmiljöundersökningen 2007.

Arbetsmiljöundersökningen ger en mångfasetterad bild av förhållanden 2007 samt möjlighet att se förändringar sedan föregående undersökning 2005 och från nittiotalets början. Rapporten visar på de stora skillnader som förekommer mellan olika yrkeskategorier och branscher.

I stora drag är den fysiska arbetsbelastningen ganska stabil beträffande kroppsligt ansträngande arbete, påfrestande arbetsställningar etc. men det finns tecken på att belastningen minskat sedan 2005. Kraven har däremot ökat vad gäller övertidsarbete, både för kvinnor och män, och fler kvinnor upplever att de har alldeles för mycket att göra. Ont i olika delar av kroppen efter arbetet har minskat för både kvinnor och män liksom problem att sova och känslor av olust inför arbetet. Det psykosociala klimatet på arbetsplatserna har också förbättrats vad gäller stöd och uppmuntran. Mobbing och olika former av bråk har minskat.

Arbetsmiljön har alltså i många avseenden utvecklats positivt för både kvinnor och män men för unga vuxna, de under 30, har vi inte kunnat konstatera samma gynnsamma utveckling. För dem har istället arbetsmiljön försämrats i flera avseenden.

Nedan ges en översiktlig bild av statistiskt signifikanta förändringar i svaren från sysselsatta kvinnor och män jämfört med 2005 års undersökning. Förändringarna är i allmänhet inte stora utan gäller förhållanden som blivit något mera eller något mindre vanliga. Observera att först redovisas det som är gemensamt för kvinnor och män och sedan vad som förändrats för respektive kön. För att få en samlad bild av vad som har förändrats för t.ex. kvinnor måste man därför läsa både det som är gemensamt med män och det som är specifikt för kvinnor.

Vad som blivit bättre i arbetsmiljön i stort år 2007 jämfört med 2005

Både kvinnor och män

Både kvinnor och män anser att risken för förflyttning till annat arbete eller permitteringar minskat sedan 2005. Konflikter på arbetsplatsen har också minskat liksom olust inför att gå till arbetet. En mindre andel än 2005 upplever att de har för lite inflytande över sitt arbete liksom att arbetet är psykiskt påfrestande. En större andel anser de har ett meningsfullt arbete. Ont i axlar eller armar efter arbetsdagens slut är mindre vanligt förkommande bland både kvinnor och män jämfört med 2005 och färre känner sig kroppsligt uttröttade efter arbetet. Det har blivit mindre vanligt att man efter arbetet är för trött eller saknar tid för familj, vänner och fritidsaktiviteter. Arbetsmiljöbrister åtgärdas i större utsträckning 2007 än 2005.

Kvinnor

Att ha ett rörligt arbete kan både ses som något positivt och som något negativt. För kvinnor, och speciellt för kvinnor i åldern 30-49 år, har sittandet i arbetet minskat sedan 2005. En mindre andel kvinnor över 30 år uppger att arbetet är enformigt. Ont i ryggen och nacken efter arbetet har minskat sedan 2005 bland kvinnor som är 30-49 år liksom ont i höfter och ben bland kvinnor i åldern 50-64 år. En lägre andel kvinnor, 30 år och uppåt, anser att de får otillräckligt med sömn eller otillräckligt med vila och avkoppling mellan arbetsdagarna.

Män

Det är en lägre andel män (30-49 år) än 2005 som uppger att de är utsatta för så högt buller att man inte kan samtala. Konflikter med chefen har minskat för män i alla åldersgrupper och man får i högre grad hjälp med att prioritera arbetsuppgifterna när det är mycket att göra. För män över

30 år har stöd och uppmuntran från chefen blivit vanligare. Jämfört med 2005 har utbildning på betald arbetstid blivit vanligare för män som är 30- 49 år. Svårigheter att sova på grund av tankar på arbetet har minskat för män mellan 30 och 49 år. En mindre andel av männen i samma ålder har gått till arbetet två gånger eller mer trots att de av hälsoskäl borde stannat hemma. Det har blivit mindre vanligt att man efter arbetet är för trött eller saknar tid för familj, vänner och fritidsaktiviteter. Mobbingen har minskat för män under 50 år.

Förändringarna mellan 2005 och 2007 är som tidigare nämnts inte stora men statistiskt säkerställda.

Vad som blivit sämre i arbetsmiljön i stort år 2007 jämfört med 2005

Både kvinnor och män

Om man jämför 2007 med 2005 så är det drygt 4 procentenheter fler, av både kvinnor och män, som har så mycket att göra att de är tvungna att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem. Tillgången till företagshälsovård har under samma tidsperiod minskat med omkring 2 procentenheter.

Kvinnor

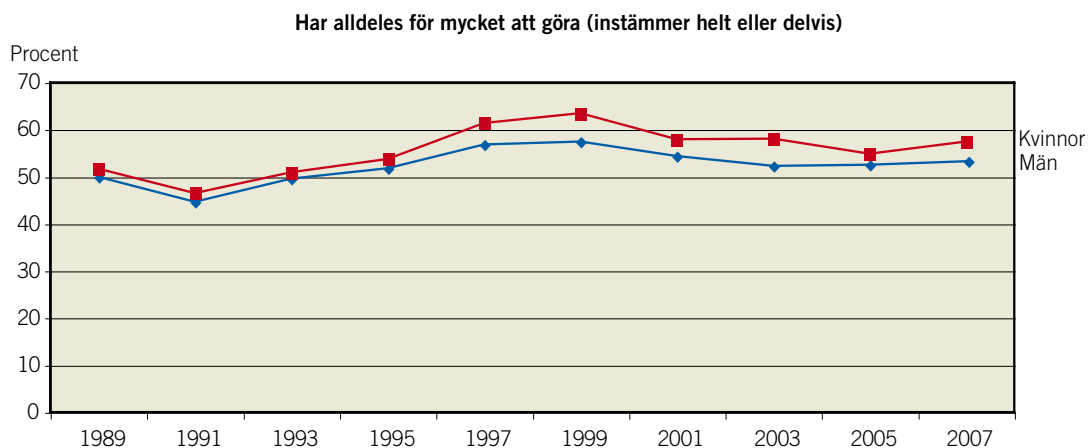
Att varje vecka ha så mycket att göra att man är tvungna att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem har blivit mer än 5 procentenheter vanligare bland kvinnor under 50 år sedan 2005. Vissa fysiska arbetsmiljöförhållanden har också blivit sämre. För en större andel kvinnor under 30 år kräver arbetet 2007 att de enbart upprepar samma arbetsmoment många gånger i timmen jämfört med 2005. En större andel kvinnor under 30 arbetar med handhållna vibrerande verktyg eller maskiner jämfört med 2005, och kvinnor mellan 30 och 50 år är mer utsatta för olika typer av luftföroreningar. Det har också blivit vanligare att ofta ha hudkontakt med rengörings- och desinfektionsmedel. Kvinnor över 30 drar sig 2007, i högre utsträckning än 2005, för att framföra kritiska synpunkter om arbetsförhållandena.

Män

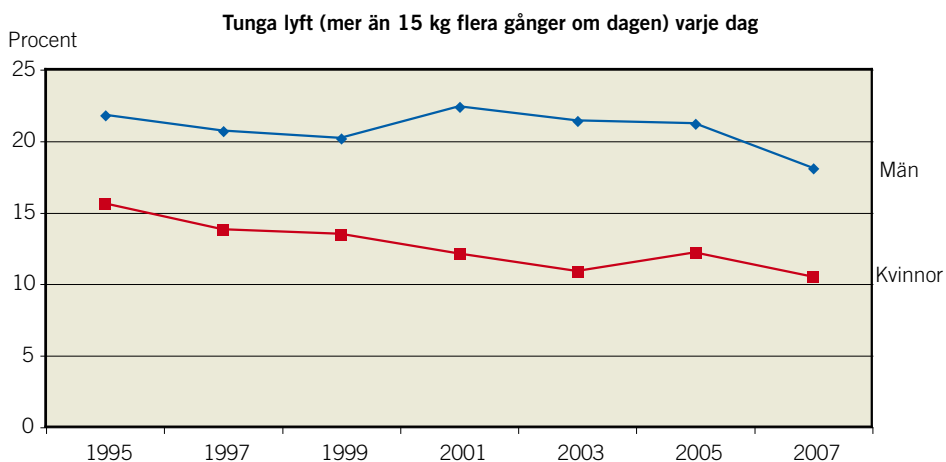
Män mellan 30 och 50 år anger 2007, i större utsträckning än 2005, att de måste arbeta över eller ta med jobb hem och har dessutom blivit mer stillasittande på arbetet. Män under 30 år är i högre grad utsatta för tobaksrök från andra och andra typer av luftföroreningar. Samma grupp arbetar 2007 mer med handhållna vibrerande verktyg eller maskiner än 2005 och arbetet kräver i högre grad än tidigare att de enbart upprepar samma arbetsmoment många gånger i timmen.

Förändringar över längre tid

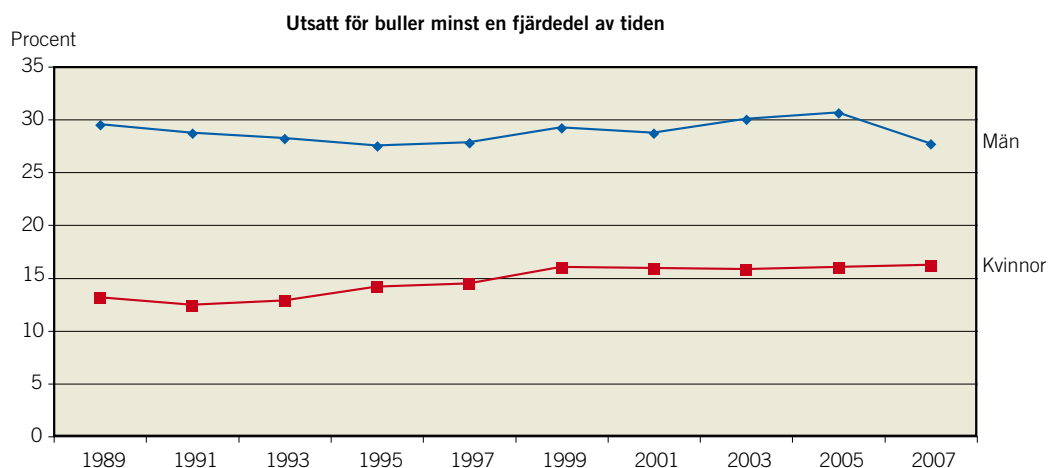
Nedan visas utvecklingen över lite längre tid för vissa arbetsmiljöfrågor.

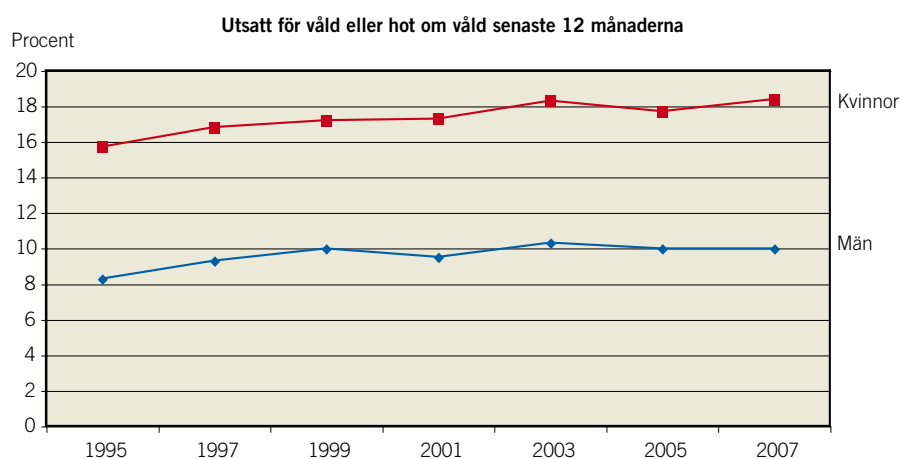
Andelen sysselsatta som uppger att de har alldeles för mycket att göra ökade kraftigt från 1991 till 1999. Därefter blev det en nedgång och från 2003 instämmer en oförändrad andel av männen, drygt 50 procent, i att de har för mycket att göra. För kvinnorna har belastningen åter ökat sedan 2005.

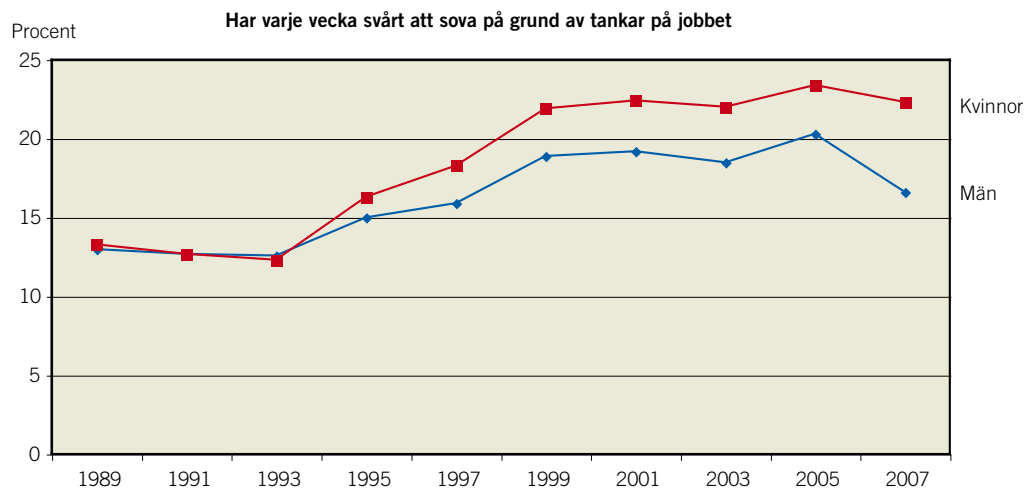
Andelen kvinnor som dagligen måste lyfta minst 15 kilo åt gången har minskat relativt statigt sedan 1995. År 2007 kan vi även för männen se en nedgång av dem som dagligen lyfter tungt.

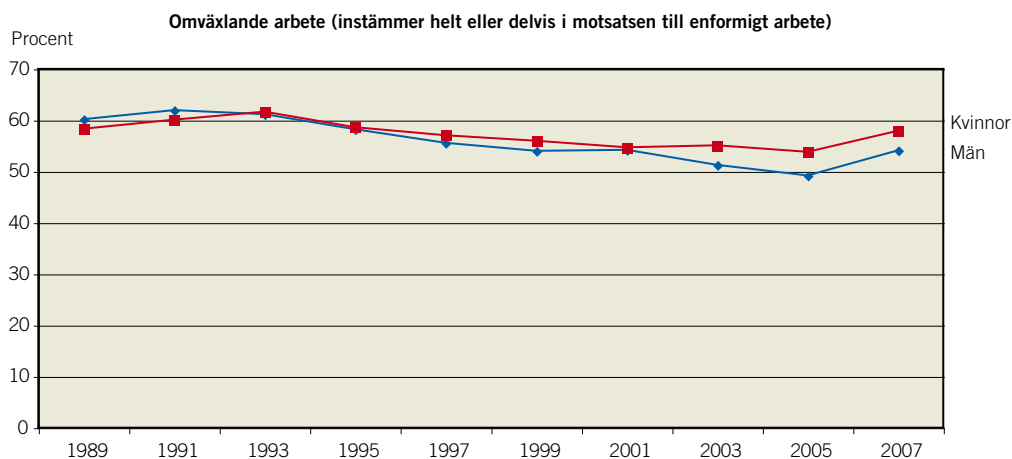
För kvinnor finns det mellan 1989 och 1999 en statistiskt säkerställd ökning av andelen som uppger sig vara utsatt för buller på arbetsplatsen. Därefter är andelen exponerade ganska konstant. För männen låg andelen som uppger exponering för buller länge på ungefär samma nivå som 1989, men sedan 2005 har det blivit en viss förbättring. Män är dock fortfarande i betydligt större utsträckning än kvinnor exponerade för buller på arbetsplatsen.

För både kvinnor och män finns en statistiskt säkerställd ökning av andelen som anger utsatthet för våld eller hot om våld om man ser till hela perioden (1995-2007). För kvinnorna avser ökningen tiden fram till 2003 och för männen till 1999. Mellan 2005 och 2007 har inga statistiskt säkerställda förändringar skett.

Från 1993 fram till 2005 ses en kraftig ökning, både för kvinnor och män, av sovsvårigheter på grund av tankar på arbetet. Ökningen avser främst perioden 1995 till 1999. Sedan 1993 är det betydligt vanligare bland kvinnor än bland män att ha problem med sömnen med anledning av tankar på arbetet. För männen minskade sömnbesvären signifikant mellan 2005 och 2007.

Andelen med omväxlande arbete minskade både för kvinnor och män under perioden 1989 till 2005. Sedan 2005 har en ökning skett som är statistiskt säkerställd för både kvinnor och män.

Om Arbetsmiljöundersökningen

SCB genomför sedan 1989 Arbetsmiljöundersökningar vartannat år. 2007 års undersökning har genomförts på uppdrag av Arbetsmiljöverket. I och med den finns resultat från tio undersökningar som genomförts på likartat sätt och där resultaten kan jämföras. De resultat som redovisas i denna rapport baserar sig på undersökningar från senhösten/vintern 2007 samt 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003 och 2005. Undersökningarnas syfte är att beskriva arbetsmiljön för den sysselsatta befolkningen mellan 16 och 64 år.

Arbetsmiljöundersökningen 2007 är baserad på ett urval av drygt 12 500 personer av den sysselsatta befolkningen. Den genomfördes som tilläggsfrågor i samband med SCB:s löpande arbeidskraftsundersökningar (AKU), vilka görs som telefonintervjuer. Tilläggsfrågorna kompletterades därefter med en postenkät till dem som medverkat i intervjuundersökningen. Antalet svarande var knappt 10 500 i telefonintervjun och knappt 8 000 på postenkäten.

Trots det relativt omfattande antalet svarande blir vissa redovisningsgrupper små och därmed osäkra för ett enskilt år, exempelvis om uppdelning görs på både kön och yrke respektive kön och näringsgren. Genom att kvinnor och män finns inom olika delar av arbetsmarknaden och därmed har olika arbetsmiljö är det av stor betydelse att redovisa uppgifter efter kön. I tabellerna över yrke och näringsgren har vi därför valt att redovisa siffrorna totalt 2005 och 2007 samt att göra en könsuppdelning för det sammanslagna materialet för de tre undersökningsomgångarna 2003, 2005 och 2007 (2003/05/07). I tabellerna över socioekonomisk grupp redovisas fördelning efter kön, åldersgrupper och resultat för 1993–2007 med åren sammanslagna två och två: 1993/95, 1997/99, 2001/2003, 2005/07. Uppgifter om antalet sysselsatta är beräknade på ett genomsnitt för mätperioden oktober – november 2007.

En förändring vid resultatredovisningen sedan Arbetsmiljöundersökningen från och med 2005 är att endast grupper om minst 400 svarande redovisas. Avsikten är att ge tillförlitligare värden och mindre risker för övertolkningar. Den tidigare tillämpade gränsen var 100 svarande.

För att underlätta läsningen är redovisningen uppdelad i tio avsnitt. **Avsnitt 1** omfattar en tabell med redovisning av samtliga frågor som ingår i Arbetsmiljöundersökningen 2007 fördelade efter kön och åldersgrupper. **Avsnitten 2–10** är en ämnesvis indelning och innehåller ett urval av frågor vilka redovisas efter yrke (SSYK), näringsgren (SNI) och socioekonomisk indelning (SEI).

Yrkesindelningen följer Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). Denna yrkesklassificering bygger på typ av arbete och de kvalifikationer som krävs för detta arbete.

Näringsgrensindelningen följer i huvudsak den indelning som utnyttjas i AKU och kodades t.o.m. år 2001 efter SNI92. Från och med år 2003 används Standard för svensk näringsgrensindelning SNI2002. Den bestäms för personer i arbetskraften med utgångspunkt från det enskilda företagets huvudsakliga verksamhet vid det arbetsställe där urvalspersonen är sysselsatt.

Förändringar av Arbetsmiljöundersökningen 2007

Arbetsmiljöundersökningen har successivt förändrats – senast 2005 – för att bättre beskriva aktuella arbetsmiljöförhållanden och för att minska svarsbortfallet, som successivt ökat under det senaste årtiondet. Som underlag har bl.a. funnits bortfallsanalyser. Förändringarna 2005 rörde såväl undersökningens uppläggning som innehåll. Den del av undersökningen som genomförs i form av en telefonintervju kortades ned och riktades till en del med särskilda frågor till yngre och äldre. I 2007 års undersökning har utvecklingen gått vidare. Frågor till de unga har koncentrerats till uppgifter om hur många jobb man har haft, om man bedömer att man har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden och om man har arbetsuppgifter som motsvarar ens utbildning. De som är minst 50 år har fått frågor om man bedömer att arbetet (om det behövs) är anpassat till åldern och om man anser sig orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder.

Datorfrågorna har koncentrerats på persondatorer, även i form av laptop. Ytterligare "styrdon" utöver tangentbord och datormus har belysts; musplatta på tangentbord och mouse trapper eller roller mouse.

En ny fråga inom ett väsentligt område mäter ensamarbete, om man arbetar ensam och riskerar att hamna i otrygga eller hotfulla situationer.

De mer omfattande omdispositioner i mätinstrumentet som gjordes 2005 kan i någon utsträckning ha påverkat resultaten. SCB:s rimlighetsbedömningar leder ändå till slutsatsen att för nästan samtliga aktuella variabler dessa förändringar kan stå för någon enda procent i punktskattningarna. Totalt sett kan sägas att det finns en betydande kontinuitet i mätinstrumentet, vilket ger långa tids-serier för variabler inom centrala områden för arbetsmiljö.

Summary

About the Work Environment Survey

Statistics Sweden has carried out Work Environment Surveys every other year since 1989. The 2007 survey was conducted on behalf of the Swedish Work Environment Authority. Results, including this survey, are now available from ten surveys that have been conducted in a similar way and thus yield comparable results. The results described in this report are based on surveys from late autumn/winter 2007 and from 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003 and 2005. The purpose of the surveys is to describe the work environment of the population in employment between the ages of 16 and 64.

The Work Environment Survey 2007 is based on a sample of just over 12 500 persons of the employed population. It was conducted with a set of supplementary questions in connection with Statistics Sweden's regular Labour Force Survey (LFS), which is done by telephone. Those who have taken part in the interview survey and answered the supplementary questions then receive additional questions in a postal questionnaire. The number of respondents was slightly more than 10 500 in the telephone interview and slightly less than 8 000 in the postal questionnaire.

In spite of the relatively large number of respondents, some domains turn out small and therefore give uncertain results for individual years if broken down, e.g. by both sex and occupation or sex and economic activity. Since women and men are employed in different parts of the labour market and thus have different work environments, it is of great importance to report the data by sex. We have therefore chosen to present combined figures for 2005 and 2007 and give a breakdown by sex of the combined data for the survey rounds of 2001, 2003 and 2005 (2003/05/07) in the occupational and economic activities tables. The breakdown in the socioeconomic group is presented according to sex, age group and results for 1991-2007, combining the years two at a time: 1993/95, 1997/99, 2001/2003, 2005/07. Data on the number of persons in employment is estimated on an average of the measurement period October-November 2007.

Since 2005 the presentation of the results in the Work Environment Survey only includes groups that have had at least 400 respondents. This is to give more reliable values and fewer risks for over-interpretation. Previously this limit was set at 100 respondents.

In order to make it easier to read, the presentation is divided into ten sections. **Section 1** consists of a table presenting responses to all the questions used in the 2007 Work Environment Survey broken down by sex and age groups. **Sections 2-10** contain a selection of variables/ presented by occupation (SSYK), economic activity (SE-SIC) and socio-economic group (SEI).

The occupational classification follows the classification used in the Swedish Standard Classification of Occupations (SSYK). This classification builds on the type of work and the qualifications required for the work.

Classification of economic activities also follows the classification used in the LFS and is coded according to SE-SIC92 up to and including 2001. From 2003 onwards, the Swedish Standard Industrial Classification of 2002 has been used. The economic activity of persons in the labour force is determined on the basis of the principal activity of the particular enterprise at the workplace (local unit) where the sample member is employed.

Changes in the Work Environment Survey 2007

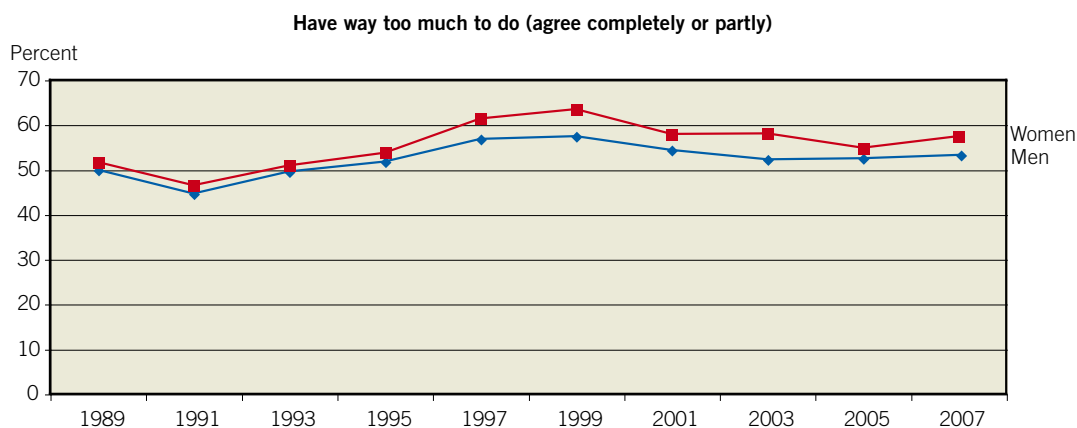
The Work Environment Survey 2005 was changed firstly to better describe current work environment conditions and secondly to try to reduce non-response that has gradually increased during the last ten years. An analysis of non-response was available for as a basis for this work. The changes concerned both the structure and the contents of the survey. The part of the survey

conducted by telephone interviews was shortened and was partly directed towards younger and older persons. In the survey 2007 the development has gone on. Those under age 30 were asked how successful they had been in entering working life and how well their work tasks correspond with their education. Those at least age 50 were (as in 2001, 2003 and 2005) given questions such as whether they thought it is possible to have the strength to continue working up until normal retirement age. The questions regarding computers concentrated to PCs. Some questions could be dropped since the areas concerning the questions are better-illustrated in the new LFS, such as questions on working time.

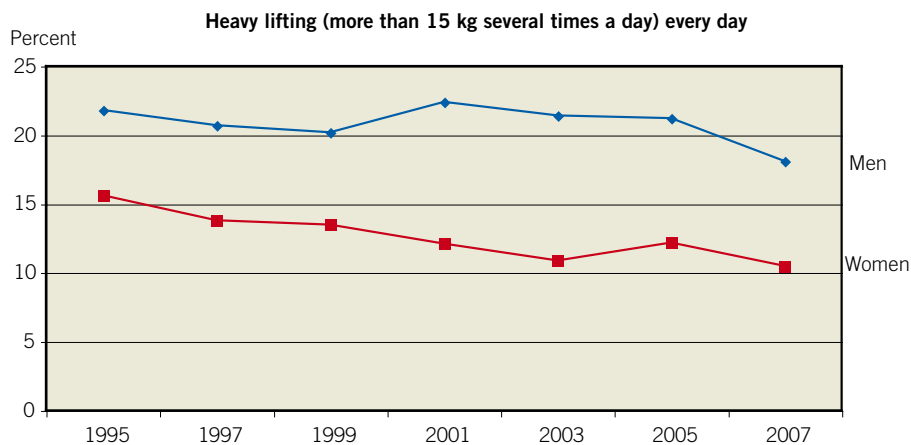
Changes in the measuring instrument can to some degree have affected results. Assessments of reasonability done by Statistics Sweden leads to the conclusion that for nearly all the current variables the point estimations may have been affected with at the most one or two percent. All in all, it can be said that there is a significant continuity in the measuring instrument, which produces long time series for variables within central areas of the work environment.

Changes in the work environment over longer periods of time

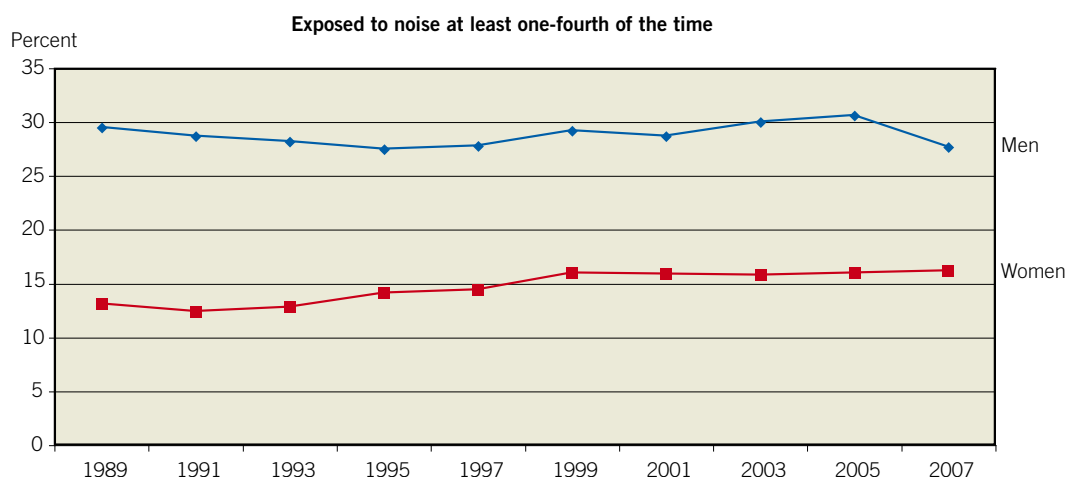
The following illustrates trends over somewhat longer periods of time for some environment issues.

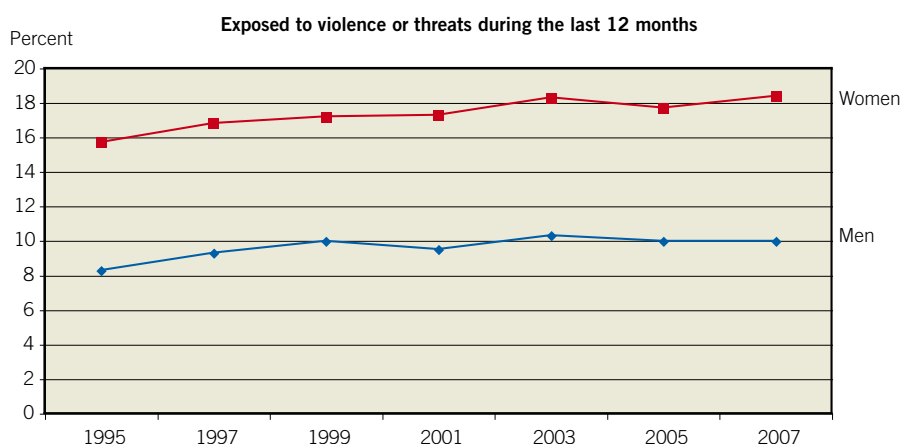
The percentage of employed persons who say they have way too much to do rose sharply from 1991 to 1999. Then there was a drop and from 2003 about 50 percent of the men (unchanged proportion) agree that they have too much to do. The burden for women has been rising again since 2005.

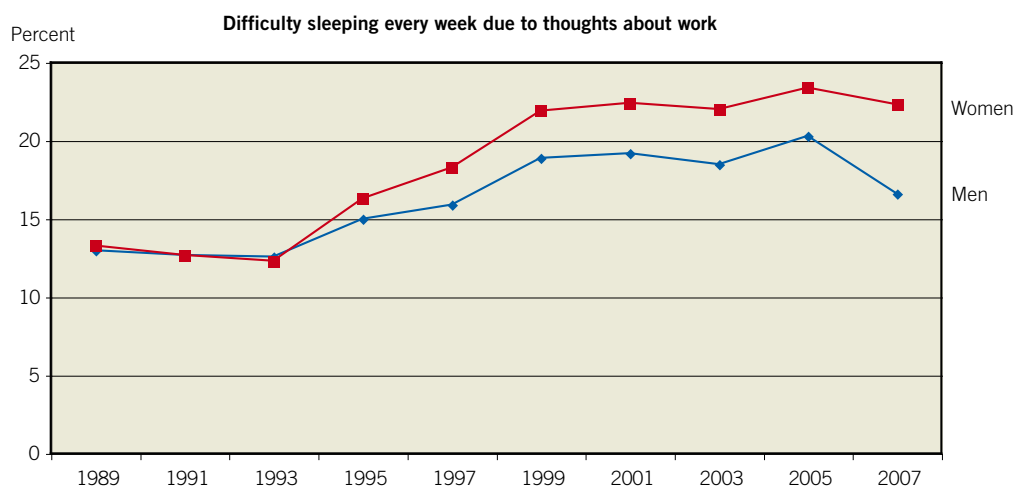
Since 1995 there has been a steady drop in the percentage of women who several times a day are required to lift at least 15 kg. We also see a decrease in the percentage of men who do heavy lifting on a daily basis.

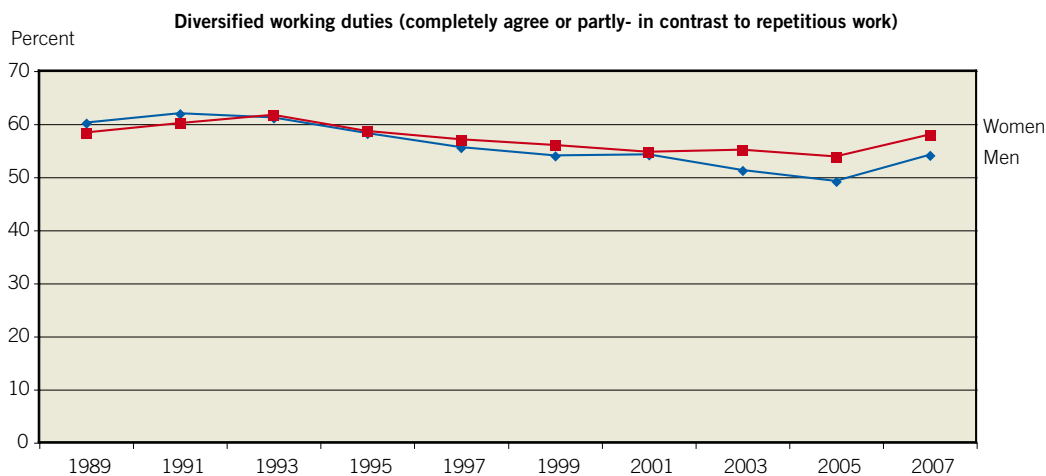
There is a statistically significant rise in noise at the workplace between 1989 and 1999 for women. The question here defines noise as when you cannot converse in a normal tone of voice. From then on the proportion of those exposed is fairly constant. The percentage of men who say they have been exposed to noise remained at about the same level as in 1989, but since 2005 there has been a certain improvement. However, men are still exposed to noise in the workplace to a significantly greater degree than women.

There is a statistically significant rise in the number of both women and men who report that they have been exposed to violence when looking at the entire period (1995-2007). The increase affects the women for the time up until 2003 and for men up until 1999. No changes occurred from 2005 to 2007.

From 1993 up until 2005 there is a statistically significant increase for both men and women regarding difficulties sleeping due to thoughts about work. The increase mainly refers to the period 1995 to 1999. Since 1993 it has been increasingly more common among women than among men to have sleeping problems due to thoughts about work. Such problems for men dropped considerably from 2005 to 2007.

The percentage of those with diversified working duties has decreased for both men and women for the period 1989 to 2005. Since 2005 a statistically significant increase has occurred for men and women.

Inledning

Det är viktigt att kunna belysa hur arbetslivet ser ut och förekomsten av olika faktorer som påverkar arbetsliv och arbetsmiljö. Det finns behov av uppgifter om hur vanliga olika förhållanden är och hur besvär och riskfaktorer/exponeringar förändras. Förändringar i arbetsliv och arbetsmiljö medför behov av ny kunskap och ställer nya krav på statistiken. Både Arbetsmiljöverket som är ansvarigt för arbetsmiljöstatistiken och andra användare ställer dessa krav.

Arbetsmiljön i bred mening beskrivs med hjälp av denna mycket omfattande urvalsundersökning som har utförts sedan 1989. Vartannat år intervjuas runt 14 000 personer, som får besvara ca 130 frågor om sina arbetsförhållanden. Inför 1995 års Arbetsmiljöundersökning gjordes en relativt stor översyn av frågeinstrumentet varvid ett stort antal frågor tillkom som bättre än tidigare beskrev aktuella tendenser och förhållanden i arbetsmiljön. Av samma skäl har vissa förändringar gjorts i undersökningarna 1999 – 2005. I den här föreliggande undersökningen, 2007, har återigen vissa förändringar gjorts av frågor och av undersökningens uppläggning i intervjudelen.

Huvuddelen av de använda frågorna syftar till en objektiv beskrivning av förhållanden i arbetsmiljön. Andra frågor gäller *upplevelsen* av arbetsmiljön. En del fysiska eller psykosomatiska besvär efterfrågas. En del frågor gäller mer allmänna attityder till förhållanden i arbetet.

Urvalet är stort nog för att beskrivningar skall kunna göras för olika kategorier: yrke, näringsgren, socioekonomisk grupp, kön, ålder m.m. Genom att flera undersökningar kan läggas samman finns möjlighet att skapa ett mycket omfattande statistiskt material, som möjliggör uppdelningar och redovisningar av arbetsmarknaden i många olika undergrupper.

Med surveymetod kan flexibla och kostnadseffektiva undersökningar göras. En viss urvalsosäkerhet finns dock. Eftersom Arbetsmiljöundersökningen genomförs som en tilläggsundersökning till SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU), kan uppgifter i den undersökningen utnyttjas för bakgrundsinformation.

Genom att undersökningen upprepas vartannat år ges möjlighet att dels följa utvecklingen över tid, dels göra sammanslagningar av undersökningarna. Nu finns resultat från tio undersökningar.

Denna rapport ingår i Arbetsmiljöverkets rapportserie Arbetsmiljöstatistik. Resultaten från Arbetsmiljöundersökningarna före 2007 har redovisats i serien Statistiska meddelanden (SM) och i temapublikationer i serien "Information om arbetsmarknad och utbildning" (IAM). I de senare utnyttjas statistiken för att belysa speciella frågeställningar kring arbetslivs- och arbetsmiljöfrågor. SCB utför på uppdrag olika typer av specialbearbetningar av resultaten från Arbetsmiljöundersökningarna. I specialbearbetningarna kan resultat visas för andra grupper än dem som redovisas i detta statistiska meddelande liksom samband mellan olika variabler. En beskrivning av statistiken finns på SCB:s hemsida www.scb.se. Föreliggande rapport med den officiella arbetsmiljöstatistiken finns i sin helhet redovisat på AV:s hemsida www.av.se. Detsamma gäller temarapporter som bygger på Arbetsmiljöundersökningarnas data.

Metodbeskrivning

Arbetsmiljöundersökningen står metodmässigt på en grund av långvarigt och omfattande utvecklingsarbete vid SCB när det gäller metoder att beskriva arbetsmiljöförhållanden utifrån intervju- och enkätfrågor. Metodarbetet har bl.a. bestått i ett antal valideringsstudier, där svar på många olika typer av frågor jämförts med annan slags information – t.ex. teknisk. Detta arbete har visat i vilka sammanhang man kan vänta sig meningsfulla svar på frågor av detta slag och har också givit en uppfattning om hur man bör utforma frågor och svarsalternativ.

En viktig slutsats är att frågor måste vara mycket precist formulerade, om resultaten skall bli tillfredsställande. De bör också beröra sådant som människor lätt kan observera med sina sinnen. Frågorna bör vidare utnyttja gränser som är naturliga och lätta att uttrycka i ord. Uppfyller frågorna högt ställda krav i dessa avseenden, är det möjligt att få svar, som på ett meningsfullt och klargörande sätt beskriver faktiska arbetsmiljöförhållanden. Metodutvecklingsarbetet beskrivs i en specialpublikation: "Att utveckla sociala indikatorer - en surveyansats belyst med exemplet arbetsmiljö" (A. Wikman, *Urval nr 21, SCB 1991*).

Några ord om bakgrunden till de frågor som valts

Vad gäller den fysiska arbetsmiljön behandlar frågorna påfrestande tungt arbete, lyftarbete, påfrestande ensidiga arbetsställningar och påfrestande arbetsrörelser, utsatthet för kyla, buller, vibrationer och kemiska och biologiska hälsorisker. Vad gäller den psykosociala arbetsmiljön behandlar frågorna arbetsmängd, kvalifikationskrav, koncentrationskrav, reaktioner på arbetet/feedback, inflytande och påverkansmöjligheter, monotona och enahanda arbetsuppgifter, social gemenskap och socialt stöd. Frågorna behandlar också krämpor och besvär som följd av arbetet, liksom en hel del bakgrundsförhållanden. Stor hänsyn har tagits till vilka möjligheter, som funnits att entydigt definiera ingående begrepp, men det gäller inte enbart vad som kan tänkas vara lätt att fråga om preciserat och exakt utan också vad som är centralt inom respektive ämnesområde. Nedan illustreras med exempel överväganden som legat bakom valet av indikatorer.

Tungt arbete definieras i allmänhet i termer av belastning på hjärta och lungor. Gör man en rent teknisk mätning söker man ofta uppskatta den extra syreförbrukning som sker som följd av arbetet. I Arbetsmiljöundersökningen frågas om arbetet leder till ökad andhämtning. Andhämtningen är direkt relaterad till syreförbrukningen.

Lyftarbete är också ofta tungt arbete. Här uppstår påfrestande främst på muskler och leder, framför allt i ryggen. Belastningen är direkt beroende av tyngden på det som lyfts och hur lyften sker. Frågor ställs om såväl tyngduppskattningar som arbetsställningar.

Påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser kan bl.a. påverka muskler och leder. Fysiologiskt skiljer man dynamiskt muskelarbete från statiskt. Vid dynamiskt muskelarbete spänns muskeln i intervaller med perioder av avspänning där emellan. Muskeln fungerar i dessa sammanhang som en pump för blodomloppet, och avfallsprodukter kan lätt transporteras bort. Vid statiskt muskelarbete stryper i stället muskeln blodgenomströmningen och problem uppstår. Låsta arbetsställningar och monotont upprepade rörelser, som leder till i det närmaste konstanta spänningar, är viktiga faktorer för förekomsten av problem. I Arbetsmiljöundersökningen ställs frågor kring låsta arbetsställningar och ensidigt upprepade rörelser.

Klimatförhållandenas inverkan på människan är beroende av en mängd samverkande faktorer. Det är komplicerat att väga samman tekniska mätvärden till sammanfattande mått på klimatet. Man måste mäta temperatur, luftfuktighet och luftens rörelser och dessutom ta hänsyn till personens kläder, fysiska konstitution och det fysiska arbetets art. Vanligt är därför att man även vid tekniska expertundersökningar använder människan själv och hennes reaktioner som mätare för den totala klimatbilden. En fråga om arbete i kyla ställs i Arbetsmiljöundersökningen.

Beträffande **buller** brukar vanligtvis den allmänna bullernivån mätt i decibel diskuteras. I Arbetsmiljöundersökningen beskrivs nivån på bullret genom en fråga om bullrets störande effekter på samtal och möjligheter att uppfatta samtal.

Kemiska och biologiska hälsorisker utgör ett komplext område. Även med tillgång till bästa tekniska apparatur och goda ekonomiska resurser är det krävande att göra en tillfredsställande kartläggning av arbetsmiljön i dessa avseenden. Förhållandena varierar ofta över tid och rum, och det kan vara svårt att avgöra vad som på längre sikt är mest avgörande och farligt. Svar på intervjufrågor kan naturligtvis inte ge exakt information. Genom att fråga arbetstagare vad de ser och känner med sina sinnen, kan man dock få en grov uppfattning om förhållandena. Sådana frågor ställs i Arbetsmiljöundersökningen.

När frågorna inom det **psykosociala frågeområdet** utvecklades, var utgångspunkten allmänna stressteoretiska perspektiv.

Ett perspektiv utgår från ett resonemang kring kroppens reaktioner på stress. När det gäller arbetsmiljöförhållanden, brukar man säga att det finns risk för negativa stressreaktioner om man har allt för höga krav i arbetet eller allt för mycket att göra. Även allt för små krav och allt för lite att göra i arbetet kan bidra till stressreaktioner. Med perspektiv utgående från kroppens reaktioner på stress riktas intresset på vissa aspekter i arbetsmiljön.

Ett annat perspektiv har sin utgångspunkt i en bedömning av vanligt förekommande former för arbetsorganisation vilka kan bidra till ohälsa och negativ stress genom att de snävar in och styr den enskilde samt motverkar engagemang och utveckling.

En sådan arbetsorganisation kan för den enskilde innebära:

- Begränsade möjligheter att bestämma arbetstakten och uppläggningsenheten av arbetet
- Begränsade arbetsuppgifter som upprepas om och om igen
- Arbetsuppgifter, som ofta är mindre kvalificerade och kräver begränsade yrkeskunskaper
- Svårighet att se helheten i det man gör och att uppfatta sin egen roll som betydelsefull
- Risk att man måste arbeta ganska isolerad från andra människor
- Stora krav på prestation samtidigt som den egna kontrollen av förutsättningarna är begränsade. (Detta är psykiskt påfrestande – inte minst vid arbete med människor i vård, omsorg eller utbildning.)
- Bristen på återhämtning från arbetet och otillräcklig sömn och vila

Med hjälp av intervju- och enkätfrågor förefaller det möjligt att beskriva de företeelser som dessa perspektiv aktualiserar. Arbetsmiljöundersökningen har indikatorer för att belysa dessa förhållanden:

Psykisk påfrestning

- Arbetsmängd
- Kvalifikationskrav
- Kvalifikationskrav i förhållande till den arbetande individens förutsättningar
- Arbete som innebär krävande relationer till andra
- Monotona och enahanda arbetsuppgifter
- Möjlighet att kunna uppfatta arbetet som meningsfullt och engagerande
- Höga arbetskrav och brist på inflytande
- Brist på socialt stöd i arbetet
- Brist på återhämtning, sömn och vila
- Risker för arbetsskador
- Mobbning och olika former av trakasserier, hot och våld

Social gemenskap

- Inflytande, valfrihet, förhållande till chefer
- Möjlighet att få stöd och hjälp
- Möjlighet att kunna framföra kritiska åsikter
- Möjlighet att fortbilda sig inom sitt yrke och utvecklas
- Bundenhet och koncentrationskrav

Arbetsmiljöarbetets former

För att belysa hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs på arbetsplatserna infördes från och med 2001 års undersökning en fråga till samtliga svarande om detta. Från och med undersökningen 2003 infördes ett antal mer detaljerade frågor. Dessa senare frågor riktas endast till dem som bör ha mer omfattande kunskap om det systematiska arbetsmiljöarbetet, d.v.s. chefer och arbetstagarnas representanter i arbetsmiljöarbetet. Från och med 2003 års undersökning utökades blocket om företagshälsovård så att det belyser inte enbart om man har tillgång till sådan utan också om den har gjort några insatser på arbetsplatsen under de senaste 12 månaderna, vilka slags problem det gällde samt en bedömning av effekterna av insatserna.

Förändringar av Arbetsmiljöundersökningen 2007

Relativt stora förändringar av mätinstrumentet gjordes i föregående undersökning (2005) genom ändringar i uppläggnings- och genom ett mer aktuellt, riktat och engagerande innehåll. Telefonintervjudelen kortades och riktades delvis med särskilda frågor till yngre och äldre. I 2007 års undersökning har ytterligare några ändringar gjorts, bl.a. har några mindre väl fungerande frågor till yngre och äldre tagits bort. Nya frågor är en som ger en självskattning av arbetsförmågan och en som mäter ensamarbete.

Svarsskalor

I Arbetsmiljöundersökningen används främst svarsskalor som uttrycker tid och med vars hjälp den svarande kan ange hur vanligt förekommande en företeelse är. Denna typ av svarsskalor möjliggör relativt precisa och tolkningsbara svar. En viktig del av metodutvecklingen har varit att finna svarsskalor som inte onödigtvis gör beskrivningar subjektiva. När det gäller att mäta attityder används skalor avpassade för detta.

De i Arbetsmiljöundersökningen vanligaste svarsskalorna är följande:

Skalor som anger *hur vanligt förekommande* något är.

- 1 Varje dag,
- 2 Ett par dagar per vecka (1 dag av 2),
- 3 En dag per vecka (1 dag av 5),
- 4 Ett par dagar per månad (1 dag av 10),
- 5 Inte alls/Sällan de sista 3 månaderna

I tabellredovisning används *Varje dag* (1) och *Varje vecka* (1-3).

Vissa händelser är så allvarliga att det är väsentligt att veta om de t.ex. förekommit under *det senaste året*.

- 1 Varje dag,
- 2 Ett par dagar per vecka (1 dag av 2),
- 3 En dag per vecka (1 dag av 5),
- 4 Ett par dagar per månad (1 dag av 10),
- 5 Några gånger de sista 3 månaderna,
- 6 Någon gång de sista 12 månaderna,
- 7 Inte alls de sista 12 månaderna

I tabellredovisningen används

Utsatt någon gång de senaste 12 månaderna (1-6).

En annan ofta använd svarsskala anger *hur stor del av arbetstiden* något förhållande råder.

- 1 Nästan hela tiden,
- 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden,
- 3 Halva tiden,
- 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden,
- 5 Lite (kanske $\frac{1}{10}$ av tiden),
- 6 Nej inte alls

I tabellredovisningen används *Minst $\frac{1}{4}$ av tiden (1-4), Minst $\frac{1}{2}$ tiden (1-3),*

Som mest $\frac{1}{2}$ tiden (3-6), Nästan hela tiden (1), Högst $\frac{1}{10}$ av tiden (5-6).

En skala som innebär en allmänna bedömning av *hur vanligt förekommande* något är, t.ex. om man kan få hjälp när man behöver.

- 1 Alltid,
- 2 För det mesta,
- 3 För det mesta inte,
- 4 Aldrig

I tabellredovisningen används *För det mesta inte/aldrig (3-4).*

Skala för mätning av *upplevelser*. En serie indikatorer består av motsatspar där man får ange om man instämmer helt eller delvis i det ena eller det andra eller om man väljer "varken eller".

- 1 Instämmer helt,
- 2 Instämmer delvis,
- 3 Varken eller (mittalternativ i en 5-gradig skala)
- 4 Instämmer delvis,
- 5 Instämmer helt,

I tabellredovisningen används *Instämmer helt eller delvis (1-2) eller (4-5).*

Undersökningens kvalitet

0 Inledning

SCB har sedan 1989 gjort löpande undersökningar om arbetsmiljön inom svenskt arbetsliv genom att vartannat år ställa frågor till 10 000 - 15 000 personer. Undersökningen har genomförts med samma metodik sedan starten 1989, urvalsstorlekarna har varierat något. Vissa av frågorna ställdes även vid en undersökning som genomfördes 1984. Arbetsmiljöundersökningen genomförs genom att tilläggsfrågor ställs till ett delurval av dem som ingår i Arbetskraftsundersökningens (AKU) telefonintervju, och via enkäter som skickas till dem som svarat på tilläggsfrågorna. De i AKU insamlade uppgifterna kan utnyttjas som bakgrundsinformation bl.a. för att särredovisa olika grupper i arbetslivet.

AKU har genomgått en betydande förändring och EU-anpassning sedan april 2005. Arbetsmiljöundersökningen är främst beroende av om definitionen av sysselsatta skulle förändras. Så har i huvudsak inte skett med undantag av att sysselsatta som är folkbokförda i Sverige men har sin huvudsyssla i ett annat land nu räknas in som sysselsatta enligt AKU. I Arbetsmiljöundersökningens urval har dessa tagits med, d.v.s. en liten del av deltagarna kommer att referera till arbetsförhållanden i andra länder. I denna resultatredovisning har de fått ligga kvar, eftersom deras påverkan av resultaten är ringa.

Vissa förändringar i själva mätinstrumentet för AKU kan i någon utsträckning påverka vilka som klassificeras som sysselsatta. Bedömningen är dock att det för Arbetsmiljöundersökningens beskrivningar av olika arbetsmiljöförhållanden torde ha en marginell inverkan.

I samband med detta EU-anpassningsarbete i AKU genomfördes också andra förändringar av kvalitetsförbättrande karaktär. Bl.a. infördes bättre statistiska metoder inklusive en mer modern och bättre säsongrensningss metod. De för användarna synliga effekterna av dessa förändringar är, på sikt, framförallt möjlighet till fler säsongrensade serier, kompletta beräkningar av osäkerheterna i beräknade värden liksom bättre konsistens i skattningar mellan olika redovisningsgrupper.

Genom att en stor del av bransch- respektive yrkeskodning görs direkt i intervjusituationen förbättras kvaliteten (i tidigare AKU gjordes detta i efterhand).

1 Innehåll

Objekt och population

Samtliga sysselsatta (16-64 år) som är folkbokförda inom landet, drygt fyra miljoner individer.

Varabler

Yrke: bakgrundsvariabel från AKU

Näringsgren: bakgrundsvariabel från AKU

Socioekonomisk indelning: bakgrundsvariabel från AKU

Kön: bakgrundsvariabel från AKU

Ålder: bakgrundsvariabel från AKU

Arbetsmiljövariabler. Samtliga variabler från Arbetsmiljöundersökningen ingår i tabell 1. Där ingår även från AKU variabler om antalet som arbetar på arbetsstället, anställningstid, arbetstider och övertid.

Statistiska mått

Procent, uppräknade tal.

Redovisningsgrupper

Yrke, näringsgren, socioekonomisk indelning, kön, ålder för den sysselsatta befolkningen. Redovisning görs för grupper där antalet svarande är minst 400. (I rapporter före 2005 sattes gränsen till minst 100 svarande.)

Referenstider

Datainsamlingen för 2007 års undersökning pågick för telefonintervjudelen från början av oktober till mitten av december. Enkätinsamlingen påbörjades en dryg vecka efter första telefonintervjun var avklarad och fortsatte till början av mars 2008. Frågorna avsåg i allmänhet förhållanden under de senaste tre månaderna, för några variabler den senaste 12 månadersperioden.

2 Tillförlitlighet

Osäkerhetskällor

En osäkerhetskälla för undersökningen är att den är baserad på urval. Som alltid för urvalsstatistik beror statistikuppgiftens osäkerhet av den aktuella redovisningsgruppens storlek. Förutom urvalsosäkerheten påverkas tillförlitligheten i undersökningen bland annat av frågemetoden och hur intervjupersonerna tolkar frågorna, samt av det faktum att bortfallet är relativt stort. Se även "Att utveckla sociala indikatorer - en surveyansats belyst med exemplet arbetsmiljö" (A. Wikman, *Urval nr 21*, SCB 1991).

Urval

Vid urvalsdragningen till AKU sker en indelning i strata efter län, kön samt åldersgrupp (15-åringar, 16-64-åringar samt 65-74-åringar). Inom varje stratum dras ett obundet slumpmässigt urval (osu). Vart och ett av urvalen, som varje månad år 2007 består av runt 21 500 personer, roteras på så sätt att en åttondel förnyas mellan två på varandra följande undersökningstillfällen. Personer i urvalet intervjuas en gång per kvartal, sammanlagt åtta gånger under två år, varefter de byts ut mot nya.

Arbetsmiljöundersökningens delurval i AKU

Urvalet till Arbetsmiljöundersökningen 2007 är ett delurval av **sysselsatta 16-64 år** som deltagit i AKU för 3:e till 6:e gången under oktober – november och som var sysselsatta vid intervjutillfället.

Ramtäckning

Uppdatering av AKU:s urval sker ca 3 veckor före den aktuella mät månaden med avseende på flyttningar, dödsfall och civilstånds- och medborgarskapsförändringar. Förändringar som sker mellan uppdateringen och intervjutillfället leder till övertäckning (ex. dödsfall eller utvandring). Dessutom uppstår övertäckning genom att Arbetsmiljöundersökningen inte omfattar de personer som vid intervjutillfället varit tjänstlediga eller långtidssjukskrivna 3 månader bakåt i tiden från intervjutillfället. Övertäckningen identifieras och plockas bort ur urvalet och påverkar därför inte skattningarna. Undertäckning är bortfallet för den sysselsatta delen i AKU.

Mätning

Data samlas in dels via tilläggsfrågor som ställs till intervjupersonen i direkt anslutning till telefonintervjun för AKU, dels via postenkäter. Efter den ordinarie AKU-intervjun ställs ett antal tilläggsfrågor under ca sex minuter varefter personen ombeds besvara en postenkät som tar ca 20 minuter att fylla i.

Mätfel uppstår om frågorna feltolkas. Tidigare metodstudier pekar på att relativt tillfredsställande svar fås med de frågor som använts, men vissa problem kvarstår alltid. Storleken på problemen kan vara svåra att ange, men omfattningen tros vara liten.

Svarsbortfall

Bortfallet består av tre delar - i AKU, i tilläggsfrågorna i telefonintervjun och i postenkäten.

I AKU finns uppgift om det totala bortfallet (ca 13 % 1991, ca 12 % 1993, 13 % 1995, 14 % 1997, 16 % 1999, 15,7 % 2001, 16,2 % 2003, 18,4 % 2005 och 19 % 2007). Det finns dock inga uppgifter om hur stort det är för delgrupperna sysselsatta resp. ej sysselsatta. Mot bakgrund av bortfallsstudier i AKU uppskattas att ca 10 procent av de sysselsatta bortfallit i AKU-delen av undersökningen 1991. Det kan således antas att bortfallet bland de sysselsatta är något lägre än det totala bortfallet i AKU. Arbetsmiljöundersökningen grundas på gruppen sysselsatta. Förutsättningar saknas för att med rimlig säkerhet skatta hur stort bortfallet var bland de sysselsatta 1993-2007.

I samband med AKU-intervjun sorterades de personer bort som var tjänstlediga eller långtids-sjukskrivna vid intervjutillfället. Bortfall uppstår i olika steg av undersökningen. De består av vägran, sjukdom, språkproblem, tidsbrist m.m.

Bortfallet i arbetsmiljöundersökningen för åren 1989-2005

	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007
Bruttourval	10916	15683	14506	14530	14397	14642	14809	14779	16787	12523
Bortfall i AKU mellan urvals- o intervjutillfälle	369									
Övertäckning	455	523	428	316	344	408	407	461	1225	405
Nettourval	10092	15160	14078	14214	14053	14234	14402	14317	15562	12118
Bortfall telefonintervjun										
Indirekt intervju	24	9	75	77	20	9	0	0	0	0
Vägrare	20	255	375	510	691	939	822	1085	1029	747
Språksvårigheter	9	79	50	78	90	121	105	98	132	116
Övrigt*	319	517	287	376	454	619	564	762	860	575
Summa bortfall	372	860	787	1041	1255	1688	1491	1945	2021	1438
Svar i telefonintervjun										
	9720	14300	13291	13173	12798	12546	12911	12372	13541	10680
Bortfall enkäten										
Vägrare/ ej inkomna enkäter	1298	1838	1579	2313	2344	2748	3275	3158	3838	2949
Svar på enkäten	8422	12462	11712	10860	10459	9798	9635	9214	9703	7729

* i gruppen Övrigt bortfall ingår bl.a. de som av olika skäl varit tvungna att avbryta intervjun när man skall gå över till arbetsmiljöfrågorna

Bortfall 1989-2005

Nedan redovisas en uppskattning av bortfallets omfattning i procent av undersökningspopulationen i olika moment.

Moment	Bortfall i procent									
	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007
Bortfall i ordinarie AKU	8	10	(12) ¹	(13) ¹	(14) ¹	(16) ¹	(16) ¹	(16) ¹	(18) ¹	(19) ¹
Bortfall i extra telefonintervju	4	6	6	7	9	12	10	14	13	12
Bortfall i postenkät	13	12	11	16	17	19	23	22	25	24
Totalt bortfall exkl. AKU	17	18	17	23	26	31	33	36	39	36

1) Siffran avser det totala bortfallet i AKU. Någon beräkning av bortfallet speciellt bland de sysselsatta finns inte.

Kompensation för bortfallet görs i samband med skattningsförfarandet. Resultaten efterstratifieras, d.v.s. viktas, så att fördelningarna i centrala bakgrundsvariabler förblir korrekta. Urvalet efterstratifieras efter kön och yrkesgrupper efter SSYK, totalt 45 strata (24 för män och 21 för kvinnor). Vid estimationen i Arbetsmiljöundersökningen är den centrala bakgrundsvariabeln skattningen av antal sysselsatta i AKU. För undersökningarna tidigare än 1997 används ett viktförfarande baserat på kön och yrkesgrupper klassificerade efter NYK, totalt 24 strata. Den del som vid intervjutillfället utgör övertäckning plockas bort ur urvalet. Viss undertäckning finns för dem som blivit sysselsatta mellan urvalstillfället och intervjutillfället.

För Arbetsmiljöundersökningen 1999 gjordes en närmare analys av svarande och bortfall. Avsikten var att först beskriva utförligt hur svarsfrekvens/bortfall varierar mellan olika kategorier i undersökningen. Det gällde också att bedöma vilka fel i skattningarna av resultaten som därmed uppstår och att bedöma i vilken utsträckning det använda estimeringsförfarandet med vikter gör resultaten mera riktiga. Undersökningens resultat redovisas i rapporten *Svar, bortfall och representativitet i Arbetsmiljöundersökningen 1999*. (Bakgrundsfakta 2001:6. SCB, 2001). Deltagandet är något lägre bland män än bland kvinnor. För både kvinnor och män är deltagandet jämförelsevis lågt bland unga, personer med låg utbildning, personer med låga inkomster samt personer med utländsk bakgrund. Vidare är deltagandet relativt lågt bland dem som har tidsbegränsade anställningar eller har deltidstjänster. Bland egna företagare är deltagandet också förhållandevis lågt.

Viktningen efter kön och yrke innebär att fördelningen beträffande kön och yrke blir korrekt, dvs. i överensstämmelse med fördelningen bland de svarande i AKU. Undersökningen visar att även fördelningen av andra förhållanden som har samband med yrke korrigeras, t.ex. näringsgren och utbildningsnivå. Däremot förblir de tidsbegränsat anställda även efter viktningen underrepresenterade i jämförelse med deras andel i AKU. Det noterades att dessa brister kan behöva beaktas vid olika analyser, men det bedömdes för tillfället inte vara tillräckligt skäl att ändra principerna för viktningen.

Bearbetning

Uppgifterna i tillägsfrågorna samlas in via datoriserade intervjuer, varvid maskinell granskning sker. Uppgifterna i postenkäten dataregistreras via skanner.

För 2007 års enkätundersökning gjordes tre påminnelseomgångar liksom i undersökningarna 1997-2005. Fr.o.m. 2001 utformades påminnelserna med en speciell uppmaning till unga och äldre, företagare och anställda, fast eller tillfälligt anställda samt till alla oavsett om deras arbetsmiljö är bra eller dålig. Tidigare har nämnts det arbete som gjorts med frågeinstrumentet i syfte att detta inte skall kännas för betungande för dem som deltar i undersökningen. En annan mycket viktig faktor för svarsfrekvensen är intervjuarnas förmåga att motivera deltagarna att delta i undersökningen. Inför 2007 års undersökning gavs därför intervjuarna en mer detaljerad skriftlig redogörelse för syftet med undersökningen och hur den använts än vad som givits tidigare. Representanter för arbetsmiljöverket var också och träffade SCB:s intervjuare som är stationerade i Örebro och gick igenom samt diskuterade denna sammanställning med dem. De åtgärder som gjorts för att minska bortfallet i undersökningen 2007 tycks ha haft effekt såtillvida att bortfallet minskade efter en lång rad år med ökningar.

Redovisning av osäkerhetsmått

Utifrån antalet enkätsvarande och med formeln i bilaga 1 kan signifikanta skillnader beräknas för andra konfidensintervall än det 95-procentiga som använts i denna rapport. Någon särskild redovisning av osäkerhetsmått görs ej i denna rapport.

3 Aktualitet

Frekvens

Undersökningen genomförs vartannat år sedan 1989.

Framställningstid

Uppgifter publiceras i AV:s rapportserie Arbetsmiljöstatistik i juni 2008.

Punktlighet

Publiceringen sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik (SCB, Statistik 2006).

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har genomförts med samma metodik sedan starten 1989, urvalsstorlekarna har varierat något beroende bl a på att antalet sysselsatta enligt Arbetskraftsundersökningarna varierat.

Undersökningarna 1989, 1991 och 1993 är i stort sett jämförbara med avseende på variabelinnehåll. I undersökningen 1995 ändrades ett 25-tal frågor. Frågeinstrumentet hölls oförändrat 1997. Varje ny undersökning har sedan inneburit utökningar netto. I Arbetsmiljöundersökningarna 1999, 2001, 2003 och 2005 tillkom sammantaget 35 frågor medan 19 utgick. Flertalet av dessa ändringar har varit aktualiseringar d.v.s. har syftat till att (bättre) mäta arbetsmiljöförhållanden som kommit i fokus för intresset. I och med revideringen inför 2007 års undersökning har – utöver att frågor har utgått och ersatts av andra – även en omDispositionering av enkäten gjorts, och några frågor har flyttats från intervjun till enkäten. I intervjun har vissa frågor en fått annan placering, d.v.s. föregås av andra frågor än tidigare. Det kan i någon utsträckning ha påverkat resultaten. Rimlighetsbedömningar leder ändå till slutsatsen för nästan samtliga aktuella variabler att dessa förändringar kan stå för någon enda procent i punktskattningarna.

Totalt sett kan sägas att det finns en betydande kontinuitet i mätinstrumentet, vilket ger långa tidsserier för variabler inom centrala områden för arbetsmiljö.

1997 ändrades insamlingsperioden för telefonintervjuer från att ha omfattat hela sista kvartalet till att omfatta endast oktober och november. Konsekvenserna av ändringen studerades med hjälp av 1993 och 1995 års undersökningar. Oktober-novemberdelarna av urvalen jämfördes med decemberdelarna för respektive åren. Slutsatserna efter denna studie var att en förändring av insamlingsperiod inte skulle medföra alltför stora störningar i resultaten som helhet. 2007 års undersökning har omfattat oktober-november 2007.

Fr.o.m. 1997 års undersökning kodas yrke enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). Uppgifterna för 1995 har kodats om från NYK83 till SSYK och 1997 års uppgifter har kodats om till NYK83 för att jämförelser skall kunna göras dels på yrkesnivå för en längre tidsperiod, dels för kvinnor och män 1995/1997.

Ändringen av standard vid yrkesklassificeringen medförde att förfarandet vid beräkningen av uppräkningsvikterna fick ändras. Tidigare estimationssystem byggde på en efterstratifiering efter kön och yrkesgrupper klassificerade efter NYK med AKU-skattningar av antalet sysselsatta per poststrata som hjälpinformation. Eftersom NYK-klassificeringen byttes mot SSYK fick även estimationssystemet förändras till att bygga på en efterstratifiering efter kön och yrkesgrupper klassificerade efter SSYK. Denna förändring i viktsystemet kan inte göras för undersökningarna före 1997 eftersom ingen kodnyckel finns mellan NYK och SSYK. Det nya SSYK-baserade viktsystemet verkar vid en grov uppskattning endast ge små skillnader i resultatet jämfört med det gamla NYK-baserade.

Fr.o.m. 1995 års undersökning redovisas näringsgrensindelningen enligt SNI92. Tidigare årgångar av undersökningen är omkodade från SNI69 till SNI92 med hjälp av en matris, som är utarbetad av och använd i samband med omkodning av AKU:s resultat. Även detta sätt att göra omkodning kan innebära viss osäkerhet i redovisningen. Från och med 2003 års undersökning tillämpas Svensk standard för näringsgrensindelning 2002 (SNI2002).

Nya och ändrade sätt att dela in näringsgrenar och att klassificera yrken medför svårigheter att göra jämförelser där dessa variabler ingår mellan resultat för nyare och äldre undersökningar.

Samanvändbarhet med annan statistik

Samkörning görs med Arbetsorsakade besvär. Data från båda dessa undersökningar kan göras tillgängliga också i den s.k. LISA-databasen. LISA, som är en Longitudinell Integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier. Den är en vidareutveckling av SCB:s longitudinella databas LOUISE och är till innehållet en myndighetsgemensam databas tillsammans med Försäkringskassan men administreras helt av SCB. Syftet med LISA är att möjliggöra en ny typ av analyser i samband med forskning och utvärderingar inom arbetsmarknads- och sjukförsäkringsområdet.

5 Tillgänglighet och förståelighet

Spridningsformer

Rapporten ges ut i Arbetsmiljöverkets rapportserie Arbetsmiljöstatistik, rapport 2008:4 och kan beställas från

Arbetsmiljöverkets publikationsservice, Box 1300, 171 25 Solna, telefon 08-730 97 00, fax 08-735 85 55 eller e-post: publikationsservice@av.se

Uppgifter finns på Arbetsmiljöverkets och SCB:s hemsidor. Resultaten från vissa frågor publiceras i SCB:s statistiska databaser.

Presentation

Tabeller, diagram och förklarande text i rapportserie Arbetsmiljöstatistik.

Dokumentation

Arbetsmiljöundersökningen, dokumenteras i SCBDOK i slutet av respektive publiceringsår. Delar av SCBDOK finns tillgänglig via SCB:s webbplats.

Upplysningstjänster

Enheten för Arbetskrafts- och arbetsmiljöundersökningar SCB, tfn. 08-506 940 00

SCB:s hemsida – www.scb.se

Statistikenheten, Arbetsmiljöverket (AV), tfn. 08-730 90 00

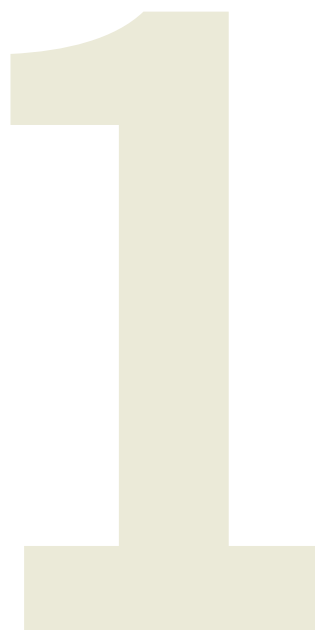
AV:s hemsida – www.av.se

Teckenförklaring

- Inget finns att redovisa
- 0,0 Mindre än 0,05 av enheten
- . Uppgift kan ej förekomma
- .. Uppgift ej tillgänglig eller för osäker för att anges

Explanation of symbols

- Magnitude nil
- 0,0 Magnitude less than 0.05 of the unit
- . Category not applicable
- .. Data not available or too uncertain to be published

Arbetsmiljöundersökningen 2007 – samtliga frågor

I detta avsnitt redovisas samtliga frågor ställda i Arbetsmiljöundersökningen 2007. Den färgade markeringen visar de frågor som också redovisas efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning i avsnitt 2-10. Siffran i högerkanten av en markerad rad anger vilket avsnitt som behandlar respektive fråga. *Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.*

Tabell 1 Redovisning av samtliga frågor. Andel sysselsatta (procent) fördelade efter kön och åldersgrupper 2007

Table 1 The results from all questions. Employed persons (per cent) by sex and age 2007

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
År i nuvarande yrke										
0–4 år	32	35	34	80	25	11	82	31	13	2
5–9 år	19	19	19	18	24	12	17	25	13	
10–19 år	21	21	21	2	32	17	2	29	21	
20 eller fler år	28	24	26	.*	19	60	.*	15	54	2
Antalet arbetande på nuvarande arbetsplats										
1–4	17	12	14	11	16	21	10	13	12	
5–9	10	10	10	10	10	9	12	9	10	
10–19	11	13	12	14	11	10	14	13	13	
20–49	17	18	17	18	17	16	18	18	19	
50–99	10	11	11	10	10	10	9	11	12	
100–499	17	14	16	15	18	18	12	15	15	
500 eller fler	13	13	13	11	14	12	10	15	13	
Vet ej men högst 10	1	1	1	2	1	1	2	1	1	
Vet ej men mer än 10	5	8	6	10	4	4	13	7	6	
Antal kvinnor och män på arbetsplatsen										
Flest kvinnor	13	65	38	13	11	16	61	63	71	
Flest män	63	13	39	63	66	59	13	15	9	
Lika många kvinnor som män	20	19	19	23	20	19	23	18	17	
Inga arbetskamrater	4	4	4	0	4	7	3	4	4	
Om närmaste chef är man respektive kvinna										
Man	73	38	57	77	76	68	39	41	35	
Kvinna	17	57	36	20	15	18	60	54	60	
Har ingen chef	10	5	7	4	8	14	2	6	6	
Antal anställningsår på nuvarande arbetsplats										
0–4 år	46	43	44	88	42	22	87	40	19	
5–9 år	19	21	20	12	24	15	12	28	16	
10–19 år	19	18	19	1	24	24	*	23	23	
20 eller fler år	16	18	17	.*	9	39	.*	10	43	
Framtid för det egna arbetet										
Mycket lätt eller ganska lätt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta (byta bostad)	42	39	40	56	46	29	56	43	26	
Ganska svårt eller mycket svårt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta (byta bostad)	44	43	43	30	40	55	27	41	53	
Risk för förflyttning till annat arbete föreligger (endast anställda)	15	16	16	13	15	16	14	17	16	
Hot om permittering eller påtvingad kortare arbetstid föreligger (endast anställda)	14	15	14	19	12	15	20	14	13	

*) Uppgift kan ej förekomma

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Arbets tid									
Enbart dagtidsarbete, ej lör-/söndag	66	61	63	54	67	71	41	64	67
Skiftarbete eller annat schema med varierande tider (endast anställda)	22	29	25	31	21	17	43	26	24
Arbete lördag, söndag förekommer	28	35	31	36	26	25	52	31	30
Nattarbete förekommer	16	11	14	20	15	13	16	11	9
Nattarbete minst hälften av arbetsdagarna	7	5	6	10	6	5	8	4	5
Kvällsarbete förekommer	28	32	30	37	28	23	49	30	27
Kvällsarbete minst hälften av arbetsdagarna	16	15	15	23	15	11	29	13	11
Arbetar flexitid (arbetstid inom vissa fastställda tider)	33	33	33	25	35	33	21	34	36
Har relativt fria arbetstider (ej flexitid)	32	25	29	32	31	32	28	27	22
Kan i allmänhet inte påverka arbetstiden	36	42	39	44	34	35	51	39	42
Arbete hemifrån									
Hela eller i stort sett hela arbetstiden	1	2	1	1	1	2	1	2	2
3–4 dagar per vecka	1	1	1	0	1	1	1	1	1
1–2 dagar per vecka	4	3	3	1	3	6	1	3	2
Högst några timmar per vecka	21	16	18	12	23	21	8	20	14
Arbetar inte hemma	74	79	76	85	72	70	90	75	80
Avlöningsform									
Fast lön	81	92	86	86	79	81	90	91	94
Lön med tillägg kopplat till eget eller gruppens resultat (ackordslön etc.)	6	2	4	6	7	4	3	2	1
Lön med tillägg kopplat till företagets resultat	7	2	5	5	9	7	3	3	1
Ren prestationslön	2	1	2	1	2	3	1	1	1
Annan löneform	4	4	4	2	4	6	3	4	4
Övertidsarbete (endast anställda)									
Arbetade övertid/mertid i referensveckan	29	21	25	30	29	26	21	22	20
Har haft övertid i referensveckan, enbart med ersättning	22	18	20	26	22	18	19	18	16
Har arbetat minst 5 timmar övertid i referensveckan	17	9	13	18	17	15	9	10	8
Har arbetat minst 10 timmar övertid i referensveckan	7	3	5	8	7	6	4	3	2
Arbetsledare									
Är arbetsledare	34	22	28	21	39	34	13	26	21
Arbetsledare för minst 10 personer direkt eller indirekt underställda (av alla sysselsatta)	13	7	10	5	15	14	3	9	8
(av arbetsledare)	37	33	35	25	38	40	19	33	37
Arbetsledare med underställda kvinnor respektive män									
Flest underställda kvinnor	15	68	35	..	14	18	..	64	..
Flest underställda män	67	15	48	..	68	65	..	18	..
Ungefär lika många kvinnor som män	18	17	18	..	19	17	..	18	..

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Intressant och stimulerande arbete									
I hög grad	62	68	65	51	63	66	56	71	72
I viss mån	31	26	29	35	30	28	33	25	25
Nej	8	5	7	14	6	6	12	4	3
Kroppsligt ansträngande arbete									
I hög grad	19	21	20	26	20	13	29	19	19
I viss mån	31	31	31	37	29	29	37	30	29
Nej	50	48	49	37	51	58	34	51	52
Har haft samma yrke under de senaste 5 åren och det kroppsligt ansträngande arbetet har									
ökat	11	19	14	..	11	10	..	17	20
minskat	16	11	14	..	17	15	..	12	11
Ensidigt upprepade arbetsrörelser									
I hög grad	16	20	18	23	15	13	28	18	17
I viss mån	31	32	32	36	31	28	38	31	30
Nej	53	48	51	42	55	59	34	51	53
Har haft samma yrke under de senaste 5 åren och de ensidiga upprepade arbetsrörelserna har									
ökat	9	14	12	..	9	9	..	13	16
minskat	8	7	7	..	8	6	..	8	5
Stor arbetsbelastning, alldeles för mycket att göra									
I hög grad	19	23	21	10	21	20	12	25	26
I viss mån	39	40	39	33	43	38	34	42	41
Nej	42	38	40	57	36	42	54	34	33
Har haft samma yrke under de senaste 5 åren och arbetsbelastningen har									
ökat	44	51	48	..	46	41	..	51	53
minskat	9	8	8	..	8	9	..	7	9
Nuvarande arbetsförmåga i förhållande till tidigare arbetsförmåga när den var som bäst (dvs 10 poäng).									
1-3 poäng	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4-6 poäng	5	6	5	3	4	8	4	5	9
7-8 poäng	29	27	28	20	26	39	19	27	33
9-10 poäng	64	64	64	75	69	50	74	66	56
Vet ej/Kan ej bedöma	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Oro för att nuvarande arbete på sikt kan innebära hälsorisker									
I hög grad	11	13	12	10	13	9	13	15	12
I viss mån	34	36	35	33	37	31	34	38	34
Nej	53	49	51	56	48	58	52	46	52

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Arbetsmiljöarbete										
Frågor riktade till alla										
Systematiskt arbetsmiljöarbetet pågår på arbetsplatsen	54	53	53	45	54	58	31	56	59	2
Arbetsmiljöbrister åtgärdas alltid/för det mesta (övriga har uppgett att det ej är aktuellt eller att det inte finns några arbetsmiljöbrister)	71	67	69	63	71	74	58	68	71	
Arbetsmiljöbrister åtgärdas för det mesta inte/aldrig (övriga har uppgett att det ej är aktuellt eller att det inte finns några arbetsmiljöbrister)	22	26	24	29	21	19	30	26	23	
Har uppdrag i arbetsmiljöarbetet som skyddsombud, ledamot i arbetsmiljökommitté eller som chef	19	12	16	8	21	23	4	16	12	
Frågor riktade till chefer med arbetsmiljöansvar										
Riskbedömning										
En bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller arbete med detta pågår	81	..	80	..	..	..	..	..	..	
FÖLJANDE FRÅGOR AVSER DEM SOM GJORT RISKBEDÖMNINGAR										
Dokumentation										
Resultaten av riskbedömningen har dokumenterats skriftligt eller arbete med detta pågår	82	..	83	..	..	..	..	..	..	
Åtgärdsarbete (de ej redovisade svarsalternativen är Nej och Vet ej)										
De risker för ohälsa och olycksfall man fann på arbetsplatsen har åtgärdats eller arbete med detta pågår	82	..	82	..	..	..	..	..	..	
Man fann inga risker som krävde åtgärd	12	..	13	..	..	..	..	..	..	
Handlingsplan (de ej redovisade svarsalternativen är Nej och Vet ej)										
En handlingsplan för de risker som inte åtgärdades direkt har upprättats	60	..	58	..	..	..	..	..	..	
Inga risker återstod att åtgärda	27	..	28	..	..	..	..	..	..	
Frågor riktade till skyddsombud eller ledamot i arbetsmiljökommitté										
Riskbedömning										
En bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller arbete med detta pågår	..	..	85	..	..	..	..	..	..	
FÖLJANDE FRÅGOR AVSER DEM SOM GJORT RISKBEDÖMNINGAR										
Dokumentation										
Resultaten av riskbedömningen har dokumenterats skriftligt eller arbete med detta pågår	..	..	94	..	..	..	..	..	..	
Åtgärdsarbete (de ej redovisade svarsalternativen är Nej och Vet ej)										
De risker för ohälsa och olycksfall man fann på arbetsplatsen har åtgärdats eller arbete med detta pågår	..	..	86	..	..	..	..	..	..	
Man fann inga risker som krävde åtgärd	..	..	4	..	..	..	..	..	..	

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Handlingsplan (de ej redovisade svarsalternativen är Nej och Vet ej)										
En handlingsplan för de risker som inte åtgärdades direkt har upprättats	..	..	72	..	..	..	..	..	..	
Inga risker återstod att åtgärda	..	..	9	..	..	..	..	..	..	
FRÅGA RIKTAD ENDAST TILL SKYDDSOMBUD										
Skyddsombudet deltar mycket eller ganska mycket i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)	..	..	48	..	..	..	..	..	..	
Företagshälsovård										
Har tillgång till företagshälsovård genom arbetet	67	64	65	52	71	69	41	69	69	2
Företagshälsovården har besökt arbetsplatsen det senaste året										
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)	27	22	25	..	27	29	..	23	22	
Företagshälsovården har gjort en bedömning av arbetssituationen för den enskilde										
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)	32	27	30	..	32	33	..	29	25	
Företagshälsovården har besökt arbetsplatsen eller på annat sätt gjort en bedömning av arbetsmiljön										
(av alla sysselsatta)	29	23	26	20	31	31	13	26	24	2
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)	44	37	41	..	44	45	..	39	36	
Företagshälsovårdens insats gällde										
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)										
Arbetsställningar, arbetsrörelser eller tungt arbete	26	22	24	..	27	25	..	24	20	
Hög arbetsbelastning eller stress	16	13	15	..	16	15	..	14	11	
Samarbete eller relationer på arbetsplatsen	7	8	7	..	7	8	..	8	7	
Anpassning av arbetsuppgifter eller rehabilitering	7	5	6	..	8	8	..	5	5	
Teknisk utrustning, (maskiner, belysning, buller etc.)	16	11	14	..	17	17	..	11	12	
Sjukfrånvaro	6	5	5	..	5	6	..	5	5	
Missbruksproblem	4	2	3	..	4	4	..	2	1	
Arbetsorganisationen	4	2	3	..	4	4	..	2	2	
Annat	10	8	9	..	11	10	..	7	9	
Företagshälsovårdens insats bedömdes som										
mycket bra eller ganska bra	71	71	71	..	68	77	..	68	..	
ganska dålig eller mycket dålig	9	9	9	..	10	6	..	11	..	
känner inte till eller kan ännu inte bedöma företagshälsovårdens insats	20	20	20	..	22	17	..	21	..	
Datorarbete										
Använder persondator	70	73	71	53	75	73	51	80	77	3
Använder persondator <i>minst halva tiden</i>										
(av samtliga sysselsatta)	37	38	38	28	41	36	26	44	38	
(av PC-användare)	53	53	53	53	55	50	51	55	50	
Använder persondator nästan hela tiden										
(av samtliga sysselsatta)	13	17	15	16	15	10	14	20	15	3
(av PC-användare)	19	24	21	31	19	13	28	25	20	

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
<i>Arbets tid i ett sträck vid persondator*</i>										
Mindre än en timme	47	51	49	47	44	51	51	49	53	
Mer än 1 men mindre än 2 timmar	28	26	27	25	29	28	23	26	28	
Mer än 2 men mindre än 4 timmar	19	17	18	21	21	14	18	19	15	
Minst 4 timmar	7	6	6	7	7	7	8	7	4	
Använder mest tangentbord	52	55	54	54	52	51	62	58	48	
Använder mest datormus	24	21	22	23	24	23	23	18	25	
Använder mest musplatta på tangentbord	4	4	4	4	4	4	4	3	4	
Använder mest mousetrappor eller roller mouse	3	7	5	2	3	3	3	7	9	
Använder laptop (bärbar dator)	40	20	30	33	45	35	17	23	17	3
Använder laptop minst halva tiden										
(av samtliga sysselsatta)	13	6	10	7	17	11	4	8	5	
(av laptopanvändare)	47	43	46	..	50	42	..	44	..	
Använder laptop nästan hela tiden tiden										
(av samtliga sysselsatta)	5	3	4	4	6	3	2	4	2	
(av laptopanvändare)	17	20	18	..	18	13	..	20	..	
Synkontroll betald av arbetsgivare under de senaste tre åren										
Ja, synkontroll bekostad av arbetsgivaren	23	22	22	8	21	33	8	20	31	
Nej, ingen synkontroll bekostad av arbetsgivaren	71	71	71	87	72	60	86	72	62	
Nej, men synkontroll på egen bekostnad	7	8	7	5	7	8	7	8	8	
Teknisk utrustning, arbetar med/vid maskiner										
<i>Minst 1/4 av tiden</i>										
Handhållna eller släpbara maskiner	27	14	20	36	27	22	21	13	12	3
Rörliga maskiner som man sitter i och kör (ej buss/bil)	14	2	9	19	15	11	3	3	1	3
Stationära maskiner eller processsystem	17	11	14	26	17	14	18	9	9	3
Har ont varje vecka i										
Övre delen av ryggen eller nacken	27	41	34	26	27	27	41	39	44	4
Nedre delen av ryggen	26	31	28	25	25	27	35	27	33	4
Axlar eller armar	26	37	32	23	25	30	33	35	43	4
Handleder eller händer	16	22	19	16	16	17	16	18	30	
Höfter, ben, knän eller fötter	23	29	26	22	21	26	27	23	37	4
Arbetsmiljöförhållanden varje vecka										
Är uttröttad i kroppen	44	51	48	51	43	43	57	46	56	4
Kan inte koppla av tankarna från jobbet under fritid	38	44	41	30	41	39	34	46	46	4
Har halsbränna, sura uppstötningar etc.	20	26	23	18	21	21	27	26	25	
Är trött och håglös	34	41	37	44	35	28	46	41	37	4
Har huvudvärk	19	30	24	22	20	16	39	31	23	
Har kliande eller irriterade ögon	14	18	16	13	13	17	14	16	22	
Har svårigheter att sova p.g.a. tankar på jobbet	17	22	19	13	17	17	17	21	26	4
Känner olust att gå till arbetet	16	16	16	22	16	13	20	16	13	4
Misströstar som följd av svårigheter på jobbet	11	14	12	11	13	9	15	15	12	
Känner sig otillräcklig med arbetsinsatsen	14	20	17	13	17	12	16	21	20	

* Frågeformuleringen förändrad sedan föregående undersökning.

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Arbetar ensam <i>varje vecka</i> och riskerar att hamna i otrygga eller riskfyllda situationer	13	15	14	16	12	13	19	14	13	
Är <i>varje dag</i> för trött, saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter	5	8	6	4	5	5	7	7	8	4
Tid för återhämtning										
Får klart otillräckligt med sömn	10	12	11	9	12	8	9	12	13	4
Får klart otillräckligt med vila mellan arbetsdagar	10	11	11	10	12	7	11	13	10	
Normalt antal sömntimmar per dygn under en arbetsvecka										
Mindre än 5 timmar	4	3	3	4	4	4	2	2	4	
Minst 5 timmar men mindre än 6 timmar	17	12	15	15	19	16	9	10	17	
Minst 6 timmar men mindre än 7 timmar	41	35	38	35	42	41	30	35	37	
Minst 7 timmar men mindre än 8 timmar	30	37	33	34	28	32	36	40	33	
Minst 8 timmar men mindre än 9 timmar	7	12	9	10	6	7	21	11	9	
Minst 9 timmar	1	2	1	2	0	1	3	2	1	
Sjuknärvaro under de senaste 12 månaderna										
Gått till jobbet trots att man borde sjukskrivit sig										
Fyra gånger eller mer	17	17	17	18	18	14	20	17	16	
Två till tre gånger	30	34	32	29	31	27	31	35	33	
Två gånger eller mer	46	51	48	47	50	41	51	52	49	4
En gång	21	22	22	25	21	21	25	23	19	
Aldrig	33	28	30	28	30	38	24	25	32	
Arbetsmiljöförhållanden varje dag										
Tvungen att vrida och böja sig på samma sätt många ggr i timmen flera timmar samma dag*										
Tvungen att lyfta minst 15 kg åt gången	18	11	15	21	19	16	13	11	9	5
Arbetsmiljöförhållanden minst 1/4 av tiden										
Arbetar rent kroppsligt	41	37	39	54	41	36	54	33	32	5
Måste ta i så mycket att man andas snabbare	23	13	18	34	23	19	21	12	10	5
Arbetar framåtböjd utan stöd för händerna	27	28	27	33	26	25	39	25	26	5
Arbetar i vriden ställning	27	27	27	30	27	25	38	25	25	5
Arbetar med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre	22	17	19	29	22	19	25	15	15	5
Upprepar enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut	34	34	34	47	33	31	48	31	32	5
Sittande arbete										
Arbetar i sittande ställning som högst 1/10 av tiden	32	35	34	41	30	31	47	33	33	5
Sitter och arbetar <i>i ett sträck</i>										
Mer än två timmar	26	19	23	24	26	26	18	21	18	5
Mellan en och två timmar	26	24	25	27	28	24	21	24	24	
Högst en timme	48	57	52	49	46	50	61	55	58	

* Resultaten redovisas ej 2007

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Bil användning										
Använder bil i arbetet	45	20	33	36	46	48	16	21	20	
Använder bil i arbetet (<i>minst 1/4 av tiden</i>)	18	6	12	13	17	20	6	5	6	
Utsatt minst 1/4 av tiden för										
Buller, svårt att tala i normal samtalston	28	16	22	34	28	24	21	16	14	6
Vibrationer, kroppen skakar och vibrerar	12	2	7	16	12	10	3	2	1	
Vibrationer från handhållna maskiner	15	3	9	22	15	11	6	3	2	
Kyla	22	10	16	31	21	20	19	10	6	
Dålig belysning (för svag eller bländande)	18	9	13	21	18	16	11	9	7	
Olja eller skärvätskor (hudkontakt)	10	1	6	15	11	7	4	1	0	6
Sura eller basiska (frätande) kemikalier	4	3	4	6	4	4	4	3	3	
Rengörings-, desinfektionsmedel (hudkontakt)	8	18	13	13	7	6	24	16	18	6
Vatten (hudkontakt flera ggr/timme)	13	32	22	20	13	10	36	30	32	6
Mänskliga utsöndringar (saliv, blod, urin, etc.)	3	21	12	5	2	3	22	21	22	
Oorganiskt damm som man ser/känner (metaller, sten etc.)	18	3	11	24	18	14	4	3	3	
Organiskt damm som man ser/känner (textil, djur, växter etc.)	12	13	13	17	12	10	18	13	12	
Kemikalier som man ser/känner (gaser, lösningsmedel, etc.)	11	6	8	13	11	10	7	6	5	
Luftföroreningar *	29	18	24	36	29	25	23	18	16	6
Tobaksrök från andra som man ser/känner (passiv rökning)	5	4	5	12	4	3	7	4	3	6
Krav och inflytande										
Tvungen att varje vecka dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem	39	35	37	35	42	35	32	37	33	7
Arbetet innebär kontakt med andra (tex. patienter, kunder, klienter) (minst halva tiden)	51	67	59	53	50	51	72	67	65	
Upprepar samma arbetsmoment många gånger/timme (minst halva tiden)	38	47	43	56	35	35	63	42	46	7
En del av arbetstiden går åt till att lösa krävande problem (minst halva tiden)	47	39	43	45	51	44	33	43	37	7
Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras	39	54	46	41	39	38	60	50	55	7
Är för det mesta inte/aldrig med och beslutar om uppläggningsen av det egna arbetet	25	30	27	33	22	24	48	24	29	7
Stress										
Har möjlighet att själv bestämma arbetstakten (som mest 1/2 tiden)	46	61	53	56	47	40	65	61	59	7
Så stressigt arbete att man inte hinner prata eller tänka på annat än arbetet (minst 1/2 tiden)	34	46	39	27	36	34	39	47	48	
Del av arbetstiden består av beredskap (minst 1/2 tiden)	9	11	10	11	10	7	16	11	8	
Kan ta korta pauser för att prata (som mest 1/2 tiden)	46	66	56	44	45	50	62	64	71	
Arbetet kräver hela uppmärksamheten och koncentrationen (nästan hela tiden)	40	49	44	34	40	41	40	47	55	

* oorganiskt damm, organiskt damm eller kemikalier som man ser eller känner

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Stöd, sociala relationer										
Möjlighet till råd/hjälp om arbetsuppgifterna känns så svåra (för det mesta inte/aldrig)	18	12	15	9	16	24	8	12	14	
Möjlighet till stöd och uppmuntran från chefer (för det mesta inte/aldrig)	36	32	34	26	35	43	27	31	35	7
Möjlighet till stöd och uppmuntran från arbetskamrater (för det mesta inte/aldrig)	21	13	17	11	19	28	7	12	17	7
Får för det mesta inte/aldrig besked från chef/arbetsledare vad som i första hand skall göras	36	40	38	17	35	45	27	40	47	7
Chefen visar uppskattning för ens arbete (varje vecka)	32	26	29	46	30	27	34	25	23	
Andra personer visar uppskattning (t.ex. arbetskamrater, patienter, kunder) (varje vecka)	58	63	60	68	57	55	72	61	60	
Arbetet innebär kontakt med svårt sjuka människor eller människor med problem (varje vecka)	15	36	25	14	12	18	30	35	41	
Utbildning och lärande										
Arbetet ger möjlighet att lära nytt, utvecklas i yrket (varje vecka)	45	42	43	55	45	40	48	44	36	
Har fått utbildning på betald arbetstid										
under de sista 12 månaderna	50	55	53	51	54	45	48	58	56	
under minst 5 utbildningsdagar	25	23	24	24	28	21	17	26	22	7
Arbetet kräver utbildning/kurs utöver grundskola/folkskola										
högst några månader	38	33	36	55	36	33	59	28	28	
1/2–3 år	35	43	39	33	38	32	31	47	43	
4 år eller mer	27	24	25	11	26	35	10	25	29	
Arbetet kräver viss lärotid eller introduktionsutbildning (förutom utbildning eller kurs)										
högst några månader	61	84	72	78	59	56	93	83	82	
1/2–3 år	29	13	21	17	31	32	6	15	15	
4 år eller mer	10	3	7	5	10	12	0	3	4	
Låga kunskapskrav för arbetet (utbildningstid resp. lärokrav som mest några månader)	30	30	30	48	26	26	56	24	24	7
Att ta upp kritik på jobbet										
Svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden (alltid/för det mesta)	17	20	18	19	17	15	27	18	19	7
Konflikter/bråk på arbetsplatsen med										
<i>Chefer</i>										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	29	23	26	28	33	24	25	25	20	
minst några gånger de senaste 3 månaderna	11	8	9	12	12	9	10	8	6	
<i>Arbetskamrater</i>										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	33	32	33	31	37	27	29	35	30	
minst några gånger de senaste 3 månaderna	12	11	11	15	14	9	9	12	10	
<i>Andra personer (t.ex. patienter, kunder etc.)</i>										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	34	36	35	35	36	32	43	37	30	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	15	17	16	19	16	12	21	18	14	

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Våld eller hot om våld										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	10	18	14	12	10	9	18	18	19	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	5	8	6	6	5	4	7	8	7	
Personlig förföljelse (mobbing) från chefer/arbetskamrater										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	7	8	8	5	8	8	6	8	10	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	3	3	3	1	3	3	2	3	3	
Sexuella trakasserier från chefer/arbetskamrater										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	1	2	2	2	1	1	4	2	1	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	0	1	1	1	1	0	1	1	0	
Trakasserier grundat på kön från chefer/arbetskamrater										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	4	12	8	4	5	4	15	13	9	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	1	4	3	2	1	1	4	5	3	
Sexuella trakasserier från andra personer										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	2	8	5	3	2	1	16	7	4	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	1	2	1	1	1	0	4	2	1	
Ändra arbetsituationen av hälsoskäl under det senaste året										
<i>Byta arbetsuppgifter</i>										
Har övervägt detta	13	14	13	13	15	9	14	16	12	
Har också gjort den förändringen	4	4	4	4	4	3	6	5	3	
<i>Förändra nuvarande arbetsuppgifter</i>										
Har övervägt detta	12	13	12	9	14	10	12	15	11	
Har också gjort den förändringen	4	5	5	4	4	5	5	6	5	
<i>Byta arbetsgivare eller bli egen företagare</i>										
Har övervägt detta	15	16	15	16	19	10	18	19	10	
Har också gjort den förändringen	2	3	3	3	3	1	3	3	2	
<i>Minska arbetstiden</i>										
Har övervägt detta	13	16	14	8	13	15	11	16	17	
Har också gjort den förändringen	4	6	5	4	3	5	5	6	7	
De förändringar som gjorts har medfört mycket eller något förbättring av de arbetsförhållanden som påverkade hälsan negativt										
	..	81	79	..	..	..	..	..	..	
Upplevelser av arbetet (instämmer helt eller delvis)										
Har alldeles för mycket att göra	53	57	55	50	58	48	47	62	57	8
Har alldeles för lite att göra	4	4	4	6	3	3	7	4	3	
Har för svåra arbetsuppgifter	11	12	12	9	12	11	10	13	12	8
Har för enkla arbetsuppgifter	16	16	16	29	15	11	27	15	13	8
Har för lite inflytande	23	26	24	25	24	21	28	25	26	8
Har för stort inflytande	18	15	16	13	18	20	11	16	15	

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Har för lite stöd och hjälp från kamrater/chefer	21	21	21	17	22	21	22	21	22	
Har för mycket inblandning från kamrater/chefer	11	12	12	18	11	9	16	12	9	
Är allt för isolerad från andra	13	12	13	12	14	12	14	11	12	
Har lagom kontakt med andra	55	61	58	59	54	56	61	62	61	
Har ett psykiskt påfrestande arbete	34	43	38	34	36	33	39	45	42	8
Har ett lugnt och behagligt arbete	28	23	25	34	26	27	27	21	22	
Har ett enformigt arbete	20	19	19	36	18	15	39	16	12	8
Har ett omväxlande arbete	54	58	56	39	55	59	38	61	64	
Arbetet är bundet och ofritt	15	19	17	20	15	12	29	18	17	8
Arbetet är obundet och fritt	57	43	50	45	57	61	31	47	44	
Är mycket missnöjd med sina arbetstider	11	12	12	14	11	9	15	13	10	
Är mycket nöjd med sina arbetstider	64	63	64	55	65	67	54	64	66	
Har ett mycket meningslöst arbete	9	7	8	13	9	6	12	5	5	
Har ett mycket meningsfullt arbete	68	76	72	57	68	73	61	78	80	8
Har ett påfrestande tungt arbete	26	26	26	35	26	21	40	24	22	
Har ett fysiskt mycket lätt arbete	49	48	49	38	48	55	36	52	51	
Har påfrestande ensidiga arbetsrörelser	26	30	28	40	26	20	48	28	25	
Har behagligt omväxlande arbetsrörelser	38	36	37	26	38	43	22	40	39	
Har påfrestande arbetsställningar	30	35	32	42	29	25	51	33	30	
Har bekväma arbetsställningar	36	31	34	22	35	43	19	34	34	
Är i det stora hela mycket missnöjd med arbetet	8	6	7	12	8	5	9	7	4	
Är i det stora hela mycket nöjd med arbetet	76	78	77	69	74	80	71	78	80	8

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

FRÅGOR STÄLLDA TILL DEM SOM ÄR YNGRE ÄN 30 ÅR

	M	Kv	Tot	Män i ålder		Kvinnor i ålder	
				16-24	25-29	16-24	25-29
Antal jobb sammantaget under de senaste tre åren							
Ett arbete	34	28	31	28	40	20	37
Två till fyra arbeten	60	61	60	63	56	67	55
Fem eller fler arbeten	7	11	9	9	4	14	8
Etablerad på arbetsmarknaden (god försörjning, tryggt jobb etc)							
Ja	84	74	79	77	92	64	84
Nej	14	24	19	20	7	32	14
Arbetsuppgifterna stämmer med egna utbildningen							
Ja, i stort	46	44	45	37	55	32	57
Endast delvis	14	13	13	13	15	12	13
Nej, utbildningen gäller annat	35	33	34	42	27	40	26

FRÅGOR STÄLLDA TILL DEM SOM UPPNÅTT 50 ÅR OCH MER

	M	Kv	Tot	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				50-54	55-59	60-64	50-54	55-59	60-64
Har idag svårt att klara av arbetsuppgifterna p.g.a sin ålder	5	6	6	3	4	7	5	6	8
Bedömer att man inte kommer att kunna orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder i nuvarande yrke	11	13	12	12	13	7	16	11	11

10**10**

Sysselsättning, arbetstid, tid i nuvarande yrke, systematiskt arbetsmiljöarbete, företagshälsovård

Detta avsnitt behandlar sysselsättning, arbetstid och hur länge man haft sitt nuvarande yrke. Vidare behandlas systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen samt tillgång till företagshälsovård och om denna har besökt eller på annat sätt gjort en bedömning av arbetsplatsen.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Sysselsättningsförhållanden

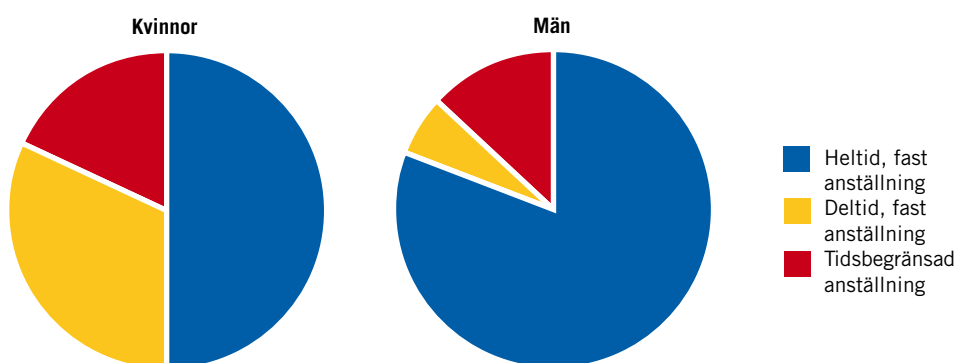
Utveckling sedan början av 1990-talet

Mellan 1991 och 1997 minskade den sysselsatta befolkningen i åldern 16-64 år med cirka 470 000 till i genomsnitt drygt 3,9 miljoner under år 1997. Under perioden 1998-2001 ökade sedan antalet sysselsatta jämfört med närmast föregående år för att därefter tämligen stabilt ligga på drygt 4,2 miljoner sysselsatta. Sedan sommaren 2005 har sysselsättningen stadigt ökat och under 2007 var antalet sysselsatta under året ca 4,5 miljoner i genomsnitt.

Enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) har andelen tidsbegränsat anställda bland kvinnor ökat från 12 till 17 procent mellan år 1991 och 2004. Bland män var motsvarande andelar 7 procent respektive 13 procent. Under år 2007 var i genomsnitt 18 procent av de anställda kvinnorna och 13 procent av männen, 16-64 år, tidsbegränsat anställda. Uppgifterna är ej helt jämförbara med tidigare år till följd av AKU omläggningar 2005.

Andelen med tidsbegränsade anställningar varierar också med åldern och hälften av kvinnorna under 30 år hade 2007 en tidsbegränsad anställning medan endast 36 procent av de yngre männen hade detta.

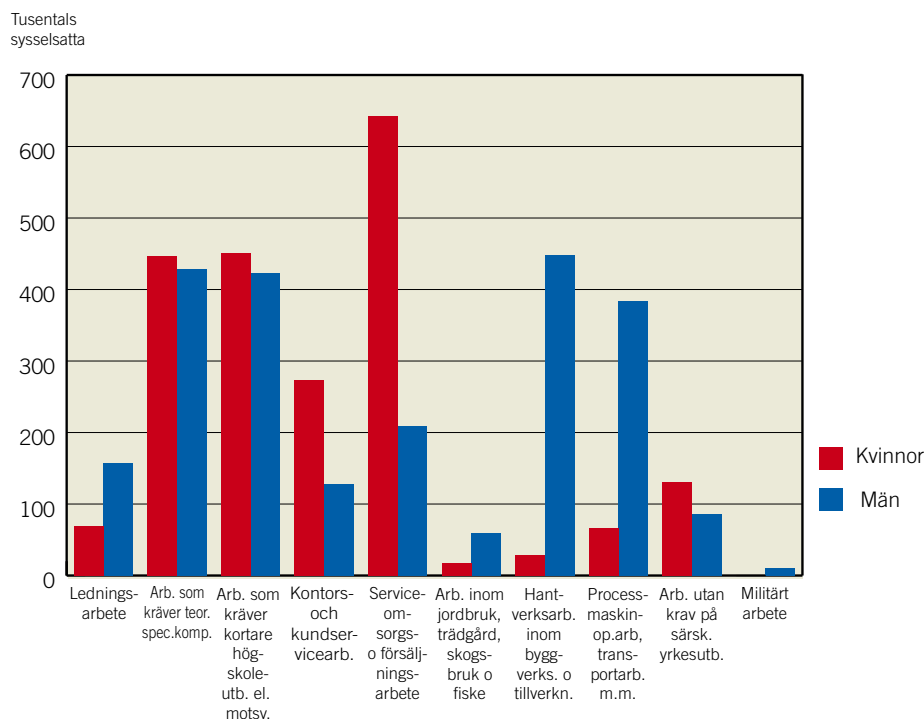
Anställda kvinnor och män 2007 efter anställningsrelation¹

1) Uppgifterna är beräknade på Arbetsmiljöundersökningens urval oktober/november 2007

Huvuddelen av männen (81 %) och drygt hälften av kvinnorna (50 %) hade en fast heltidsanställning oktober/november 2007. Fast anställda med deltid var betydligt vanligare bland kvinnor än bland män, nästan var tredje kvinna (32 %) men endast 6 procent av männen hade en sådan anställning. Förhållandena var likartade 2005.

Antal sysselsatta kvinnor och män 2007 (oktober/november) efter yrke (SSYK)

Kvinnor och män återfinns till stor del inom olika områden av arbetsmarknaden vilket medför att deras arbetsmiljö ser olika ut. Stora kvinnodominerade yrkesgrupper finns inom service-, omsorgs- och försäljningsarbeten, medan männen dominerar helt inom hantverks-, byggnads- och tillverkningsarbeten liksom inom process-/maskinoperatörs- och transportarbeten. Inom arbeten som kräver teoretisk specialkompetens eller högskoleutbildning är könsfördelningen mer jämn.

Arbetstidens förläggning

Följande redovisning om arbetstidens förläggning bygger på uppgifter från Arbetskraftsundersökningen (AKU) i dess nya EU-anpassade form. Arbetsmiljöundersökningens tidigare frågor om arbetstid och övertid har utgått, varför här inga tidsserier kan ges.

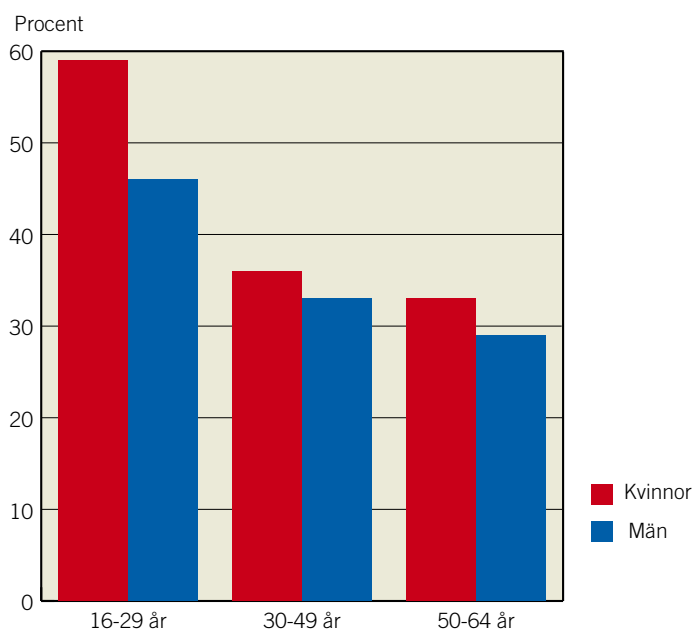
Andel sysselsatta (anställda och företagare) efter arbetstiden förläggning. 2007

	Kvinnor	Män
Arbetar enbart dagtid, vardagar	61	66
Nattarbete förekommer	11	16
Kvällsarbete förekommer	32	28
Arbete lördag/söndag förekommer	35	28
Skiftarbete eller annat schema med varierande tider (Enbart anställda)	29	22

Ungefär två av tre kvinnor och män arbetar *enbart* dagtid och på vardagar. Men avvikelserna från detta är vanliga, särskilt i form av arbete på lördag/söndag eller på kvällar, och sådana inslag är vanligare bland kvinnor än bland män. Nattarbete förekommer i större utsträckning bland män än bland kvinnor medan skiftarbete eller ett arbete med varierande tider är vanligare bland kvinnor än bland män.

Frågan om skiftarbete bland anställda inkluderar både traditionella former av skiftarbete och andra former av arbetsscheman med varierande arbetstider. Runt var fjärde kvinna och man arbetar så, och det är vanligare bland kvinnor, framförallt bland de unga kvinnorna (43 %).

Andelen sysselsatta i olika åldrar som inte enbart arbetar på dagtid, vardagar. Kvinnor och män. 2007

Arbetstider varierar med kön och ålder. I gruppen under 30 år är det mindre vanligt att arbeta enbart "vanlig dagtid". Bland unga kvinnor har mer än hälften, 59 procent, andra arbetstider, vilket vill säga att även arbete lördagar, söndagar eller på kvällar eller nätter ingår. Bland unga män är motsvarande andel 46 procent. I övriga åldrar är det 25-30 procent, ungefär lika bland kvinnor och män.

Övertidsarbete/merarbete i referensveckan

Liksom beträffande arbetstider bygger följande redovisning på uppgifter från Arbetskraftsundersökningen, AKU. De här använda frågorna avser förhållandena under den referensvecka som de intervjuade i AKU svarar för. Mertid är – vid deltidarbete – den arbetstid man gör utöver den ordinarie överenskomna.

	Kvinnor	Män
Arbetade övertid/mertid i referensveckan	21	29
Har arbetat minst 5 timmar övertid/mertid i referensveckan	9	17

Övertids-/mertidsarbete är vanligare bland män än bland kvinnor. Könsskillnaderna gäller i alla åldersgrupper.

Tid i yrket, antalet år man har haft sitt nuvarande yrke

För år 2007 är det totalt 35 procent av kvinnorna som har haft sitt nuvarande yrke i mindre än fem år, och bland män 32 procent. Ungefär var fjärde kvinna (24 %) och man (28 %) har haft samma yrke i minst 20 år. Skillnaderna är betydande mellan olika yrken.

Nedan ges exempel på yrken där det är vanligt med kort respektive lång yrkeserfarenhet. Uppgifterna avser 2003/05/07. Andelar i procent.

Kvinnor		Män	
0-4 år i yrket		0-4 år i yrket	
Kundservicearbete	57	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	47
Försäljare, fackhandel	53	Kontors- och kundservicearbete	45
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	46	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	42
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	45	Annat arbete som kräver kortare	
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	39	Högskoleutbildning	34
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	39	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	33
Minst 20 år i yrket		Minst 20 år i yrket	
Sjuksköterskor	42	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	42
Förskollärare och fritidspedagoger	38	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	37
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	36	Byggnadshantverkare m.fl.	35
Grundskollärare	35	Läreare inom universitet	
Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	35	gymnasie –och högskolor	33
Övrig kontorspersonal	31	Ingenjörer och tekniker	31
Redovisningsekonomer, adm ass m.fl.	31	Transport- och maskinförararbete	31

En övervikt för relativt nya i yrket kan tyda på att det sker en nyrekrytering i en växande näringsgren, ofta så att relativt många unga kommer in. Det kan i andra fall snarare vara en följd av att yrket är något av genomgångsyrke, där man stannar en kort tid för att sedan gå vidare till ett annat yrke.

På liknande sätt kan en stor övervikt för sysselsatta med lång tid i yrket vara ett tecken på att nyrekryteringen är liten beroende på att de aktuella näringarna krymper. Men det kan också delvis vara ett tecken på att yrket är specialiserat, kräver mycket utbildning och erfarenhet, något som kan begränsa den del av arbetsmarknaden man kan välja.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Drygt hälften av männen (54%) och kvinnorna (53%) uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) bedrivs på deras arbetsplats. Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär bland annat att arbetsgivaren regelbundet undersöker arbetsförhållandena och bedömer riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet och att arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomför de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

Nedan visas ett urval av yrken där kvinnor respektive män uppger mest/minst systematiskt arbetsmiljöarbete. Uppgifterna avser 2003/2005/2007.

Kvinnor		Män	
<i>Mest</i>		<i>Mest</i>	
Förskollärare och fritidspedagoger	69	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	78
Ledningsarbete	69	Ingenjörer och tekniker	67
Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	65	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	61
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	62	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	56
Grundskollärare	59	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	56
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	58	Kontorsarbete m.m.	54
Sjuksköterskor	58	<i>Minst</i>	
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	56	Byggnadshantverkare	44
<i>Minst</i>		Dataspecialister	41
Servicearbete utan spec. yrkesutbildning	38	Företagssäljare	38
Kundservicearbete	36	Försäljningsarbete inom detaljhandeln	34
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	34	Fordonsförare	31
Försäljare, fackhandel	25		

Bland kvinnor är det förskollärare, fritidspedagoger samt chefer som i störst utsträckning rapporterar att SAM förekommer på arbetsplatsen. Inom flera yrken är det i storleksordningen två av tre som rapporterar att SAM förekommer och det gäller såväl arbetsplatser inom skola, vård, verkstadsarbete och kontor. Bland kvinnliga försäljare inom fackhandeln uppger knappt var fjärde att ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs.

Bland män är det chefer som i störst utsträckning rapporterar förekomst av SAM. Relativt stora andelar som rapporterar SAM är det också bland ingenjörer, tekniker och lärare. Bland manliga försäljare inom detaljhandeln och bland fordonsförare är det förhållandevis låg andel som rapporterar förekomst av SAM.

Mer detaljerade frågor om olika komponenter i det systematiska arbetsmiljöarbetet har ställts till chefer respektive anställda som har funktioner inom skyddsorganisationen (skyddsombud m.m.). Exempelvis anger fyra av fem, i bägge kategorierna, att en bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller att arbete med detta pågår. Se även tabell 1.

Företagshälsovård

Ungefär två av tre kvinnor och män uppger att man har tillgång till företagshälsovård (FHV) på sin arbetsplats. Det är samma storleksordning som tidigare år. Tendensen över de senaste åren är att tillgång till FHV blir något mindre vanligt. Både bland kvinnor och män var det en signifikant minskning mellan 2001 och 2003 och denna utveckling har fortsatt för kvinnor.

Bland kvinnor är det 23 procent och bland männen 29 som under det senaste året har fått del av någon insats från FHV. Om man ser till enbart de arbetsplatser där FHV finns är det 37 procent bland kvinnor och 44 bland män som fått del av någon insats.

Nedan visas de yrken där kvinnor respektive män uppger mest och minst tillgång till företags-hälsovård. Uppgifterna avser 2003/2005/2007.

Kvinnor		Män	
<i>Mest</i>		<i>Mest</i>	
Arb. som kräver teor. spec. komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	80	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	85
Sjuksköterskor	80	Ingenjörer och tekniker	82
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	77	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	77
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	76	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	73
Företagsekonomer, marknadsförare och Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	76	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	73
personaltjänstemän	73	Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik och datavetenskap mm.	72
Förskollärare och fritidspedagoger	72	Kontorsarbete m.m.	72
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	72	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	70
Ledningsarbete	71	Byggnadshantverkare m.fl.	67
Kontorsarbete mm.	71	<i>Minst</i>	
<i>Minst</i>		Företagssäljare	62
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	53	Service omsorgs- och säkerhetsarbete	61
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	52	Fordonsförare	43
Kundservicearbete	52	Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	37
Försäljare, fackhandel	24		

Bland kvinnor är det vanligt att ha tillgång till FHV inom hälso- och sjukvårdsyrken som kräver specialistkompetens och i inom vissa industriyrken. Mindre vanligt är det bland t.ex. försäljare i fackhandel.

Bland män är tillgången till FHV vanlig för t.ex. ledningsarbete, ingenjörer och tekniker. Mindre vanlig är FHV bland försäljare i detaljhandeln och fordonsförare.

Resultaten för olika yrken återspeglar till en del hur FHV är mer utbyggd i medelstora och stora företag än i små, mer i industri än i privat service och jämförelsevis väl utbyggd i den offentliga sektorn. Personer med en mer omfattande yrkesutbildning har i många fall en bättre tillgång till företagshälsovård än de med kortare utbildningsbakgrund.

Tabell 2.1 Antal tusental sysselsatta 2007 (oktober/november) samt andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke fördelade efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 2.1 Employment of the working population 2007 (oct/nov in thousands) and employed persons with than five years and at least twenty years in the current occupation by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke		Antal sysselsatta i befolkningen oktober-november 2007 (1000-tal)			År i nuvarande yrke						20 år eller fler			
					mindre än 5 år									
		2005	2007	2003/05/07	2005	2007	2003/05/07							
		M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1	Ledningsarbete	158	69	227	25	28	27	34	29	27	26	29	18	26
12	Ledningsarb. i stora/ medelstora företag	120	51	171	..	..	28	..	30	..	..	26	..	24
122	Drift- och verksamhetschefer	44	27	72	..	..	..	..	32	..	..	..	..	23
2	Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	428	447	875	27	29	28	30	29	28	26	28	27	27
21	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	167	51	218	26	..	28	..	30	22	..	22	..	20
213	Dataspecialister	92	26	118	..	..	28	..	29	..	..	19	..	18
2131	Systemerare och programmerare	81	21	102	..	..	..	..	30	..	..	..	..	18
214	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	65	21	86	..	..	..	..	29	..	..	..	..	24
22	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	35	78	113	..	..	..	22	21	..	..	..	35	35
23	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	72	137	209	27	26	29	26	27	34	33	33	34	34
232	Gymnasielärare m.fl.	36	38	73	..	..	..	..	24	..	..	..	..	37
233	Grundskollärare	17	64	81	..	..	..	26	27	..	..	..	35	34
24	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	154	181	335	30	33	30	35	32	25	24	29	21	24
241	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	73	73	146	..	..	..	37	34	..	..	..	18	22
3	Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	423	451	874	28	30	31	29	30	29	27	26	30	28
31	Tekniker- och ingenjör- arbete m.m.	178	41	219	25	30	27	..	28	26	24	27	..	26
311	Ingenjörer och tekniker	112	25	137	..	..	25	..	25	..	..	31	..	31
32	Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	20	117	137	..	..	..	24	24	..	..	..	39	38
323	Sjuksköterskor	7	65	72	..	..	..	23	23	..	..	..	42	40
33	Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	12	85	97	..	..	..	20	22	..	..	..	37	35
331	Förskollärare och fritidspedagoger	7	82	89	..	..	..	19	20	..	..	..	38	37
34	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	213	208	421	34	33	34	35	35	25	23	25	23	24
341	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	139	72	211	34	..	32	39	34	24	..	25	19	23
3415	Företagssäljare	77	24	101	..	..	32	..	37	..	..	21	..	19
343	Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	15	69	84	..	..	..	28	31	..	..	..	31	28
3431	Administrativa assistenter	11	51	62	..	..	..	..	34	..	..	..	..	26

Tabell 2.1 (forts)

Table 2.1 (cont'd)

Yrke		Antal sysselsatta i befolkningen oktober-november 2007 (1000-tal)			År i nuvarande yrke mindre än 5 år						20 år eller fler					
					2005		2007		2003/05/07		2005		2007		2003/05/07	
		M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot
4	Kontors- och kundservicearbete	128	274	402	37	41	45	37	40	25	21	18	25	23		
41	Kontorsarbete m.m.	107	195	302	32	35	41	30	34	28	25	20	30	27		
412	Bokförings- och redovisningsass m.fl.	5	68	74	..	..	..	27	28	..	..	..	31	31		
413	Lager- och transport-assistenter m.fl.	65	19	84	..	..	..	..	43	..	..	..	..	16		
4131	Lagerassistenter m.fl.	55	15	71	..	..	..	..	44	..	..	..	..	16		
419	Övrig kontorspersonal	14	61	76	..	..	..	32	36	..	..	..	31	28		
42	Kundservicearbete	21	79	100	..	..	..	57	58	..	..	..	13	12		
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	209	643	852	36	39	44	34	37	24	23	17	26	24		
51	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	118	515	633	32	33	42	30	33	27	26	18	28	26		
513	Vård- och omsorgspersonal m.fl.	57	418	474	32	32	..	29	32	28	27	..	29	27		
5131	Barnskötare m.fl.	6	79	85	..	..	..	30	32	..	..	..	28	27		
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	11	164	175	21	..	..	18	19	36	..	..	36	35		
5133	Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	19	117	136	..	..	..	45	49	..	..	..	18	15		
52	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	91	128	219	45	..	47	51	49	17	..	17	16	16		
522	Försälj, detaljhand. demonstr. m.fl.	91	128	219	45	..	47	51	50	17	..	17	16	16		
5222	Försäljare, fackhandel	58	77	135	..	..	..	53	50	..	..	..	13	15		
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	60	18	77	..	..	..	..	23	..	..	..	..	45		
61	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	60	18	77	..	..	..	..	23	..	..	..	..	45		
7	Hantverksarbete inom byggverksamhet o tillverkning	448	28	476	24	30	26	..	27	39	36	38	..	37		
71	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	249	10	259	25	31	26	..	26	41	37	40	..	39		
712	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	126	2	128	..	..	26	..	27	..	..	42	..	42		
713	Byggnadshantverkare m.fl.	94	6	100	..	..	27	..	28	..	..	35	..	35		
72	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	165	3	168	..	..	26	..	27	..	..	37	..	36		
8	Process- och maskinopera-törsarbete, transportarbete m.m.	384	66	450	31	32	30	39	31	28	26	28	20	27		
82	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	163	51	214	34	..	33	..	34	23	..	23	..	22		
83	Transport- och maskinförararbete	180	8	188	..	..	28	..	29	..	..	31	..	30		
832	Fordonsförare	108	7	114	..	..	27	..	28	..	..	31	..	30		
9	Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	86	131	217	..	..	..	46	49	..	..	..	18	15		
91	Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	47	112	159	..	..	..	46	47	..	..	..	18	16		
	Samtliga	2337	2129	4467	31	34	31	34	32	28	26	28	26	27		

Tabell 2.2 Andel sysselsatta (procent) som uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår, att företagshälsövård finns och att arbetsplatsen haft besök/eller fått en bedömning av företagshälsövärderna efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 2.2 Employed persons (per cent) who reply there are ongoing efforts for systematic work environment management, that occupational health service is available and that their workplace has been assessed by occupational health service, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Systematiskt arbetsmiljö- arbete pågår på arbetsplatsen				Har tillgång till företagshälsövård					Besök/bedömning av FHV det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	73	74	73	69	72	75	74	76	71	75	42	38	44	35	42
12 Ledningsarb. i stora/ medelstora företag	..	..	78	..	78	..	..	85	..	84	..	..	52	..	49
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	83	..	..	..	..	87	..	..	..	..	49
2 Arbete som kräver teor. specialistkompetens	54	56	52	56	54	73	73	72	74	73	31	29	31	29	30
21 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.	51	..	51	..	51	74	..	72	..	74	35	..	35	..	36
213 Dataspecialister	..	..	41	..	44	..	..	63	..	68	..	..	27	..	30
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	43	..	..	..	..	66	..	..	..	..	29
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	58	..	..	..	..	81	..	..	..	..	42
22 Arb. som kräver teoretisk specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	65	63	..	..	..	80	79	..	..	..	28	29
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	54	60	56	58	57	70	67	67	69	69	17	15	19	17	17
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	57	..	..	..	..	70	..	..	..	..	17
233 Grundskollärare	..	..	..	59	59	..	..	..	64	62	..	..	..	15	14
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	52	53	50	53	52	72	75	73	73	73	36	34	34	35	35
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	56	53	..	..	..	73	71	..	..	..	35	34
3 Arbete som kräver kortare högskoleutb. eller motsv. kunskaper	58	60	55	59	57	75	75	74	75	74	34	31	35	31	33
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	63	62	63	..	62	80	79	79	..	79	42	37	39	..	40
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	67	..	67	..	..	82	..	82	..	..	43	..	44
32 Arb. inom biologi, hälso- o sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	62	63	..	..	..	78	76	..	..	..	26	27
323 Sjuksköterskor	..	..	..	58	59	..	..	..	80	81	..	..	..	27	28
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	67	64	..	..	..	71	70	..	..	..	20	20
331 Förskollärare och fritidsped.	..	..	..	69	68	..	..	..	72	72	..	..	..	21	20
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	53	54	48	55	52	72	72	71	73	72	36	33	34	36	35
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	51	..	45	55	48	74	..	70	76	72	38	..	34	41	37
3415 Företagssäljare	..	..	38	..	40	..	..	62	..	63	..	..	27	..	28
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	56	57	..	..	..	76	77	..	..	..	38	40
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	61	..	..	..	..	79	..	..	..	..	41

Tabell 2.2 (forts)

Table 2.2 (cont'd)

Yrke	Systematiskt arbetsmiljö- arbete pågår på arbetsplatsen				Har tillgång till företagshälsövård					Besök/bedömning av FHV det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kund-servicearb.	48	49	53	46	48	68	66	69	66	67	33	31	33	31	32
41 Kontorsarbete m.m.	52	53	54	50	51	73	70	72	71	71	36	32	35	34	34
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	47	47	..	..	..	66	66	..	..	..	34	34
413 Lager- och transport- assistenter m.fl.	..	..	..	..	56	..	..	..	..	75	..	..	..	..	38
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	54	..	..	..	..	73	..	..	..	..	36
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	45	45	..	..	..	67	65	..	..	..	31	28
42 Kundenservicearbete	..	..	..	36	38	..	..	..	52	52	..	..	..	25	25
5 Service-, omsorgs- o försäljningsarbete	44	46	43	43	43	55	51	51	54	53	15	14	16	14	15
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	49	51	51	47	48	63	57	61	60	60	16	15	17	15	15
513 Vård- o omsorgs- personal m.fl.	50	55	..	49	49	65	61	..	64	63	15	16	..	16	16
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	50	51	..	..	..	61	61	..	..	..	13	12
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	56	..	..	54	54	74	..	..	72	72	17	..	..	18	19
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	34	35	..	..	..	52	51	..	..	..	11	11
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	29	..	34	26	29	33	..	37	29	32	14	..	15	9	12
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	29	..	34	26	29	33	..	37	29	32	14	..	15	9	12
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	25	29	..	..	..	24	28	..	..	..	8	11
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	42	..	..	..	..	45	..	..	..	..	17
61 Arbete inom jordbruk, träd- gård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	42	..	..	..	..	45	..	..	..	..	17
7 Hantverksarbete inom byggverks. o tillverkning	48	53	50	..	50	66	68	68	..	67	26	28	27	..	27
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	43	50	45	..	45	63	69	67	..	67	21	25	22	..	23
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	47	..	47	..	..	65	..	65	..	..	21	..	22
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	44	..	44	..	..	67	..	67	..	..	22	..	22
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	56	..	57	..	..	73	..	72	..	..	33	..	33
8 Process- o maskinopera- törsarb, transportarb. m.m.	53	51	51	58	52	71	65	67	77	69	33	30	32	38	33
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	63	..	61	..	61	79	..	77	..	78	42	..	41	..	41
83 Trp.- och maskinförararbete	..	..	37	..	37	..	..	53	..	54	..	..	19	..	19
832 Fordonsförare	..	..	31	..	31	..	..	43	..	43	..	..	12	..	12
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	40	42	..	..	..	53	55	..	..	..	18	19
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	38	40	..	..	..	53	54	..	..	..	16	17
Samtliga	52	53	53	51	52	67	65	68	65	67	28	26	30	25	28

Tabell 2.3 Antal tusental sysselsatta 2007 (oktober/november) samt andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke fördelade efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 2.3 Employment of the working population 2007 (oct/nov/thousands) and employed persons with less than five years and at least twenty years in the current occupation by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Antal sysselsatta i befolkningen oktober-november 2007 (1000-tal)				År i nuvarande yrke								
					mindre än 5 år			20 år eller fler					
					2005	2007	2003/05/07	2005	2007	2003/05/07	2005	2007	2003/05/07
	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	76	16	92	..	..	17	..	19	..	..	50	..	47
Utvinning av mineral, tillverkning	502	175	677	30	32	30	35	31	26	26	27	21	26
Tillverkning	496	172	669	30	32	30	35	31	26	26	27	21	26
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	63	11	74	..	..	..	..	28	..	..	..	..	27
Tillverkn. av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	85	15	100	..	..	32	..	33	..	..	29	..	27
Tillverkn. av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	55	14	69	..	..	..	..	35	..	..	..	..	19
Byggverksamhet	262	25	288	24	29	24	..	25	41	39	42	..	40
Mark- grund o bygg- o anläggn.arbete, uthyrning av bygg- o anläggnings-maskiner med förare	157	16	172	..	..	24	..	26	..	..	41	..	39
Bygginst., slutbehandling av byggnader	106	10	115	..	..	23	..	23	..	..	43	..	42
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	312	233	545	38	43	36	46	40	22	21	23	19	21
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	72	18	90	..	..	..	..	33	..	..	..	..	28
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	142	57	200	32	..	32	..	35	22	..	24	..	22
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	97	158	255	45	..	46	47	47	19	..	17	20	19
Detaljhandel med brett sortiment	22	54	76	..	..	..	..	45	..	..	..	..	20
Specialiserad detaljhandel	64	98	162	..	..	..	49	49	..	..	..	19	17
Transport, magasinering o komm.	207	72	279	29	34	31	37	33	28	23	29	19	26
Land-, sjö- och lufttrp., trp i rörsystem samt stödtjänster hårtill, resebyråverks.	163	48	211	..	..	30	..	32	..	..	28	..	26
Landtransport, transport i rörsystem	105	20	125	..	..	28	..	30	..	..	30	..	28
Post- och telekommunikationer	44	24	68	..	..	..	..	34	..	..	..	..	28
Finansiell verksamhet	41	52	93	..	..	..	..	30	..	..	..	..	29

Tabell 2.3 (forts)

Table 2.3 (cont'd)

Näringsgren	Antal sysselsatta i befolkningen oktober-november 2007 (1000-tal)				År i nuvarande yrke								
					mindre än 5 år			20 år eller fler					
					2005	2007	2003/05/07	2005	2007	2003/05/07			
	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	404	247	650	34	38	34	41	37	22	19	22	17	20
Databehandlingsverksamhet m.m.	88	27	114	..	..	29	..	30	..	..	19	..	18
Andra företagstjänster inkl.													
Personaluthyrningsföretag	226	176	402	36	42	38	43	40	23	18	22	18	20
Andra företagstjänster exkl.													
Personaluthyrningsföretag	196	151	347	33	36	34	41	37	24	19	23	19	21
Utbildning	112	361	473	26	28	31	27	28	31	31	27	31	30
Utbildning exkl. Förskola	107	244	351	26	28	31	28	29	31	30	28	31	30
Förskola	4	117	122	..	..	..	26	27	..	..	..	32	31
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	116	599	716	27	28	33	26	28	32	29	25	32	31
Hälso- och sjukvård, veterinärverks.	62	274	336	21	20	..	20	20	43	39	..	43	41
Omsorg och sociala insatser m. boende	26	198	224	30	31	..	29	32	25	22	..	24	23
Öppna sociala insatser	29	127	156	..	..	..	36	37	..	..	..	20	19
Personliga och kulturella tjänster	154	196	350	39	43	38	45	42	21	17	19	17	18
Hotell- och restaurangverksamhet	60	76	136	..	..	..	..	53	..	..	..	..	12
Rekreations-, kultur- o sportverksamhet	54	55	109	..	..	..	..	39	..	..	..	..	19
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	123	135	258	30	31	30	32	31	33	31	35	29	32
Samtliga	2 337	2 129	4 467	31	34	31	34	32	28	26	28	26	27

Tabell 2.4 Andel sysselsatta (procent) som uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår, att företagshälsövård finns och att arbetsplatsen haft besök/eller fått en bedömning av företagshälsövärderna efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 2.4 Employed persons (per cent) who reply there are ongoing efforts for systematic work environment management, that occupational health service is available and that their workplace has been assessed by occupational health service, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Systematiskt arbetsmiljö- arbete pågår på arbetsplatsen				Har tillgång till företagshälsövård					Besök/bedömning av FHV det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	39	..	39	..	..	46	..	45	..	..	20	..	20
Utvinning av mineral, tillverkning	66	66	67	60	65	80	79	81	77	80	46	42	46	43	45
Tillverkning	66	66	66	59	65	80	78	81	77	80	46	42	45	43	45
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	57	..	..	..	..	68	..	..	..	..	38
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	63	..	64	..	..	82	..	82	..	..	46	..	46
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	76	..	..	..	..	95	..	..	..	..	48
Byggverksamhet	48	46	46	..	46	67	72	70	..	70	21	26	24	..	24
Mark- grund o bygg- och anlägg. arb., uthyrn. av bygg- o anlägg. maskiner med förare	..	..	52	..	52	..	..	72	..	73	..	..	23	..	24
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	38	..	37	..	..	66	..	66	..	..	24	..	24
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	37	40	40	34	38	48	48	52	43	48	22	18	23	17	20
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	45	..	..	..	..	59	..	..	..	..	28
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	42	..	43	..	42	61	..	59	..	60	29	..	26	..	27
Detaljhandel, utom med motor- fordon, rep. av hushållsartiklar	29	..	30	32	31	33	..	31	36	34	14	..	10	13	12
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	30	..	..	..	..	39	..	..	..	..	13
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	34	31	..	..	..	32	30	..	..	..	12	10
Transport, magasinering o komm.	45	48	45	49	46	65	61	61	69	63	27	26	24	30	25
Land-, sjö- och lufttrp, trp i rörssystem samt stödtjänster härtil,	..	..	43	..	44	..	..	57	..	59	..	..	21	..	23
resebyråverksamhet	..	..	34	..	34	..	..	47	..	48	..	..	14	..	14
Landtransport, trp. i rörssystem	..	..	..	..	51	..	..	..	..	76	..	..	..	..	31
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	51	..	..	..	..	76	..	..	..	..	31
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	61	..	..	..	..	86	..	..	..	..	49
Fastighets- och uthyrnings-															

Tabell 2.4 (forts)

Table 2.4 (cont'd)

Näringsgren	Systematiskt arbetsmiljö- arbete pågår på arbetsplatsen				Har tillgång till företagshälsövård					Besök/bedömning av FHV det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
verksamhet, företagstjänster	43	44	42	40	41	64	62	64	61	63	27	26	26	28	27
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	35	..	36	..	..	63	..	65	..	..	24	..	26
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	42	38	40	36	39	60	56	60	55	58	27	23	25	25	25
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	42	39	41	37	39	61	59	61	56	59	28	25	26	26	26
Utbildning	56	60	56	57	57	70	69	68	70	69	19	17	19	19	19
Utbildning exkl. Förskola	55	59	57	56	56	72	69	68	71	70	20	16	20	19	19
Förskola	..	..	..	59	59	..	..	..	66	65	..	..	..	18	17
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	56	58	58	54	55	72	67	70	70	70	22	20	23	21	21
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	64	64	..	62	62	76	75	..	75	75	26	25	..	26	26
Omsorg och sociala insatser med boende	51	54	..	48	49	72	64	..	67	67	21	14	..	16	16
Öppna sociala insatser	..	..	..	45	46	..	..	..	63	62	..	..	..	17	16
Personliga och kulturella tjänster	44	45	51	38	44	48	44	51	42	46	23	19	24	18	21
Hotell- o restaurangverksamhet	..	..	..	..	39	..	..	..	..	28	..	..	..	..	11
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	38	..	..	..	..	49	..	..	..	..	21
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	66	70	70	63	67	87	85	89	85	87	40	38	42	40	41
Samtliga	52	53	53	51	52	67	65	68	65	67	28	26	30	25	28

Tabell 2.5 Antal tusental sysselsatta (oktober/november) 2007 efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder.

Table 2.5 Employment of the working population 2007 (oct/nov/thousands) by socio-economic group, sex and age.

Socioekonomisk indelning	Antal sysselsatta i befolkningen oktober/november 2007 (tusental).							
	Män				Kvinnor			
	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	178	223	128	529	185	178	127	489
Facklärd arbetare	135	239	121	494	79	162	99	339
Samtliga arbetare	313	462	248	1 023	264	340	225	829
Lägre tjänstemän	46	101	64	210	60	164	126	349
Tjänstemän mellannivå	68	214	121	403	69	282	180	530
Högre tjänstemän	42	209	143	394	32	166	103	300
Samtliga tjänstemän	156	524	328	1 008	160	612	408	1 180
Företagare	20	152	130	302	9	66	41	116
Samtliga	491	1 139	707	2 337	434	1 019	677	2 129

Tabell 2.6 Andel sysselsatta (procent) med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 2.6 Employed persons (per cent) with than five years and at least twenty years in the current occupation by socio-economic group, sex and age.1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Mindre än 5 år i nuvarande yrke								Minst 20 år eller mer							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	66	20	12	34	65	22	12	31	0	19	51	19	0	13	36	16
	1997/1999	72	23	14	36	73	26	12	34	0	18	55	21	0	14	41	18
	2001/2003	79	33	15	43	83	34	14	42	0	17	55	21	0	15	44	19
	2005/2007	80	30	18	43	83	35	14	46	0	17	50	20	0	16	45	19
Facklärd arbetare	1993/1995	46	12	5	21	47	14	3	22	0	33	74	31	0	21	50	21
	1997/1999	59	15	5	24	..	15	..	22	0	30	74	33	..	22	..	23
	2001/2003	..	18	5	26	..	17	..	25	..	29	76	34	..	26	..	29
	2005/2007	..	18	8	28	..	20	7	27	..	31	70	33	..	27	56	30
Samtliga arbetare	1993/1995	57	16	9	28	59	20	10	28	0	26	62	25	0	16	39	17
	1997/1999	67	19	10	31	67	22	11	30	0	24	64	26	0	17	43	20
	2001/2003	73	26	10	35	80	28	12	37	0	22	64	26	0	19	48	22
	2005/2007	75	24	13	36	79	29	12	39	0	25	60	26	0	21	49	23
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	27	..	33	64	17	9	25	..	17	..	22	0	28	51	28
	1997/1999	..	31	..	35	..	31	11	33	..	15	..	22	..	20	51	27
	2001/2003	..	39	..	40	..	40	14	39	..	12	..	21	..	18	55	27
	2005/2007	..	..	..	41	..	36	14	36	..	..	..	19	..	15	52	25
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	19	8	23	..	17	6	22	..	20	64	29	..	22	58	28
	1997/1999	..	25	9	28	..	19	6	24	..	17	60	28	..	23	61	31
	2001/2003	..	32	9	33	..	30	9	31	..	14	62	27	..	16	64	29
	2005/2007	..	31	10	31	..	27	10	28	..	11	57	24	..	15	66	30
Högre tjänstemän	1993/1995	..	23	9	24	..	25	..	26	..	16	65	29	..	16	..	26
	1997/1999	..	31	10	31	..	30	13	31	..	12	59	27	..	14	50	24
	2001/2003	..	33	13	31	..	39	13	36	..	11	56	26	..	13	53	25
	2005/2007	..	28	10	26	..	32	10	30	..	11	60	29	..	10	52	24
Samtliga tjänstemän	1993/1995	67	22	10	26	66	19	8	24	0	18	61	27	0	23	55	27
	1997/1999	82	28	10	31	77	25	9	29	0	15	58	26	0	20	55	28
	2001/2003	80	34	12	34	82	35	12	34	0	13	56	25	0	16	59	28
	2005/2007	79	30	12	31	85	31	11	31	0	11	56	25	0	13	58	27
Företagare	1993/1995	..	11	7	14	..	..	..	19	..	35	74	45	..	..	..	32
	1997/1999	..	13	..	12	..	..	..	..	..	33	..	48	..	..	..	..
	2001/2003	..	13	..	13	..	..	..	..	..	35	..	48	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	12	..	..	..	..	..	..	..	49	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	60	18	9	25	62	19	9	26	0	24	64	29	0	20	49	24
	1997/1999	71	22	9	29	72	24	10	29	0	21	63	29	0	19	50	25
	2001/2003	75	28	10	32	81	32	12	35	0	19	62	28	0	17	55	26
	2005/2007	76	26	11	31	81	30	11	34	0	19	61	28	0	16	55	26

Tabell 2.7 Andel sysselsatta (procent) som uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår, att företagshälsövård finns fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 2.7 Employed persons (per cent) who reply there are ongoing efforts for systematic work environment that occupational health service is available by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Systematiskt arbetsmiljöarbete pågår på arbetsplatsen								Har tillgång till företagshälsövård*							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995									..	76	..	73	..	76	75	72
	1997/1999									61	76	77	72	53	74	69	67
	2001/2003	37	46	54	46	26	41	36	36	54	71	71	67	38	64	67	58
	2005/2007	38	50	49	47	22	46	42	38	43	65	66	60	30	63	57	51
Facklärd arbetare	1993/1995									..	77	..	76	..	..	..	77
	1997/1999									67	78	82	76	..	78	..	76
	2001/2003	..	51	57	52	..	51	..	47	..	75	78	75	..	73	..	67
	2005/2007	..	54	56	53	..	61	57	55	..	74	77	73	..	72	72	65
Samtliga arbetare	1993/1995									68	77	79	74	62	79	76	74
	1997/1999									63	77	79	74	56	76	72	70
	2001/2003	40	49	55	48	28	45	40	39	60	73	74	70	40	68	68	61
	2005/2007	40	52	52	50	24	52	48	44	50	70	72	66	31	66	63	56
Lägre tjänstemän	1993/1995									..	..	..	74	..	78	..	74
	1997/1999									..	77	..	74	..	76	77	72
	2001/2003	..	50	..	51	..	50	54	48	..	74	..	71	..	72	75	70
	2005/2007	..	..	..	52	..	52	60	52	..	..	..	71	..	73	75	70
Tjänstemän mellannivå	1993/1995									..	87	..	86	..	86	..	84
	1997/1999									..	84	87	84	..	84	82	82
	2001/2003	..	58	62	57	..	58	59	56	..	83	84	81	..	77	81	76
	2005/2007	..	61	67	62	..	61	65	61	..	80	83	80	..	76	78	75
Högre tjänstemän	1993/1995									..	83	..	81	..	..	..	80
	1997/1999									..	81	77	78	..	77	78	77
	2001/2003	..	55	65	58	..	58	60	56	..	79	78	77	..	78	77	76
	2005/2007	..	58	70	62	..	59	69	62	..	79	80	78	..	78	83	79
Samtliga tjänstemän	1993/1995									..	83	83	81	64	83	81	79
	1997/1999									66	81	82	79	64	80	79	77
	2001/2003	39	55	62	56	35	56	58	54	63	79	79	77	59	76	78	74
	2005/2007	45	59	66	60	41	58	65	59	61	78	80	77	56	76	78	74
Företagare	1993/1995									..	..	..	31	..	..	..	21
	1997/1999									..	32	..	30	..	..	..	..
	2001/2003	..	49	..	46	..	..	..	..	..	34	..	31	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	40	..	..	..	..	..	..	..	31	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995									66	75	72	72	62	78	75	74
	1997/1999									63	75	74	72	59	76	74	72
	2001/2003	39	52	58	52	31	51	51	48	60	72	71	70	48	71	72	67
	2005/2007	42	54	58	53	31	55	58	52	52	70	70	68	41	70	70	65

* Ny fråga 1995

Tabell 2.8 Andel sysselsatta (procent) som uppger arbetsplatsen haft besök/eller fått en bedömning av företagshälsövården fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2001/2003, 2005/2007.

Table 2.8 Employed persons (per cent) who reply that their workplace has been assessed by health service by socio-economic group, sex and age. 2001/2003, 2005/2007

SEI		Besök/bedömning av FHV det senaste året				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	2001/2003	..	28	..	28	..	18	..	16	..	18	..	16
	2005/2007	15	27	28	24	10	24	18	18	10	24	18	18
Facklärd arbetare	2001/2003	..	31	..	31	..	..	..	17	..	..	..	17
	2005/2007	..	34	27	31	..	20	18	18	..	20	18	18
Samtliga arbetare	2001/2003	25	29	34	30	10	18	19	16	10	22	18	18
	2005/2007	20	31	27	27	10	22	18	18	10	22	18	18
Lägre tjänstemän	2001/2003	..	..	..	33	..	..	..	34	..	..	..	34
	2005/2007	..	..	..	32	..	36	33	33	..	36	33	33
Tjänstemän mellannivå	2001/2003	..	38	..	39	..	31	36	31	..	28	29	27
	2005/2007	..	35	40	36	..	28	29	27	..	28	29	27
Högre tjänstemän	2001/2003	..	40	..	39	..	..	..	35	..	..	..	35
	2005/2007	..	38	42	39	..	34	36	34	..	34	36	34
Samtliga tjänstemän	2001/2003	..	38	40	38	..	34	36	33	..	34	36	33
	2005/2007	29	36	39	36	19	32	32	30	19	32	32	30
Företagare	2001/2003	..	..	..	9	..	..	..	..	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	11	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga	2001/2003	25	32	34	31	15	27	29	26	15	27	29	26
	2005/2007	23	31	31	30	13	27	26	24	13	27	26	24

Användning av vissa maskiner; datoranvändning

Detta avsnitt behandlar användning av vissa maskiner, datorarbete och hur stor del av arbetstiden man använder persondator.

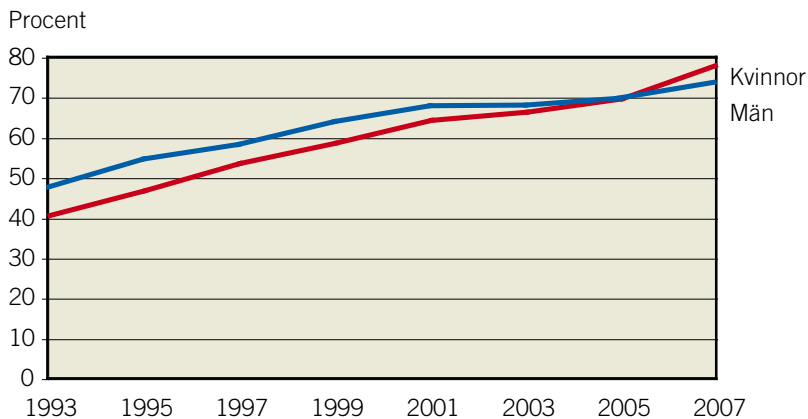
Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Datoranvändning

Arbetsmiljöundersökningen har denna gång koncentrerats på användandet av persondatorer, PC. En fråga gäller hur stor del av arbetsdagen man använder PC. Särskilda frågor finns också om bärbara persondatorer, laptops. Andelen PC-användare var år 2007 för både kvinnor och män runt 70 procent.

Utvecklingen av användandet av persondatorer kan följas i Arbetsmiljöundersökningarna. I diagrammet nedan visas utvecklingen sedan 1993. I undersökningen 2005 ändrades frågorna kring datorarbetet något. Det kan ha inneburit en viss skillnad i definitionen av persondatorarbete mellan åren. Effekten på den redovisade andelen som arbetar med persondator bedöms dock vara liten.

Andelen som arbetar med persondator. Kvinnor och män. 1993-2007

Det är en kontinuerlig stark ökning av andelen som använder persondator i arbetet. För kvinnor är det en ökning från 41 procent 1993 till 73 procent år 2007. För män är motsvarande ökning från 47 procent till 70. Att använda persondator var vanligare bland män än bland kvinnor i början på nittiotalet, men sedan dess har ökningen varit så mycket större bland kvinnor att skillnaden var utjämnad 2005. År 2007 har det blivit något vanligare att kvinnor än män använder persondator i jobbet.

Nedan visa exempel på yrken där det bland kvinnor respektive män är särskilt vanligt att använda persondator. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	99	Dataspecialister	100
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	99	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	98
Bokförings- och redovisningsass m.fl.	99	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	98
Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	96	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	96
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	96	Ingenjörer och tekniker	95
Övrig kontorspersonal	96	Lärararbete inom universitet, gymnasium och grundskola	89
Sjuksköterskor	94	Kontorsarbete	76
Ledningsarbete	93	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	75
Lärararbete inom universitet, gymnasium och grundskola	87		

Naturligtvis använder sig alla dataspecialister av persondator. Men även i en rad andra yrken är det ett givet hjälpmedel, t.ex. vid bokföring, försäljning, kontorsarbete över huvud taget, ledningsarbete, sjukvård, undervisning. Det viktiga ur arbetsmiljösynpunkt är hur datorerna används. Vidgar de arbetet, ger tillgång till information, ger bearbetningsmöjligheter av data etc. eller är de del i en förenkling och koncentration av ensidigt arbete till vissa personer kanske med intensiva arbetspass med otillräckliga pauser?

I tidigare årgångar av Arbetsmiljöundersökningen har visats att arbete vid bildskärm har ökat kraftigt, mycket ofta tillsammans med användning av persondator. Det gällde inte minst en ökning av andelen som minst halva tiden eller nästan hela tiden arbetade vid bildskärm. Samtidigt som persondatorerna används av alltfler har också tiden man tillbringar vid datorn ökat påtagligt.

Tablåen nedan visar hur stor del av arbetstiden användarna arbetar med Pc:n. Resultaten avser 2007.

Tid vid persondatorn	Kvinnor	Män
Nästan hela tiden	24	19
Ungefär 3/4 av tiden	15	16
Halva tiden	14	18
Ungefär 1/4 av tiden	16	18
Lite, kanske 1/10 av tiden	31	29

Att arbeta med persondator har blivit minst lika vanligt bland kvinnor som bland män. Att använda en merparten av arbetstiden till detta är dock vanligare bland kvinnor, och det har varit så åtminstone sedan Arbetsmiljöundersökningarna började göras 1989. År 2007 är det 24 procent av kvinnorna som arbetar nästan hela tiden vid PC:n jämfört med 19 procent av männen. De arbetsmiljörisker omfattande arbete vid datorn för med sig är alltså mer aktuella för kvinnor än för män.

Att använda bärbar dator (laptop) i arbetet är dubbelt så vanligt bland män som bland kvinnor, 40 procent mot 20. Vanligast är det både för kvinnor och män i åldern 30-49 år, och även i den gruppen är det dubbelt så vanligt bland män att ha tillgång till bärbar dator. Om man ser till de kvinnor och män som använder bärbar dator är det – oavsett kön – strax under hälften som använder den minst halva tiden. Att arbeta med bärbar dator kan innebära speciella ergonomiska problem t.ex. om man inte använder arbetsbord utan improviserar t.ex. med att ha den i knäet. De praktiska fördelarna är uppenbart att man kan arbeta på olika arbetsplatser och ofta också på resor till och från jobbet eller hemma. Den underlättar på så sätt en flexibilitet där man är mindre beroende av en speciell arbetsplats, men det kan också innebära att gränsen mellan arbete och fritid delvis suddas ut.

Tabell 3.1 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med handhållna, rörliga och stationära maskiner efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 3.1 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with handheld, moveable or stationary machines, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Arbetar <i>minst en fjärdedel av tiden</i> med														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	4	7	7	3	6	3	3	3	0	2	8	6	6	4	5
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	4	..	4	..	..	3	..	2	..	..	5	..	4
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	4	..	..	..	..	3	..	..	..	..	5
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	5	7	6	5	5	1	1	1	0	1	5	6	5	4	4
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	5	..	5	..	4	1	..	1	..	1	8	..	5	..	6
213 Dataspecialister	..	..	5	..	4	..	..	0	..	0	..	..	4	..	5
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	5	..	..	..	..	0	..	..	..	..	5
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	4	..	..	..	..	1	..	..	..	..	5
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	17	17	..	..	..	0	1	..	..	..	6	6
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	3	3	6	3	4	0	2	3	0	1	4	4	7	1	3
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	7	..	..	..	..	2	..	..	..	..	6
233 Grundskollärare	..	..	..	2	2	..	..	..	0	0	..	..	..	1	1
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	3	5	4	2	3	0	0	0	0	0	5	5	3	4	4
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	2	3	..	..	..	0	0	..	..	..	2	2
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	6	8	8	6	7	2	2	4	1	2	6	7	6	5	5
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	10	10	11	..	11	4	4	5	..	4	11	11	9	..	10
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	10	..	9	..	..	3	..	3	..	..	10	..	10
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	14	14	..	..	..	0	1	..	..	..	7	7
323 Sjuksköterskor	..	..	..	16	16	..	..	..	1	1	..	..	..	5	5
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	2	2	..	..	..	1	1	..	..	..	1	1
331 Försollärare och fritidspedagoger	..	..	..	2	2	..	..	..	1	1	..	..	..	0	1
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	4	6	5	3	4	2	2	2	0	1	5	6	3	4	3
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	5	..	5	4	5	2	..	2	0	2	4	..	2	6	4
3415 Företagssäljare	..	..	4	..	5	..	..	3	..	2	..	..	2	..	3
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	2	3	..	..	..	1	1	..	..	..	2	2
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	2	..	..	..	..	1	..	..	..	..	2

Tabell 3.1 (forts)

Table 3.1 (cont'd)

Yrke	Arbetar <i>minst en fjärdedel av tiden med</i>														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	7	8	15	4	7	9	10	32	2	11	12	13	14	8	10
41 Kontorsarbete m.m.	7	8	17	4	8	11	13	36	3	13	10	12	14	7	9
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	1	1	..	..	..	0	0	..	..	..	4	4
413 Lager- och transport-assistenten m.fl.	..	..	..	..	23	..	..	..	..	47	..	..	..	..	20
4131 Lagerassistenten m.fl.	..	..	..	..	26	..	..	..	..	53	..	..	..	..	21
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	3	4	..	..	..	1	2	..	..	..	5	4
42 Kundservicearbete	..	..	..	6	7	..	..	..	0	1	..	..	..	10	11
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	16	20	16	18	18	2	3	5	2	2	9	7	8	5	6
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	17	20	18	20	19	1	2	4	1	2	6	6	7	4	5
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	16	18	..	18	17	1	2	..	1	2	4	4	..	3	3
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	2	2	..	..	..	0	0	..	..	..	1	1
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	21	..	..	22	22	2	..	..	2	2	4	..	..	3	3
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	25	23	..	..	..	2	3	..	..	..	2	2
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	15	..	13	13	13	3	..	6	3	4	16	..	9	11	10
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	15	..	13	13	13	3	..	6	3	4	16	..	9	11	10
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	9	10	..	..	..	2	3	..	..	..	5	6
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	53	..	..	..	..	57	..	..	..	..	15
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	..	..	..	..	53	..	..	..	..	57	..	..	..	..	15
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	62	67	66	..	65	14	15	17	..	16	25	25	21	..	23
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	75	73	74	..	73	17	18	18	..	18	11	13	11	..	11
712 Byggnads- o anläggningsarb. m.fl.	..	..	81	..	81	..	..	19	..	19	..	..	14	..	14
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	73	..	71	..	..	19	..	19	..	..	7	..	7
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	61	..	60	..	..	17	..	17	..	..	30	..	30
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	34	31	32	29	31	32	31	36	16	33	49	46	43	61	46
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	44	..	46	..	43	17	..	23	..	20	71	..	68	..	68
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	20	..	20	..	..	48	..	47	..	..	10	..	10
832 Fordonsförare	..	..	19	..	18	..	..	24	..	23	..	..	5	..	6
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	38	34	..	..	..	7	14	..	..	..	13	15
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	37	35	..	..	..	4	8	..	..	..	9	10
Samtliga	18	19	26	12	19	8	8	15	2	9	13	14	16	8	12

Tabell 3.2 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med persondator, arbetar nästan hela tiden vid persondator, arbetar med laptop efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 3.2 Employed persons (per cent) working with PC, working with PC nearly all the time, working with laptop by industry and sex. 2005, 2007 and 2003, 2005 and 2007.

Yrke	Arbetar med persondator					Arbetar med persondator nästan hela tiden*					Arbetar med laptop*				
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2005/07	2005		2007		2005/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	95	95	95	93	94	10	11	10	..	11	51	56	58	..	53
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	98	..	98	..	..	10	..	11	..	..	59	..	54
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	98	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	97	97	97	94	95	22	25	28	20	24	36	43	49	30	39
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	99	..	100	..	99	44	..	47	..	47	53	..	59	..	56
213 Dataspecialister	..	..	100	..	100	..	..	..	..	64	..	..	..	..	64
2131 Systemerare o programmerare	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	99	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	96	97	..	..	..	..	7	..	..	..	..	24
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	92	92	89	87	88	5	3	..	3	4	25	34	..	25	29
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	88	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
233 Grundskollärare	..	..	..	84	85	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
24 Annat arb. som kräver teor. spec. komp.	99	98	98	97	98	27	30	26	31	28	37	43	49	32	40
241 Företagsek, marknadsförare o personaltjänstemän	..	..	..	99	99	..	..	..	..	34	..	..	..	..	53
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	91	93	94	88	91	23	26	23	25	24	27	33	43	18	30
31 Tekniker- o ingenjörsarb. m.m.	96	94	95	..	95	29	31	27	..	30	38	46	44	..	42
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	95	..	95	..	..	20	..	23	..	..	39	..	37
32 Arb. inom biologi, hälso- o sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	94	93	..	..	..	6	6	..	..	..	14	15
323 Sjuksköterskor	..	..	..	94	94	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	69	71	..	..	..	1	1	..	..	..	9	11
331 Förskollärare o fritidspedagoger	..	..	..	70	72	..	..	..	0	0	..	..	..	9	9
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	92	94	94	92	93	30	35	22	42	32	29	35	44	20	32
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	96	..	96	96	96	30	..	23	..	33	37	..	48	..	39
3415 Företagssäljare	..	..	96	..	95	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	99	99	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	99	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

*) Ny/förändrad fråga sedan 2005

Tabell 3.2 (forts)

Table 3.2 (cont'd)

Yrke	Arbetar med persondator					Arbetar med persondator nästan hela tiden*					Arbetar med laptop*				
	2005	2007	2003/05/07		Tot	2005	2007	2005/07		Tot	2005	2007	2005/07		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv	
4 Kontors- o kundservicearb.	83	83	76	87	84	37	39	18	47	38	6	12	12	8	9
41 Kontorsarbete m.m.	87	87	76	94	88	36	40	..	49	38	7	13	..	9	10
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	99	99	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	79	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	76	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	96	95	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
42 Kundservicearbete	..	..	..	71	72	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	49	55	60	45	49	3	3	5	2	3	9	11	17	7	10
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	45	53	47	45	45	1	1	..	1	1	6	7	..	6	6
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	46	56	..	46	46	1	1	..	1	1	4	5	..	4	4
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	45	46	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	54	..	..	56	57	1	..	..	1	1	4	..	..	3	4
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	23	24	..	..	..	0	1	..	..	..	5	5
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	61	..	75	47	59	8	..	..	7	8	15	..	..	11	17
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	61	..	75	48	59	8	..	..	7	8	15	..	..	11	17
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	50	61	..	..	..	..	5	..	..	..	..	21
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	42	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	42	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet o tillverkn.	43	43	43	..	43	2	2	2	..	2	28	37	33	..	32
71 Gruv-, bygg- o anläggningsarbete	28	28	28	..	28	0	0	0	..	0	22	28	26	..	25
712 Byggnads- o anläggningsarb. m.fl.	..	..	17	..	17	..	..	0	..	0	..	..	25	..	25
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	41	..	41	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	62	..	62	..	..	3	..	3	..	..	39	..	38
8 Process- o maskinoperatörsarb., transportarbete m.m.	44	43	45	42	44	3	3	3	..	3	9	13	12	..	11
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	52	..	55	..	52	2	..	2	..	3	5	..	7	..	6
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	28	..	28	..	..	3	..	3	..	..	25	..	25
832 Fordonsförare	..	..	23	..	23	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	19	25	..	..	..	1	2	..	..	..	4	8
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	16	19	..	..	..	1	1	..	..	..	3	11
Samtliga	69	71	69	70	69	14	15	12	17	15	25	30	37	18	28

*) Ny/förändrad fråga sedan 2005

Tabell 3.3 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med handhållna, rörliga och stationära maskiner efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 3.3 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with handheld, moveable or stationary machines, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Arbetar <i>minst en fjärdedel av tiden</i> med														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	49	..	45	..	..	66	..	56	..	..	17	..	17
Utvinning av mineral, tillverkning	26	28	31	20	28	16	15	20	9	17	40	42	41	33	39
Tillverkning	26	28	31	20	28	15	15	19	9	17	41	42	41	33	39
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	37	..	..	..	..	20	..	..	..	..	48
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	34	..	31	..	..	21	..	18	..	..	33	..	30
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	34	..	..	..	..	19	..	..	..	..	36
Byggverksamhet	59	54	59	..	56	13	15	16	..	15	9	9	8	..	8
Mark- grund o bygg- o anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	57	..	53	..	..	25	..	23	..	..	10	..	9
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	63	..	60	..	..	3	..	3	..	..	5	..	6
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	18	23	25	12	19	7	7	12	3	8	16	15	11	11	11
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	38	..	..	..	..	7	..	..	..	..	9
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	14	..	16	..	14	13	..	16	..	12	14	..	11	..	10
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	16	..	25	14	17	3	..	10	3	5	19	..	14	12	13
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	21	..	..	..	..	6	..	..	..	..	21
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	9	14	..	..	..	1	4	..	..	..	6	7
Transport, magasinering och kommunikation	14	14	15	7	12	17	19	24	4	18	8	10	7	9	7
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	17	..	14	..	..	29	..	23	..	..	7	..	7
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	17	..	16	..	..	24	..	21	..	..	4	..	4
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	8	..	..	..	..	7	..	..	..	..	8
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	3	..	..	..	..	1	..	..	..	..	4

Tabell 3.3 (forts)

Table 3.3 (cont'd)

Näringsgren	Arbetar <i>minst en fjärdedel av tiden med</i>														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrn.verksamhet, företagstjänster	13	14	15	9	13	5	4	7	1	5	9	9	7	6	7
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	6	..	5	..	..	0	..	0	..	..	5	..	6
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	12	14	15	9	12	4	4	7	1	4	9	9	8	6	7
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	11	12	14	9	11	2	2	5	1	3	8	7	6	5	6
Utbildning	5	6	9	5	6	1	2	3	1	1	4	4	7	3	3
Utbildning exkl. Förskola	6	6	9	6	7	1	2	3	1	1	5	5	6	3	4
Förskola	..	..	..	4	4	..	..	..	1	1	..	..	..	2	2
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	15	19	15	18	18	1	1	4	1	2	6	6	5	4	5
Hälso- o sjukvård, veterinärverksamhet	14	18	..	17	17	1	1	..	1	1	8	9	..	6	6
Omsorg och sociala insatser med boende	16	20	..	21	20	1	1	..	1	1	4	4	..	3	3
Öppna sociala insatser	..	..	..	16	15	..	..	..	2	3	..	..	..	2	3
Personliga och kulturella tjänster	15	20	23	15	18	7	7	15	2	7	12	13	11	9	10
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	20	..	..	..	..	3	..	..	..	..	16
Rekreatiöns-, kultur- o sportverksamhet	..	..	..	..	15	..	..	..	..	8	..	..	..	..	6
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	6	5	11	3	7	3	2	7	0	3	5	5	4	4	4
Samtliga	18	19	26	12	19	8	8	15	2	9	13	14	16	8	12

Tabell 3.4 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med persondator, arbetar nästan hela tiden vid persondator, arbetar med laptop efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 3.4 Employed persons (per cent) working with PC, working with PC nearly all the time, working with laptop by industry and sex. 2005, 2007 and 2003, 2005 and 2007.

Näringsgren	Arbetar med persondator					Arbetar med persondator nästan hela tiden*					Arbetar med laptop*				
	2005	2007	2003/05/07		Tot	2005	2007	2005/07		Tot	2005	2007	2005/07		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv	
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	49	..	50	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Utvinning av mineral, tillverkning	70	69	69	69	69	11	13	9	21	12	21	26	25	17	23
Tillverkning	70	69	69	69	69	11	13	9	21	12	21	26	25	17	23
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	59	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	75	..	76	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	76	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Byggverksamhet	41	39	37	..	40	2	5	2	..	4	33	47	43	..	41
Mark- grund o bygg- o anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	34	..	38	..	..	3	..	4	..	..	44	..	42
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	41	..	44	..	..	..	..	3	..	..	..	..	38
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	71	72	77	64	71	13	13	11	17	13	27	33	38	16	30
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	75	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	83	..	83	..	84	23	..	15	..	23	40	..	50	..	44
Detaljhandel, utom med motorfordon, rep. av hushållsartiklar	60	..	69	54	60	6	..	..	7	6	15	..	..	10	17
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	50	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	59	63	..	..	..	..	8	..	..	..	..	19
Transport, magasinering och kommunikation	53	56	49	72	56	16	19	10	..	17	27	32	33	..	30
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. hårtill, resebyråverksamhet	..	..	45	..	52	..	..	7	..	15	..	..	28	..	24
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	32	..	36	..	..	..	..	7	..	..	..	..	28
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	65	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	98	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

*) Ny/förändrad fråga sedan 2005

Tabell 3.4 (forts)

Table 3.4 (cont'd)

Näringsgren	Arbetar med persondator				Arbetar med persondator nästan hela tiden*					Arbetar med laptop*					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2005/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	84	85	84	84	84	33	37	31	41	35	44	51	54	36	47
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	98	..	98	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	81	81	81	80	81	30	33	26	40	32	37	45	49	32	41
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	84	85	84	81	82	31	33	26	39	32	38	47	50	33	43
Utbildning	75	79	84	70	73	5	5	7	4	5	19	26	34	18	22
Utbildning exkl. Förskola	80	84	85	77	79	7	6	7	6	7	22	30	34	21	26
Förskola	..	..	..	55	55	..	..	..	0	0	..	..	..	8	9
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	66	73	73	65	66	5	5	4	6	5	10	12	19	9	11
Hälso- o sjukvård, veterinärverksamhet	87	92	..	86	87	10	10	..	11	10	12	16	..	12	14
Omsorg och sociala insatser med boende	45	60	..	45	46	1	0	..	0	1	3	4	..	3	3
Öppna sociala insatser	..	..	..	47	49	..	..	..	2	2	..	..	..	10	11
Personliga och kulturella tjänster	56	55	57	54	55	9	9	6	11	9	30	34	41	25	32
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	34	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Rekreations-, kultur- o sportverksamhet	..	..	..	..	71	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	92	93	90	93	91	25	27	15	35	26	18	24	32	12	21
Samtliga	69	71	69	70	69	14	15	12	17	15	25	30	37	18	28

*) Ny/förändrad fråga sedan 2005

Tabell 3.5 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med handhållna respektive rörliga maskiner fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 3.5 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with handheld or moveable machines, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Arbetar minst en fjärdedel av tiden med handhållna maskiner								rörliga maskiner							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	28	25	25	26	20	24	22	23	26	30	27	28	3	3	2	2
	1997/1999	25	26	24	25	22	23	22	22	25	32	31	30	4	4	2	3
	2001/2003	29	30	26	29	22	25	22	23	29	31	30	30	5	7	4	6
	2005/2007	34	35	25	32	24	24	24	24	25	32	26	28	3	7	3	5
Facklärd arbetare	1993/1995	56	50	49	51	17	13	15	15	16	15	16	15	1	1	1	1
	1997/1999	54	53	47	52	..	16	..	16	17	19	17	18	..	1	..	1
	2001/2003	..	56	52	56	..	20	..	21	..	24	21	23	..	4	..	3
	2005/2007	..	56	51	56	..	22	16	21	..	21	15	20	..	2	1	2
Samtliga arbetare	1993/1995	41	38	37	38	19	20	21	20	21	23	21	22	3	2	2	2
	1997/1999	37	39	35	37	21	20	20	20	22	26	25	25	3	3	2	3
	2001/2003	40	42	37	40	23	23	21	22	26	28	26	27	5	6	3	5
	2005/2007	46	46	38	44	25	23	21	23	25	26	20	24	3	5	2	4
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	11	..	12	3	4	3	4	..	10	..	10	0	1	0	1
	1997/1999	..	12	..	13	..	3	4	3	..	11	..	11	..	1	1	1
	2001/2003	..	10	..	12	..	7	4	6	..	11	..	10	..	2	1	2
	2005/2007	..	..	..	11	..	4	4	4	..	..	..	10	..	1	1	1
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	8	7	7	..	6	5	6	..	3	4	3	..	0	1	1
	1997/1999	..	9	8	9	..	5	4	5	..	3	4	4	..	1	0	0
	2001/2003	..	8	7	7	..	5	5	5	..	3	4	3	..	1	0	0
	2005/2007	..	8	6	8	..	5	5	6	..	4	4	4	..	1	0	0
Högre tjänstemän	1993/1995	..	4	3	4	..	4	..	3	..	1	1	1	..	0	..	0
	1997/1999	..	3	4	3	..	3	3	3	..	1	0	1	..	0	0	0
	2001/2003	..	5	4	4	..	4	3	4	..	1	1	1	..	0	1	0
	2005/2007	..	6	3	5	..	4	3	4	..	1	1	1	..	0	0	0
Samtliga tjänstemän	1993/1995	9	7	6	7	4	5	4	5	6	4	4	4	0	1	0	1
	1997/1999	7	8	8	8	4	4	4	4	5	4	5	4	1	1	0	1
	2001/2003	6	7	8	7	4	5	4	5	3	4	4	4	1	1	1	1
	2005/2007	10	8	6	7	8	5	4	5	5	4	3	4	1	1	0	1
Företagare	1993/1995	..	34	31	33	..	..	..	27	..	25	23	25	..	..	..	6
	1997/1999	..	36	..	34	..	..	..	..	..	24	..	25	..	..	..	..
	2001/2003	..	44	..	39	..	..	..	..	..	25	..	26	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	38	..	..	..	..	..	..	..	19	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	30	23	21	24	13	12	12	12	17	14	13	14	2	2	1	1
	1997/1999	27	24	21	24	13	11	11	11	16	15	14	15	2	2	2	2
	2001/2003	28	25	22	25	15	13	11	13	18	16	15	16	3	3	2	3
	2005/2007	34	27	21	26	18	12	11	13	19	15	11	14	2	2	1	2

Tabell 3.6 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med stationära maskiner, persondator fördelade efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 3.6 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with stationary machines, with personal computer by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Arbetar minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner								Arbetar med persondator							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	23	25	21	24	10	11	7	10	30	27	19	27	14	13	11	12
	1997/1999	24	25	18	23	10	13	9	11	36	37	29	35	20	24	15	20
	2001/2003	23	25	20	23	10	14	11	12	43	46	39	43	24	36	23	28
	2005/2007	36	29	22	28	23	18	12	18	38	48	39	42	27	39	33	33
Facklärd arbetare	1993/1995	27	22	26	24	7	7	9	7	24	26	17	23	13	15	15	15
	1997/1999	26	28	25	27	..	7	..	8	32	39	29	35	..	27	..	26
	2001/2003	..	27	24	26	..	7	..	7	..	44	38	40	..	45	..	40
	2005/2007	..	29	27	29	..	13	9	13	..	48	44	43	..	58	61	54
Samtliga arbetare	1993/1995	25	24	23	24	9	10	8	9	27	27	18	25	13	14	12	13
	1997/1999	25	26	22	25	10	11	9	10	34	38	29	35	21	25	18	22
	2001/2003	24	26	22	24	10	11	9	10	39	45	39	42	24	39	29	32
	2005/2007	34	29	24	29	22	15	11	16	35	48	41	42	29	47	43	41
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	4	..	4	2	2	1	1	..	69	..	64	72	84	78	80
	1997/1999	..	4	..	4	..	1	1	1	..	82	..	77	..	90	86	86
	2001/2003	..	7	..	6	..	2	2	2	..	89	..	85	..	94	93	91
	2005/2007	..	..	..	9	..	8	8	9	..	..	..	87	..	94	94	92
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	5	3	5	..	2	2	2	..	82	75	80	..	56	54	55
	1997/1999	..	4	4	4	..	2	1	1	..	91	85	89	..	75	73	74
	2001/2003	..	5	5	5	..	2	1	2	..	95	89	93	..	86	84	84
	2005/2007	..	8	10	9	..	5	5	5	..	95	94	95	..	91	90	90
Högre tjänstemän	1993/1995	..	1	3	2	..	2	..	1	..	89	85	88	..	77	..	77
	1997/1999	..	2	1	2	..	1	0	1	..	94	92	94	..	92	84	90
	2001/2003	..	2	1	2	..	2	1	2	..	97	96	96	..	95	93	95
	2005/2007	..	7	3	5	..	6	3	5	..	100	98	99	..	99	99	99
Samtliga tjänstemän	1993/1995	5	4	3	4	2	2	1	2	77	81	74	79	68	70	69	69
	1997/1999	4	3	3	3	2	1	1	1	87	90	84	88	78	84	81	82
	2001/2003	4	4	4	4	3	2	2	2	91	94	89	92	83	91	89	89
	2005/2007	11	8	6	7	9	6	5	6	91	96	95	95	86	94	94	93
Företagare	1993/1995	..	10	10	10	..	..	..	6	..	43	34	39	..	..	..	29
	1997/1999	..	8	..	8	..	..	..	..	..	58	..	51	..	..	..	..
	2001/2003	..	10	..	12	..	..	..	..	..	68	..	65	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	17	..	..	..	..	..	..	..	73	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	18	12	11	13	6	5	4	5	44	55	48	51	38	46	43	44
	1997/1999	17	14	10	13	6	5	4	5	54	64	59	60	48	60	55	56
	2001/2003	17	14	12	14	7	5	5	5	58	71	67	67	51	71	66	65
	2005/2007	25	18	14	17	17	10	8	10	54	74	71	69	51	77	75	71

Tabell 3.7 Andel sysselsatta (procent) som arbetar nästan hela tiden vid persondator, arbetar med laptop fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2005/2007.

Table 3.7 Employed persons (per cent) working with PC, working with PC nearly all the time, working with laptop by industry and sex. 2005, 2007 and 2003, 2005 and 2007.

SEI	År	Arbetar med persondator <i>nästan hela tiden</i>								Arbetar med laptop							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	2005/2007	4	3	2	3	2	2	2	2	11	10	7	10	4	5	2	4
Facklärd arbetare	2005/2007	..	2	2	2	..	2	1	1	..	25	24	26	..	4	5	5
Samtliga arbetare	2005/2007	3	3	2	3	2	2	1	2	20	18	15	18	5	4	3	4
Lägre tjänstemän	2005/2007	..	..	..	22	..	51	40	47	..	..	..	29	..	13	7	11
Tjänstemän mellannivå	2005/2007	..	25	12	23	..	19	15	18	..	45	28	38	..	19	14	18
Högre tjänstemän	2005/2007	..	27	14	24	..	29	14	24	..	58	47	52	..	38	28	33
Samtliga tjänstemän	2005/2007	41	25	13	23	34	31	22	28	34	48	37	42	20	23	16	20
Företagare	2005/2007	..	..	..	7	..	..	..	..	..	..	..	50	..	..	..	..
Samtliga	2005/2007	15	14	8	12	14	20	15	17	30	41	33	37	16	20	15	18

Kroppsliga och andra besvär

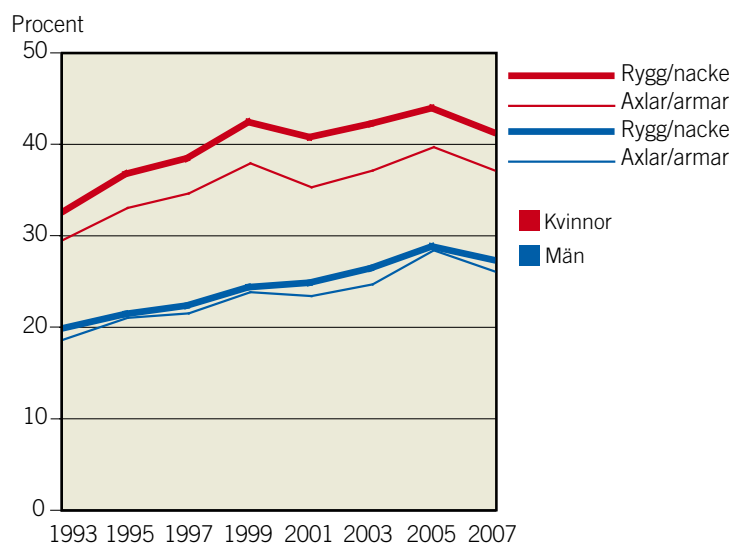
Detta avsnitt behandlar frågor om olika kroppsliga eller psykosociala besvär. Det gäller ont i olika delar av kroppen: övre delen av ryggen eller nacken, nedre delen av ryggen, axlar eller armar, höfter, ben, knän eller fötter. Andra slags besvär gäller svårighet att koppla av efter arbetet eller att sova på grund av att man tänker på jobbet, kroppslig uttröttnings, att känna sig trött och håglös eller känna olust inför att gå till arbetet, om man är för trött eller saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter samt om man gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

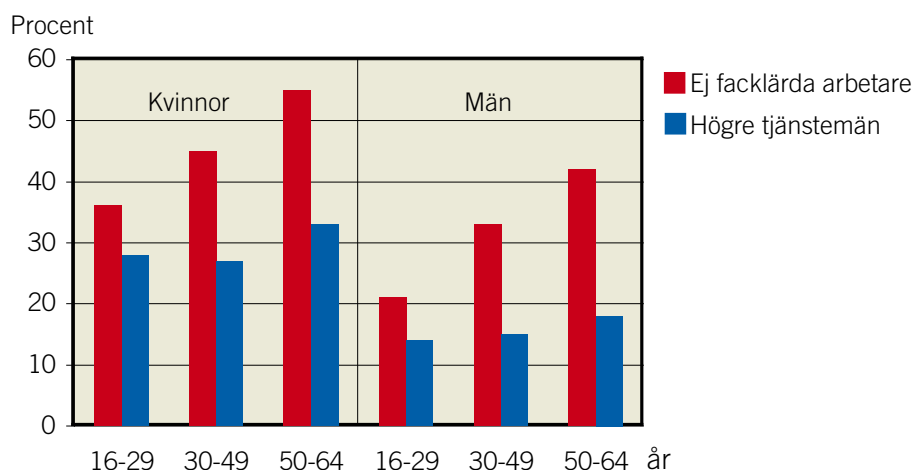
De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Kroppsliga besvär (varje vecka)

Andelen med ont i olika delar av kroppen varje vecka har ökat sedan undersökningarna började 1991 men sedan undersökningen 2005 har en statistisk signifikant minskning skett vad gäller ont i axlar och armar, både bland kvinnor och män. Bland kvinnor har också besvären från nacken och övre delen av ryggen minskat sedan 2005. Detta visas i diagrammet nedan.

Andel som uppgett ont varje vecka i övre delen av rygg/nacke, axlar eller armar. 1993-2007

Nedan visas att det är betydande skillnader i andelen med kroppsliga besvär beroende på vilken ålder man uppnått och vilken socioekonomisk grupp man tillhör.

Andel som uppgett ont varje vecka i axlar eller armar efter ålder, kön och socioekonomisk tillhörighet 2003/05/07

Andelen kvinnor som uppgett ont varje vecka i axlar och armar i undersökningarna 2003-2007 är nästan dubbelt så stor bland ej facklärda arbetare (45 %) som bland högre tjänstemän (29 %). Bland män är skillnaden lika stor om på en lägre nivå- 32 procent mot 16 procent. Andelen med besvär bland män är i varje grupp lägre än bland kvinnor i motsvarande grupp.

Genom att jämföra två grupper med helt skilda typer av arbetsuppgifter ser vi hur både ålder och typ av arbetsuppgifter påverkar besvärsförekomst. Besvären ökar med stigande ålder för både kvinnor och män men skillnaderna p.g.a. arbetsuppgifter är minst lika stora.

Den högsta andelen med ont i axlar eller armar, 55 procent, redovisas av kvinnliga, ej facklärda, arbetare i åldern 50-64 år. Det är betydligt högre än för kvinnliga högre tjänstemän i samma åldersgrupp (33 %). Även bland de yngre finns skillnader, om än inte lika stora. Bland kvinnliga arbetare (ej facklärda) i åldern 16 till 29 år har 36 procent besvär med axlar och armar och bland kvinnliga högre tjänstemän i samma åldersgrupp har 28 procent liknande besvär.

Lika stora skillnader är det mellan de högsta och lägsta siffrorna för män. Den högsta (42 %) återfinns i gruppen ej facklärda arbetare i åldern 50-64 år – och den lägsta (14 %) i gruppen högre tjänstemän i åldern 16-29 år.

Kroppsligt uttröttad efter arbetet (varje vecka)

Återkommande kroppslig uttröttnings efter arbetet eller att känna sig trött och håglös är en reaktion på en ansträngd situation och kan vara en indikator på en dålig arbetsmiljö. Frågan, som ställs i Arbetsmiljöundersökningen, om man känner sig uttröttad efter arbetet handlar bokstavligen om kroppslig uttröttnings, men även stark anspänning som i hög grad är psykiskt betingad kan yttra sig i kroppslig utmattning. Andelen som år 2007 uppger att de varje vecka känner sig uttröttade efter arbetet är för kvinnor 51 procent och för män 44 procent. Andelen kroppsligt uttröttade har sedan 2005 minskat 3 procentenheter för kvinnor och 4 procentenheter för män, men är dock fortfarande högre än vid undersökningen 2003.

Nedan visas exempel på yrken där minst hälften av kvinnor respektive män uppger att de minst en dag per vecka är kroppsligt uttröttade efter arbetet. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	70	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	66
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	66	Fordonsförare	59
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	65	Byggnadshantverkare m.fl.	58
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	65	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	56
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	63	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	53
Barnskötare m.fl.	59	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	50
Förskollärare och fritidspedagoger	56		

Kvinnor inom såväl industri-, service- som omsorgsyren visar på höga andelar av kroppslig trötthet. Detta är yrken där en stor del av det dagliga arbetet består av kontakt med andra människor och dessutom ofta är kroppsligt ansträngande med tunga lyft. För männen är det helt andra yrkesgrupper som har hög andel med kroppsligt uttröttade. Här är det de traditionellt tunga mansjobben som har de högsta andelarna men även fordonsförare har höga andelar med kroppslig uttröttnings.

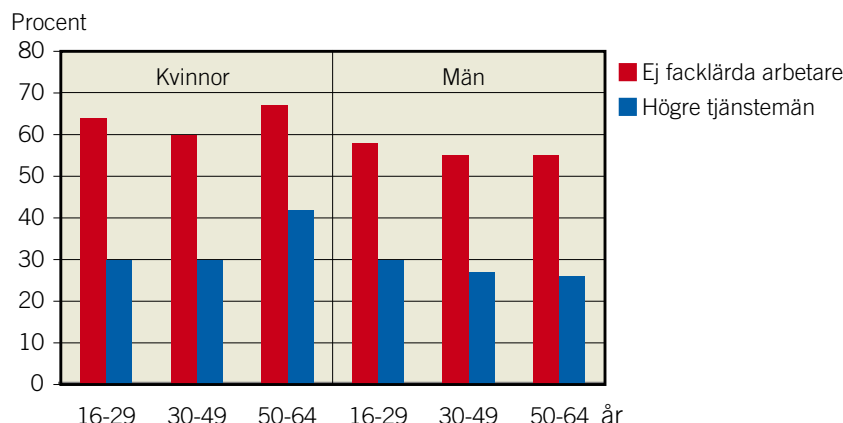
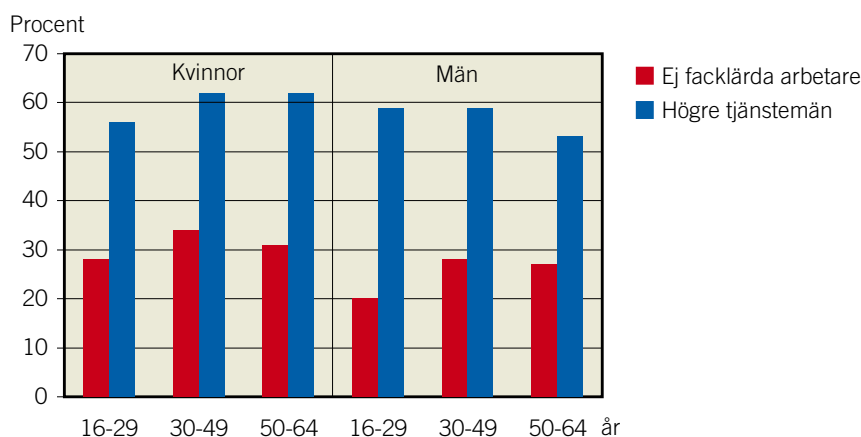
Svårighet att koppla av tankarna från jobbet under fritiden (varje vecka)

Andelen som 2007 uppger att de inte kan koppla av tankarna från jobbet när man är ledig var för kvinnor 44 procent och för män 38 procent. Nedan visas exempel på yrken där minst hälften av kvinnor respektive män uppger att de varje vecka har svårigheter att koppla av tankarna på jobbet under fritiden. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	77	Ledningsarbete	62
Ledningsarbete	69	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	61
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	62	Företagssäljare	59
Förskollärare och fritidspedagoger	57	Annat arb. som kräver teoretisk specialistkompetens	55
Sjuksköterskor	52	Arb. Som kräver teoretisk specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	51
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	51		

Svårigheter att koppla av efter arbetet är mycket vanligt förekommande, oavsett kön, inom olika läraryrken och inom olika chefspositioner. Bland olika slags säljare och inom olika kontaktyrken ligger andelarna också högt.

En kontroll visar att även om både ålder och könstillhörighet påverkar huruvida man blir kroppsligt uttröttad efter arbetet liksom om man har svårt att koppla av tankarna från jobbet under fritid så är det huvudsakligen typen av arbete som förklarar detta.

Kroppsligt uttröttad efter arbetet varje vecka efter ålder, kön och socioekonomisk indelning. 2003/05/07**Svårt att koppla tankarna från jobbet under fritiden varje vecka efter ålder, kön och socioekonomisk indelning. 2003/05/07****Svårighet att sova (varje vecka)**

Andelen som 2007 uppgav att de minst en dag per vecka har svårt att sova p.g.a. tankar på arbetet var för kvinnor 22 procent och för män 17 procent. För män har en minskning med 3 procentenheter skett sedan år 2005. Minskningen är statistiskt säkerställd.

Nedan visas exempel på yrken där stora andelar kvinnor respektive män uppger att de varje vecka har svårigheter att sova p.g.a. att tankar på jobbet håller dem vakna. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor

Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	38
Ledningsarbete	31
Sjuksköterskor	29
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	29
Förskollärare och fritidspedagoger	26
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	26
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	25

Män

Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	31
Ledningsarbete i stora/medelstora företag	30
Företagssäljare	25
Försäljningsarbete inom detaljhandeln m.m.	24
Ingenjörer och tekniker	23
Annat arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	22

Yrken där höga andelar anger sovsvårigheter är i betydande utsträckning samma yrken för kvinnor som för män.

Problem med att få tiden att räcka till (varje vecka)

Ungefär 6 procent, vilket motsvarar 268 000 sysselsatta 2007, känner sig varje dag för trötta efter arbetet eller att tiden inte räcker till för familj, vänner eller att för utöva olika fritidsaktiviteter. Andelen bland kvinnor är högre (8%) än bland män (5%). Detta gäller inom alla åldersgrupper. Jämfört med 2005 är andelen kvinnor och män som upplever att arbetet inkräktar på deras privatliv i stort sett oförändrad.

Inom olika läraryrken uppger mer än var tionde kvinnliga lärare att de på grund av arbetsbördan har brist på tid eller ork för sin familj, vännerna eller andra aktiviteter. Även inom servicearbeten och olika typer av verkstadsarbete är belastningen stor bland kvinnor. Bland män är det främst bland fordonsförare de högsta andelarna finns.

Sjuknärvaro (två gånger eller mer)

På frågan om man gått till arbetet trots att man borde stannat hemma sjukskriven svarar mer än varannan att man gjort så *två gånger eller mer* under det senaste året.

Nedan visas ett urval av yrken för kvinnor och män med hög andel som gått till arbetet två gånger eller mer under det senaste året trots att man borde stannat hemma sjukskriven. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	63	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	55
Förskollärare och fritidspedagoger	59	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskolor	55
Barnskötare m.fl.	56	Metallhantverk, reparatörsarbete mm.	54
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	55	Byggnadshantverkare m. fl.	53
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	54	Transport- och maskinförararbete	52
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	52	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	51
Kundservicearbete	52	Försäljningsarbete inom detaljhandeln m.m.	51

Det är främst inom yrken med relativt stort egenansvar som sjuknärvaro är vanligt bland kvinnor. Detta är jobb som kräver att personalen finns på plats och där en omedelbar ersättare kanske är svår uppbringa. För grundskollärarna ligger andelen på drygt 60 procent, bland barnskötare, förskollärare och vårdarbetare är andelen mer än 50 procent.

Bland män finns höga andelar av sjuknärvaro inom bygg-, transport och serviceyrken. Manliga lärare tillhör också de grupper bland vilka det är vanligt att gå till jobbet trots att man känt sig sjuk. Gemensamt för dessa yrken är att de ofta innehåller ett större mått av eget inflytande. Män som arbetar inom dessa yrken har till över 50 procent varit sjuknärvarande två gånger eller mer det senaste året.

Enligt undersökningen om Arbetsorsakade besvär 2006 (kan läsas på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se) har kvinnor som arbetar som process- och maskinoperatörer och inom sjukvård, service och omsorg och manliga hantverkare inom byggverksamhet samt män med olika typer av maskinoperatörers och monteringsarbete en högre andel av arbetsrelaterad sjukfrånvaro – både vad gäller kort och lång sjukskrivning, än genomsnittet sysselsatta. Dessa yrkesgrupper har alltså förutom en hög arbetsrelaterad sjukfrånvaro dessutom oftare än andra en hög sjuknärvaro.

Tabell 4.1 Andel sysselsatta (procent) med ont i olika delar av ryggen, ont i axlar eller armar efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.1 Employed persons (per cent) who every week experience pain in the upper parts of back or neck, lower parts of back, shoulders or arms, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Ont minst en dag per vecka i														
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	25	26	21	37	26	20	20	18	24	20	21	20	17	30	21
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	20	..	24	..	..	17	..	18	..	..	15	..	19
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	27	..	..	..	..	21	..	..	..	..	20
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	31	29	20	38	30	21	19	15	22	19	25	22	16	29	23
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	23	..	20	..	24	16	..	14	..	15	23	..	16	..	19
213 Dataspecialister	..	..	23	..	27	..	..	15	..	15	..	..	16	..	20
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	28	..	..	..	..	15	..	..	..	..	19
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	21	..	..	..	..	16	..	..	..	..	19
22 Arb. som kräver teor. spec. kompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	31	28	..	..	..	25	22	..	..	..	26	22
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	35	30	18	38	31	24	20	15	23	20	26	21	12	27	21
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	30	..	..	..	..	20	..	..	..	..	21
233 Grundskollärare	..	..	..	35	30	..	..	..	23	21	..	..	..	24	21
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	31	34	22	41	32	20	20	15	22	19	25	27	18	32	26
241 Företagsek., marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	39	32	..	..	..	20	18	..	..	..	32	26
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	33	31	23	39	31	23	24	19	25	22	28	27	20	33	26
31 Tekniker- o ingenjörsarb. m.m.	25	25	20	..	24	19	21	18	..	19	22	21	18	..	20
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	19	..	22	..	..	17	..	18	..	..	17	..	18
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	36	35	..	..	..	27	26	..	..	..	30	30
323 Sjuksköterskor	..	..	..	37	36	..	..	..	32	31	..	..	..	33	31
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	35	34	..	..	..	27	26	..	..	..	32	30
331 Förskollärare och fritidsped.	..	..	..	36	36	..	..	..	28	27	..	..	..	32	31
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	36	32	25	42	33	24	22	21	23	22	30	27	21	35	28
341 Säljare, inköpare, mäkl. m.fl.	34	..	26	41	31	24	..	20	22	21	27	..	21	32	25
3415 Företagssäljare	..	..	25	..	29	..	..	20	..	21	..	..	22	..	23
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	44	41	..	..	..	24	23	..	..	..	40	36
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	40	..	..	..	..	21	..	..	..	..	36
4 Kontors- o kundservicearb.	40	41	29	44	40	31	30	28	29	29	38	37	28	41	37
41 Kontorsarbete m.m.	39	40	30	44	39	30	28	29	28	28	37	37	30	41	38
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	45	43	..	..	..	26	26	..	..	..	42	40
413 Lager- och transportass. m.fl.	..	..	..	..	34	..	..	..	..	30	..	..	..	..	33
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	34	..	..	..	..	31	..	..	..	..	33
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	42	40	..	..	..	27	26	..	..	..	39	38
42 Kundservicearbete	..	..	..	45	41	..	..	..	32	30	..	..	..	41	37

Tabell 4.1 (forts)

Table 4.1 (cont'd)

Yrke	Ont minst en dag per vecka i														
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	42	39	26	45	40	38	36	27	39	36	41	37	23	43	38
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	44	40	25	45	41	40	36	28	39	37	42	39	23	43	39
513 Vård- och omsorgs-personal m.fl.	44	40	..	45	42	39	37	..	40	38	41	39	..	42	39
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	43	41	..	..	..	37	36	..	..	..	40	38
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	49	..	..	48	46	46	..	..	44	42	46	..	..	46	44
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	45	41	..	..	..	42	38	..	..	..	42	39
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	38	..	27	45	37	33	..	26	38	33	36	..	24	40	33
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	38	..	27	45	37	33	..	26	38	33	36	..	24	40	33
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	41	34	..	..	..	36	30	..	..	..	36	30
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	32	..	..	..	..	31	..	..	..	..	36
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk, fiske m m	..	..	..	..	32	..	..	..	..	31	..	..	..	..	36
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	36	33	33	..	34	34	32	33	..	33	40	38	36	..	37
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	39	35	36	..	36	36	34	34	..	34	45	41	40	..	41
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	36	..	36	..	..	35	..	35	..	..	41	..	41
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	33	..	34	..	..	33	..	33	..	..	38	..	38
72 Metallhantverk, r eparatörsarbete m.m.	..	..	30	..	31	..	..	31	..	31	..	..	32	..	32
8 Process- o maskinoperatörsarbete, transportarbete. m.m.	37	31	32	49	35	34	30	32	37	33	39	35	36	52	38
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	37	..	29	..	34	33	..	31	..	33	41	..	33	..	38
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	38	..	39	..	..	36	..	36	..	..	41	..	42
832 Fordonsförare	..	..	39	..	40	..	..	37	..	37	..	..	42	..	42
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	47	43	..	..	..	41	40	..	..	..	49	45
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	47	44	..	..	..	41	41	..	..	..	49	45
Samtliga	36	34	27	42	34	29	28	25	31	28	34	32	26	38	32

Tabell 4.2 Andel sysselsatta (procent) med ont i höfter, ben, knän eller fötter, som är kroppsligt uttröttade efter arbetet, trötta eller håglösa efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.2 Employed persons (per cent) who every week experience pain in hips, legs, knees or feet, are physically exhausted, tired and listless, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Ont minst en dag per vecka i					Förhållanden minst en dag per vecka									
	höfter, ben, knän, fötter					uttröttad i kroppen					trött och håglös				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	16	19	16	20	17	37	37	35	36	35	30	28	29	33	30
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	15	..	16	..	..	31	..	32	..	..	29	..	29
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	20	..	..	..	..	37	..	..	..	..	31
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	16	13	9	18	14	39	34	27	41	34	40	38	33	44	39
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	9	..	6	..	7	25	..	21	..	22	40	..	34	..	36
213 Dataspecialister	..	..	5	..	7	..	..	21	..	23	..	..	35	..	36
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	7	..	..	..	..	23	..	..	..	..	36
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	7	..	..	..	..	21	..	..	..	..	37
22 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	24	20	..	..	..	46	44	..	..	..	38	38
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	22	17	13	22	19	51	48	34	51	45	45	44	37	48	44
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	20	..	..	..	..	46	..	..	..	..	44
233 Grundskollärare	..	..	..	21	18	..	..	..	52	46	..	..	..	48	45
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	13	13	8	16	12	35	29	26	35	31	37	37	29	45	37
241 Företagsekonomer, marknadsförare o personaltjänstemän	..	..	..	11	10	..	..	..	30	27	..	..	..	42	33
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbild. eller motsv. kunskaper	18	21	14	22	18	41	40	32	43	38	38	37	33	42	38
31 Tekn. och ingenjörsarb. m.m.	13	18	14	..	14	35	35	33	..	33	34	39	34	..	35
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	15	..	15	..	..	32	..	33	..	..	33	..	35
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	24	23	..	..	..	48	46	..	..	..	40	38
323 Sjuksköterskor	..	..	..	27	26	..	..	..	55	54	..	..	..	44	43
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	28	26	..	..	..	55	53	..	..	..	48	47
331 Förskollärare och fritidsped.	..	..	..	29	27	..	..	..	56	55	..	..	..	49	47
34 Annat arb. som kräver kortare högskoleutbildning	17	18	13	19	16	39	34	31	37	34	38	35	33	40	36
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	16	..	13	17	15	35	..	30	33	31	37	..	33	37	34
3415 Företagssäljare	..	..	14	..	15	..	..	30	..	32	..	..	32	..	34
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	19	17	..	..	..	35	32	..	..	..	39	38
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	18	..	..	..	..	34	..	..	..	..	38

Tabell 4.2 (forts)

Table 4.2 (cont'd)

Yrke	Ont minst en dag per vecka i					Förhållanden minst en dag per vecka										
	höfter, ben, knän, fötter					utröttad i kroppen					trött och håglös					
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
4 Kontors- o kundservicearb.	23	23	23	23	23	44	44	48	40	42	34	36	34	39	37	
41 Kontorsarbete m.m.	23	23	24	23	23	43	42	48	38	42	33	36	33	38	37	
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	19	18	..	..	..	35	34	..	..	..	39	38	
413 Lager- och transportass. m.fl.	..	..	..	..	26	..	..	..	..	53	..	..	..	..	37	
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	27	..	..	..	..	55	..	..	..	..	37	
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	21	20	..	..	..	35	35	..	..	..	39	38	
42 Kundservicearbete	..	..	..	22	21	..	..	..	44	45	..	..	..	40	39	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	40	35	28	39	36	64	59	49	62	59	41	40	35	44	42	
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	41	35	29	38	37	64	59	49	62	59	42	40	36	43	42	
513 Vård- o omsorgspers. m.fl.	39	34	..	37	35	63	57	..	61	58	42	40	..	44	43	
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	34	34	..	..	..	59	58	..	..	..	44	43	
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	44	..	..	40	39	70	..	..	66	64	43	..	..	44	42	
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	39	36	..	..	..	63	59	..	..	..	44	42	
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	36	..	26	41	35	62	..	50	65	59	39	..	35	44	40	
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	36	..	26	41	35	62	..	50	65	59	39	..	35	44	40	
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	42	34	..	..	..	62	57	..	..	..	41	39	
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	36	..	..	..	..	63	..	..	..	..	33	
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	36	..	..	..	..	63	..	..	..	..	33	
7 Hantverksarbete inom byggverks. o tillverkning	36	35	35	..	35	61	60	59	..	58	35	34	34	..	35	
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	40	37	38	..	38	69	63	63	..	63	35	34	33	..	33	
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	39	..	39	..	..	66	..	66	..	..	33	..	33	
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	39	..	39	..	..	58	..	58	..	..	32	..	33	
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	32	..	32	..	..	53	..	54	..	..	35	..	36	
8 Process- o maskinoperatörssarb, transportarb. m.m.	35	29	30	46	32	59	55	55	70	57	42	38	38	54	40	
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	38	..	29	..	34	61	..	56	..	60	45	..	38	..	42	
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	30	..	30	..	..	58	..	58	..	..	39	..	40	
832 Fordonsförare	..	..	30	..	31	..	..	59	..	59	..	..	39	..	41	
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	46	42	..	..	..	65	65	..	..	..	44	42	
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	46	44	..	..	..	65	64	..	..	..	46	44	
Samtliga	27	26	23	29	26	51	48	45	51	47	38	37	34	43	38	

Tabell 4.3 Andel sysselsatta (procent) som inte kan koppla av tankarna från jobbet, har sovsvårigheter p.g.a. arbetet, känner olust att gå till arbetet efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.3 Employed persons (per cent) who experience every week that they cannot dismiss job from thoughts even when off work, have a hard time sleeping due to thoughts about work, feel ill at ease going to work, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>														
	Kan inte koppla av tankarna från jobbet					Svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken					Känner olust att gå till arbetet				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	66	64	62	69	64	31	27	29	31	30	13	11	12	13	12
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	61	..	63	..	..	30	..	30	..	..	12	..	12
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	63	..	..	..	..	30	..	..	..	..	12
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	61	57	55	62	59	30	25	23	31	27	18	15	16	18	17
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	56	..	51	..	53	27	..	21	..	23	17	..	14	..	15
213 Dataspecialister	..	..	48	..	51	..	..	19	..	21	..	..	14	..	15
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	50	..	..	..	..	20	..	..	..	..	15
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	56	..	..	..	..	25	..	..	..	..	16
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	50	53	..	..	..	25	23	..	..	..	15	16
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	71	68	61	74	70	38	34	31	38	36	21	16	19	20	19
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	68	..	..	..	..	34	..	..	..	..	20
233 Grundskollärare	..	..	..	77	72	..	..	..	37	37	..	..	..	19	20
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	58	57	55	59	57	27	25	22	29	26	16	14	14	17	16
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	59	56	..	..	..	28	24	..	..	..	16	14
3 Arbete som kräver kortare högskole- utbildning eller motsv. kunskaper	50	49	49	49	49	26	24	23	25	24	16	15	15	15	15
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	49	43	47	..	46	22	21	22	..	22	13	17	15	..	16
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	47	..	47	..	..	23	..	23	..	..	14	..	14
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	46	46	..	..	..	23	23	..	..	..	15	16
323 Sjuksköterskor	..	..	..	52	50	..	..	..	29	28	..	..	..	17	17
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	56	55	..	..	..	26	26	..	..	..	15	15
331 Förskollärare och fritidsped.	..	..	..	57	56	..	..	..	26	25	..	..	..	15	15
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	51	50	52	49	50	28	24	25	26	25	16	14	14	15	15
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	56	..	54	51	53	29	..	25	25	25	16	..	14	16	15
3415 Företagssäljare	..	..	59	..	58	..	..	25	..	27	..	..	13	..	14
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	48	47	..	..	..	26	25	..	..	..	16	16
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	47	..	..	..	..	28	..	..	..	..	15

Tabell 4.3 (forts)

Table 4.3 (cont'd)

Yrke	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>														
	Kan inte koppla av tankarna från jobbet					Svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken					Känner olust att gå till arbetet				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kund-servicearb.	28	31	26	33	31	14	16	14	15	15	16	19	22	16	18
41 Kontorsarbete m.m.	28	30	25	34	31	14	15	14	15	15	15	18	23	15	18
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	37	36	..	..	..	16	16	..	..	..	15	15
413 Lager- och transportass. m.fl.	..	..	..	..	28	..	..	..	..	15	..	..	..	..	23
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	26	..	..	..	..	14	..	..	..	..	24
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	36	36	..	..	..	17	18	..	..	..	14	16
42 Kundservicearbete	..	..	..	29	30	..	..	..	15	15	..	..	..	20	20
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	39	37	38	39	39	20	19	19	20	20	19	16	19	16	17
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	38	36	35	39	38	20	19	15	21	20	19	15	20	16	16
513 Vård- o omsorgspers. m.fl.	38	35	..	39	38	21	19	..	20	20	17	13	..	15	16
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	44	43	..	..	..	20	20	..	..	..	14	14
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	37	..	..	36	35	19	..	..	20	20	18	..	..	16	16
5133 Vårdbiträden, pers.ass. m.fl.	..	..	..	40	38	..	..	..	21	20	..	..	..	17	18
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	40	..	43	37	40	20	..	24	17	20	19	..	18	19	19
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	40	..	43	37	40	20	..	24	17	20	19	..	18	19	19
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	37	39	..	..	..	16	19	..	..	..	18	18
6 Arb. inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	41	..	..	..	..	16	..	..	..	..	12
61 Arb. inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	..	..	..	..	41	..	..	..	..	16	..	..	..	..	12
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	33	30	32	..	32	13	11	12	..	13	17	14	16	..	16
71 Gruv-, bygg- o anläggn.arb.	34	28	32	..	32	12	11	12	..	12	15	14	14	..	14
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	30	..	29	..	..	10	..	10	..	..	14	..	14
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	34	..	34	..	..	12	..	12	..	..	13	..	14
72 Metallhantverk, rep.arb. m.m.	..	..	32	..	32	..	..	13	..	13	..	..	17	..	17
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	28	22	26	24	26	15	13	14	15	14	24	19	20	28	21
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	25	..	24	..	23	14	..	14	..	14	29	..	23	..	25
83 Transport- och maskinförararb.	..	..	30	..	30	..	..	14	..	14	..	..	19	..	19
832 Fordonsförare	..	..	31	..	32	..	..	15	..	14	..	..	19	..	19
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	25	27	..	..	..	17	16	..	..	..	21	22
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	26	29	..	..	..	18	17	..	..	..	22	22
Samtliga	43	41	41	45	43	22	19	19	23	20	18	16	17	17	17

Tabell 4.4 Andel sysselsatta (procent) som känner att de varje dag p.g.a. arbetet är för trötta/saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter, som inte får tillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna, som minst två gånger det senaste året gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.4 Employed persons (per cent) who every day feel too tired/lack time for family, friends or recreational activities due to work, who do not get enough sleep from workday to workday, who at least twice during the past year have gone to work when they should have reported sick, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	För trött/saknar tid för privatlivet <i>varje dag</i>				Får klart otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro <i>minst två gånger det senaste året</i>					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	7	4	5	8	6	13	11	11	14	12	42	45	43	49	45
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	5	..	6	..	..	13	..	13	..	..	40	..	43
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	5	..	..	..	..	14	..	..	..	..	42
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	7	6	4	8	6	16	12	11	16	14	47	46	44	51	48
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	4	..	4	..	4	17	..	12	..	13	43	..	40	..	41
213 Dataspecialister	..	..	3	..	3	..	..	13	..	14	..	..	39	..	41
2131 Systemerare o programmerare	..	..	..	..	2	..	..	..	..	13	..	..	..	..	39
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	5	..	..	..	..	12	..	..	..	..	41
22 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	9	8	..	..	..	15	14	..	..	..	45	45
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	11	8	5	12	9	18	12	12	18	16	56	56	55	59	58
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	9	..	..	..	..	17	..	..	..	..	54
233 Grundskollärare	..	..	..	11	10	..	..	..	15	14	..	..	..	63	63
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	6	5	3	6	5	15	11	9	16	13	45	45	43	48	46
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	5	4	..	..	..	13	10	..	..	..	44	42
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbild. eller motsv. kunskaper	5	6	4	6	5	14	11	11	13	12	47	48	45	49	47
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	5	3	4	..	4	13	14	12	..	12	45	43	43	..	43
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	3	..	3	..	..	13	..	13	..	..	43	..	43
32 Arb. inom biologi, hälso- o sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	6	7	..	..	..	14	14	..	..	..	47	48
323 Sjuksköterskor	..	..	..	7	8	..	..	..	17	17	..	..	..	50	52
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	7	6	..	..	..	13	12	..	..	..	58	59
331 Förskollärare o fritidsped.	..	..	..	7	7	..	..	..	13	13	..	..	..	59	60
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	4	6	4	5	5	13	10	10	14	12	45	48	46	48	47
341 Säljare, inköpare, mäkl. m.fl.	3	..	5	4	4	12	..	10	13	11	43	..	45	44	45
3415 Företagssäljare	..	..	5	..	5	..	..	12	..	13	..	..	47	..	48
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	5	4	..	..	..	13	12	..	..	..	48	46
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	4	..	..	..	..	13	..	..	..	..	45

Tabell 4.4 (forts)

Table 4.4 (cont'd)

Yrke	För trött/saknar tid för privatlivet varje dag				Får klart otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro minst två gånger det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	6	5	4	5	5	11	12	12	12	12	43	45	44	44	44
41 Kontorsarbete m.m.	5	4	5	4	4	12	10	11	11	11	40	44	44	41	42
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	4	4	..	..	..	9	8	..	..	..	39	40
413 Lager- och transportass. m.fl.	..	..	..	..	5	..	..	..	..	14	..	..	..	..	46
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	5	..	..	..	..	13	..	..	..	..	47
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	4	4	..	..	..	12	11	..	..	..	40	40
42 Kundservicearbete	..	..	..	7	6	..	..	..	14	14	..	..	..	52	50
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	8	7	5	8	7	12	10	11	11	11	51	52	51	53	53
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	8	7	4	8	7	13	10	12	12	12	52	52	51	53	53
513 Vård- och omsorgs-personal m.fl.	8	6	..	8	7	13	10	..	12	12	52	50	..	53	53
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	8	7	..	..	..	10	10	..	..	..	56	56
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	8	..	..	8	8	15	..	..	14	13	55	..	..	55	54
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	7	6	..	..	..	12	12	..	..	..	52	50
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	7	..	5	8	7	8	..	9	8	8	50	..	51	51	51
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	7	..	5	8	7	8	..	9	8	8	50	..	51	51	51
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	8	7	..	..	..	6	7	..	..	..	50	50
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	7	..	..	..	..	9	..	..	..	..	55
61 Arb. inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	7	..	..	..	..	9	..	..	..	..	55
7 Hantverksarb. inom bygg-verksamhet och tillverkning	5	5	5	..	5	8	8	9	..	9	55	52	54	..	55
71 Gruv-, bygg- och anläggn.arb.	5	5	5	..	5	7	7	8	..	8	55	53	54	..	54
712 Byggn.- och anläggn.arb. m.fl.	..	..	5	..	5	..	..	8	..	8	..	..	55	..	55
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	5	..	5	..	..	7	..	7	..	..	53	..	53
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	4	..	4	..	..	9	..	9	..	..	54	..	54
8 Process- o maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	9	6	6	10	7	15	12	13	18	14	53	44	50	54	51
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	7	..	5	..	6	16	..	13	..	14	53	..	50	..	51
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	8	..	8	..	..	13	..	13	..	..	52	..	52
832 Fordonsförare	..	..	9	..	10	..	..	14	..	14	..	..	49	..	50
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	10	9	..	..	..	14	14	..	..	..	49	51
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	11	10	..	..	..	13	13	..	..	..	50	53
Samtliga	7	6	5	7	6	13	11	11	13	12	49	48	48	50	49

Tabell 4.5 Andel sysselsatta (procent) med ont i olika delar av ryggen, ont i axlar eller armar efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.5 Employed persons (per cent) who every week experience pain in the upper parts of back or neck, lower parts of back, shoulders or arms, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Ont <i>minst</i> en dag per vecka i														
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	30	..	32	..	..	27	..	29	..	..	34	..	36
Utvinning av mineral, tillverkning	33	28	26	45	31	27	26	25	32	27	32	30	27	43	31
Tillverkning	32	28	26	45	31	27	26	25	32	27	32	30	27	44	31
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	29	..	..	..	..	28	..	..	..	..	35
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	23	..	26	..	..	23	..	25	..	..	22	..	26
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	31	..	..	..	..	24	..	..	..	..	30
Byggverksamhet	43	33	36	..	36	38	32	35	..	34	45	38	39	..	39
Mark- grund o bygg- o anlägg.n.arb, uthyrning av bygg- o anläggnings-maskiner med förare	..	..	35	..	36	..	..	36	..	34	..	..	38	..	38
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	37	..	37	..	..	35	..	34	..	..	40	..	40
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	36	37	29	44	35	31	30	28	32	29	34	32	26	40	32
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	30	..	..	..	..	31	..	..	..	..	31
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	37	..	27	..	32	29	..	23	..	23	32	..	24	..	28
Detaljhandel, utom m motorfordon, reparation av hushållsartiklar	39	..	32	45	40	33	..	33	35	34	36	..	27	41	36
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	45	..	..	..	..	40	..	..	..	..	44
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	41	38	..	..	..	30	31	..	..	..	36	32
Transport, magasinering o kommunikation	37	34	33	44	36	36	26	31	27	30	37	35	33	44	36
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stöd-tjänster härtill, resebyråverksamhet	..	..	34	..	37	..	..	32	..	31	..	..	35	..	36
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	37	..	39	..	..	35	..	35	..	..	38	..	40
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	34	..	..	..	..	28	..	..	..	..	35
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	31	..	..	..	..	18	..	..	..	..	24

Tabell 4.5 (forts)

Table 4.5 (cont'd)

Näringsgren	Ont <i>minst</i> en dag per vecka i														
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	31	31	24	43	31	23	24	20	27	23	29	27	21	37	27
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	26	..	31	..	..	18	..	20	..	..	19	..	24
Andra företagstjänster inkl.	31	33	25	42	32	23	25	21	27	24	29	29	22	37	29
Personaluthyrningsföretag	30	32	24	41	32	23	25	21	26	23	28	28	21	37	28
Utbildning	39	34	20	40	35	28	27	18	29	26	34	28	15	34	30
Utbildning exkl. Förskola	37	32	20	40	34	26	23	17	25	23	31	25	16	32	27
Förskola	..	..	..	42	41	..	..	..	36	36	..	..	..	39	38
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	39	38	24	42	39	34	32	22	35	33	37	35	20	38	35
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	36	36	..	39	36	31	29	..	30	29	33	34	..	35	32
Omsorg och sociala insatser med boende	46	41	..	46	43	40	37	..	40	38	44	39	..	44	41
Öppna sociala insatser	..	..	..	42	38	..	..	..	36	33	..	..	..	37	34
Personliga och kulturella tjänster	36	39	28	43	36	29	33	25	34	30	32	36	28	37	33
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	40	..	..	..	..	38	..	..	..	..	37
Rekreations-, kultur- o sportverks.	..	..	..	..	33	..	..	..	..	25	..	..	..	..	29
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	32	31	21	42	31	23	26	19	25	22	28	29	20	37	28
Samtliga	36	34	27	42	34	29	28	25	31	28	34	32	26	38	32

Tabell 4.6 Andel sysselsatta (procent) med ont i höfter, ben, knän eller fötter, som är kroppsligt uttröttade efter arbetet, trötta eller håglösa efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.6 Employed persons (per cent) who every week experience pain in hips, legs, knees or feet, are physically exhausted, tired and listless, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Ont <i>minst</i> en dag per vecka i höfter, ben, knän, fötter					Förhållanden <i>minst</i> en dag per vecka uttröttad i kroppen									
	2005		2007		2003/05/07		2005		2007		2003/05/07		trött och håglös		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	32	..	35	..	..	60	..	61	..	..	33	..	34
Utvinning av mineral, tillverkning	28	24	23	32	26	47	47	44	52	46	38	35	35	44	37
Tillverkning	27	23	23	32	25	47	47	44	52	46	38	35	35	44	37
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	31	..	..	..	..	51	..	..	..	..	39
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	23	..	23	..	..	40	..	41	..	..	33	..	34
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	25	..	..	..	..	48	..	..	..	..	40
Byggverksamhet	37	33	35	..	34	64	60	62	..	60	32	34	33	..	33
Mark- grund o bygg- och anlägg- arbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	34	..	33	..	..	61	..	58	..	..	32	..	32
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	38	..	37	..	..	65	..	63	..	..	34	..	35
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	28	29	24	33	28	54	52	48	54	51	36	39	36	40	38
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	26	..	..	..	..	50	..	..	..	..	36
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	21	..	21	..	20	45	..	39	..	39	35	..	35	..	35
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	34	..	29	40	36	63	..	59	61	60	40	..	41	41	41
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	36	..	..	..	..	66	..	..	..	..	43
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	41	37	..	..	..	57	57	..	..	..	40	40
Transport, magasinering o kommunikation	28	22	26	23	25	56	45	52	45	50	41	34	34	42	36
Land-, sjö- och lufttransport,trans- port i rörsystem samt stödtjänster här till, resebyråverks.	..	..	26	..	25	..	..	53	..	51	..	..	36	..	38
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	29	..	29	..	..	56	..	55	..	..	40	..	42
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	26	..	..	..	..	47	..	..	..	..	31
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	13	..	..	..	..	29	..	..	..	..	34

Tabell 4.6 (forts)

Table 4.6 (cont'd)

Näringsgren	Ont <i>minst</i> en dag per vecka i					Förhållanden <i>minst</i> en dag per vecka									
	höfter, ben, knän, fötter					utröttad i kroppen					trött och håglös				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverks, företagstjänster	17	18	14	20	16	38	34	33	38	35	37	37	34	43	38
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	5	..	8	..	..	25	..	28	..	..	36	..	38
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	19	20	16	19	18	39	38	35	39	37	35	39	34	42	38
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	18	18	15	19	17	39	36	34	39	36	34	38	33	42	37
Utbildning	28	24	15	27	24	54	52	37	53	49	44	42	35	46	44
Utbildning exkl. Förskola	26	21	15	25	22	52	48	37	50	46	44	41	35	46	43
Förskola	..	..	..	33	32	..	..	..	60	60	..	..	..	47	46
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	32	30	18	33	30	57	53	39	56	53	42	38	36	42	41
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	28	29	..	30	28	53	51	..	51	49	40	38	..	40	39
Omsorg och sociala insatser med boende	39	33	..	37	35	65	57	..	63	61	42	41	..	45	44
Öppna sociala insatser	..	..	..	33	30	..	..	..	55	51	..	..	..	42	40
Personliga och kulturella tjänster	31	33	29	33	31	54	59	50	56	53	38	39	32	43	38
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	43	..	..	..	..	68	..	..	..	..	41
Rekreations-, kultur- o sportverks.	..	..	..	..	24	..	..	..	..	47	..	..	..	..	38
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	21	22	17	22	20	41	35	33	39	36	37	35	31	41	36
Samtliga	27	26	23	29	26	51	48	45	51	47	38	37	34	43	38

Tabell 4.7 Andel sysselsatta (procent) som inte kan koppla av tankarna från jobbet, har sovsvårigheter p.g.a. arbetet, känner olust att gå till arbetet efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.7 Employed persons (per cent) who experience every week that they cannot dismiss job from thoughts even when off work, have a hard time sleeping due to thoughts about work, feel ill at ease going to work, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>													
	Kan inte koppla av tankarna från jobbet				Svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken				Känner olust att gå till arbetet					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07		2005	2007
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	47	..	46	..	..	17	..	16	..	..	12	.. 12
Utvinning av mineral, tillverkning	34	30	32	35	33	17	16	15	19	16	21	17	18	22 19
Tillverkning	34	30	32	35	33	17	16	15	19	16	21	17	19	22 19
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	30	..	..	..	..	14	..	..	..	21
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	32	..	32	..	..	14	..	14	..	..	16	.. 16
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	29	..	..	..	..	17	..	..	..	20
Byggverksamhet	37	35	37	..	38	16	14	16	..	16	15	14	15	.. 15
Mark- grund o bygg- och anlägggn.-arbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	34	..	35	..	..	15	..	15	..	..	14	.. 14
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	42	..	42	..	..	17	..	17	..	..	15	.. 15
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	42	43	45	39	42	20	20	21	17	19	18	20	18	18 18
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	40	..	..	..	..	20	..	..	..	19
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	47	..	47	..	46	23	..	21	..	21	17	..	16	.. 16
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	40	..	43	38	40	18	..	21	16	18	20	..	22	18 19
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	34	..	..	..	..	17	..	..	..	20
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	39	42	..	..	..	17	18	..	..	..	16 18
Transport, magasinering o kommunikation	36	28	32	37	33	17	13	15	19	16	19	16	18	18 18
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster	..	..	33	..	35	..	..	15	..	17	..	..	19	.. 19
här till, resebyråverksamhet	..	..	34	..	35	..	..	15	..	16	..	..	19	.. 19
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	..	..	29	..	..	..	..	12	..	..	..	16
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	29	..	..	..	..	12	..	..	..	16
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	48	..	..	..	..	22	..	..	..	.. 14

Tabell 4.7 (forts)

Table 4.7 (cont'd)

Näringsgren	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>													
	Kan inte koppla av tankarna från jobbet				Svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken					Känner olust att gå till arbetet				
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrningsverksamhet, företagstjänster	49	46	49	46	48	24	19	21	22	21	18	16	16	19
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	53	..	53	..	..	23	..	23	..	..	15	..
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	46	44	47	43	46	22	18	21	19	20	19	17	17	18
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	48	46	49	44	47	22	19	21	20	21	19	16	17	18
Utbildning	57	56	53	57	56	30	26	25	28	28	18	12	16	16
Utbildning exkl. Förskola	59	59	53	61	59	32	27	26	31	29	19	13	16	17
Förskola	..	..	..	48	48	..	..	..	23	23	..	..	..	13
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	41	39	39	41	41	23	21	21	22	22	18	14	17	16
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	40	40	..	40	40	22	21	..	21	21	17	14	..	15
Omsorg och sociala insatser med boende	43	39	..	43	42	25	22	..	24	24	17	13	..	16
Öppna sociala insatser	..	..	..	43	41	..	..	..	21	20	..	..	..	17
Personliga och kulturella tjänster	51	46	52	47	49	26	21	22	25	23	17	18	17	17
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	50	..	..	..	..	24	..	..	..	24
Rekreatiöns-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	54	..	..	..	..	26	..	..	..	14
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	43	42	42	45	43	24	21	19	25	22	16	16	15	16
Samtliga	43	41	41	45	43	22	19	19	23	20	18	16	17	17

Tabell 4.8 Andel sysselsatta (procent) som känner att de varje dag p.g.a. arbetet är för trötta/saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter, som inte får tillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna, som minst två gånger det senaste året gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 4.8 Employed persons (per cent) who every day feel too tired/lack time for family, friends or recreational activities due to work, who do not get enough sleep from workday to workday, who at least twice during the past year have gone to work when they should have reported sick, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	För trött/saknar tid för privatlivet varje dag				Får klart otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro minst två gånger det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	7	..	8	..	..	8	..	9	..	..	54	..	55
Utvinning av mineral, tillverkning	6	5	4	8	5	14	11	11	15	12	49	47	48	51	49
Tillverkning	6	5	4	8	5	14	11	11	15	12	50	47	48	51	49
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	5	..	..	..	..	13	..	..	..	..	50
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	4	..	5	..	..	10	..	10	..	..	45	..	45
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	7	..	..	..	..	15	..	..	..	..	49
Byggverksamhet	5	5	5	..	5	9	9	9	..	9	55	51	55	..	54
Mark- grund o bygg- och anläggn.-arb, uthyrning av bygg- o anläggn. maskiner med förare	..	..	6	..	6	..	..	8	..	8	..	..	52	..	52
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	5	..	5	..	..	10	..	10	..	..	58	..	56
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	7	7	6	6	6	12	11	12	10	11	49	49	51	46	49
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	5	..	..	..	..	11	..	..	..	..	52
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	4	..	4	..	4	14	..	12	..	12	50	..	49	..	47
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	9	..	9	8	8	10	..	11	10	10	47	..	51	48	49
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	6	..	..	..	..	10	..	..	..	..	49
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	9	9	..	..	..	10	10	..	..	..	48	50
Transport, magasinering o kommunikation	9	5	6	9	7	15	13	15	15	15	49	42	46	51	48
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	7	..	8	..	..	15	..	16	..	..	47	..	48
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	8	..	9	..	..	16	..	16	..	..	49	..	50
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	4	..	..	..	..	12	..	..	..	..	45
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	4	..	..	..	..	11	..	..	..	..	40
Fastighets- o uthyrningsverksamhet,															

Tabell 4.8 (forts)

Table 4.8 (cont'd)

Näringsgren	För trött/saknar tid för privatlivet <i>varje dag</i>				Får <i>klart otillräckligt</i> med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro <i>minst två gånger</i> det senaste året					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
företagstjänster	6	6	4	6	5	11	12	10	13	11	46	43	43	47	45
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	5	..	5	..	..	13	..	13	..	..	41	..	44
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	5	6	5	6	5	10	12	10	13	11	44	44	44	46	45
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	5	6	5	6	5	10	11	10	13	11	44	45	44	47	45
Utbildning	9	7	4	9	7	15	12	11	14	13	55	57	53	57	56
Utbildning exkl. Förskola	9	7	4	9	8	15	13	11	15	14	54	55	53	56	55
Förskola	..	..	..	7	7	..	..	..	11	11	..	..	..	58	57
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	7	7	6	7	7	14	10	13	13	13	49	49	49	51	51
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	7	8	..	7	7	15	11	..	14	14	46	49	..	48	49
Omsorg och sociala insatser med boende	7	7	..	8	7	13	10	..	11	11	53	48	..	52	52
Öppna sociala insatser	..	..	..	7	7	..	..	..	12	13	..	..	..	54	53
Personliga och kulturella tjänster	6	7	5	9	7	13	11	9	14	12	50	55	55	53	54
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	10	..	..	..	..	12	..	..	..	..	58
Rekreatiöns-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	5	..	..	..	..	12	..	..	..	..	53
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	6	5	3	7	5	14	11	11	15	13	41	44	42	45	44
Samtliga	7	6	5	7	6	13	11	11	13	12	49	48	48	50	49

Tabell 4.9 Andel sysselsatta (procent) med ont i olika delar av ryggen, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 4.9 Employed persons (per cent) who every week experience pain in the upper parts of back or neck, lower parts of back, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i								nedre delen av ryggen							
		övre delen av rygg/nacke				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	17	26	33	24	32	40	43	39	19	27	34	26	26	31	35	31
	1997/1999	20	27	31	26	37	45	51	45	22	29	30	27	32	35	45	37
	2001/2003	20	30	39	30	38	45	50	45	25	29	36	30	37	38	41	39
	2005/2007	24	34	33	31	41	45	51	45	26	32	36	32	40	36	41	39
Facklärd arbetare	1993/1995	17	27	33	25	31	36	43	36	20	26	33	26	28	27	36	29
	1997/1999	20	28	33	27	..	42	..	44	23	29	33	28	..	33	..	34
	2001/2003	..	29	34	29	..	42	..	44	..	28	34	29	..	38	..	38
	2005/2007	..	31	37	32	..	45	51	48	..	29	36	32	..	38	45	42
Samtliga arbetare	1993/1995	17	26	33	25	32	39	43	38	20	26	34	26	27	29	35	30
	1997/1999	20	27	32	26	39	44	50	45	22	29	32	28	33	34	43	36
	2001/2003	22	29	37	30	38	44	51	45	26	28	35	30	37	38	41	39
	2005/2007	26	32	35	32	43	45	51	46	28	31	36	32	42	37	43	40
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	18	..	18	34	34	39	35	..	17	..	19	19	18	23	20
	1997/1999	..	23	..	24	..	41	43	41	..	16	..	19	..	20	23	22
	2001/2003	..	22	..	25	..	41	43	42	..	21	..	23	..	24	25	24
	2005/2007	..	..	..	27	..	44	43	42	..	..	..	27	..	26	30	28
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	13	17	14	..	27	31	28	..	13	20	14	..	20	24	20
	1997/1999	..	19	22	19	..	33	41	35	..	14	17	15	..	19	25	21
	2001/2003	..	22	21	21	..	37	39	37	..	17	17	16	..	20	25	21
	2005/2007	..	22	24	22	..	39	39	39	..	17	21	18	..	24	30	27
Högre tjänstemän	1993/1995	..	14	16	15	..	32	..	31	..	12	14	12	..	12	..	14
	1997/1999	..	17	16	17	..	33	39	35	..	9	11	10	..	16	20	18
	2001/2003	..	19	16	17	..	35	41	38	..	13	13	13	..	18	23	19
	2005/2007	..	22	17	21	..	37	39	38	..	16	16	17	..	21	25	22
Samtliga tjänstemän	1993/1995	11	15	18	15	31	31	34	32	10	14	19	15	18	18	22	19
	1997/1999	16	19	21	19	33	36	41	37	14	13	16	14	21	19	23	21
	2001/2003	19	21	21	20	38	38	41	39	16	17	18	17	21	20	24	22
	2005/2007	24	23	22	23	40	39	41	40	20	19	20	19	27	24	28	26
Företagare	1993/1995	..	26	27	25	..	..	..	37	..	25	31	27	..	..	..	24
	1997/1999	..	25	..	26	..	..	..	..	..	28	..	29	..	..	..	..
	2001/2003	..	31	..	30	..	..	..	..	..	29	..	27	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	32	..	..	..	..	..	..	..	30	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	15	21	24	20	32	34	38	34	17	20	26	21	23	22	27	24
	1997/1999	19	23	26	23	36	39	45	40	19	21	23	21	28	25	31	27
	2001/2003	20	25	28	25	38	40	44	41	22	23	25	23	30	27	31	29
	2005/2007	24	28	28	28	41	41	44	42	24	25	27	26	36	29	34	32

Tabell 4.10 Andel sysselsatta (procent) med ont i axlar eller armar, höfter, ben, knän eller fötter, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 4.10 Employed persons (per cent) who every week experience pain in shoulders or arms, hips, legs, knees or feet, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Ont <i>minst</i> en dag per vecka i								höfter, ben, knän, fötter							
		axlar/armar				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	14	28	38	25	26	43	51	41	18	24	35	24	25	30	44	33
	1997/1999	18	28	44	29	30	46	58	46	21	27	41	29	29	33	53	38
	2001/2003	19	31	44	31	32	46	56	45	22	28	41	30	29	36	54	39
	2005/2007	22	32	41	32	34	45	53	44	22	31	36	30	38	38	52	42
Facklärd arbetare	1993/1995	16	29	39	27	24	33	48	33	17	26	36	26	18	24	46	26
	1997/1999	18	28	41	29	..	37	..	40	23	28	44	31	..	29	..	33
	2001/2003	..	30	44	31	..	40	..	42	..	28	44	32	..	34	..	36
	2005/2007	..	35	45	37	..	45	55	48	..	32	39	34	..	36	52	41
Samtliga arbetare	1993/1995	15	28	39	26	25	40	50	39	18	25	35	25	22	28	45	31
	1997/1999	18	28	43	29	30	43	56	44	22	28	43	30	28	32	51	36
	2001/2003	18	30	44	31	32	44	55	44	24	28	42	31	28	35	51	38
	2005/2007	24	33	43	34	36	45	54	45	25	32	37	32	37	37	52	42
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	14	..	16	25	30	38	31	..	15	..	17	10	13	24	15
	1997/1999	..	19	..	20	..	35	44	37	..	14	..	18	..	14	27	18
	2001/2003	..	17	..	21	..	34	44	36	..	13	..	19	..	17	27	20
	2005/2007	..	..	..	26	..	35	42	37	..	..	..	22	..	18	30	23
Tjänstemän mellanlägg	1993/1995	..	10	19	11	..	20	30	22	..	8	17	10	..	16	29	18
	1997/1999	..	14	21	16	..	24	38	28	..	10	18	12	..	16	31	20
	2001/2003	..	15	22	16	..	28	33	29	..	12	15	12	..	15	29	20
	2005/2007	..	16	23	18	..	31	39	33	..	10	21	14	..	18	35	24
Högre tjänstemän	1993/1995	..	10	12	10	..	22	..	23	..	5	12	7	..	9	..	10
	1997/1999	..	11	12	11	..	25	36	28	..	6	9	7	..	9	20	12
	2001/2003	..	12	15	13	..	25	33	27	..	5	11	7	..	11	20	13
	2005/2007	..	16	18	17	..	27	34	30	..	8	12	10	..	13	24	17
Samtliga tjänstemän	1993/1995	6	11	18	12	21	24	32	26	7	8	18	11	9	13	24	15
	1997/1999	9	14	19	15	22	28	40	31	8	9	17	12	10	14	27	17
	2001/2003	11	14	21	16	24	29	36	30	6	9	17	12	12	14	26	18
	2005/2007	17	18	22	19	29	31	38	33	11	11	19	14	16	17	31	22
Företagare	1993/1995	..	25	32	26	..	..	..	33	..	22	34	26	..	..	..	26
	1997/1999	..	25	..	30	..	..	..	..	..	23	..	30	..	..	..	..
	2001/2003	..	26	..	29	..	..	..	..	..	26	..	28	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	33	..	..	..	..	..	..	..	28	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	12	19	27	20	23	30	39	31	14	17	26	19	16	19	33	22
	1997/1999	15	21	30	23	26	34	46	36	17	18	29	21	19	21	36	25
	2001/2003	16	22	31	24	28	34	43	36	17	19	28	22	21	22	36	27
	2005/2007	21	26	32	27	33	36	44	38	20	21	27	23	28	24	39	30

Tabell 4.11 Andel sysselsatta (procent) som är kroppsligt uttröttade efter arbetet, trötta eller håglösa, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 4.11 Employed persons (per cent) who every week are physically exhausted, tired and listless, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Förhållanden <i>minst</i> en dag per vecka															
		utröttad i kroppen								trött och håglös							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	45	48	49	47	50	51	56	52	30	30	26	29	36	35	30	34
	1997/1999	50	50	55	51	56	59	65	60	35	36	32	35	44	43	40	42
	2001/2003	51	53	55	53	55	58	65	59	35	41	35	38	51	46	44	47
	2005/2007	59	56	56	56	67	62	67	65	41	37	32	37	47	43	37	42
Facklärd arbetare	1993/1995	49	48	49	48	54	51	62	54	28	27	26	27	34	33	34	33
	1997/1999	52	51	53	52	..	57	..	59	35	34	30	33	..	40	..	40
	2001/2003	..	53	56	54	..	56	..	59	..	36	29	35	..	43	..	45
	2005/2007	..	55	58	57	..	64	72	67	..	34	29	34	..	43	40	44
Samtliga arbetare	1993/1995	47	48	49	48	51	51	57	53	29	29	26	28	35	35	31	34
	1997/1999	51	51	54	51	57	58	64	60	35	35	31	34	43	42	40	42
	2001/2003	52	53	56	53	56	57	64	59	37	39	32	37	51	45	43	46
	2005/2007	59	55	57	57	67	63	69	66	42	36	30	35	48	43	38	43
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	32	..	35	32	28	35	31	..	29	..	28	34	29	29	30
	1997/1999	..	36	..	37	..	34	39	36	..	33	..	33	..	38	35	38
	2001/2003	..	36	..	37	..	35	39	37	..	34	..	34	..	41	33	40
	2005/2007	..	..	..	43	..	37	44	40	..	..	..	35	..	42	33	38
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	23	28	25	..	36	39	37	..	23	26	24	..	31	31	31
	1997/1999	..	31	29	30	..	39	51	43	..	33	29	32	..	40	43	41
	2001/2003	..	28	31	28	..	38	44	40	..	36	29	33	..	43	41	43
	2005/2007	..	29	38	33	..	45	57	50	..	34	31	34	..	45	43	44
Högre tjänstemän	1993/1995	..	21	25	22	..	25	..	26	..	23	24	24	..	35	..	33
	1997/1999	..	23	22	23	..	28	40	32	..	29	27	29	..	44	41	42
	2001/2003	..	22	22	23	..	27	39	31	..	30	29	30	..	42	42	43
	2005/2007	..	30	29	29	..	31	44	36	..	31	26	30	..	41	38	41
Samtliga tjänstemän	1993/1995	28	24	29	26	30	31	36	32	24	24	25	25	32	31	30	31
	1997/1999	30	29	29	29	34	35	44	38	35	32	29	31	41	40	39	40
	2001/2003	30	27	29	28	35	34	41	37	36	33	29	32	49	42	39	42
	2005/2007	38	32	35	34	44	39	50	43	41	33	29	33	44	43	39	41
Företagare	1993/1995	..	52	47	50	..	..	..	43	..	25	27	26	..	..	..	26
	1997/1999	..	52	..	53	..	..	..	..	..	30	..	30	..	..	..	..
	2001/2003	..	58	..	54	..	..	..	..	..	36	..	33	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	54	..	..	..	..	..	..	..	34	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	41	37	39	38	42	39	45	41	28	26	26	26	34	32	30	32
	1997/1999	43	41	41	41	46	44	51	47	35	33	30	32	42	41	39	40
	2001/2003	45	41	41	42	46	43	50	46	37	36	30	34	50	43	40	43
	2005/2007	52	45	45	46	58	48	57	53	42	35	30	34	46	43	38	42

Tabell 4.12 Andel sysselsatta (procent) som inte kan koppla av tankarna från jobbet, har sovsvårigheter p.g.a. arbetet, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 4.12 Employed persons (per cent) who experience every week that they cannot dismiss job from thoughts even when off work, have a hard time sleeping due to thoughts about work, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Förhållanden <i>minst</i> en dag per vecka															
		Kan inte koppla av tankarna från jobbet								Svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	23	23	23	23	23	29	27	27	6	9	14	9	6	9	14	10
	1997/1999	23	26	27	25	28	35	35	33	9	10	14	11	10	14	19	15
	2001/2003	22	29	29	27	30	36	35	34	10	14	15	14	13	18	22	18
	2005/2007	19	26	26	24	26	32	29	29	12	15	13	14	13	17	18	16
Facklärd arbetare	1993/1995	26	23	22	24	29	31	35	31	5	8	9	7	7	10	17	11
	1997/1999	29	28	27	28	..	38	..	36	8	10	15	11	..	16	..	16
	2001/2003	..	30	30	30	..	37	..	38	..	14	15	13	..	17	..	19
	2005/2007	..	26	28	27	..	34	39	36	..	11	13	11	..	16	25	19
Samtliga arbetare	1993/1995	24	23	22	23	25	29	29	28	6	8	12	8	6	10	15	10
	1997/1999	25	27	27	26	30	36	34	34	9	10	14	11	11	15	20	15
	2001/2003	25	30	29	29	32	36	36	35	9	14	15	13	13	18	24	18
	2005/2007	22	26	27	26	28	32	33	32	11	13	13	13	14	16	21	17
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	51	..	46	32	32	39	34	..	16	..	15	8	11	19	13
	1997/1999	..	52	..	47	..	41	40	40	..	21	..	20	..	16	22	17
	2001/2003	..	48	..	47	..	40	35	39	..	17	..	19	..	19	20	18
	2005/2007	..	..	..	41	..	40	36	38	..	..	..	19	..	17	22	19
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	55	49	53	..	57	58	57	..	16	20	16	..	18	26	19
	1997/1999	..	61	53	57	..	59	62	60	..	21	26	22	..	24	32	26
	2001/2003	..	54	48	51	..	57	55	56	..	23	23	22	..	23	34	27
	2005/2007	..	49	47	47	..	55	58	56	..	21	26	22	..	27	34	29
Högre tjänstemän	1993/1995	..	68	61	66	..	63	..	63	..	19	27	21	..	21	..	23
	1997/1999	..	66	62	65	..	69	67	67	..	23	27	24	..	31	38	31
	2001/2003	..	62	54	58	..	61	65	63	..	25	25	24	..	28	35	30
	2005/2007	..	58	54	57	..	62	62	61	..	25	24	24	..	27	37	30
Samtliga tjänstemän	1993/1995	50	59	53	56	43	50	51	49	10	17	22	17	11	16	24	17
	1997/1999	52	61	54	57	52	55	55	54	16	22	26	22	14	23	30	24
	2001/2003	47	55	50	53	53	53	52	53	14	23	24	22	20	23	30	25
	2005/2007	46	51	49	50	46	53	52	52	20	22	24	23	19	24	31	26
Företagare	1993/1995	..	64	52	60	..	..	..	50	..	20	21	20	..	..	..	17
	1997/1999	..	67	..	62	..	..	..	..	..	23	..	25	..	..	..	..
	2001/2003	..	66	..	62	..	..	..	..	..	28	..	28	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	59	..	..	..	..	..	..	..	25	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	35	46	42	43	34	42	42	40	8	14	18	14	8	14	20	14
	1997/1999	36	47	45	44	41	48	46	46	12	17	22	17	12	20	25	20
	2001/2003	34	46	43	43	42	47	46	46	12	20	21	19	16	21	28	22
	2005/2007	31	42	41	40	36	46	46	44	14	18	20	18	17	22	27	23

Tabell 4.13 Andel sysselsatta (procent) som känner olust att gå till arbetet, att de varje dag p.g.a. arbetet är för trötta/saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

Table 4.13 Employed persons (per cent) who feel ill at ease going to work, who every day feel too tired/lack time for family, friends or recreational activities due to work, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007.

SEI	År	Förhållanden <i>minst</i> en dag per vecka								Förhållanden <i>varje dag</i>							
		Känner olust att gå till arbetet				Män i ålder				År för trött/saknar tid för privatlivet				Män i ålder			
						Kvinnor i ålder								Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	22	15	16	18	18	15	13	15								
	1997/1999	22	21	16	20	26	19	19	21								
	2001/2003	24	21	17	21	26	21	17	21	3	7	4	5	6	10	7	8
	2005/2007	27	21	16	21	25	17	13	19	5	8	5	6	7	11	8	9
Facklärd arbetare	1993/1995	19	14	13	15	14	11	14	12								
	1997/1999	20	17	18	18	..	15	..	15								
	2001/2003	..	18	17	19	..	17	..	18	..	3	4	4	..	8	..	7
	2005/2007	..	16	15	18	..	15	16	17	..	4	5	5	..	7	9	8
Samtliga arbetare	1993/1995	21	14	15	16	17	14	13	14								
	1997/1999	21	19	17	19	23	18	18	19								
	2001/2003	24	20	17	20	25	20	16	20	4	5	4	4	6	9	7	8
	2005/2007	26	19	15	19	25	17	14	18	6	6	5	6	8	9	8	8
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	13	..	13	15	10	13	12								
	1997/1999	..	16	..	16	..	15	15	16								
	2001/2003	..	13	..	16	..	15	14	16	..	4	..	4	..	6	4	5
	2005/2007	..	..	..	17	..	18	11	16	..	..	..	4	..	7	5	6
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	11	15	12	..	12	17	13								
	1997/1999	..	15	14	14	..	16	18	16								
	2001/2003	..	15	14	14	..	15	19	17	..	6	2	4	..	6	8	6
	2005/2007	..	16	16	15	..	17	16	16	..	3	4	3	..	7	9	7
Högre tjänstemän	1993/1995	..	11	13	11	..	15	..	15								
	1997/1999	..	11	12	11	..	20	21	19								
	2001/2003	..	16	13	15	..	15	16	16	..	4	5	4	..	7	10	8
	2005/2007	..	15	12	14	..	16	16	16	..	5	4	4	..	8	11	9
Samtliga tjänstemän	1993/1995	11	11	14	12	14	12	15	13								
	1997/1999	13	14	14	14	16	16	18	17								
	2001/2003	16	15	14	15	19	15	16	16	4	5	4	4	3	6	7	6
	2005/2007	20	15	14	15	18	17	15	16	3	4	4	4	5	7	8	7
Företagare	1993/1995	..	12	11	12	..	..	..	8								
	1997/1999	..	12	..	12	..	..	..	..								
	2001/2003	..	17	..	14	..	..	..	..	..	10	..	9	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	13	..	..	..	..	..	..	..	8	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	17	13	14	14	15	12	14	13								
	1997/1999	18	16	14	16	19	17	17	17								
	2001/2003	21	17	15	17	23	17	16	18	4	6	4	5	5	7	7	7
	2005/2007	24	17	14	17	22	16	14	17	5	5	5	5	7	8	8	8

Tabell 4.14 Andel sysselsatta (procent) som inte får tillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna, som minst två gånger det senaste året gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig fördelade efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2001/2003, 2005/2007

Table 4.14 Employed persons (per cent) who do not get enough sleep from workday to workday, who at least twice during the past year have gone to work when they should have reported sick, by socio-economic group, sex and age. 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Får klart otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna								Sjuknärvaro minst två gånger det senaste året							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	2001/2003	12	14	9	12	10	13	11	11	48	60	45	53	48	58	48	52
	2005/2007	9	14	7	11	9	13	14	12	47	52	41	47	51	54	47	51
Facklärd arbetare	2001/2003	..	12	9	11	..	13	..	13	..	60	52	57	..	56	..	55
	2005/2007	..	10	8	9	..	11	13	12	..	54	45	51	..	55	50	54
Samtliga arbetare	2001/2003	11	13	9	12	10	13	13	12	52	60	48	55	50	57	50	53
	2005/2007	10	12	7	10	9	12	14	12	50	53	43	49	53	54	48	52
Lägre tjänstemän	2001/2003	..	10	..	11	..	12	10	11	..	53	..	51	..	52	39	47
	2005/2007	..	..	..	11	..	14	13	13	..	..	..	47	..	50	37	45
Tjänstemän mellannivå	2001/2003	..	13	7	11	..	15	14	14	..	48	40	44	..	55	46	52
	2005/2007	..	13	10	12	..	14	16	14	..	48	42	45	..	55	46	51
Högre tjänstemän	2001/2003	..	13	10	11	..	17	17	16	..	49	35	44	..	52	49	51
	2005/2007	..	14	8	11	..	15	18	16	..	48	39	43	..	47	50	47
Samtliga tjänstemän	2001/2003	12	12	9	11	11	14	14	14	47	49	40	46	52	54	45	50
	2005/2007	9	13	10	11	10	14	16	14	44	49	40	45	47	51	44	48
Företagare	2001/2003	..	15	..	12	..	..	..	..	..	64	..	58	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	11	..	..	..	..	..	..	..	52	..	..	..	..
Samtliga	2001/2003	12	13	9	11	10	14	13	13	50	55	44	51	51	55	46	51
	2005/2007	9	13	9	11	9	13	15	13	48	51	42	48	51	52	46	50

5

Fysiskt tungt arbete, påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser, sittande arbete

Detta avsnitt behandlar frågor om att man dagligen måste göra tunga lyft, att arbetet är rent kroppsligt, är så fysiskt ansträngande att man andas snabbare, om arbetsställningen är framåtböjd, vriden eller med armarna i axelhöjd, om man arbetar i sittande ställning och hur lång tid man sitter och arbetar i ett sträck.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Arbete som innebär tunga lyft dagligen

Andelen 2007 som dagligen måste lyfta mer än 15 kg är för män 18 procent och för kvinnor 11 procent.

Nedan ges exempel på yrken där det är vanligt med tunga lyft. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	35	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	59
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	28	Kontorsarbete m.m.	35
Barnskötare m.fl.	25	Maskinoperatörs- och monteringsarbete	34
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	22	Fordonsförare	34
Förskollärare och fritidspedagoger	17	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	27
		Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	25

Tunga lyft (15 kg eller mer) förekommer i många yrken och är vanligare bland män än bland kvinnor. Samma tyngd är naturligtvis i allmänhet svårare för en kvinna att klara, men även i yrken med huvudsakligen kvinnor finns åtskilliga tunga lyft. Det gäller bl.a. inom vården av t.ex. äldre eller handikappade och inom förskolan. Bland män förekommer tunga lyft bl.a. inom byggnads- och anläggningsarbete, kontorsarbete mm (innefattar bl.a. lagerarbete), i industriarbete och i arbete som fordonsförare.

Arbetar rent kroppsligt (minst ¼ av tiden)

Andelen som arbetar rent kroppsligt minst ¼ av tiden ligger 2007 på 37 procent för kvinnor och 41 procent för män. Det är för männens del en minskning från 2005. Nedan redovisas exempel på yrken där stora andelar uppger att de arbetar rent kroppsligt. Uppgifterna avser endast 2005 och 2007.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	76	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	87
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	63	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	68
		Kontors- o kundservicearbete	51
		Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	49

I flertalet arbetaryrken krävs att man arbetar rent kroppsligt. Särskilt vanligt är sådant arbete för kvinnor i yrken inom vård och detaljhandel. För män finns sådana arbeten bl.a. inom byggverksamhet och tillverkning.

Påfrestande arbetsställningar

Arbete i vriden ställning

Andelen som uppger att man arbetar i vriden arbetsställning minst ¼ av tiden ligger 2007 på 27 procent för såväl kvinnor som män. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2005.

Arbete med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre

Andelen som uppger att arbetet innebär att man arbetar med händerna upplyfta i axelhöjd eller högre minst ¼ av tiden var totalt sett år 2007 för kvinnor 17 procent och 22 procent för män. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2005.

Nedan visas exempel på yrken där påfrestande arbetsställningar förekommer för en stor andel av de sysselsatta. Uppgifterna avser endast 2005 och 2007.

Arbete i vriden ställning**Kvinnor**

Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	54
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	33

Män

Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	54
Maskinoperatörs- o monteringsarbete	41
Kontors- och kundservicearbete	31

Arbete med händerna i axelhöjd eller högre**Kvinnor**

Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	32
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	25

Män

Gruv- bygg- och anläggningsarbete	61
Maskinoperatörs- o monteringsarbete	31
Kontors- och kundservicearbete	25

Påfrestande arbetsställningar är vanliga i ett flertal yrken och nästan lika vanliga bland kvinnor och män. Bland kvinnor visas de högsta värdena inom många traditionella kvinnoyrken såsom vård- och omsorgs- och försäljningsarbeten. Bland män är det vanligast inom byggnads-, tillverknings- och kontors- och servicearbete (bl.a. lagerarbete).

Upprepar korta arbetsrörelser

Var tredje kvinna och man upprepar minst ¼ av arbetstiden samma arbetsrörelser minst två gånger per minut.

Nedan visas exempel på yrken där upprepade arbetsrörelser förekommer för en stor andel av de sysselsatta. Uppgifterna avser endast 2005 och 2007.

Kvinnor

Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	57
Kontors- och kundservicearbete	51
Annat arbete som kräver kortare högskoleutb.	35

Män

Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	59
Maskinoperatörs- o monteringsarbete	56
Kontors- och kundservicearbete	48

Olika slags upprepade, korta arbetsrörelser är vanligt förekommande bland kvinnor i detaljhandel och i kontorsarbete och bland män i bygg- och anläggningsarbete. Den påfrestande detta innebär bör ses tillsammans med andra ergonomiska förhållanden. Hos kvinnorna med försäljningsarbeten inom detaljhandeln förekommer påfrestande arbetsställningar tillsammans med ensidigt upprepade arbetsmoment. Hos män som arbetar med gruv-, bygg- och anläggningsarbeten, med maskinoperatörs och monteringsarbeten eller med kontors- och kundservicearbeten förekommer också olika typer av ergonomiskt påfrestande arbetsmoment.

Arbete i sittande ställning**Sitter som högst en tiondel av sin arbetstid**

Var tredje kvinna och man uppger 2007 att de sitter och arbetar endast en mycket liten del av sin arbetstid (som högst 1/10 av tiden). Det innebär för kvinnornas del en ökning sedan 2005.

Nedan redovisas exempel på yrken där stora andelar uppger att de arbetar i sittande ställning högst en tiondel av tiden. Uppgifterna avser endast 2005 och 2007.

Kvinnor

Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	74
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	65

Män

Maskinoperatörs- o monteringsarbete	68
Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	66
Service-, omsorgs- o försäljningsarbete	52

Många traditionellt kvinnodominerade yrken innebär att man en stor del av dagen går och står utan möjlighet till längre sittande vila. Det gäller t.ex. undersköterskor, sjukvårdsbiträden och försäljningsarbete inom detaljhandeln. Arbete stående och gående är vanligt bland män i flera

traditionellt mansdominerade yrken t.ex. i industri och bygg och anläggning men också olika service-, omsorgs- och försäljningsarbete.

Arbete som innebär att man står och går mycket innebär ofta också kroppsliga påfrestningar i övrigt genom tunga lyft och annan fysisk ansträngning.

Sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck

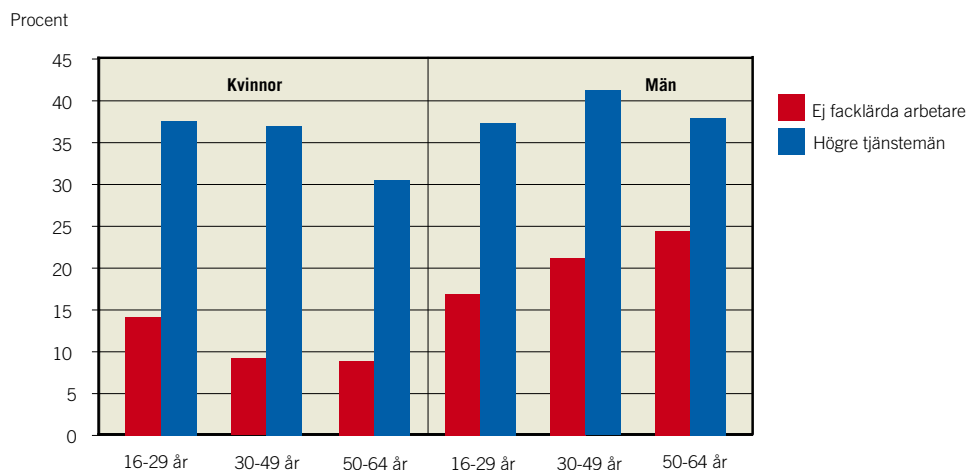
Bland kvinnor 2007 uppger 19 procent och bland män 26 procent att de under arbetsdagen sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2005. Nedan redovisas exempel på yrken där stora andelar uppger att de sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Kundservicearbete	45	Transport- och maskinförararbete	58
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	42	Dataspecialister	48
Bokförings- och redovisningsass m.fl.	41	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	45
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	37	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	41
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	36	Företagssäljare	40
Övrig kontorspersonal	34	Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	35
Ledningsarbete	32		

Mer än var tredje kvinna som arbetar inom flera administrativa yrken uppger att hon sitter mer än två timmar i ett sträck. Dessa jobb innebär också i de flesta fall att man tillbringar en stor del av sin tid framför datorn.

Bland manliga maskinförare liksom bland dataspecialister säger ungefär varannan att de sitter mer än två timmar i ett sträck under arbetsdagen.

Andel som under arbetsdagen sitter mer än två timmar i ett sträck efter ålder, kön och socioekonomisk tillhörighet. 2003/05/07

Bland kvinnliga högre tjänstemän är det betydligt vanligare att man har ett arbete som innebär att man sitter mer än två timmar i sträck än det är bland kvinnliga ej facklärd arbetare. För män är skillnaderna jämfört med kvinnorna inte lika markanta. Manliga ej facklärd arbetare återfinns, till skillnad mot kvinnor, mer ofta i arbeten som innebär att man sitter längre stunder i ett sträck. Bland yngre ej facklärd kvinnliga arbetare är det mer vanligt att sitta länge i ett sträck än bland de äldre, medan det bland manliga arbetare i samma kategori blir något vanligare med stigande ålder.

Tabell 5.1 Andel sysselsatta (procent) som varje dag många gånger måste lyfta minst 15 kg, minst en fjärdel av tiden upprepa enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut, minst en fjärdel av tiden arbeta rent kroppsligt efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 5.1 Employed persons (per cent) who every day have to lift at least 15 kgs several times a day, who at least ¼ of the time have to repeat the same movements in the same way at least two times per minute, who at least ¼ of the time have physical work, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Förhållanden varje dag lyfter flera ggr/dag minst 15 kg					Förhållanden minst 1/4 av tiden									
						upprepar enbart samma* arbetsrörelser minst två ggr/minut					arbetar rent kroppsligt*				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2005/07			2005	2007	2005/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	7	6	7	4	6	16	17	16	..	16	16	16	16	..	16
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	4	..	3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	6	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	2	1	1	1	1	19	17	18	18	18	8	8	7	8	8
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	0	..	0	..	0	22	..	19	..	19	4	..	4	..	4
213 Dataspecialister	..	..	0	..	0	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
2131 Systemerare programmerare	..	..	..	..	0	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	0	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	5	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	2	1	1	1	1	11	7	..	9	9	10	12	..	10	11
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
233 Grundskollärare	..	..	..	1	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	1	1	1	0	1	22	21	20	23	21	4	4	5	4	4
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	0	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	6	6	5	6	6	25	25	21	28	25	21	18	15	23	19
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	3	6	5	..	5	26	24	21	..	25	15	14	14	..	14
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	4	..	4	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	9	10	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
323 Sjuksköterskor	..	..	..	14	15	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	16	16	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	17	17	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	3	2	5	1	3	28	28	21	35	28	15	10	14	11	12
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	4	..	4	1	3	27	..	21	..	27	12	..	11	..	10
3415 Företagssäljare	..	..	5	..	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	0	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.1 (forts)

Table 5.1 (cont'd)

Yrke	Förhållanden <i>varje dag</i> lyfter flera ggr/dag minst 15 kg					Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> upprepar enbart samma* arbetsrörelser minst två ggr/minut										arbetar rent kroppsligt*		
	2005		2007	2003/05/07		2005		2007	2005/07		2005		2007	2005/07				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot			
4	Kontors- o kundservicearb.	12	11	31	4	12	52	48	48	51	50	27	28	51	17	28		
41	Kontorsarbete m.m.	13	13	35	4	14	49	47	..	47	48	27	29	..	13	28		
412	Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	0	0	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
413	Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	42	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
4131	Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	46	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
419	Övrig kontorspersonal	..	..	..	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
42	Kundservicearbete	..	..	..	4	5	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	26	23	25	23	24	31	33	25	34	32	59	61	49	63	60		
51	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	27	23	25	25	25	26	29	..	29	27	60	61	..	63	61		
513	Vård- o omsorgspersonal m.fl.	29	25	..	28	27	22	23	..	23	22	61	62	..	64	62		
5131	Barnskötare m.fl.	..	..	..	25	23												
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	39	..	..	35	36	27	..	..	25	25	78	..	..	76	76		
5133	Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	28	30												
52	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	23	..	24	15	19	44	..	..	57	44	54	..	..	63	57		
522	Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	23	..	24	15	19	44	..	..	57	44	54	..	..	63	57		
5222	Försäljare, fackhandel	..	..	..	10	16	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	40	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
61	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	40	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
7	Hantverksarbete inom byggverksamhet o tillverkning	36	32	36	..	35	47	51	49	..	49	78	78	80	..	78		
71	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	44	39	42	..	41	57	59	59	..	58	88	86	87	..	87		
712	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	59	..	59	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
713	Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	24	..	24	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
72	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	27	..	27	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
8	Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	32	25	31	22	30	54	53	52	..	54	60	57	59	..	59		
82	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	33	..	34	..	30	58	..	56	..	58	67	..	68	..	66		
83	Transport- o maskinförararb.	..	..	30	..	29	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
832	Fordonsförare	..	..	34	..	33	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
9	Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	15	23	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
91	Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	13	18	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
	Samtliga	17	15	20	11	16	35	34	34	35	35	40	39	42	36	39		

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.2 Andel sysselsatta (procent) som har fysiskt tungt arbete (andningen blir snabbare), arbetar framåtböjda, arbetar i vriden ställning efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2005/07

Table 5.2 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time have physical work (have to exert themselves so that the breathing becomes faster) who at least ¼ of the time have to work bending forward without support of hands, in twisted postures, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2005/07

Yrke	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>														
	fysiskt tungt arbete*					arbetar framåtböjd*					arbetar i vriden ställning*				
	2005	2007	2005/07			2005	2007	2005/07			2005	2007	2005/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	9	8	9	..	8	8	9	9	..	9	9	9	10	..	9
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	4	3	4	3	4	10	8	6	12	9	11	9	7	12	10
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	2	..	2	..	1	5	..	3	..	3	6	..	4	..	4
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	7	8	..	7	8	16	14	..	17	15	13	10	..	13	11
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	2	2	3	1	2	4	4	5	3	4	8	6	7	7	7
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	9	7	10	7	8	13	15	10	18	14	14	16	11	18	15
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	10	8	10	..	9	10	9	10	..	10	10	10	9	..	10
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	9	6	9	5	7	7	8	7	7	7	12	13	12	13	12
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	7	..	7	..	6	6	..	7	..	7	11	..	11	..	12
4 Kontors- o kundservicearb.	11	12	25	6	12	16	16	29	11	16	24	22	31	19	23
41 Kontorsarbete m.m.	11	15	..	6	13	16	18	..	8	17	21	21	..	15	21
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	23	24	26	23	23	41	44	28	47	42	37	39	25	42	38
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	24	23	..	22	23	45	48	..	50	46	39	42	..	44	41
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	23	22	..	23	23	47	49	..	51	48	41	43	..	45	42
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	31	..	..	28	28	59	..	..	59	58	54	..	..	54	53
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	21	..	..	23	24	29	..	..	34	30	29	..	..	33	29
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	21	..	..	23	24	29	..	..	34	30	29	..	..	33	29
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	46	48	48	..	47	53	55	55	..	54	47	51	50	..	49
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	59	56	57	..	57	60	61	60	..	60	53	56	54	..	54
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb.m.m.	28	27	29	..	28	34	35	34	..	34	39	37	37	..	38
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	28	..	29	..	26	40	..	42	..	41	42	..	41	..	41
Samtliga	19	18	24	13	19	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.3 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med händerna upplyfta, sitter högst 1/10 av tiden, har sittande arbete mer än två timmar i sträck efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 5.3 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time have to work with hands in an upheld position, in a sitting position less than 10% of the time, who maintain in a sitting position more than two hours without interruption, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Arbetar minst 1/4 av tiden med upplyfta händer*				Sitter och arbetar högst 1/10 av tiden*					Sitter och arbetar mer än två timmar i sträck					
	2005	2007	2005/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	5	7	6	..	6	12	15	12	..	13	35	34	38	32	36
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	41	..	39
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	34
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	6	6	4	8	6	10	12	9	13	11	32	32	37	28	32
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	2	..	2	..	2	2	..	4	..	3	43	..	43	..	44
213 Dataspecialister	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	48	..	51
2131 Systemare och programmerare	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	52
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	38
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	16	20
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	14	12	..	15	13	24	31	..	29	28	13	13	17	11	13
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	11
233 Grundskollärare	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3	3
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	2	3	2	3	3	5	5	5	4	5	42	42	45	39	42
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	42	44
3 Arbete som kräver kortare högskole- utbildning eller motsv. kunskaper	6	9	7	8	7	14	14	12	16	14	30	25	35	23	29
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	6	10	9	..	8	10	10	11	..	10	36	32	35	..	35
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	33	..	34
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	11	13
323 Sjuksköterskor	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	9	10
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	3
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	2
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	5	6	5	6	6	10	10	12	8	10	37	31	37	35	36
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	5	..	5	..	6	10	..	11	..	8	39	..	38	37	38
3415 Företagssäljare	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	40	..	41
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	36	37
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	35

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.3 (forts)

Table 5.3 (cont'd)

Yrke	Arbetar <i>minst 1/4 av tiden</i> med upplyfta händer*				Sitter och arbetar <i>högst 1/10 av tiden*</i>					Sitter och arbetar <i>mer än två timmar i sträck</i>					
	2005	2007	2005/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
4 Kontors- o kundservicearb.	13	16	25	10	14	17	18	32	11	17	33	33	23	37	32
41 Kontorsarbete m.m.	14	16	..	8	15	17	19	..	9	18	29	28	20	33	29
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	41	41
413 Lager- och transport-assistenten m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	14
4131 Lagerassistenten m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	11
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	34	34
42 Kundservicearbete	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	45	44
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	21	25	16	25	23	57	61	52	61	59	8	9	16	7	9
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	19	24	..	23	22	58	62	..	61	60	6	9	14	5	7
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	18	22	..	21	20	57	62	..	60	59	5	9	..	5	6
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3	3
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	24	..	..	25	25	72	..	..	74	73	5	..	..	5	6
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	6	7
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	24	..	..	32	26	54	..	..	65	55	15	..	17	11	14
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	24	..	..	32	26	54	..	..	65	55	15	..	17	11	14
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	7	10
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	21
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	21
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	51	52	53	..	51	63	57	61	..	60	8	8	7	..	8
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	61	61	61	..	61	72	61	66	..	67	4	6	5	..	5
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3	..	3
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	6	..	7
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	10	..	11
8 Process- och maskinoperatörsarb., transportarb. m.m.	28	26	25	..	27	40	41	40	..	41	31	31	32	20	30
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	35	..	31	..	33	62	..	68	..	64	9	..	7	..	9
83 Transport- och maskinförararbete	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	58	..	58
832 Fordonsförare	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	57	..	57
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	6	8
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	5	7
Samtliga	19	19	22	16	19	33	34	33	34	33	23	23	26	20	23

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.4 Andel sysselsatta (procent) som varje dag många gånger måste lyfta minst 15 kg, minst en fjärdel av tiden upprepa enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut, minst en fjärdel av tiden arbeta rent kroppsligt efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2005/07

Table 5.4 Employed persons (per cent) who every day have to lift at least 15 kgs several times a day, who have to at least ¼ of the time have to repeat the same movements in the same way at least two times per minute, who have to at least ¼ of the time have physical work, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2005/07

Näringsgren	Förhållanden varje dag lyfter flera ggr/dag minst 15 kg					Förhållanden minst 1/4 av tiden upprepar enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut*									
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2005/07	arbetar rent kroppsligt minst 1/4 av tiden*				
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	43	..	39	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Utvinning av mineral, tillverkning	21	19	24	12	21	40	40	37	50	40	45	45	48	36	45
Tillverkning	21	19	24	12	21	40	40	37	50	40	45	46	48	36	45
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	29	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	20	..	18	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	12	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bygghverksamhet	37	32	38	..	35	54	52	55	..	53	73	70	75	..	72
Mark- grund o bygg- o anlägg- ningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	41	..	38	..	..	52	..	51	..	..	71	..	67
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	34	..	32	..	..	..	..	57	..	..	..	..	78
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	23	18	26	12	20	40	44	35	51	42	48	48	49	47	48
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	20	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	21	..	23	..	18	30	..	32	..	32	34	..	38	..	32
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	23	..	33	14	21	48	..	..	57	50	57	..	..	58	59
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	29	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	8	16	..	..	..	..	38	..	..	..	..	50
Transport, magasinering o kommunikation	23	20	27	12	23	48	44	43	..	46	44	40	45	..	42
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. här till, resebyråverksamhet	..	..	26	..	23	..	..	40	..	43	..	..	43	..	39
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	26	..	24	..	..	..	..	43	..	..	..	..	42
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	23	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	0	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Fastighets- och uthyrnings-															

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.4 (forts)

Table 5.4 (cont'd)

Näringsgren	Förhållanden <i>varje dag</i> lyfter flera ggr/dag minst 15 kg					Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> upprepar enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut*										arbetar rent kroppsligt minst 1/4 av tiden*		
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2005/07	2005		2007		2005/07	2005		2007
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M
verksamhet, företagstjänster	4	5	7	2	5	35	33	30	41	34	20	19	21	17	20			
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Andra företagstjänster inkl.																		
Personaluthyrningsföretag	5	6	8	3	6	40	38	35	44	39	21	22	24	18	22			
Andra företagstjänster exkl.																		
Personaluthyrningsföretag	4	5	7	3	5	38	35	32	42	36	19	19	20	18	19			
Utbildning	11	9	4	11	9	16	16	11	17	16	27	27	18	30	27			
Utbildning exkl. Förskola	5	3	3	5	4	17	13	11	17	15	18	19	16	20	19			
Förskola	..	..	..	25	25	..	..	..	18	18	..	..	..	53	54			
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	20	17	18	19	18	26	24	18	26	25	47	47	33	50	47			
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	16	12	..	13	13	30	28	..	30	29	36	34	..	36	35			
Omsorg och sociala insatser med boende	26	24	..	26	26	23	21	..	23	22	62	64	..	65	63			
Öppna sociala insatser	..	..	..	19	19	..	..	..	22	21	..	..	..	55	49			
Personliga och kulturella tjänster	12	11	16	7	11	38	42	32	47	40	43	47	48	43	45			
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	19	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..			
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	8	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..			
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	4	3	5	3	4	25	24	18	31	25	18	15	24	10	17			
Samtliga	17	15	20	11	16	35	34	34	35	35	40	39	42	36	39			

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.5 Andel sysselsatta (procent) som har fysiskt tungt arbete (andningen blir snabbare), arbetar framåtböjda, arbetar i vriden ställning efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2005/07

Table 5.5 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time have physical work (have to exert themselves so that the breathing becomes faster) who at least ¼ of the time have to work bending forward without support of hands, in twisted postures, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2005/07

Näringsgren	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>														
	fysiskt tungt arbete*					arbetar framåtböjd*					arbetar i vriden ställning*				
	2005	2007	2005/07			2005	2007	2005/07			2005	2007	2005/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Utvinning av mineral, tillverkning	19	19	21	12	19	26	28	28	23	27	28	28	29	26	28
Tillverkning	19	19	21	12	19	26	29	28	23	27	28	28	29	26	28
Bygghusverksamhet	49	46	50	..	48	52	49	53	..	50	49	46	49	..	47
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	51	..	47	..	..	51	..	49	..	..	46	..	44
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	..	..	48	..	..	..	..	53	..	..	..	..	52
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	22	22	26	15	22	28	31	31	27	29	30	33	32	30	31
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	20	..	22	..	18	22	..	25	..	21	22	..	26	..	23
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsart.	22	..	..	18	23	31	..	..	33	33	34	..	..	37	35
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	..	19	..	..	..	..	27	..	..	..	..	26
Transport, magasinering o kommunikation	23	23	27	..	23	25	23	25	..	24	29	28	30	..	29
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	27	..	23	..	..	25	..	24	..	..	29	..	28
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	..	..	26	..	..	..	..	22	..	..	..	..	29
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	11	11	13	8	11	15	13	15	13	14	16	15	14	18	15
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	12	11	14	9	12	17	14	16	14	15	19	17	16	20	18
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	11	10	12	8	10	15	12	14	14	14	17	15	13	19	16
Utbildning	10	9	10	10	10	23	24	11	27	23	19	17	9	21	18
Utbildning exkl. Förskola	9	8	10	8	9	17	17	10	20	17	15	13	9	16	14
Förskola	..	..	..	13	13	..	..	..	43	43	..	..	..	31	30
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	16	14	17	17	37	39	25	40	38	34	34	20	37	34	
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	13	11	..	12	12	32	34	..	35	33	31	33	..	34	32
Omsorg och sociala insatser med boende	25	20	..	23	23	46	45	..	48	46	41	39	..	43	40
Öppna sociala insatser	..	..	..	21	19	..	..	..	40	36	..	..	..	33	30
Personliga och kulturella tjänster	22	22	29	17	22	26	30	28	28	28	27	31	26	31	29
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	10	9	16	3	9	10	11	14	7	10	11	12	15	9	12
Samtliga	19	18	24	13	19	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.6 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med händerna upplyfta, sitter högst 1/10 av tiden, har sittande arbete mer än två timmar i sträck efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 5.6 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time have to work with hands in an upheld position, in a sitting position less than 10% of the time, who maintain in a sitting position more than two hours without interruption, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Arbetar minst 1/4 av tiden med upplyfta händer*				Sitter och arbetar högst 1/10 av tiden*					Sitter och arbetar mer än två timmar i sträck					
	2005	2007	2005/07		2005/07					2005/07					
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	39	..	32
Utvinning av mineral, tillverkning	20	21	21	18	21	37	39	41	31	38	22	19	20	24	21
Tillverkning	20	21	21	18	21	37	39	41	31	38	22	19	20	24	21
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	14
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	18	..	19
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	22
Byggverksamhet	55	49	55	..	52	59	49	56	..	54	14	17	16	..	17
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	45	..	42	..	..	53	..	51	..	..	20	..	20
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	..	..	67	..	..	..	..	58	..	..	11	..	12
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	23	26	26	23	25	40	39	37	42	39	23	22	22	22	22
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	17
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	13	..	16	..	14	25	..	26	..	23	32	..	30	..	31
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsart.	27	..	..	30	29	51	..	..	52	52	17	..	15	17	16
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	25
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	..	25	..	..	..	..	60	..	..	..	7	10
Transport, magasinering o kommunikation	20	23	22	..	22	20	18	19	..	19	41	44	45	41	44
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. hårtill, resebyråverksamhet	..	..	20	..	19	..	..	17	..	17	..	..	49	..	48
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	..	..	19	..	..	..	..	12	..	..	58	..	57
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	31
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	38

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.6 (forts)

Table 5.6 (cont'd)

Näringsgren	Arbetar <i>minst 1/4 av tiden</i> med upplyfta händer*				Sitter och arbetar <i>högst</i> 1/10 av tiden*					Sitter och arbetar <i>mer</i> <i>än två timmar i sträck*</i>					
	2005	2007	2005/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	10	12	11	11	11	16	16	16	16	16	38	35	37	39	38
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	50	..	51
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	12	13	12	12	12	17	21	19	19	19	37	36	37	39	38
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	11	11	10	12	11	16	19	17	18	17	38	37	38	39	39
Utbildning	14	12	9	14	13	31	36	26	36	33	10	11	15	9	11
Utbildning exkl. Förskola	14	11	9	14	12	29	33	25	34	31	13	14	16	12	13
Förskola	..	..	..	14	14	..	..	..	40	40	..	..	..	2	2
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	15	17	10	17	16	42	45	36	45	43	12	14	21	11	13
Hälso- och sjukvård,															
veterinärverksamhet	14	16	..	16	15	25	27	..	27	26	15	17	..	14	16
Omsorg och sociala															
insatser med boende	17	20	..	20	19	66	71	..	69	68	7	8	..	7	7
Öppna sociala insatser	..	..	..	15	14	..	..	..	46	46	..	..	..	12	14
Personliga och kulturella tjänster	20	23	18	25	22	39	45	42	43	42	21	20	24	18	21
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	7
Rekreations-, kultur- och															
sportverksamhet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	31
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	6	6	9	4	6	13	14	18	9	13	33	29	30	34	32
Samtliga	19	19	22	16	19	33	34	33	34	33	23	23	26	20	23

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 5.7 Andel sysselsatta (procent) som varje dag många gånger måste lyfta minst 15 kg, minst en fjärdel av tiden upprepa enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 5.7 Employed persons (per cent) who every day have to lift at least 15 kgs several times a day, who have to at least ¼ of the time have to repeat the same movements in the same way at least two times per minute, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Förhållanden <i>varje dag</i> lyfter flera ggr/dag minst 15 kg								Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> upprepar enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	36	38	37	37	26	29	21	26								
	1997/1999	37	35	33	35	21	25	23	23								
	2001/2003	34	37	36	36	18	22	19	20								
	2005/2007	34	35	30	33	18	24	19	21	56	49	49	51	59	48	47	51
Facklärd arbetare	1993/1995	37	31	34	34	38	39	33	37								
	1997/1999	35	30	29	31	..	33	..	33								
	2001/2003	..	36	36	37	..	29	..	29								
	2005/2007	..	34	30	32	..	31	27	28	..	47	44	47	..	30	29	32
Samtliga arbetare	1993/1995	36	35	35	35	30	32	24	29								
	1997/1999	36	32	31	33	26	28	25	27								
	2001/2003	37	36	36	36	21	25	22	23								
	2005/2007	32	35	30	33	19	27	22	23	55	48	47	49	55	41	40	44
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	14	..	16	5	3	2	3								
	1997/1999	..	16	..	16	..	2	2	3								
	2001/2003	..	14	..	14	..	3	2	3								
	2005/2007	..	..	..	12	..	2	2	2	..	..	..	29	..	42	42	43
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	5	3	5	..	12	7	11								
	1997/1999	..	4	3	4	..	9	5	8								
	2001/2003	..	3	4	4	..	6	4	5								
	2005/2007	..	4	5	5	..	7	5	6	..	18	18	19	..	20	24	22
Högre tjänstemän	1993/1995	..	1	1	1	..	1	..	1								
	1997/1999	..	1	1	1	..	1	1	1								
	2001/2003	..	1	0	1	..	1	0	0								
	2005/2007	..	1	1	1	..	1	0	1	..	16	14	16	..	20	15	18
Samtliga tjänstemän	1993/1995	9	6	6	6	8	6	3	6								
	1997/1999	8	6	5	6	7	5	3	5								
	2001/2003	8	5	5	5	4	4	2	3								
	2005/2007	7	5	4	5	5	4	3	4	29	19	18	20	34	26	27	27
Företagare	1993/1995	..	37	32	35	..	..	..	12								
	1997/1999	..	34	..	32	..	..	..	..								
	2001/2003	..	42	..	37	..	..	..	..								
	2005/2007	..	..	..	30	..	..	..	..	..	..	..	38	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	27	21	20	22	19	16	11	16								
	1997/1999	26	20	18	20	16	14	12	14								
	2001/2003	26	22	20	22	13	12	10	11								
	2005/2007	23	20	17	20	13	12	10	11	46	33	31	34	47	32	32	35

Tabell 5.8 Andel sysselsatta (procent) som minst en fjärdel av tiden arbetar rent kroppsligt, som har fysiskt tungt arbete (andningen blir snabbare) fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 5.8 Employed persons (per cent) who have to who at least ¼ of the time have physical work (have to exert themselves so that the breathing becomes faster) by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> arbetar rent kroppsligt								fysiskt tungt arbete							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	69	61	55	62	65	60	54	60	30	31	26	29	22	17	12	17
	1997/1999	68	61	56	62	67	61	56	61	34	31	26	31	23	19	18	20
	2001/2003	..	63	..	63	..	64	61	63	..	32	..	31	..	25	22	23
	2005/2007	70	69	59	66	73	66	65	68	38	37	30	35	27	24	22	24
Facklärd arbetare	1993/1995	74	67	63	68	68	56	52	59	34	31	31	32	18	12	13	14
	1997/1999	72	68	61	67	..	61	..	61	34	32	31	32	..	15	..	17
	2001/2003	..	73	..	71	..	..	..	68	..	37	..	38	..	..	..	22
	2005/2007	..	73	68	73	..	70	64	69	..	39	36	40	..	23	23	25
Samtliga arbetare	1993/1995	72	64	59	65	66	59	53	59	32	31	28	30	20	15	12	16
	1997/1999	70	64	58	64	69	61	55	61	34	31	29	31	23	18	18	19
	2001/2003	70	67	62	66	67	65	62	64	35	34	32	34	23	23	22	23
	2005/2007	73	71	63	69	73	68	65	68	44	38	33	38	29	24	23	25
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	26	..	31	19	10	9	11	..	14	..	16	7	3	2	3
	1997/1999	..	29	..	30	..	9	7	11	..	15	..	13	..	4	2	4
	2001/2003	..	..	..	30	..	12	..	12	..	..	..	13	..	4	..	4
	2005/2007	..	..	..	31	..	11	10	12	..	..	..	19	..	4	4	5
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	15	13	16	..	21	13	21	..	7	7	7	..	5	3	5
	1997/1999	..	13	10	13	..	20	13	19	..	6	4	6	..	6	5	6
	2001/2003	..	14	..	15	..	17	13	17	..	6	..	7	..	5	4	5
	2005/2007	..	16	13	15	..	21	17	20	..	9	7	9	..	8	4	7
Högre tjänstemän	1993/1995	..	5	3	4	..	4	..	4	..	2	2	2	..	2	..	2
	1997/1999	..	4	4	4	..	5	5	5	..	2	2	2	..	0	1	1
	2001/2003	..	..	..	4	..	..	..	5	..	..	..	2	..	..	..	2
	2005/2007	..	7	4	6	..	5	6	6	..	4	1	3	..	1	2	1
Samtliga tjänstemän	1993/1995	25	14	14	16	22	13	9	14	12	7	7	8	7	3	2	4
	1997/1999	22	14	11	14	21	13	9	13	11	6	4	6	7	4	3	4
	2001/2003	..	14	14	15	21	13	8	13	..	6	6	7	8	4	3	4
	2005/2007	20	16	12	15	23	14	12	14	14	9	6	8	8	5	3	5
Företagare	1993/1995	..	61	52	58	..	..	..	42	..	34	27	32	..	..	..	15
	1997/1999	..	60	..	56	..	..	..	..	..	32	..	33	..	..	..	..
	2001/2003	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	55	..	..	..	..	..	..	..	36	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	56	40	35	42	46	32	29	34	25	20	17	20	14	9	7	9
	1997/1999	53	40	33	40	46	33	28	33	26	20	16	20	15	10	9	10
	2001/2003	50	41	37	41	45	34	31	35	26	21	19	21	16	12	11	12
	2005/2007	54	43	36	42	53	34	31	36	34	24	20	24	20	12	11	13

Tabell 5.9 Andel sysselsatta (procent) som arbetar framåtböjda, arbetar i vriden ställning fördelade efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 5.9 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time have to work bending forward without support of hands, in twisted postures, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> arbetar framåtböjd															
		Män i ålder								arbetar i vriden ställning							
		Kvinnor i ålder				Totalt				Män i ålder				Totalt			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	39	38	39	38	47	41	38	41	37	38	40	38	42	39	34	38
	1997/1999	41	36	40	38	50	42	42	44	38	39	40	39	46	43	42	43
	2001/2003	..	39	..	41	..	43	42	43	..	40	..	40	..	43	41	42
	2005/2007	41	41	34	39	47	43	43	44	37	42	39	40	44	41	41	42
Facklärd arbetare	1993/1995	47	47	50	48	55	43	39	46	43	46	44	45	48	35	31	38
	1997/1999	49	45	48	47	..	50	..	49	43	42	46	43	..	41	..	42
	2001/2003	..	49	..	48	..	..	..	55	..	49	..	47	..	..	..	49
	2005/2007	..	48	46	48	..	51	49	52	..	45	44	45	..	46	43	46
Samtliga arbetare	1993/1995	43	42	44	43	49	42	38	43	40	42	42	41	44	37	33	38
	1997/1999	44	40	44	42	51	45	43	46	40	41	42	41	47	42	41	43
	2001/2003	45	43	44	44	49	47	46	47	36	44	46	43	45	46	42	45
	2005/2007	45	45	40	43	51	46	45	47	41	44	41	42	46	43	42	44
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	16	..	17	14	9	9	10	..	17	..	18	29	19	17	20
	1997/1999	..	17	..	16	..	10	9	11	..	18	..	18	..	20	17	20
	2001/2003	..	..	..	18	..	11	..	12	..	..	..	18	..	21	..	19
	2005/2007	..	..	..	16	..	9	10	10	..	..	..	19	..	16	14	16
Tjänstemän mellanivå	1993/1995	..	10	11	10	..	24	21	23	..	10	11	11	..	17	17	18
	1997/1999	..	9	11	10	..	21	22	21	..	11	9	10	..	20	17	19
	2001/2003	..	10	..	11	..	16	17	17	..	10	..	11	..	15	12	15
	2005/2007	..	8	10	9	..	19	20	20	..	9	11	10	..	17	16	18
Högre tjänstemän	1993/1995	..	7	7	7	..	9	..	10	..	6	6	6	..	9	..	11
	1997/1999	..	5	6	5	..	8	8	8	..	7	8	7	..	13	11	12
	2001/2003	..	..	..	6	..	..	..	6	..	..	..	8	..	..	..	11
	2005/2007	..	5	5	5	..	5	8	6	..	7	5	6	..	8	9	9
Samtliga tjänstemän	1993/1995	12	10	11	11	17	16	13	15	13	10	11	11	24	16	16	17
	1997/1999	12	9	10	10	15	15	14	14	11	11	10	11	21	18	15	18
	2001/2003	..	10	12	11	20	12	12	13	..	10	13	11	21	16	12	15
	2005/2007	13	9	8	9	16	12	14	13	14	10	9	10	22	14	14	15
Företagare	1993/1995	..	38	41	40	..	..	..	35	..	34	34	34	..	..	..	30
	1997/1999	..	35	..	37	..	..	..	..	..	35	..	37	..	..	..	..
	2001/2003	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	38	..	..	..	..	..	..	..	35	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	33	26	27	28	35	26	24	28	31	26	25	27	35	25	23	27
	1997/1999	33	25	26	27	34	27	26	28	30	26	25	27	35	28	26	28
	2001/2003	32	26	27	27	35	26	26	27	27	26	28	27	34	28	25	28
	2005/2007	34	27	24	27	37	25	25	27	31	27	25	27	36	25	24	27

Tabell 5.10 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med händerna upplyfta, sitter högst 1/10 av tiden, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 5.10 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time have to work with hands in an upheld position, in a sitting position less than 10% of the time by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> arbetar med upplyfta händer								Förhållanden <i>som högst 1/10 av tiden</i> sitter och arbetar							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	29	28	26	28	28	26	26	27								
	1997/1999	30	27	30	28	29	28	31	29								
	2001/2003	..	29	..	29	..	26	30	28	..	46	..	47	..	60	71	63
	2005/2007	30	29	27	29	32	31	29	30	56	47	45	48	64	60	67	64
Facklärd arbetare	1993/1995	45	43	42	43	25	14	16	17								
	1997/1999	44	38	40	40	..	19	..	20								
	2001/2003	..	45	..	46	..	..	..	24	..	56	..	59	..	..	..	65
	2005/2007	..	43	42	44	..	23	24	25	..	59	58	59	..	70	67	67
Samtliga arbetare	1993/1995	36	35	34	35	27	22	24	24								
	1997/1999	35	33	35	34	27	25	28	26								
	2001/2003	36	36	38	36	29	24	28	27	56	50	53	52	63	61	69	64
	2005/2007	39	36	35	36	33	27	27	29	56	54	52	53	64	64	67	65
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	11	..	13	11	7	9	9								
	1997/1999	..	12	..	13	..	8	6	8								
	2001/2003	..	..	..	10	..	7	..	8	..	..	..	23	..	9	..	11
	2005/2007	..	..	..	12	..	7	8	8	..	..	..	21	..	8	7	9
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	8	9	8	..	9	10	9								
	1997/1999	..	6	6	6	..	7	9	8								
	2001/2003	..	7	..	9	..	7	9	8	..	14	..	15	..	21	21	21
	2005/2007	..	4	6	5	..	9	9	9	..	13	16	15	..	21	19	21
Högre tjänstemän	1993/1995	..	4	4	4	..	6	..	7								
	1997/1999	..	3	5	4	..	5	8	6								
	2001/2003	..	..	..	3	..	..	..	6	..	..	..	7	..	..	..	6
	2005/2007	..	3	4	3	..	4	4	4	..	6	9	7	..	4	6	5
Samtliga tjänstemän	1993/1995	9	7	9	8	9	8	9	8								
	1997/1999	7	6	7	7	10	7	8	8								
	2001/2003	..	6	9	7	9	7	8	7	..	13	16	14	20	14	14	15
	2005/2007	9	6	6	6	10	7	7	7	12	12	14	13	17	13	12	13
Företagare	1993/1995	..	30	24	28	..	..	..	31								
	1997/1999	..	29	..	32	..	..	..	..								
	2001/2003	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	31	..	..	..	..	..	..	..	34	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	27	21	20	22	20	14	16	16								
	1997/1999	25	20	21	21	19	15	16	16								
	2001/2003	25	21	21	22	20	14	17	16	40	31	33	33	43	33	37	36
	2005/2007	28	21	19	22	23	15	15	16	40	32	31	33	45	32	32	34

Tabell 5.11 Andel sysselsatta (procent) som har sittande arbete mer än två timmar i sträck fördelade efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2001/2003, 2005/2007

Table 5.11 Employed persons (per cent) who maintain in a sitting position more than two hours without interruption, by socio-economic group, sex and age. 2001/2003, 2005/2007

SEI		Sitter och arbetar mer än två timmar i sträck							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	2001/2003	16	21	24	21	14	9	7	10
	2005/2007	17	21	24	21	14	9	10	11
Facklärd arbetare	2001/2003	..	11	13	11	..	6	..	6
	2005/2007	..	12	13	13	..	6	4	5
Samtliga arbetare	2001/2003	13	17	19	17	12	8	7	8
	2005/2007	16	17	18	17	11	8	8	9
Lägre tjänstemän	2001/2003	..	27	..	26	..	31	31	32
	2005/2007	..	..	..	29	..	34	33	34
Tjänstemän mellannivå	2001/2003	..	35	30	34	..	19	19	20
	2005/2007	..	34	25	31	..	18	16	18
Högre tjänstemän	2001/2003	..	41	38	40	..	36	33	35
	2005/2007	..	40	36	38	..	37	30	34
Samtliga tjänstemän	2001/2003	39	35	32	35	29	27	26	27
	2005/2007	37	35	31	33	29	28	25	27
Företagare	2001/2003	..	25	..	25	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	30	..	..	..	..
Samtliga	2001/2003	23	27	27	26	20	19	19	19
	2005/2007	24	27	26	26	18	21	19	20

Exponering för vissa fysikaliska och kemiska faktorer

Detta avsnitt behandlar frågor om exponering för fysikaliska och kemiska faktorer. Dessa är buller, vibrationer, kyla, olika ämnen som huden kommer i kontakt med, luftföroreningar samt passiv rökning. De värden som redovisas är genomgående andelen av sysselsatta i respektive kategori som minst $\frac{1}{4}$ av tiden eller mer är utsatta för faktorn.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Buller

Frågan om buller gäller om man utsätts för buller som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston. Andelen utsatta för sådant buller under minst ¼ av tiden var 2007 för kvinnor 16 procent och för män 28 procent. För män låg andelen som uppger exponering för buller på ungefär samma nivå 1989 till 2005 men har 2007 minskat med 3 procentenheter. Kvinnor i ålder 30-49 år uppvisade en ökning med runt 5 procentenheter under 1990-talet. Sedan 2001 har dock ingen signifikant förändring skett för kvinnorna i någon åldersgrupp.

Nedan visas exempel på yrken där buller är vanligt minst ¼ av tiden. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Förskollärare och fritidspedagoger	58	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	73
Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	51	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	61
Barnskötare m.fl.	50	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	58
Grundskollärare	34	Byggnadshantverkare m.fl.	47
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	30	Transport- och maskinförararbete	39

Mer än varannan kvinnlig förskollärare uppger sig utsatta för störande buller. Även kvinnliga montörer, kvinnor inom barnomsorg och grundskollärare är utsatta för en bullrig arbetsmiljö under minst en fjärdedel av sin arbetstid.

Bland män inom traditionella manliga arbetaryrken finns de högsta andelarna som är utsatta för buller i arbetet. I motsats till dem som t.ex. arbetar som förskollärare, där det oftast är barnen som står för den höga ljudnivån, har man bl.a. inom industrin möjlighet att använda sig av skyddsutrustning.

Vibrationer av handhållna maskiner

Andelen av sysselsatta som 2007 uppgav att de minst ¼ av tiden arbetar med vibrerande handverktyg, var för kvinnor 3 procent och för män 15 procent. Bland kvinnor har det blivit signifikant vanligare att arbeta med vibrerande handhållna maskiner jämfört med 2005, men fortfarande är det betydligt vanligare bland män än bland kvinnor att arbeta med denna typ av arbetsredskap.

Nedan visas exempel på yrken där man utsätts för vibrationer från handverktyg under minst ¼ av tiden. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	18	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	60
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	8	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	41
Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	6	Byggnadshantverkare m.fl.	38
		Maskinoperatörs- o monteringsarbete	32

Bland de yrken som kan redovisas för kvinnor är det process- och maskinoperatörer, transportarbetare m.fl. som har högst andel utsatta för vibrationer, men även arbete som kräver teoretisk specialkompetens inom biologi, hälso- och sjukvård där bl.a. tandläkare, sjukgymnaster, tandhygienister och tandsköterskor ingår har förhållandevis höga andelar. För män gäller det främst olika yrken inom bygg- och anläggningsverksamhet. Även bland dem som arbetar med metallhantverk och som reparatörer samt med hantverk och montering är det vanligt att arbeta med vibrerande handverktyg.

Utsatt för kyla

År 2007 är det mer än dubbelt så hög andel män som kvinnor, 22 procent jämfört med 10 procent, som minst $\frac{1}{4}$ av tiden är utsatta för kyla på arbetet. Andelarna har legat på samma nivå under 1990-talet.

Nedan visas exempel på yrken där utsatthet för kyla är vanligt förekommande. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Förskollärare och fritidspedagoger	37	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	70
Barnskötare m.fl.	35	Byggnadshantverkare m.fl.	48
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	15	Fordonsförare	47
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	14	Kontorsarbete m.m.	31
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	12	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	30

För kvinnor är det bland förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare som de högsta andelarna finns. Det är främst inom byggverksamhet samt bland fordonsförare som män säger att de utsätts för kyla på jobbet.

Hudkontakt med rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel

Det är 2007 mer än dubbelt så stor andel kvinnor som män, 18 procent jämfört med 8 procent, som minst $\frac{1}{4}$ av tiden hade kontakt med rengörings- eller desinfektionsmedel. Sedan 2005 har andelen kvinnor som har kontakt med dessa medel ökat och speciellt tydlig är ökningen bland kvinnor över 50 år.

Nedan visas exempel på yrken där sådan hudkontakt är vanlig minst $\frac{1}{4}$ av tiden. Uppgifterna avser 2003/05/07.

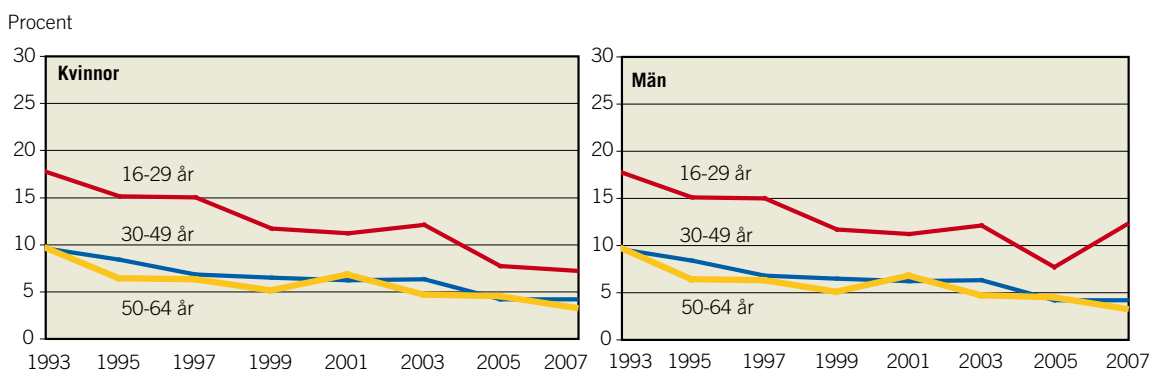
Kvinnor		Män	
Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	53	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	20
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	52	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	18
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	44	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	16
Sjuksköterskor	36		

För kvinnor återfinns de mest berörda yrkena inom vård och omsorg samt inom servicearbete utan krav på särskild yrkesutbildning där bl.a. lokalvård ingår. För män är det vanligt bland service-, omsorgs- och säkerhetsarbete (här ingår bl.a. väktare och annan säkerhetspersonal), reparatörer och montörer.

Passiv rökning

Passiv rökning mäts med frågan om man på sin arbetsplats "tydligt kan se eller känna lukten av tobaksrök från andras rökning". Andelen sysselsatta som minst $\frac{1}{4}$ av arbetstiden var utsatta för passiv rökning var 2007 för kvinnor 4 och män 5 procent. Både för kvinnor och män har en successiv minskning skett sedan 1991 och mellan 2003 och 2005 var nedgången markant. Denna minskning kan säkerligen till största del förklaras av den nya lag som gäller från 1 juli 2005 då rökförbud infördes på alla krogar i Sverige. Unga sysselsatta kvinnor och män är dock mer utsatta än övriga för tobaksrök på sina arbetsplatser. För män 16 till 29 år har exponeringen för tobaksrök åter igen ökat sedan 2005. Detta är svårt att finna någon förklaring på eftersom det numera endast finns ett område i arbetslivet där rökning är tillåten, nämligen om arbetsplatsen är någon annans bostad.

Utvecklingen av passiv rökning på arbetet 1993-2007 för kvinnor och män i olika åldrar. Utsatt minst $\frac{1}{4}$ av tiden

Tabell 6.1 Andel sysselsatta (procent) utsatta för buller, kroppsvibrationer, vibrationer från handhållna maskiner efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 6.1 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to noise so they cannot speak in a normal tone, vibrations that make the body shake and vibrate, vibrations from hand-held machines, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke		Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för														
		buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
		Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1	Ledningsarbete	9	6	10	5	8	2	1	2	1	2	2	2	2	1	2
12	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	9	..	7	..	..	2	..	1	..	..	1	..	1
122	Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	11	..	..	..	..	3	..	..	..	..	2
2	Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	10	9	8	11	10	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1
21	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	2	..	2	..	2	0	..	0	..	0	1	..	0	..	0
213	Dataspecialister	..	..	1	..	1	..	..	0	..	0	..	..	0	..	0
2131	Systemerare och programmerare	..	..	..	..	1	..	..	..	..	0	..	..	..	..	0
214	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	3	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1
22	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	6	6	..	..	..	0	0	..	..	..	6	7
23	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	28	28	28	28	28	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1
232	Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	33	..	..	..	..	1	..	..	..	..	2
233	Grundskollärare	..	..	..	34	35	..	..	..	0	0	..	..	..	1	0
24	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	3	4	4	3	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
241	Företagsekonomer, marknadsförare o personaltjänstemän	..	..	..	2	3	..	..	..	0	0	..	..	..	0	0
3	Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	14	13	11	15	13	2	2	3	0	2	2	2	2	1	2
31	Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	17	15	16	..	15	4	3	5	..	4	3	3	4	..	4
311	Ingenjörer och tekniker	..	..	15	..	15	..	..	3	..	2	..	..	4	..	3
32	Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	5	6	..	..	..	0	1	..	..	..	3	3
323	Sjuksköterskor	..	..	..	4	5	..	..	..	0	0	..	..	..	1	1
33	Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	56	54	..	..	..	0	0	..	..	..	0	0
331	Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	58	58	..	..	..	0	0	..	..	..	0	0
34	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	6	5	6	5	6	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1
341	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	5	..	5	4	5	1	..	2	0	2	1	..	1	0	1
3415	Företagssäljare	..	..	4	..	5	..	..	3	..	2	..	..	1	..	1
343	Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	3	3	..	..	..	0	0	..	..	..	1	0
3431	Administrativa assistenter	..	..	..	..	3	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1

Tabell 6.1 (forts)

Table 6.1 (cont'd)

Yrke	Utsätts minst ¼ av tiden för buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	12	10	20	7	11	6	5	16	1	6	2	3	5	1	2
41 Kontorsarbete m.m.	11	10	21	5	10	7	7	18	1	7	2	3	5	1	2
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	2	2	..	..	..	0	0	..	..	..	0	1
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	25	..	..	..	..	23	..	..	..	..	5
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	27	..	..	..	..	27	..	..	..	..	6
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	3	4	..	..	..	0	1	..	..	..	0	1
42 Kundservicearbete	..	..	..	11	12	..	..	..	1	1	..	..	..	0	1
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	16	18	16	17	17	1	2	4	1	2	2	3	4	2	3
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	18	19	20	18	19	1	1	5	1	2	3	3	6	3	3
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	16	16	..	16	16	0	1	..	0	1	2	1	..	1	2
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	50	50	..	..	..	0	0	..	..	..	1	1
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	5	..	..	4	5	0	..	..	0	0	1	..	..	1	1
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	7	8	..	..	..	1	1	..	..	..	1	2
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	11	..	11	11	11	2	..	3	1	2	1	..	2	1	1
522 Försäljn., detaljhand. demonstr. m.fl.	11	..	11	11	11	2	..	3	1	2	1	..	2	1	1
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	8	7	..	..	..	1	1	..	..	..	0	1
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	53	..	..	..	..	47	..	..	..	..	30
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	53	..	..	..	..	47	..	..	..	..	30
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	59	57	58	..	56	19	19	18	..	18	40	45	43	..	41
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	63	59	59	..	59	25	23	23	..	22	49	49	48	..	47
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	73	..	73	..	..	29	..	28	..	..	60	..	60
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	47	..	46	..	..	18	..	18	..	..	38	..	38
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	58	..	58	..	..	14	..	14	..	..	41	..	41
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	53	49	52	51	52	27	24	29	14	26	16	21	19	18	19
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	61	..	61	..	59	15	..	15	..	13	25	..	32	..	29
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	39	..	39	..	..	43	..	43	..	..	9	..	8
832 Fordonsförare	..	..	28	..	28	..	..	25	..	25	..	..	4	..	4
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	30	32	..	..	..	4	9	..	..	..	8	9
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	28	29	..	..	..	2	5	..	..	..	6	8
Samtliga	24	22	29	16	23	7	7	12	2	7	8	9	14	3	9

Tabell 6.2 Andel sysselsatta (procent) utsatta för kyla, hudkontakt med oljor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 6.2 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to cold, skin contact with oil or cutting fluids, cleaning agents and/or disinfectants, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Utsätts minst ¼ av tiden för kyla					Utsätts minst ¼ av tiden för hudkontakt med oljor eller skärvätskor										
						rengöringsmedel										
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
1 Ledningsarbete	5	7	7	3	6	1	1	2	1	1	2	3	2	3	2	
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	5	..	4	..	..	1	..	1	..	..	1	..	1	
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	6	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1	
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens																
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	1	..	1	..	1	1	..	1	..	1	1	..	0	..	1	
213 Dataspecialister	..	..	1	..	1	..	..	0	..	0	..	..	0	..	0	
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	1	..	..	..	..	0	..	..	..	..	0	
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1	
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	3	3	..	..	..	1	1	..	..	..	26	25	
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	3	5	3	4	4	1	2	1	0	1	2	2	2	2	2	
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	4	..	..	..	..	2	..	..	..	..	3	
233 Grundskollärare	..	..	..	5	4	..	..	..	1	0	..	..	..	2	2	
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	2	3	2	2	2	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	
241 Företagsekonomer, marknadsförare o personaltjänstemän	..	..	..	1	2	..	..	..	0	0	..	..	..	0	0	
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	10	9	9	10	10	2	1	3	0	2	6	7	3	9	6	
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	11	10	11	..	10	4	4	5	..	4	2	2	3	..	3	
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	10	..	10	..	..	5	..	4	..	..	3	..	2	
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	3	4	..	..	..	1	1	..	..	..	29	28	
323 Sjuksköterskor	..	..	..	2	2	..	..	..	0	0	..	..	..	36	35	
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	36	34	..	..	..	0	0	..	..	..	6	5	
331 Försollärare och fritidspedagoger	..	..	..	37	37	..	..	..	0	0	..	..	..	6	5	
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	5	5	7	4	5	1	0	1	0	1	1	2	1	2	1	
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	3	..	5	3	4	0	..	1	0	1	1	..	1	1	1	
3415 Företagssäljare	..	..	5	..	5	..	..	1	..	1	..	..	1	..	1	
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	2	2	..	..	..	0	0	..	..	..	1	1	
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	2	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1	

Tabell 6.2 (forts)

Table 6.2 (cont'd)

Yrke		Utsätts minst ¼ av tiden för kyla				Utsätts minst ¼ av tiden för hudkontakt med oljor eller skärvätskor										rengöringsmedel			
		2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07							
		Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot			
		13	12	28	7	13	1	1	3	0	1	2	3	3	2	3			
41	Kontorsarbete m.m.	13	13	31	5	14	1	1	3	0	1	1	2	3	1	2			
412	Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	1	2	..	..	..	0	0	..	..	..	0	0			
413	Lager- och transport-assistenten m.fl.	..	..	..	..	30	..	..	..	..	3	..	..	..	..	4			
4131	Lagerassistenten m.fl.	..	..	..	..	33	..	..	..	..	4	..	..	..	..	4			
419	Övrig kontorspersonal	..	..	..	2	3	..	..	..	0	0	..	..	..	2	2			
42	Kundservicearbete	..	..	..	10	10	..	..	..	1	1	..	..	..	6	6			
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	13	15	19	12	14	2	2	3	1	2	27	30	13	32	28			
51	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	13	15	21	12	14	2	2	4	1	2	34	36	20	38	35			
513	Vård- och omsorgs-personal m.fl.	12	13	..	12	12	1	1	..	1	1	37	40	..	40	38			
5131	Barnskötare m.fl.	..	..	..	35	34	..	..	..	0	1	..	..	..	14	13			
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	6	..	..	6	6	1	..	..	1	1	51	..	..	52	51			
5133	Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	9	10	..	..	..	0	1	..	..	..	44	41			
52	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	15	..	15	15	15	2	..	3	1	2	6	..	5	8	7			
522	Försäljn., detaljhand. demonstr. m.fl.	15	..	15	15	15	2	..	3	1	2	6	..	5	8	7			
5222	Försäljare, fackhandel	..	..	..	9	8	..	..	..	1	1	..	..	..	5	4			
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	72	..	..	..	..	15	..	..	..	..	8			
61	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	72	..	..	..	..	15	..	..	..	..	8			
7	Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	42	44	44	..	42	20	22	21	..	20	13	15	14	..	14			
71	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	55	57	56	..	55	11	11	10	..	10	11	12	11	..	11			
712	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	70	..	70	..	..	8	..	8	..	..	7	..	7			
713	Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	48	..	47	..	..	10	..	10	..	..	9	..	10			
72	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	30	..	30	..	..	40	..	39	..	..	18	..	18			
8	Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	29	26	30	12	27	21	20	23	13	21	13	11	11	12	11			
82	Maskinoperatörs- och monteringsarbete	13	..	13	..	11	31	..	33	..	28	19	..	16	..	15			
83	Transport- och maskinförararbete	..	..	48	..	47	..	..	14	..	13	..	..	6	..	6			
832	Fordonsförare	..	..	47	..	46	..	..	8	..	8	..	..	5	..	5			
9	Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	14	24	..	..	..	5	8	..	..	..	48	39			
91	Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	12	20	..	..	..	5	8	..	..	..	53	47			
	Samtliga	16	16	23	9	16	6	6	10	2	6	12	13	8	17	12			

Tabell 6.3 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med vatten, luftföroreningar, tobaksrök (passiv rökning) efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 6.3 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact several times per hour with water, air pollutions, see/smell environmental tobacco smoke, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för vatten (hudkontakt)					luftföroreningar*					tobaksrök (passiv rökning)				
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	5	5	5	6	5	9	7	10	7	9	1	2	2	3	3
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	2	..	2	..	..	8	..	7	..	..	2	..	2
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	3	..	..	..	..	11	..	..	..	..	2
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	8	8	5	11	8	7	8	7	9	8	1	1	1	1	1
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	3	..	2	..	2	4	..	5	..	5	1	..	1	..	1
213 Dataspecialister	..	..	0	..	0	..	..	1	..	1	..	..	1	..	1
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1	..	..	..	..	1
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	3	..	..	..	..	8	..	..	..	..	1
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	51	46	..	..	..	16	16	..	..	..	2	2
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	4	4	4	5	5	12	12	14	12	13	1	0	1	1	1
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	6	..	..	..	..	17	..	..	..	..	1
233 Grundskollärare	..	..	..	4	3	..	..	..	12	12	..	..	..	1	1
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	1	1	1	2	1	4	4	4	5	5	2	1	1	2	2
241 Företagsekonomer, marknadsförare o personaltjänstemän	..	..	..	1	1	..	..	..	3	3	..	..	..	1	1
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	12	14	4	21	13	9	12	11	10	11	2	2	3	3	3
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	4	4	4	..	5	14	16	15	..	15	2	2	3	..	3
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	5	..	5	..	..	16	..	17	..	..	2	..	2
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	51	47	..	..	..	12	12	..	..	..	3	3
323 Sjuksköterskor	..	..	..	62	60	..	..	..	11	11	..	..	..	5	5
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	32	29	..	..	..	14	14	..	..	..	1	1
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	33	31	..	..	..	14	13	..	..	..	1	1
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	3	3	2	4	3	6	8	7	7	7	2	2	2	3	2
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	1	..	2	1	1	5	..	7	6	7	1	..	2	1	1
3415 Företagssäljare	..	..	1	..	1	..	..	6	..	6	..	..	2	..	2
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	2	2	..	..	..	5	5	..	..	..	4	3
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	2	..	..	..	..	4	..	..	..	..	3

* oorganiskt damm, organiskt damm eller kemikalier som man ser eller känner

Tabell 6.3 (forts)

Table 6.3 (cont'd)

Yrke	Utsätts <i>minst ¼ av tiden för</i>														
	vatten (hudkontakt)					luftföroreningar					tobaksrök (passiv rökning)				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	4	4	5	4	4	12	13	23	9	13	4	2	6	3	4
41 Kontorsarbete m.m.	3	3	5	2	3	13	14	25	9	14	3	1	6	2	3
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	1	1	..	..	..	6	7	..	..	..	1	1
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	6	..	..	..	..	33	..	..	..	..	7
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	7	..	..	..	..	36	..	..	..	..	8
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	2	1	..	..	..	8	8	..	..	..	3	3
42 Kundservicearbete	..	..	..	10	9	..	..	..	9	9	..	..	..	6	6
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	49	51	25	58	50	19	23	15	21	20	8	8	9	10	10
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	59	61	34	66	60	19	21	12	21	19	10	10	14	11	11
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	60	62	..	65	61	20	21	..	21	20	11	11	..	12	12
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	44	40	..	..	..	14	13	..	..	..	1	1
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	80	..	..	81	80	22	..	..	23	22	13	..	..	12	12
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	65	61	..	..	..	23	21	..	..	..	19	18
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	22	..	13	25	20	17	..	18	25	22	5	..	4	4	4
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	22	..	13	25	20	17	..	18	25	22	5	..	4	4	4
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	13	10	..	..	..	33	27	..	..	..	4	4
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	27	..	..	..	..	57	..	..	..	..	5
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	..	..	..	..	27	..	..	..	..	57	..	..	..	..	5
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	20	23	23	..	23	53	61	56	..	56	8	11	10	..	10
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	21	22	21	..	22	59	66	60	..	59	9	10	10	..	10
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	17	..	17	..	..	72	..	72	..	..	12	..	11
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	20	..	20	..	..	44	..	43	..	..	8	..	8
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	22	..	22	..	..	50	..	50	..	..	10	..	10
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	16	16	15	22	16	50	49	49	51	49	7	8	9	5	8
82 Maskinoperatörs- och monteringsarbete	21	..	20	..	21	59	..	58	..	56	6	..	9	..	8
83 Transport- och maskinförararbete	..	..	8	..	8	..	..	35	..	35	..	..	9	..	9
832 Fordonsförare	..	..	6	..	6	..	..	25	..	26	..	..	9	..	9
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	70	56	..	..	..	32	33	..	..	..	10	9
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	76	66	..	..	..	30	31	..	..	..	11	10
Samtliga	21	22	13	30	21	22	24	28	17	23	5	5	6	5	6

Tabell 6.4 Andel sysselsatta (procent) utsatta för buller, kroppsvibrationer, vibrationer från handhållna maskiner efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 6.4 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to noise so they cannot speak in a normal tone, vibrations that make the body shake and vibrate, vibrations from hand-held machines, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Utsätts <i>minst</i> ¼ av tiden för buller														
						vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	52	..	48	..	..	57	..	48	..	..	29	..	25
Utvinning av mineral, tillverkning	43	41	45	29	41	13	12	14	6	12	15	18	19	10	17
Tillverkning	43	40	45	29	41	12	12	14	6	12	15	19	19	10	17
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	55	..	..	..	..	13	..	..	..	..	27
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	37	..	34	..	..	10	..	9	..	..	23	..	21
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	38	..	..	..	..	14	..	..	..	..	27
Byggverksamhet	56	50	55	..	52	20	21	21	..	20	41	37	41	..	38
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	57	..	54	..	..	28	..	26	..	..	40	..	38
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	51	..	49	..	..	12	..	12	..	..	41	..	39
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	16	16	20	10	16	6	5	9	1	6	8	10	13	2	8
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	31	..	..	..	..	9	..	..	..	..	29
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	15	..	16	..	13	8	..	9	..	7	5	..	7	..	5
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsart.	13	..	14	12	12	2	..	5	1	3	3	..	7	2	4
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	17	..	..	..	..	2	..	..	..	..	2
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	8	9	..	..	..	1	3	..	..	..	1	3
Transport, magasinering o kommunikation	22	20	26	13	22	16	13	21	7	17	3	6	5	1	4
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	29	..	26	..	..	25	..	21	..	..	6	..	5
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	29	..	27	..	..	25	..	23	..	..	6	..	5
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	11	..	..	..	..	5	..	..	..	..	3
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	3	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1

Tabell 6.4 (forts)

Table 6.4 (cont'd)

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	11	10	12	7	10	4	4	6	1	4	4	5	6	2	4
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	3	..	3	..	..	0	..	0	..	..	1	..	0
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	12	10	14	7	11	4	3	6	0	4	3	4	5	2	4
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	10	9	12	7	10	3	2	5	0	3	3	2	4	1	3
Utbildning	35	36	27	38	35	0	0	2	0	1	0	1	2	1	1
Utbildning exkl. Förskola	29	30	26	30	29	1	1	2	0	1	1	1	2	1	2
Förskola	..	..	..	55	55	..	..	..	0	0	..	..	..	0	0
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	8	7	9	7	8	1	0	2	0	1	3	3	5	3	3
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	8	7	..	7	7	1	0	..	0	1	4	5	..	4	5
Omsorg och sociala insatser med boende	8	7	..	8	8	0	0	..	0	0	1	1	..	1	1
Öppna sociala insatser	..	..	..	8	8	..	..	..	0	1	..	..	..	1	2
Personliga och kulturella tjänster	23	20	25	20	23	6	4	11	2	6	5	7	9	4	6
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	28	..	..	..	..	3	..	..	..	..	4
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	19	..	..	..	..	6	..	..	..	..	4
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	8	8	12	4	8	4	3	6	1	3	2	2	4	1	2
Samtliga	24	22	29	16	23	7	7	12	2	7	8	9	14	3	9

Tabell 6.5 Andel sysselsatta (procent) utsatta för kyla, hudkontakt med oljor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 6.5 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to cold, skin contact with oil or cutting fluids, cleaning agents and/or disinfectants, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för kyla					Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med oljor eller skärvätskor											rengöringsmedel		
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07						
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot				
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	64	..	61	..	..	21	..	17	..	..	7	..	8				
Utvinning av mineral, tillverkning	14	13	16	6	13	17	17	20	7	17	11	10	11	9	10				
Tillverkning	14	13	15	6	13	17	16	20	7	17	11	11	11	9	10				
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	13	..	..	..	..	38	..	..	..	..	11				
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	11	..	9	..	..	31	..	27	..	..	11	..	9				
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	6	..	..	..	..	24	..	..	..	..	8				
Byggverksamhet	49	48	51	..	48	8	9	9	..	9	7	6	6	..	6				
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	61	..	57	..	..	10	..	10	..	..	6	..	6				
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	37	..	35	..	..	8	..	7	..	..	7	..	7				
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	16	16	19	12	16	7	8	12	1	7	8	9	9	6	8				
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	16	..	..	..	..	30	..	..	..	..	19				
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	18	..	18	..	14	4	..	6	..	4	4	..	4	..	4				
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	16	..	25	14	18	1	..	3	1	2	7	..	7	7	7				
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	30	..	..	..	..	1	..	..	..	..	8				
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	8	10	..	..	..	0	1	..	..	..	6	6				
Transport, magasinering och kommunikation	37	32	41	22	36	5	5	7	1	5	5	3	5	2	4				
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	40	..	34	..	..	9	..	7	..	..	6	..	5				
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	43	..	40	..	..	9	..	8	..	..	5	..	5				
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	39	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1				
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	2	..	..	..	..	0	..	..	..	..	1				
Fastighets- och uthyrnings-																			

Tabell 6.5 (forts)

Table 6.5 (cont'd)

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för kyla					Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med oljor eller skärvätskor										rengöringsmedel				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
verksamhet, företagstjänster	10	11	14	5	10	3	2	3	1	2	6	7	5	9	6					
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	2	..	2	..	..	0	..	0	..	..	0	..	0					
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	9	12	15	5	11	4	2	4	1	3	8	8	7	10	8					
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	9	10	14	5	10	4	2	4	1	3	9	8	7	10	8					
Utbildning	16	16	9	17	15	1	1	2	0	1	8	9	3	10	8					
Utbildning exkl. Förskola	7	8	7	8	8	1	1	2	0	1	6	7	3	8	7					
Förskola	..	..	..	39	39	..	..	..	0	0	..	..	..	15	14					
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	6	6	9	5	6	1	1	2	1	1	31	36	20	36	33					
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	3	4	..	3	3	1	1	..	1	1	29	36	..	34	32					
Omsorg och sociala insatser med boende	5	4	..	5	6	0	0	..	1	1	39	41	..	43	41					
Öppna sociala insatser	..	..	..	11	11	..	..	..	0	1	..	..	..	27	24					
Personliga och kulturella tjänster	13	15	20	8	13	5	5	6	4	5	15	19	13	19	17					
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	12	..	..	..	..	9	..	..	..	..	34					
Rekreatiöns-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	15	..	..	..	..	1	..	..	..	..	7					
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	10	10	15	5	10	2	2	4	0	2	4	2	3	4	3					
Samtliga	16	16	23	9	16	6	6	10	1	6	12	13	8	17	12					

Tabell 6.6 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med vatten, luftföroreningar, tobaksrök (passiv rökning) efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 6.6 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact several times per hour with water, air pollutions, see/smell environmental tobacco smoke, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för														
	vatten (hudkontakt)					luftföroreningar*					tobaksrök (passiv rökning)				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	23	..	25	..	..	53	..	54	..	..	5	..	4
Utvinning av mineral, tillverkning	16	17	16	18	16	41	43	45	32	42	5	5	7	5	6
Tillverkning	16	16	15	18	16	40	43	44	32	41	5	5	7	5	6
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	18	..	..	..	..	51	..	..	..	..	11
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	13	..	12	..	..	36	..	34	..	..	8	..	7
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	9	..	..	..	..	36	..	..	..	..	6
Byggverksamhet	14	15	16	..	16	52	53	53	..	50	8	8	9	..	8
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	13	..	13	..	..	51	..	48	..	..	9	..	8
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	21	..	21	..	..	55	..	53	..	..	9	..	9
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	15	14	13	16	14	20	27	25	20	23	5	3	5	3	4
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	25	..	..	..	..	33	..	..	..	..	8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	6	..	6	..	6	17	..	22	..	20	4	..	4	..	4
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	19	..	15	19	17	20	..	22	22	22	4	..	4	4	4
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	26	..	..	..	..	11	..	..	..	..	4
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	14	12	..	..	..	28	27	..	..	..	3	4
Transport, magasinering o kommunikation	4	4	5	3	5	19	18	22	12	20	4	6	7	4	6
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	6	..	5	..	..	25	..	23	..	..	9	..	8
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	5	..	5	..	..	25	..	25	..	..	9	..	8
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	3	..	..	..	..	11	..	..	..	..	2
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	1	..	..	..	..	3	..	..	..	..	1

* oorganiskt damm, organiskt damm eller kemikalier som man ser eller känner

Tabell 6.6 (forts)

Table 6.6 (cont'd)

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för vatten (hudkontakt)					luftföroreningar					tobaksrök (passiv rökning)				
	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	8	8	7	11	9	11	11	13	11	12	3	3	3	4	4
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	0	..	1	..	..	3	..	3	..	..	1	..	1
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	9	10	9	13	10	12	13	14	13	13	3	4	4	4	4
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	10	10	9	13	11	12	11	12	13	12	3	3	4	4	4
Utbildning	19	24	5	27	21	12	12	11	13	13	1	1	1	1	1
Utbildning exkl. Förskola	11	14	4	17	13	12	11	11	13	12	1	0	2	1	1
Förskola	..	..	..	49	48	..	..	..	15	15	..	..	..	2	2
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	52	55	29	58	53	16	18	15	17	17	9	8	8	9	9
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	49	54	..	55	51	14	18	..	16	16	3	3	..	3	4
Omsorg och sociala insatser med boende	65	66	..	70	66	16	17	..	18	17	14	11	..	15	14
Öppna sociala insatser	..	..	..	45	40	..	..	..	19	19	..	..	..	15	15
Personliga och kulturella tjänster	29	36	26	39	33	16	20	16	20	18	3	5	9	7	8
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	65	..	..	..	..	16	..	..	..	..	16
Rekreatiöns-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	13	..	..	..	..	14	..	..	..	..	4
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	7	4	4	7	5	5	8	8	6	7	2	2	3	2	3
Samtliga	21	22	13	30	21	21	24	28	17	23	5	5	6	5	5

Tabell 6.7 Andel sysselsatta (procent) utsatta för buller, kroppsvibrationer, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 6.7 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to noise so they cannot speak in a normal tone, vibrations that make the body shake and vibrate, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för															
		buller								vibrationer som får hela kroppen att vibrera							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	34	39	40	38	18	17	16	17	19	24	20	22	2	2	2	2
	1997/1999	39	40	38	39	18	24	20	21	17	21	21	20	2	3	2	2
	2001/2003	39	42	35	39	19	26	20	22	22	24	20	22	3	5	2	3
	2005/2007	33	41	38	38	23	22	24	23	18	24	19	21	4	5	1	4
Facklärd arbetare	1993/1995	59	50	47	52	20	20	22	20	16	17	13	16	1	1	1	1
	1997/1999	55	54	51	54	..	19	..	21	17	15	13	15	..	1	..	1
	2001/2003	..	56	54	56	..	20	..	21	..	19	16	18	..	1	..	1
	2005/2007	..	57	51	56	..	22	16	21	..	22	17	21	..	2	1	1
Samtliga arbetare	1993/1995	46	45	44	45	19	18	18	18	18	20	16	19	2	2	2	2
	1997/1999	46	47	45	46	20	22	21	21	17	18	17	18	2	2	1	2
	2001/2003	47	48	43	46	21	23	20	22	21	21	18	20	3	3	1	3
	2005/2007	45	49	45	47	25	22	21	22	21	23	18	21	4	4	1	3
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	14	..	14	8	5	5	6	..	6	..	6	1	1	0	1
	1997/1999	..	13	..	13	..	8	6	7	..	5	..	6	..	1	0	1
	2001/2003	..	14	..	15	..	8	6	8	..	5	..	6	..	1	1	1
	2005/2007	..	..	..	15	..	7	5	7	..	..	..	5	..	1	1	1
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	15	14	15	..	16	12	16	..	3	3	3	..	0	0	0
	1997/1999	..	14	13	14	..	16	17	17	..	2	1	2	..	0	0	0
	2001/2003	..	15	15	15	..	18	15	17	..	2	3	2	..	0	0	0
	2005/2007	..	15	16	16	..	20	18	19	..	3	3	3	..	0	0	0
Högre tjänstemän	1993/1995	..	4	7	5	..	6	..	7	..	1	0	1	..	0	..	0
	1997/1999	..	5	6	5	..	5	9	7	..	0	0	0	..	0	0	0
	2001/2003	..	6	5	6	..	5	8	6	..	1	1	1	..	0	0	0
	2005/2007	..	6	4	6	..	4	6	5	..	1	1	1	..	0	0	0
Samtliga tjänstemän	1993/1995	15	11	11	11	12	10	8	10	4	3	3	3	1	1	0	1
	1997/1999	13	11	10	11	13	11	11	11	4	2	2	2	1	1	0	1
	2001/2003	14	11	11	12	15	12	10	12	2	2	3	3	0	1	0	0
	2005/2007	14	12	10	11	15	12	11	12	5	3	2	3	2	1	0	1
Företagare	1993/1995	..	32	26	30	..	..	..	13	..	21	16	20	..	..	..	2
	1997/1999	..	34	..	33	..	..	..	..	..	21	..	20	..	..	..	..
	2001/2003	..	41	..	38	..	..	..	..	..	24	..	21	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	32	..	..	..	..	..	..	..	18	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	35	27	24	28	16	13	12	13	14	12	9	12	1	1	1	1
	1997/1999	34	29	25	29	17	15	15	15	13	11	10	11	2	1	1	1
	2001/2003	35	30	26	29	18	16	14	16	15	12	11	12	2	2	1	1
	2005/2007	35	30	26	29	21	16	15	16	15	13	10	12	3	2	1	2

Tabell 6.8 Andel sysselsatta (procent) utsatta för vibrationer från handhållna maskiner, för kyla, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 6.8 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to vibrations from hand-held machines, from cold, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för vibrationer från handhållna maskiner															
		Män i ålder								kyla							
						Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	12	12	11	11	4	2	2	2	35	38	32	36	15	11	6	10
	1997/1999	14	12	11	12	4	3	3	3	37	37	38	37	16	14	5	12
	2001/2003	18	17	14	16	5	7	3	5	37	37	34	36	22	14	7	14
	2005/2007	14	17	11	14	5	6	4	5	39	38	35	37	23	18	9	17
Facklärd arbetare	1993/1995	33	27	27	29	2	2	2	2	34	32	32	33	12	10	4	9
	1997/1999	36	29	22	29	..	2	..	2	30	30	31	30	..	10	..	10
	2001/2003	..	36	32	36	..	3	..	4	..	33	37	35	..	13	..	13
	2005/2007	..	35	33	37	..	4	2	3	..	34	34	36	..	11	8	13
Samtliga arbetare	1993/1995	22	20	19	20	3	2	2	2	34	35	32	34	14	10	6	10
	1997/1999	23	20	16	20	4	3	2	3	34	34	34	34	16	13	5	11
	2001/2003	27	26	21	25	5	5	3	5	37	35	35	36	22	14	7	14
	2005/2007	28	26	22	25	6	5	3	4	42	36	34	37	23	15	9	15
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	3	..	3	0	1	0	1	..	16	..	16	8	3	1	4
	1997/1999	..	4	..	3	..	1	0	1	..	18	..	16	..	4	1	4
	2001/2003	..	3	..	4	..	2	1	1	..	18	..	19	..	6	2	6
	2005/2007	..	..	..	3	..	1	2	1	..	..	..	13	..	4	2	4
Tjänstemän mellanivå	1993/1995	..	2	2	2	..	1	0	1	..	10	11	11	..	7	2	6
	1997/1999	..	2	2	2	..	1	1	1	..	9	8	9	..	6	4	6
	2001/2003	..	2	3	2	..	1	1	1	..	7	10	8	..	8	4	7
	2005/2007	..	2	2	2	..	1	0	1	..	9	7	9	..	11	5	9
Högre tjänstemän	1993/1995	..	1	2	1	..	2	..	2	..	3	3	3	..	3	..	2
	1997/1999	..	1	2	2	..	2	1	1	..	2	3	2	..	2	2	2
	2001/2003	..	2	2	2	..	2	1	1	..	2	2	2	..	2	1	2
	2005/2007	..	1	1	1	..	2	1	1	..	2	2	2	..	2	2	2
Samtliga tjänstemän	1993/1995	2	2	2	2	0	1	1	1	14	9	9	10	8	5	2	5
	1997/1999	2	2	2	2	1	1	1	1	9	9	7	8	7	4	3	4
	2001/2003	2	2	3	3	1	1	1	1	10	7	9	8	11	6	2	5
	2005/2007	3	2	1	2	2	1	1	1	9	8	5	7	11	7	3	6
Företagare	1993/1995	..	20	18	20	..	..	..	4	..	36	30	34	..	..	..	12
	1997/1999	..	21	..	21	..	..	..	..	..	33	..	33	..	..	..	..
	2001/2003	..	25	..	22	..	..	..	..	..	40	..	37	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	22	..	..	..	..	..	..	..	31	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	15	11	10	12	2	2	1	2	28	23	20	23	11	7	4	7
	1997/1999	16	12	10	12	3	2	1	2	25	22	20	22	12	8	4	7
	2001/2003	18	14	12	14	3	3	2	3	28	22	22	23	17	9	5	9
	2005/2007	19	14	12	14	4	3	2	3	30	22	19	22	18	10	6	10

Tabell 6.9 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med oljor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 6.9 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact with oil or cutting fluids, cleaning agents and/or disinfectants, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för olja eller skärvätskor															
		Män i ålder								hudkontakt med rengöringsmedel							
		Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	13	11	10	12	2	2	1	2	13	9	9	10	33	25	20	26
	1997/1999	14	13	8	12	4	3	2	3	14	13	8	12	30	28	25	27
	2001/2003	16	15	11	14	6	3	2	4	16	11	7	11	30	28	24	27
	2005/2007	13	12	9	11	5	3	1	3	14	12	10	12	30	24	29	27
Facklärd arbetare	1993/1995	32	24	21	26	3	2	1	2	22	16	13	17	33	24	22	27
	1997/1999	29	25	24	26	..	2	..	3	21	17	15	17	..	30	..	31
	2001/2003	..	26	18	24	..	3	..	3	..	17	14	17	..	38	..	37
	2005/2007	..	27	20	25	..	3	2	3	..	17	11	16	..	43	38	41
Samtliga arbetare	1993/1995	22	18	16	19	2	2	1	2	17	13	11	14	33	25	21	26
	1997/1999	20	19	16	18	5	3	2	3	17	15	11	14	32	29	26	29
	2001/2003	21	20	14	18	5	3	2	3	17	14	10	14	34	32	26	31
	2005/2007	19	20	14	18	5	3	1	3	17	14	10	14	33	32	32	32
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	5	..	3	0	1	0	0	..	6	..	5	6	5	2	4
	1997/1999	..	4	..	4	..	0	1	1	..	4	..	4	..	5	3	5
	2001/2003	..	3	..	3	..	0	1	1	..	2	..	3	..	4	4	5
	2005/2007	..	..	..	3	..	0	0	0	..	..	..	3	..	3	8	5
Tjänstemän mellanlägg	1993/1995	..	4	3	4	..	1	0	1	..	4	3	3	..	8	5	8
	1997/1999	..	3	3	3	..	0	0	0	..	3	2	3	..	9	6	8
	2001/2003	..	4	3	3	..	0	0	0	..	3	4	4	..	8	5	7
	2005/2007	..	2	3	3	..	0	0	0	..	3	3	3	..	11	10	11
Högre tjänstemän	1993/1995	..	1	0	1	..	0	..	0	..	2	1	2	..	4	..	3
	1997/1999	..	0	1	0	..	0	0	0	..	3	2	2	..	3	2	2
	2001/2003	..	0	1	1	..	0	0	0	..	2	3	2	..	3	1	3
	2005/2007	..	1	0	0	..	0	0	0	..	2	2	2	..	3	2	3
Samtliga tjänstemän	1993/1995	4	3	2	3	1	1	0	0	4	4	2	3	8	6	3	6
	1997/1999	3	2	2	2	1	0	0	0	3	3	2	3	8	6	4	6
	2001/2003	3	2	2	2	1	0	0	0	5	3	3	3	9	6	4	5
	2005/2007	3	2	1	2	1	0	0	0	3	3	2	3	11	6	7	7
Företagare	1993/1995	..	9	7	9	..	..	..	5	..	10	5	9	..	..	..	11
	1997/1999	..	14	..	12	..	..	..	..	..	10	..	9	..	..	..	..
	2001/2003	..	11	..	10	..	..	..	..	..	9	..	8	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	11	..	..	..	..	..	..	..	8	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	16	9	7	10	2	1	1	1	13	8	6	8	21	13	10	14
	1997/1999	14	10	8	10	3	1	1	1	12	9	6	9	21	15	13	15
	2001/2003	15	11	7	10	3	1	1	2	13	8	6	8	22	16	12	16
	2005/2007	14	10	7	10	3	1	1	1	12	8	6	8	24	15	16	17

Tabell 6.10 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med vatten, luftföroreningar, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 6.10 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact several times per hour with water, air pollutions, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för								luftföroreningar*							
		hudkontakt med vatten				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	..	12	..	14	..	49	49	50	38	41	36	39	28	27	18	25
	1997/1999	22	16	13	17	48	48	49	49	34	41	39	38	29	31	23	28
	2001/2003	23	16	14	18	45	47	47	47	37	39	30	36	26	29	24	26
	2005/2007	24	16	14	18	41	45	51	45	36	39	35	37	28	28	26	27
Facklärd arbetare	1993/1995	..	22	..	24	..	..	..	66	59	52	49	53	25	22	22	23
	1997/1999	31	24	18	24	..	62	..	64	51	52	49	51	..	23	..	22
	2001/2003	..	25	18	25	..	72	..	71	..	55	46	52	..	25	..	24
	2005/2007	..	23	19	23	..	72	72	72	..	57	51	55	..	25	25	26
Samtliga arbetare	1993/1995	25	17	14	19	58	55	51	55	48	46	42	46	27	25	19	24
	1997/1999	26	20	16	20	54	54	53	54	41	46	44	44	28	28	21	26
	2001/2003	28	20	16	21	53	57	53	55	43	46	37	43	25	27	23	25
	2005/2007	26	20	16	20	48	56	59	55	45	48	43	46	28	27	25	27
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	..	..	7	..	8	..	8	..	15	..	14	11	12	7	11
	1997/1999	..	6	..	6	..	7	5	7	..	11	..	13	..	11	8	10
	2001/2003	..	7	..	7	..	8	6	9	..	17	..	16	..	10	7	10
	2005/2007	..	..	..	5	..	5	8	6	..	..	..	14	..	10	7	9
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	5	..	5	..	26	..	25	..	14	13	14	..	12	10	12
	1997/1999	..	5	5	5	..	23	16	22	..	12	13	13	..	12	11	12
	2001/2003	..	6	6	6	..	22	15	19	..	11	12	11	..	11	10	11
	2005/2007	..	5	4	5	..	23	23	24	..	12	11	11	..	10	12	11
Högre tjänstemän	1993/1995	..	4	..	3	..	..	..	7	..	7	7	7	..	9	..	8
	1997/1999	..	5	4	4	..	6	5	6	..	8	7	7	..	9	9	9
	2001/2003	..	4	5	4	..	7	3	6	..	7	7	7	..	8	8	9
	2005/2007	..	4	3	4	..	6	4	6	..	6	4	6	..	6	4	6
Samtliga tjänstemän	1993/1995	..	5	3	5	20	16	9	15	14	12	10	12	12	12	8	11
	1997/1999	6	5	5	5	16	14	9	13	12	11	11	11	14	11	9	11
	2001/2003	7	5	6	6	16	14	9	13	11	11	11	11	15	10	8	10
	2005/2007	5	5	3	5	17	14	13	14	12	10	8	10	11	9	8	9
Företagare	1993/1995	..	..	..	17	..	..	..	..	..	40	32	37	..	..	..	35
	1997/1999	..	18	..	16	..	..	..	..	..	36	..	35	..	..	..	..
	2001/2003	..	26	..	20	..	..	..	..	..	42	..	37	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	17	..	..	..	..	..	..	..	34	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	19	12	9	12	41	31	26	32	36	29	24	29	21	18	14	18
	1997/1999	19	13	9	13	36	30	27	30	31	28	25	28	22	19	15	18
	2001/2003	20	14	10	14	36	31	26	30	32	29	23	27	20	17	15	17
	2005/2007	19	13	10	13	36	29	30	31	33	29	24	28	22	16	15	17

* oorganiskt damm, organiskt damm eller kemikalier som man ser eller känner

Tabell 6.11 Andel sysselsatta (procent) utsatta för tobaksrök (passiv rökning), fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 6.11 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time see/smell environmental tobacco smoke, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsätts minst ¼ av tiden för tobaksrök (passiv rökning)							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	21	18	16	19	22	13	10	14
	1997/1999	16	14	11	14	18	13	9	13
	2001/2003	13	12	10	11	14	10	11	11
	2005/2007	10	7	6	8	9	7	7	8
Facklärd arbetare	1993/1995	25	15	15	18	17	9	10	12
	1997/1999	20	12	10	14	..	10	..	12
	2001/2003	..	12	9	12	..	12	..	13
	2005/2007	..	9	7	10	..	9	9	9
Samtliga arbetare	1993/1995	23	17	16	18	20	12	10	14
	1997/1999	18	13	11	14	18	12	9	13
	2001/2003	15	12	9	12	16	11	11	12
	2005/2007	14	8	6	9	10	8	8	8
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	12	..	13	16	9	7	10
	1997/1999	..	7	..	7	..	4	3	5
	2001/2003	..	6	..	7	..	5	2	5
	2005/2007	..	..	..	2	..	2	1	2
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	9	11	10	..	5	5	5
	1997/1999	..	4	3	4	..	3	2	3
	2001/2003	..	4	4	4	..	3	2	3
	2005/2007	..	1	1	1	..	2	2	2
Högre tjänstemän	1993/1995	..	7	6	7	..	6	..	6
	1997/1999	..	2	2	2	..	2	2	2
	2001/2003	..	1	3	3	..	2	2	2
	2005/2007	..	1	1	1	..	2	1	1
Samtliga tjänstemän	1993/1995	13	9	9	10	12	6	6	7
	1997/1999	7	4	3	4	7	3	3	4
	2001/2003	8	4	4	4	6	3	2	3
	2005/2007	2	1	1	1	3	2	1	2
Företagare	1993/1995	..	10	7	10	..	..	..1	1
	1997/1999	..	10	..	9	..	..	..	..
	2001/2003	..	8	..	9	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	4	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	20	12	11	13	16	9	8	10
	1997/1999	14	8	6	9	13	6	5	7
	2001/2003	12	7	7	8	11	6	5	7
	2005/2007	10	5	3	5	7	4	4	4

Den psykosociala arbetsmiljön

Detta avsnitt behandlar några av de indikatorer som belyser den psykosociala arbetsmiljön. De frågor som redovisas rör om man arbetar över eller tar med jobb hem, om man har upprepade arbetsmoment, inflytande på arbetet, om arbetet innebär att man måste lösa krävande problem, fortbildning, stöd av chefer och arbetskamrater, om chefen ger besked om vad som skall prioriteras, möjlighet att framföra kritik och vidare om man är utsatt för konflikter/bråk med andra personer än chefer och arbetskamrater våld eller hot om våld, mobbning eller sexuella trakasserier. Dessa är alla viktiga faktorer i individens arbetssituation. En god arbetsmiljö ger möjlighet till utveckling, eget ansvar, delaktighet och inflytande.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Så mycket att göra att man är tvungen att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem

I jämförelse mellan åren 2005 och 2007 har andelen män och kvinnor som minst en dag per vecka var tvungna att dra in på lunchen, arbeta över eller ta med jobb hem ökat med omkring 4 procentenheter till 37 procent. Alltjämt är det vanligare att män än kvinnor har en sådan arbetssituation. Ökningen började redan 2005, med en ökning för männen, och har alltså fortsatt, nu också för kvinnor.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel sysselsatta kvinnor respektive män varje vecka måste arbeta så. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	71	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	65
Ledningsarbete	61	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	55
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	55	Företagssäljare	54
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	47	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	46
Sjuksköterskor	45	Fordonsförare	42

Typiska yrken där arbetet expanderar genom överhoppad lunchrast, övertid och hemarbete är för kvinnorna lärare, chefer samt olika typer av arbeten inom hälso- och sjukvård. Även bland ekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän är detta vanligt förekommande, alltså yrken som innebär mycket människokontakter. Bland männen är det ofta inom samma typ av yrken som en hög andel uppger att de varje vecka har mycket att göra, men även fordonsförare uppger detta.

Upprepade arbetsmoment

År 2007 redovisar 47 procent av kvinnorna och 38 procent av männen att de *minst* halva arbetstiden har upprepade arbetsmoment. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2005. Den första halvan av nittiotalet låg andelen för båda könen något lägre än den gjort sedan dess.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel sysselsatta kvinnor respektive män har mycket upprepade arbetsmoment. Uppgifterna avser endast 2005 och 2007.

Kvinnor		Män	
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	75	Process- och maskinoperatörsarbete	66
Kontors- och kundservicearbete	64	transportarbete m.m.	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	54	Kontors- och kundservicearbete	55
		Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	49

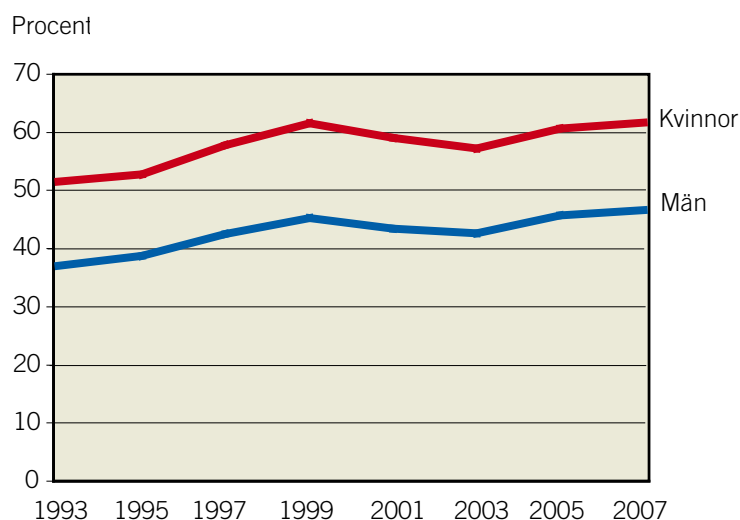
Arbete med mycket upprepade moment är vanligt bland kvinnor inom försäljningsarbete i detaljhandeln där runt tre av fyra kvinnor uppger att de har ett sådant arbete. Bland kontorsarbetande kvinnor och bland undersköterskor och sjukvårdsbiträden är det fler än hälften som i sitt arbete, under minst halva tiden, upprepar samma arbetsmoment många gånger i timmen.

Mer än varannan man med process- och maskinoperatörsarbete och transportarbete men även med kontors- och kundservicearbete uppger att de har upprepade moment minst halva sin arbetstid. Även bland gruv-, bygg- och anläggningsarbetare är upprepade arbetsmoment vanligt.

Liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten

Det är betydligt vanligare att kvinnor än män har svårt att påverka sin arbetstakt. Det är sex av tio kvinnor som *högst halva arbetstiden* kan påverka arbetstakten. Motsvarande andel bland män är 46 procent. Varken för kvinnor eller män har andelen ökat sedan 2005 men sedan 2003 har en ökning skett. Diagrammet nedan visar utvecklingen under åren 1993-2007.

Andelen som högst halva arbetstiden kan bestämma arbetstakten. Kvinnor och män. 1993-2007

Under hela nittio-talet var det en allt större del av kvinnorna och männen som hade det svårt att påverka sin arbetstakt. Denna utveckling bröts under tidigt tvåtusen-tal och 2003 är det första undersökningsår då andelen var statistiskt signifikant lägre än 1999. Sedan har en ökning åter skett och ligger nu på samma nivå som 1999.

Nedan visas exempel på yrken där möjligheten till inflytande på arbetstakten är begränsade. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	83	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	62
Sjuksköterskor	79	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	61
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	73	Fordonsförare	56
Förskollärare och fritidspedagoger	72	Kontors- och kundservicearbete	53
Barnskötare m.fl.	71	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	51
Kundservicearbete	70	Försäljningsarb. inom detaljhandel	49

Bland kvinnor uppges styrd arbetstakt särskilt ofta inom några vanliga kvinnodominerade yrken såsom grundskollärare, inom olika vårdyrken, förskollärare och inom kundservicearbete. Det är ofta arbetsuppgifter som i hög grad styrs av kontakten med andra människor, såsom patienter, kunder eller elever.

Även bland män är denna bundenhet vanlig i arbeten inom service, och undervisning. Här tillkommer även vissa bundna industrijobb samt arbete som fordonsförare och med försäljning.

Fortbildning på betald arbetstid

Ungefär var fjärde kvinna (23%) och man (25%) har under 2007 fått minst fem dagars utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna. En svag tendens till minskning av fortbildningen har noterats sedan slutet av nittio-talet men sedan 2005 har inga förändringar skett. Sedan början av nittio-talet ligger kvinnornas andel med en längre fortbildning (minst fem dagar) på mellan 22 och 25 procent och männens andel ligger mellan 22 och 27. För hela denna period kan man alltså säga att runt tre fjärdedelar av kvinnor och män får mindre än fem dagars fortbildning på arbetstid per år. Fortbildning på betald arbetstid varierar mellan olika socioekonomiska grupper.

Andel kvinnor och män med minst fem dagars utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna. 2003/05/07

	Kvinnor	Män
Ej facklärd arbetare	10	13
Facklärd arbetare	17	16
Lägre tjänstemän	20	29
Tjänstemän mellannivå	31	35
Högre tjänstemän	40	42
Företagare	10	10
Samtliga	23	24

Fortbildning på arbetstid är betydligt vanligare bland tjänstemän än bland arbetare. Den är dessutom vanligare för socioekonomiska grupper som förutsätts ha högre utbildning. Manliga ej facklärd arbetare och tjänstemän på lägre och mellannivå får oftare fortbildning än kvinnliga. Vanligast är fortbildning minst fem dagar bland högre tjänstemän, såväl kvinnor som män. Företagarna uppger minst fortbildning på betald arbetstid av alla, men det kan i viss utsträckning påverkas av själva benämningen "betald arbetstid" som en del anser passar illa in på deras situation. Frågan om utbildning på betald arbetstid ger inte någon heltäckande bild av möjligheterna till kompetensutveckling i arbetet. Sådan kan förekomma i olika former, bl.a. genom lärande under själva arbetet.

Hjälp att prioritera arbetsuppgifter

Klara besked från arbetsledningen om vilka arbetsuppgifter som skall tas med förtur underlättar i många fall arbetet. Om arbetsledningen inte tar detta ansvar för prioritering blir pressen på den enskilde större. Fyrtio procent av kvinnorna och 36 procent av männen uppger 2007 att de *aldrig eller för det mesta inte* får hjälp att prioritera sina arbetsuppgifter. För männen har en förbättring med 5 procentenheter skett sedan 2005.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel uppger att de aldrig eller för det mesta inte får besked från chefen om vilka arbetsuppgifter som skall prioriteras. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	63	Ledningsarbete	60
Sjuksköterskor	61	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	58
Arb. som kräver teor. specialkompetens inom biologi, hälso- och sjukvård	58	Företagssäljare	49
Ledningsarbete	56	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	47

Resultaten pekar ut flera områden där man ofta lämnas utan hjälp att prioritera. Det är ledningsarbete, sjukvårdsyrken, läraryrken samt säljare. Ungefär varannan eller fler i dessa yrken säger att de aldrig eller för det mesta inte kan få hjälp av sin chef med att prioritera arbetsuppgifter.

Bristande stöd från arbetskamrater

De flesta arbetar tillsammans med arbetskamrater, och stöd eller uppmuntran från dem kan vara viktigt, när arbetet är svårt att klara. Jämfört med cheferna är arbetskamraterna ofta mer tillgängliga genom att finnas närmare till hands. Ett sådant stöd är dock inte en självklarhet för alla. Ungefär var åttonde kvinna (13 procent) och var femte man (21 procent) uppger att de för det *mesta inte eller aldrig* har möjlighet att få stöd och uppmuntran av arbetskamrater, när jobbet är svårt. Det är i stort sett en oförändrad andel sett över hela den senaste tioårsperioden och den ökning av andelen män som hade bristande kamratstöd som framkom 2005 har nu återgått till samma värden som 2001.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man inte får stöd eller uppmuntran från arbetskamrater, när man behöver det. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Ledningsarbete	24	Ledningsarbete	33
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	21	Fordonsförare	26
Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	20	Byggnadshantverkare m.fl.	24
		Ingenjörer och tekniker	24
		Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	23

Gemensamt för de yrken där kamrattstöd ofta saknas är att arbetet ofta är ensamarbete eller att man är chef, egenföretagare eller fria yrkesutövare.

Bristande stöd från chefer

När man utsätts för höga krav i arbetet, är det viktigt att ha egeninflytande över sin arbetssituation men också att kunna få stöd och uppmuntran från chefer och arbetskamrater. Var tredje kvinna (32 procent) uppger att hon för det mesta inte eller aldrig kan få stöd eller uppmuntran av chefen, när arbetet är svårt. Bland männen är brist på stöd och uppmuntran från chefer ännu vanligare (36 procent) men för männen har situationen förbättrats med sex procentenheter sedan 2005.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man inte får stöd eller uppmuntran från chefer, när man behöver det. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	40	Ledningsarbete	44
Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	39	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	44
Sjuksköterskor	38	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	43
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	37	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	43
Ledningsarbete	34	Transport- och maskinförararbete	42
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	34		

Både bland kvinnor och män uppger lärare och personer med ledningsarbete att de har ett dåligt chefsstöd. Fyra av tio kvinnliga process- och maskinoperatörer och nästa samma andel kvinnor som arbetar inom vården uppger ett bristande chefsstöd.

Bland män uppger många som arbetar som maskinoperatörer och i olika hantverksyrken att de sällan får stöd och uppmuntran av sin chef. Flera av dessa personer kan vara fria yrkesutövare och för dem kan kontakten med någon chef därför vara sporadisk eller obefintlig.

Våld och hot om våld

Det är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män att ha varit utsatt för våld eller hot om våld *någon gång de senaste 12 månaderna*, 18 mot 10 procent. Dessa andelar ligger på ungefär samma nivå som vid föregående undersökning.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man utsätts för våld eller hot om våld. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	52	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	50
Sjuksköterskor	42	Lärararbete inom universitet,	18
Vård- och omsorgspersonal m.fl.	33	gymnasie- och grundskola	
Grundskollärare	28	Fordonsförare	18
Arb. som kräver teor. specialistkom.	28	Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	13
inom biologi, hälso- o sjukvård		Annat arbete som kräver kortare	13
		högskoleutbildning	

Bland kvinnor inom vården och omsorg är det mycket vanligt att utsättas för våld eller hot. Även bland kvinnliga grundskollärare är det också vanligt förekommande. Varannan man inom service, omsorgs- och säkerhetsarbete är utsatta för våld eller hot på jobbet, men även bland fordonsförare (inkluderar buss- och taxichaufförer) och lärare är en stor andel utsatta.

Trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier

Jämställdhetslagen 16 a §

En arbetsgivare får inte diskriminera en arbetssökande eller en arbetstagare genom trakasserier på grund av kön eller genom sexuella trakasserier. Med trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande i arbetslivet som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet och som har samband med kön. Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande i arbetslivet av sexuell natur som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet. Lag (2005:476).

Två frågor i undersökningen avser olika aspekter av sexuella trakasserier från arbetskamrater eller chefer.

Den första gäller ovälkomna handlingar eller kränkande anspelningar kring sådant som man allmänt förknippar med sex.

Den andra avser andra trakasserier som grundas på den enskildes kön och som kränker integriteten. Det kan t.ex. gälla nedsättande och förlöjligande omdömen om kvinnor och män i allmänhet eller i det speciella yrket.

En tredje fråga handlar om sexuella trakasserier från andra personer som man möter i arbetet, t.ex. patienter, elever, passagerare. Liksom i den första frågan avses här ovälkomna handlingar eller kränkande anspelningar kring sådant som man allmänt förknippar med sex.

Resultaten redovisas för kvinnor och män i olika åldrar. Varje fråga behandlas för sig och de redovisade svaren avser den senaste 12-månadersperioden. Dessutom visas om man varit utsatt för någon av dessa tre former av trakasserier under de senaste 12 månaderna.

	Utsatt de senaste tolv månaderna för							
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater		trakasserier pga kön från chefer eller arbetskamrater		sexuella trak. från andra personer (ex. patienter, elever, klienter, kunder)		någon av dessa trakasserier	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
16-29 år	4	2	15	4	16	3	27	6
30-49 år	2	1	13	5	7	2	18	6
50-64 år	1	1	9	4	4	1	12	5
16-64 år	2	1	12	4	8	2	17	6

Samtliga dessa tre former av trakasserier är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män och speciellt unga kvinnor är drabbade. Det gäller såväl sexuella trakasserier från såväl chefer eller arbetskamrater som från andra personer och också andra former av trakasserier på grund av kön. Förhållandena var snarlika 2005 och det har varken blivit bättre eller sämre.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man utsätts för trakasserier p.g.a. kön från arbetskamrater eller chefer genom t.ex. nedsättande och förlöjligande omdömen. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	21	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	9
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	19	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	7
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	17	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	6
Redovisningsekonomer add. pers. m. fl.	17		
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	15		
Ledningsarbete	13		
Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	13		

Kvinnor visar sig vara mest utsatta för nedlåtande eller förlöjligande kommentarer m.m. inom flera mansdominerade yrken. Utbildningsnivån kan vara relativt hög som i det första exemplet eller lägre som bland montörer. Jämfört med förhållandena 2005 är förändringarna små men flera nya yrkesgrupper har problem som säljare, inköpare, mäklare och redovisningsekonomer. Arbetsmiljöundersökningen innehåller uppgifter som kan ligga till grund för vidare analys av könsfördelningen på dessa arbetsplatser och om chefens kön. Bland män är det inte lika vanligt att utsättas för trakasserier grundat på kön. Även för män förefaller det vara en riskfaktor att utgöra det underrepresenterade könet i yrket.

Tabell 7.1 Andel sysselsatta (procent) som är tvungna att dra in på luncher/arbета över/ta med jobb hem, har ett arbete med upprepade moment, finner det svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.1 Employed persons (per cent) that have to skip lunch, work late, or take work home every week, that have to repeat the same working operation several times per hour at least ½ of the time, that find it hard to present criticism of working conditions, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbета över eller ta med jobb hem				Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim*					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	62	69	63	61	62	16	19	15	..	17	10	12	11	13	12
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	65	..	64	..	..	..	..	..	..	..	12	..	12
122 Drift- o verksamhetschefer	..	..	..	..	63	..	..	..	..	..	..	..	..	..	12
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	49	52	47	51	49	19	20	17	22	20	21	18	18	22	20
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	43	..	40	..	40	14	..	16	..	14	19	..	17	..	19
213 Dataspecialister	..	..	37	..	37	..	..	..	..	..	..	..	18	..	20
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	36	..	..	..	..	..	..	..	..	..	19
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	43	..	..	..	..	..	..	..	..	..	17
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	55	57	..	..	..	..	..	..	..	..	18	18
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	61	62	55	63	60	18	21	..	20	20	21	21	16	24	21
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	55	..	..	..	..	..	..	..	..	..	21
233 Grundskollärare	..	..	..	71	67	..	..	..	..	..	..	..	..	24	22
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	43	52	46	44	45	21	20	17	23	21	23	17	19	22	21
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	47	48	..	..	..	..	..	..	..	..	17	18
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	37	41	41	33	37	31	32	25	37	31	19	18	17	21	19
31 Tekniker- o ingenjörsarbete m.m.	35	41	39	..	37	24	22	19	..	23	18	18	18	..	18
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	40	..	38	..	..	..	..	..	..	..	17	..	18
32 Arb. inom biologi, hälso- o sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	40	39	..	..	..	..	..	..	..	..	22	21
323 Sjuksköterskor	..	..	..	45	44	..	..	..	..	..	..	..	..	22	21
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	27	27	..	..	..	..	..	..	..	..	21	20
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	27	27	..	..	..	..	..	..	..	..	21	20
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	40	43	45	34	39	36	39	31	45	37	19	18	16	20	18
341 Säljare, inköpare, mäkl. m.fl.	47	..	50	36	45	35	..	32	..	37	20	..	17	19	17
3415 Företagssäljare	..	..	54	..	51	..	..	..	..	..	..	..	16	..	16
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	31	34	..	..	..	..	..	..	..	..	24	24
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	34	..	..	..	..	..	..	..	..	..	23

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 7.1 (forts)

Table 7.1 (cont'd)

Yrke	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem				Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim*					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	18	25	26	20	21	59	63	55	64	61	23	22	22	23	22
41 Kontorsarbete m.m.	19	24	26	19	22	55	57	..	58	56	21	22	22	22	22
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	19	20	..	..	..	..	..	..	..	..	25	25
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	26	..	..	..	..	..	..	..	..	..	20
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	25	..	..	..	..	..	..	..	..	..	20
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	19	21	..	..	..	..	..	..	..	..	21	21
42 Kundservicearbete	..	..	..	20	21	..	..	..	..	..	..	..	..	24	24
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	23	29	31	24	26	49	53	41	54	51	22	21	19	23	22
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	22	27	27	24	25	44	49	..	49	47	21	20	16	22	21
513 Vård- och omsorgspers. m.fl.	19	22	..	22	21	42	47	..	46	44	21	20	..	22	21
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	19	19	..	..	..	..	..	..	..	..	24	23
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	22	..	..	23	22	50	..	..	54	53	21	..	..	21	21
5133 Vårdbitr, personliga ass. m.fl.	..	..	..	21	20	..	..	..	..	..	..	..	..	23	22
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	26	..	37	22	28	62	..	..	75	63	24	..	23	26	25
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	26	..	37	22	28	62	..	..	75	63	24	..	23	26	25
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	19	27	..	..	..	..	..	..	..	..	25	23
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	33	..	..	..	..	..	..	..	..	..	17
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	33	..	..	..	..	..	..	..	..	..	17
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	24	26	25	..	24	42	42	41	..	42	18	15	17	..	17
71 Gruv-, bygg- o anläggn.arb.	22	23	23	..	23	51	48	49	..	50	19	14	17	..	17
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	22	..	22	..	..	..	..	..	..	..	16	..	16
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	23	..	23	..	..	..	..	..	..	..	17	..	17
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	26	..	25	..	..	..	..	..	..	..	17	..	17
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	29	27	27	13	25	68	67	66	..	68	21	17	18	24	19
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	21	..	19	..	17	65	..	60	..	65	24	..	20	..	21
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	37	..	37	..	..	..	..	..	..	..	16	..	17
832 Fordonsförare	..	..	42	..	41	..	..	..	..	..	..	..	17	..	17
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	18	20	..	..	..	..	..	..	..	..	26	24
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	19	21	..	..	..	..	..	..	..	..	27	24
Samtliga	33	37	35	32	34	41	43	38	46	42	20	18	17	22	20

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 7.2 Andel sysselsatta (procent) med liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten, som för det mesta inte kan påverka när arbetsuppgifter skall göras eller över arbetets uppläggning efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.2 Employed persons (per cent) that at most ½ of the time can set their own work pace, that seldomly can decide when various tasks should be done, that seldomly are involved in the planning of their own work, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Kan som mest ½ tiden själv bestämma arbetstakten				Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras										vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning		
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07								2005	2007	2003/05/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot		
1 Ledningsarbete	41	43	37	45	39	25	27	22	29	24	6	5	5	6	5		
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	37	..	40	..	..	21	..	22	..	..	5	..	6		
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	43	..	..	..	..	26	..	..	..	..	7		
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	53	54	44	57	51	32	33	24	39	32	17	17	14	18	16		
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	41	..	38	..	39	20	..	15	..	15	14	..	12	..	14		
213 Dataspecialister	..	..	38	..	41	..	..	13	..	15	..	..	14	..	16		
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	41	..	..	..	..	15	..	..	..	..	17		
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	37	..	..	..	..	16	..	..	..	..	10		
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	67	66	..	..	..	61	58	..	..	..	30	29		
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	71	71	62	72	69	49	56	42	57	52	20	18	18	18	18		
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	71	..	..	..	..	52	..	..	..	..	21		
233 Grundskollärare	..	..	..	83	81	..	..	..	66	65	..	..	..	20	21		
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	44	45	36	46	41	21	21	17	22	20	13	12	10	13	12		
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	42	37	..	..	..	16	15	..	..	..	8	8		
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	53	53	44	58	51	40	40	28	48	38	21	20	16	23	20		
31 Tekniker- o ing.arb. m.m.	49	45	44	..	45	31	27	27	..	29	20	19	17	..	19		
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	42	..	42	..	..	22	..	23	..	..	13	..	15		
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	67	63	..	..	..	64	59	..	..	..	31	28		
323 Sjuksköterskor	..	..	..	79	79	..	..	..	75	74	..	..	..	34	34		
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	71	71	..	..	..	69	68	..	..	..	11	12		
331 Förskollärare o fritidspedagoger	..	..	..	72	71	..	..	..	70	69	..	..	..	11	11		
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutb.	49	46	42	49	46	33	32	27	33	30	21	19	15	24	19		
341 Säljare, inköpare, mäkl. m.fl.	46	..	40	52	44	29	..	24	35	28	20	..	13	28	18		
3415 Företagssäljare	..	..	36	..	39	..	..	23	..	25	..	..	12	..	14		
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	41	40	..	..	..	23	23	..	..	..	18	18		
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	41	..	..	..	..	26	..	..	..	..	18		

Tabell 7.2 (forts)

Table 7.2 (cont'd)

Yrke		Kan som <i>mest ½ tiden</i>				Kan för <i>det mesta inte/aldrig</i>										vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning		
		själv bestämma arbetstakten				bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras												
		2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07		
		Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot		
4	Kontors- o kundservicearb.	53	55	53	53	53	47	49	52	45	47	43	41	44	41	42		
41	Kontorsarbete m.m.	48	50	51	46	48	41	44	51	35	41	39	37	44	34	37		
412	Bokförings- o redov.ass m.fl.	..	..	..	39	40	..	..	..	22	21	..	..	..	26	26		
413	Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	52	..	..	..	..	52	..	..	..	..	43		
4131	Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	50	..	..	..	..	51	..	..	..	..	43		
419	Övrig kontorspersonal	..	..	..	43	43	..	..	..	29	31	..	..	..	29	30		
42	Kundservicearbete	..	..	..	70	69	..	..	..	69	67	..	..	..	57	55		
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	64	66	56	68	65	63	65	50	67	63	32	34	29	33	32		
51	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	67	68	61	69	67	67	67	55	69	66	31	33	31	31	31		
513	Vård- o omsorgspersonal m.fl.	70	69	..	70	69	70	69	..	71	69	32	34	..	32	32		
5131	Barnskötare m.fl.	..	..	..	71	71	..	..	..	74	73	..	..	..	20	21		
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	74	..	..	73	72	75	..	..	75	75	32	..	..	33	33		
5133	Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	67	66	..	..	..	66	65	..	..	..	39	38		
52	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	56	..	49	65	58	51	..	43	61	53	36	..	27	41	35		
522	Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	56	..	49	65	58	51	..	43	61	53	36	..	27	41	35		
5222	Försäljare, fackhandel	..	..	..	64	56	..	..	..	57	50	..	..	..	35	30		
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	27	..	..	..	..	27	..	..	..	..	17		
61	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	..	..	..	..	27	..	..	..	..	27	..	..	..	..	17		
7	Hantverksarbete inom bygg-verksamhet och tillverkning	34	34	35	..	35	36	38	36	..	36	23	21	22	..	22		
71	Gruv-, bygg- och anläggn.arb.	33	34	33	..	34	33	35	32	..	32	20	18	19	..	19		
712	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	37	..	37	..	..	37	..	38	..	..	22	..	22		
713	Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	30	..	31	..	..	26	..	26	..	..	15	..	16		
72	Metallhantverk, rep.arb. m.m.	..	..	37	..	38	..	..	42	..	43	..	..	26	..	26		
8	Process- o maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	56	54	54	67	56	61	61	58	73	60	48	49	46	65	49		
82	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	55	..	51	..	55	58	..	55	..	59	49	..	47	..	51		
83	Transport- o maskinförararb.	..	..	54	..	55	..	..	60	..	62	..	..	46	..	48		
832	Fordonsförare	..	..	56	..	57	..	..	61	..	63	..	..	51	..	53		
9	Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	54	51	..	..	..	48	47	..	..	..	42	42		
91	Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	54	50	..	..	..	46	44	..	..	..	39	39		
	Samtliga	52	53	44	59	51	45	46	37	51	44	28	27	25	30	27		

Tabell 7.3 Andel sysselsatta (procent) som inte kan få stöd från chefer eller arbetskamrater, har svårt att få besked av chefer om vad som skall prioriteras i arbetet efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.3 Employed persons (per cent) that mostly not/never receive support from superiors or fellow workers, who have difficulty getting informations from supervisors about what should be given priority, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Kan för det mesta <i>inte/aldrig</i> få stöd och uppmuntran från arbetskamrater														
	2005					2007					2003/05/07				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	44	39	44	34	41	36	29	33	24	30	62	61	60	56	59
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	36	..	35	..	..	32	..	29	..	..	57	..	57
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	33	..	..	..	..	27	..	..	..	..	53
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	40	34	39	34	37	17	16	19	15	17	50	46	46	50	48
21 Arb. som kräver teor.specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	36	..	34	..	32	16	..	18	..	16	35	..	36	..	34
213 Dataspecialister	..	..	33	..	32	..	..	16	..	15	..	..	33	..	32
2131 Systemerare o programmerare	..	..	..	..	32	..	..	..	..	13	..	..	..	..	30
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	32	..	..	..	..	18	..	..	..	..	36
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	34	36	..	..	..	10	12	..	..	..	58	56
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	43	39	43	39	40	16	10	15	12	13	61	59	58	59	59
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	47	..	..	..	..	11	..	..	..	..	57
233 Grundskollärare	..	..	..	38	37	..	..	..	10	10	..	..	..	63	61
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	38	37	41	33	37	21	22	23	20	21	48	44	47	45	46
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	30	35	..	..	..	21	24	..	..	..	45	47
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	36	30	35	30	32	17	15	21	11	16	46	42	44	42	43
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	38	33	36	..	35	22	20	22	..	21	45	36	40	..	39
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	34	..	33	..	..	24	..	23	..	..	40	..	38
32 Arb. inom biologi, hälso- o sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	36	37	..	..	..	9	11	..	..	..	52	52
323 Sjuksköterskor	..	..	..	38	36	..	..	..	9	9	..	..	..	61	60
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	26	27	..	..	..	5	6	..	..	..	43	44
331 Förskollärare o fritidspedagoger	..	..	..	26	26	..	..	..	5	5	..	..	..	42	43
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	35	27	33	28	30	18	18	20	14	17	44	40	46	38	42
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	34	..	32	22	28	23	..	23	13	19	46	..	48	36	44
3415 Företagssäljare	..	..	32	..	31	..	..	22	..	21	..	..	49	..	46
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	32	33	..	..	..	19	20	..	..	..	40	41
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	30	..	..	..	..	18	..	..	..	..	38

Tabell 7.3 (forts)

Table 7.3 (cont'd)

Yrke		Kan för det mesta <i>inte/aldrig få</i> stöd och uppmuntran från arbetskamrater					stöd och uppmuntran från chefer					besked av chefen om vad som skall prioriteras				
		2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07	2005		2007		2003/05/07
		Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4	Kontors- o kundservicearb.	30	28	32	27	29	15	16	20	13	15	34	32	34	32	32
41	Kontorsarbete m.m.	31	30	33	28	30	17	18	21	15	17	35	32	33	33	33
412	Bokförings- och redov.ass m.fl.	..	..	..	28	28	..	..	..	19	18	..	..	..	36	35
413	Lager- o transport- assistenter m.fl.	..	..	..	..	34	..	..	..	..	17	..	..	..	..	33
4131	Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	33	..	..	..	..	17	..	..	..	..	30
419	Övrig kontorspersonal	..	..	..	28	29	..	..	..	15	17	..	..	..	33	35
42	Kundservicearbete	..	..	..	25	25	..	..	..	8	9	..	..	..	30	31
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	34	32	33	33	33	12	12	16	11	12	36	36	33	36	35
51	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	34	33	31	34	33	10	11	12	10	10	39	39	33	39	38
513	Vård- o omsorgspers. m.fl.	33	32	..	33	33	8	9	..	8	8	36	38	..	37	36
5131	Barnskötare m.fl.	..	..	..	34	34	..	..	..	5	5	..	..	..	39	37
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	29	..	..	31	31	6	..	..	6	6	37	..	..	37	38
5133	Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	37	37	..	..	..	13	14	..	..	..	35	34
52	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	32	..	35	27	30	19	..	21	14	17	29	..	34	24	28
522	Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	32	..	35	27	30	19	..	21	14	17	29	..	34	24	28
5222	Försäljare, fackhandel	..	..	..	25	29	..	..	..	13	17	..	..	..	22	27
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	52	..	..	..	..	32	..	..	..	..	44
61	Arbete inom jordbruk, träd- gård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	52	..	..	..	..	32	..	..	..	..	44
7	Hantverksarbete inom bygg- verksamhet och tillverkning	44	40	42	..	42	23	20	21	..	21	31	27	29	..	29
71	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	43	39	40	..	40	24	21	21	..	21	30	30	29	..	29
712	Byggnads- o anläggningsarb. m.fl.	..	..	39	..	39	..	..	18	..	18	..	..	24	..	24
713	Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	40	..	40	..	..	24	..	24	..	..	35	..	35
72	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	43	..	43	..	..	19	..	19	..	..	28	..	28
8	Process- o maskinoperatörs- arb, transportarb.m.m.	46	40	43	40	42	20	18	19	11	18	32	24	29	22	28
82	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	46	..	44	..	44	15	..	14	..	13	25	..	23	..	22
83	Transport- o maskinförararb.	..	..	42	..	41	..	..	25	..	25	..	..	33	..	34
832	Fordonsförare	..	..	39	..	39	..	..	26	..	26	..	..	33	..	34
9	Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	27	32	..	..	..	19	22	..	..	..	26	28
91	Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	27	31	..	..	..	20	24	..	..	..	28	30
	Samtliga	38	34	39	32	36	19	17	21	13	17	41	38	38	39	38

Tabell 7.4 Andel sysselsatta (procent) med låga kunskapskrav – utbildningstid resp lärotid som mest några månader, som fått utbildning på betald arbetstid, där arbetet innebär att lösa krävande problem efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.4 Employed persons (per cent) with work that requires only lower-secondary school or at most a few months of on-the-job training (or the like), who have received training on company time for at least five educational days during the last twelve months, who have to comprehend or solve complex problems by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader 2005 2007 2003/05/07				Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid under minst fem dagar 2005 2007 2003/05/07					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem*					
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	9	12	9	13	10	41	40	39	44	41	72	67	71	..	69
12 Ledningsarb. i stora/ medelstora företag	..	..	6	..	6	..	..	46	..	47	..	..	..	..	..
122 Drift- o verksamhetschefer	..	..	..	..	6	..	..	..	..	55	..	..	..	..	..
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	4	4	4	3	4	37	36	36	36	36	68	69	75	62	68
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	2	..	3	..	3	34	..	34	..	35	84	..	86	..	84
213 Dataspecialister	..	..	3	..	3	..	..	34	..	35	..	..	..	..	..
2131 Systemerare o programmerare	..	..	..	..	3	..	..	..	..	33	..	..	..	..	..
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	4	..	..	..	..	33	..	..	..	..	..
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	0	1	..	..	..	52	56	..	..	..	..	..
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	4	3	3	3	3	31	27	32	27	29	49	55	..	51	52
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	2	..	..	..	..	27	..	..	..	..	..
233 Grundskollärare	..	..	..	2	4	..	..	..	24	26	..	..	..	..	..
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	5	5	6	5	5	37	36	34	36	35	70	68	73	66	69
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	6	6	..	..	..	37	36	..	..	..	..	..
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	14	14	14	13	14	34	32	34	30	32	54	54	61	47	54
31 Tekniker- och ingenjör- arbete m.m.	10	12	9	..	10	34	32	33	..	33	63	63	65	..	63
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	7	..	9	..	..	33	..	32	..	..	..	..	..
32 Arb. inom biologi, hälso- o sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	2	2	..	..	..	36	36	..	..	..	..	..
323 Sjuksköterskor	..	..	..	1	0	..	..	..	35	35	..	..	..	..	..
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	4	5	..	..	..	25	25	..	..	..	..	..
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	3	3	..	..	..	25	26	..	..	..	..	..
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	22	21	20	22	21	34	32	35	29	32	55	54	59	51	55
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	24	..	21	28	23	33	..	32	29	31	56	..	63	..	60
3415 Företagssäljare	..	..	28	..	30	..	..	29	..	28	..	..	..	..	..
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	18	18	..	..	..	24	27	..	..	..	..	..
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	22	..	..	..	..	27	..	..	..	..	..

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 7.4 (forts)

Table 7.4 (cont'd)

Yrke	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader 2005 2007 2003/05/07				Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid under minst fem dagar 2005 2007 2003/05/07					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem*					
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	53	57	67	49	54	15	15	17	14	15	25	26	28	25	26
41 Kontorsarbete m.m.	47	53	69	40	50	14	14	16	13	14	24	24	..	23	24
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	26	27	..	..	..	13	15	..	..	..	..	..
413 Lager- och transport- ass. m.fl.	..	..	..	..	71	..	..	..	..	15	..	..	..	..	..
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	76	..	..	..	..	12	..	..	..	..	..
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	49	49	..	..	..	14	15	..	..	..	..	..
42 Kundservicearbete	..	..	..	71	68	..	..	..	16	17	..	..	..	..	..
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	38	40	46	37	39	15	18	21	14	16	29	32	38	29	31
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	27	29	37	26	28	17	20	25	16	18	30	33	..	30	31
513 Vård- och omsorgs- personal m.fl.	25	26	..	24	26	18	21	..	17	18	31	34	..	32	33
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	23	25	..	..	..	15	16	..	..	..	..	..
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	7	..	..	8	8	17	..	..	20	21	33	..	..	33	33
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	54	56	..	..	..	12	13	..	..	..	..	..
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	69	..	58	81	71	10	..	17	6	11	29	..	..	22	30
522 Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	69	..	58	81	71	10	..	17	6	11	29	..	..	22	30
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	78	69	..	..	..	7	12	..	..	..	..	..
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	41	..	..	..	..	9	..	..	..	..	..
61 Arbete inom jordbruk, träd- gård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	41	..	..	..	..	9	..	..	..	..	..
7 Hantverksarbete inom byggverks. o tillverkning	23	20	20	..	22	13	18	15	..	15	37	41	40	..	39
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	25	20	21	..	22	8	13	9	..	9	31	37	35	..	34
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	20	..	20	..	..	7	..	7	..	..	..	..	..
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	23	..	25	..	..	11	..	12	..	..	..	..	..
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	18	..	19	..	..	23	..	23	..	..	..	..	..
8 Process- och maskinopera- törsarb, transportarb. m.m.	60	61	56	79	59	12	11	12	11	12	25	21	25	..	23
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	53	..	49	..	56	13	..	13	..	12	24	..	26	..	22
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	66	..	67	..	..	8	..	8	..	..	..	..	..
832 Fordonsförare	..	..	75	..	76	..	..	6	..	7	..	..	..	..	..
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	86	85	..	..	..	9	9	..	..	..	..	..
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	86	85	..	..	..	9	9	..	..	..	..	..
Samtliga	29	30	29	30	29	24	24	24	23	23	43	43	48	38	43

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 7.5 Andel sysselsatta (procent) som varit i konflikt eller bråk med andra personer än arbetskamrater/chefer, utsatta för hot/våld, mobbning efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.5 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been involved in trouble or conflicts at work with other persons (not fellow workers or superiors), exposed to violence or the threat of violence, bullying, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbning från chefer eller arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	44	48	47	45	46	10	12	11	14	12	8	7	8	8	8
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	47	..	47	..	..	9	..	10	..	..	8	..	8
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	53	..	..	..	..	14	..	..	..	..	11
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	43	42	41	45	43	12	12	9	16	12	10	8	8	10	9
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	25	..	26	..	25	1	..	1	..	1	7	..	6	..	7
213 Dataspecialister	..	..	27	..	26	..	..	1	..	2	..	..	4	..	5
2131 Systemerare o programmerare	..	..	..	..	24	..	..	..	..	1	..	..	..	..	5
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	25	..	..	..	..	1	..	..	..	..	8
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	43	48	..	..	..	25	25	..	..	..	9	11
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	64	65	65	66	65	19	23	18	22	20	11	9	9	11	10
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	67	..	..	..	..	13	..	..	..	..	11
233 Grundskollärare	..	..	..	74	76	..	..	..	28	30	..	..	..	10	10
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	38	37	38	36	37	10	10	8	12	10	10	9	9	9	9
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	27	31	..	..	..	2	3	..	..	..	8	8
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	43	39	40	39	39	13	15	10	17	14	9	8	8	9	8
31 Tekniker- o ingenjörarbete m.m.	29	27	28	..	28	3	5	4	..	4	10	8	8	..	8
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	27	..	26	..	..	2	..	2	..	..	7	..	7
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	42	43	..	..	..	28	28	..	..	..	9	9
323 Sjuksköterskor	..	..	..	45	47	..	..	..	42	44	..	..	..	10	9
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	46	48	..	..	..	14	15	..	..	..	10	10
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	47	48	..	..	..	14	16	..	..	..	10	10
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	46	43	49	36	42	14	14	13	15	14	8	7	7	9	8
341 Säljare, inköpare, mäkl. m.fl.	45	..	46	37	43	5	..	5	9	6	7	..	7	7	7
3415 Företagssäljare	..	..	44	..	43	..	..	3	..	3	..	..	8	..	8
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	22	24	..	..	..	7	7	..	..	..	11	10
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	26	..	..	..	..	7	..	..	..	..	11

Tabell 7.5 (forts)

Table 7.5 (cont'd)

Yrke	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbnig från chefer eller arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	29	28	30	27	28	8	7	8	7	7	7	8	10	7	8
41 Kontorsarbete m.m.	22	23	25	19	21	4	3	5	4	4	8	9	11	7	8
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	15	17	..	..	..	3	4	..	..	..	6	7
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	22	..	..	..	..	3	..	..	..	..	11
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	16	..	..	..	..	2	..	..	..	..	11
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	23	23	..	..	..	3	3	..	..	..	6	7
42 Kundservicearbete	..	..	..	46	48	..	..	..	16	19	..	..	..	6	6
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	44	43	59	39	44	31	31	34	30	31	11	7	11	8	9
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	42	40	58	38	42	37	37	50	35	38	12	8	13	8	9
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	40	40	..	38	40	40	40	..	38	40	11	8	..	8	9
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	38	41	..	..	..	10	13	..	..	..	7	8
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	37	..	..	35	36	54	..	..	52	53	13	..	..	9	10
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	34	37	..	..	..	33	33	..	..	..	8	8
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	50	..	59	45	51	12	..	13	13	13	8	..	7	8	7
522 Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	50	..	59	45	51	12	..	13	13	13	8	..	7	8	7
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	46	51	..	..	..	10	10	..	..	..	6	6
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	23	..	..	..	..	5	..	..	..	..	7
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	23	..	..	..	..	5	..	..	..	..	7
7 Hantverksarbete inom byggverks.t o tillverkning	25	25	25	..	25	5	4	4	..	4	7	6	6	..	7
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	30	29	29	..	29	6	3	4	..	4	7	5	6	..	6
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	24	..	24	..	..	2	..	2	..	..	5	..	5
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	32	..	33	..	..	7	..	8	..	..	6	..	6
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	20	..	20	..	..	3	..	3	..	..	7	..	8
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	21	15	19	9	17	7	7	7	5	7	11	8	9	11	10
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	7	..	7	..	6	1	..	2	..	1	11	..	11	..	10
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	33	..	34	..	..	13	..	14	..	..	8	..	9
832 Fordonsförare	..	..	41	..	43	..	..	18	..	19	..	..	7	..	8
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	17	19	..	..	..	6	8	..	..	..	9	10
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	17	21	..	..	..	7	10	..	..	..	10	9
Samtliga	36	35	34	36	35	14	14	10	18	14	9	8	8	9	8

Tabell 7.6 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier eller trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater, sexuella trakasserier från andra personer efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.6 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to sexual or gender based harassment from superiors or fellow workers, sexual harassment from other persons, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater					sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	1	1	1	1	1	5	6	2	13	6	3	2	1	5	2
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	0	..	0	..	..	3	..	7	..	..	1	..	1
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	0	..	..	..	..	7	..	..	..	..	2
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	2	3	1	3	2	11	12	5	17	12	4	4	1	5	3
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	3	..	1	..	2	8	..	3	..	8	2	..	0	..	1
213 Dataspecialister	..	..	1	..	2	..	..	3	..	7	..	..	0	..	1
2131 Systemerare o programmerare	..	..	..	..	2	..	..	..	..	7	..	..	..	..	1
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	3	..	..	..	..	10	..	..	..	..	2
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	2	2	..	..	..	15	13	..	..	..	8	5
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	3	3	2	3	2	11	12	7	13	11	4	6	4	5	5
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	2	..	..	..	..	11	..	..	..	..	5
233 Grundskollärare	..	..	..	2	2	..	..	..	10	9	..	..	..	4	5
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	2	3	1	3	2	13	14	6	20	14	4	4	1	5	3
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	3	2	..	..	..	21	13	..	..	..	3	3
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	1	1	1	2	1	9	9	4	13	9	4	4	2	6	4
31 Tekniker- o ingenjörsarb. m.m.	1	1	1	..	1	7	7	3	..	6	1	2	0	..	1
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	1	..	1	..	..	3	..	6	..	..	0	..	0
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	1	1	..	..	..	10	10	..	..	..	10	9
323 Sjuksköterskor	..	..	..	1	1	..	..	..	10	11	..	..	..	12	13
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	0	1	..	..	..	4	5	..	..	..	2	3
331 Förskollärare o fritidsped.	..	..	..	0	1	..	..	..	4	5	..	..	..	1	2
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	2	1	1	3	2	11	10	3	17	10	4	4	2	5	3
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	2	..	1	3	2	9	..	3	17	8	3	..	1	5	2
3415 Företagssäljare	..	..	1	..	2	..	..	3	..	6	..	..	1	..	2
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	2	2	..	..	..	17	14	..	..	..	3	2
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	2	..	..	..	..	15	..	..	..	..	2

Tabell 7.6 (forts)

Table 7.6 (cont'd)

Yrke	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater					sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	2	2	1	2	2	10	8	4	11	9	4	3	1	4	3
41 Kontorsarbete m.m.	2	2	1	2	2	9	8	4	12	9	1	1	0	2	1
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	2	2	..	..	..	12	11	..	..	..	1	1
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	2	..	..	..	..	6	..	..	..	..	1
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	1	..	..	..	..	6	..	..	..	..	0
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	3	3	..	..	..	12	11	..	..	..	2	2
42 Kundservicearbete	..	..	..	2	2	..	..	..	10	9	..	..	..	11	10
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	2	2	2	2	2	9	7	7	7	7	11	11	6	12	11
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	2	2	3	1	2	9	7	9	6	7	12	12	9	12	12
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	1	1	..	1	1	9	7	..	6	7	11	12	..	12	12
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	1	1	..	..	..	4	4	..	..	..	4	4
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	1	..	..	1	1	11	..	..	6	8	17	..	..	17	17
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	1	1	..	..	..	5	5	..	..	..	13	12
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	3	..	1	3	2	7	..	5	9	7	8	..	2	11	7
522 Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	3	..	1	3	2	7	..	5	9	7	8	..	2	11	7
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	2	2	..	..	..	7	7	..	..	..	11	7
6 Arb. inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	1	..	..	..	..	6	..	..	..	..	1
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	1	..	..	..	..	6	..	..	..	..	1
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	1	1	1	..	1	4	3	3	..	4	1	1	1	..	1
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	1	1	1	..	1	5	3	3	..	4	2	2	1	..	2
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	1	..	1	..	..	3	..	3	..	..	1	..	1
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	2	..	2	..	..	4	..	5	..	..	2	..	2
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	1	..	1	..	..	3	..	4	..	..	0	..	0
8 Process- och maskinoperatörsarb., transportarb. m.m.	2	2	1	6	2	5	6	4	19	6	1	2	1	3	1
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	3	..	1	..	2	6	..	4	..	7	0	..	0	..	1
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	1	..	2	..	..	3	..	5	..	..	2	..	3
832 Fordonsförare	..	..	1	..	2	..	..	4	..	5	..	..	2	..	4
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	1	1	..	..	..	8	7	..	..	..	4	3
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	1	1	..	..	..	7	7	..	..	..	5	4
Samtliga	2	2	1	2	2	8	8	4	12	8	4	5	2	7	4

Tabell 7.7 Andel sysselsatta (procent) som är tvungna att dra in på luncher/arbета över/ta med jobb hem, har ett arbete med upprepade moment, finner det svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.7 Employed persons (per cent) that have to skip lunch, work late, or take work home every week, that have to repeat the same working operation several times per hour at least ½ of the time, that find it hard to present criticism of working conditions, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbета över eller ta med jobb hem				Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2005/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	40	..	39	..	..	..	..	..	..	..	14	..	16
Utvinning av mineral, tillverkning	28	30	28	24	27	44	43	40	56	44	19	18	17	22	18
Tillverkning	28	30	28	24	27	44	43	40	56	44	19	18	17	22	18
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	23	..	..	..	..	..	..	..	..	..	21
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	31	..	29	..	..	..	..	..	..	..	18	..	17
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	27	..	..	..	..	..	..	..	..	..	19
Byggverksamhet	31	32	31	..	31	47	44	46	..	46	18	13	16	..	17
Mark- grund o bygg- o anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	30	..	30	..	..	45	..	44	..	..	15	..	16
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	33	..	33	..	..	..	..	48	..	..	18	..	18
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	32	39	40	25	34	52	56	44	68	54	22	21	19	24	21
Handel o service av motorfordon o detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	36	..	..	..	..	..	..	..	..	..	21
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	37	..	40	..	39	44	..	42	..	45	19	..	18	..	19
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	27	..	41	21	28	61	..	..	73	64	24	..	21	25	23
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	25	..	..	..	..	..	..	..	..	..	26
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	21	28	..	..	..	..	57	..	..	..	24	23
Transport, magasinering och kommunikation	35	34	35	29	33	66	62	63	..	64	19	13	16	17	16
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	36	..	35	..	..	65	..	64	..	..	15	..	16
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	38	..	36	..	..	..	..	69	..	..	15	..	16
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	28	..	..	..	..	..	..	..	..	..	16
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	37	..	..	..	..	..	..	..	..	..	17

Tabell 7.7 (forts)

Table 7.7 (cont'd)

Näringsgren	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem 2005 2007 2003/05/07				Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim 2005 2007 2005/07					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden 2005 2007 2003/05/07					
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	37	41	41	34	38	33	33	27	43	33	21	18	19	25	21
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	45	..	42	..	..	..	..	..	..	..	20	..	21
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	35	41	41	33	37	40	39	33	47	39	22	18	19	24	21
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	37	43	42	34	38	37	36	31	45	37	21	17	18	23	20
Utbildning	40	40	45	38	40	24	27	18	28	25	21	20	16	24	22
Utbildning exkl. Förskola	46	46	46	46	46	24	24	18	27	24	21	20	16	24	22
Förskola	..	..	..	22	22	..	..	..	30	30	..	..	..	22	22
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	29	34	35	30	31	40	43	27	44	41	20	19	14	21	20
Hälso- o sjukvård, veterinärverks.	36	44	..	36	38	42	43	..	45	42	23	20	..	22	21
Omsorg och sociala insatser med boende	21	25	..	25	25	40	46	..	44	43	16	21	..	21	20
Öppna sociala insatser	..	..	..	25	25	..	..	..	41	37	..	..	..	19	18
Personliga och kulturella tjänster	37	47	41	38	40	45	53	38	58	49	21	22	19	22	21
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	47	..	..	..	..	..	..	..	..	..	23
Rekreations-, kultur- o sportverks.	..	..	..	..	34	..	..	..	..	..	..	..	..	..	21
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	29	33	32	30	31	28	30	22	36	29	19	19	16	21	19
Samtliga	33	37	35	32	34	41	43	38	46	42	20	18	17	22	20

Tabell 7.8 Andel sysselsatta (procent) med liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten, som för det mesta inte kan påverka när arbetsuppgifter skall göras eller över arbetets uppläggning efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.8 Employed persons (per cent) that at most ½ of the time can set their own work pace, that seldomly can decide when various tasks should be done, that seldomly are involved in the planning of their own work, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Kan som mest ½ tiden själv bestämma arbetstakten				Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbets- uppgifter skall göras						vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07				2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
Jordbruk, jakt, skogsbruk o fiske	..	..	27	..	28	..	..	28	..	30	..	..	15	..	16	
Utvinning av mineral, tillverkning	45	48	44	52	46	44	46	42	47	43	33	33	31	38	33	
Tillverkning	45	48	44	52	46	43	46	42	47	43	33	33	32	38	33	
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	39	..	..	..	..	41	..	..	..	..	28	
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	41	..	42	..	..	33	..	33	..	..	29	..	31	
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	55	..	..	..	..	47	..	..	..	..	39	
Byggverksamhet	37	35	37	..	36	32	34	33	..	32	15	18	16	..	17	
Mark- grund o bygg- o anläggnings- arbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	38	..	37	..	..	35	..	33	..	..	18	..	18	
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	36	..	36	..	..	29	..	29	..	..	14	..	15	
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	51	52	45	58	51	46	48	40	53	45	34	29	25	37	30	
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	51	..	..	..	..	46	..	..	..	..	32	
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	43	..	40	..	41	33	..	32	..	32	26	..	20	..	21	
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	57	..	48	64	58	56	..	46	62	56	39	..	28	43	38	
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	62	..	..	..	..	64	..	..	..	..	50	
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	65	59	..	..	..	58	54	..	..	..	35	31	
Transport, magasinering o kommunikation	57	60	56	60	57	61	59	58	57	58	48	49	46	50	47	
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. hårtill, resebyråverksamhet	..	..	57	..	59	..	..	61	..	60	..	..	46	..	47	
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	58	..	59	..	..	62	..	63	..	..	52	..	54	
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	52	..	..	..	..	52	..	..	..	..	49	
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	53	..	..	..	..	36	..	..	..	..	27	

Tabell 7.8 (forts)

Table 7.8 (cont'd)

Näringsgren	Kan som mest $\frac{1}{2}$ tiden själv bestämma arbetstakten				Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbets- uppgifter skall göras					vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	42	45	39	47	42	26	26	22	28	25	20	21	17	26	21
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	39	..	41	..	..	16	..	19	..	..	14	..	18
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	43	49	41	47	44	29	30	25	30	27	24	26	21	28	24
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	42	48	40	47	43	27	27	23	28	26	22	23	20	26	22
Utbildning	66	69	58	68	66	54	59	40	60	55	19	18	17	18	18
Utbildning exkl. Förskola	65	67	58	67	64	50	54	39	56	51	20	18	16	20	19
Förskola	..	..	..	70	70	..	..	..	69	69	..	..	..	15	15
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	65	66	55	66	64	61	62	48	63	61	30	32	26	31	30
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	65	71	..	69	67	62	67	..	66	63	33	34	..	34	33
Omsorg och sociala insatser med boende	66	61	..	65	64	62	61	..	65	62	30	30	..	30	29
Öppna sociala insatser	..	..	..	61	60	..	..	..	54	52	..	..	..	28	26
Personliga och kulturella tjänster	50	53	42	56	50	39	42	31	46	39	24	23	17	28	23
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	71	..	..	..	..	53	..	..	..	..	32
Rekreatiöns-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	45	..	..	..	..	35	..	..	..	..	23
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	52	46	42	52	47	32	32	28	33	30	23	22	19	26	22
Samtliga	52	53	44	59	51	45	46	37	51	44	28	27	25	30	27

Tabell 7.9 Andel sysselsatta (procent) som inte kan få stöd från chefer eller arbetskamrater, har svårt att få besked av chefer om vad som skall prioriteras i arbetet efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.9 Employed persons (per cent) that mostly not/never receive support from superiors or fellow workers, who have difficulty getting informations from supervisors about what should be given priority, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Kan för det mesta inte/aldrig få stöd och uppmuntran från arbetskamrater															stöd och uppmuntran från chefer			besked av chefen om vad som skall prioriteras		
	2005		2007		2003/05/07		2005		2007		2003/05/07		2005		2007		2003/05/07				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot						
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	56	..	54	..	..	39	..	37	..	..	50	..	49						
Utvinning av mineral, tillverkning	41	37	40	34	38	20	17	19	15	18	32	29	31	28	31						
Tillverkning	41	37	40	34	39	20	17	19	15	18	32	29	31	28	31						
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	42	..	..	..	..	22	..	..	..	..	27						
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	41	..	39	..	..	18	..	17	..	..	28	..	28						
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	35	..	..	..	..	16	..	..	..	..	31						
Byggverksamhet	42	34	39	..	38	28	22	23	..	23	35	30	32	..	32						
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	37	..	36	..	..	22	..	22	..	..	30	..	30						
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	42	..	41	..	..	26	..	26	..	..	36	..	36						
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	37	35	41	28	36	22	22	26	15	21	38	35	41	29	36						
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	41	..	..	..	..	24	..	..	..	..	36						
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	40	..	40	..	37	25	..	28	..	26	45	..	46	..	43						
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	34	..	40	29	33	19	..	22	14	17	33	..	36	27	30						
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	29	..	..	..	..	14	..	..	..	..	26						
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	30	32	..	..	..	14	17	..	..	..	29	32						
Transport, magasinering och kommunikation	41	34	39	26	35	23	20	24	12	21	43	34	38	35	37						
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	40	..	37	..	..	23	..	20	..	..	39	..	39						
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	42	..	41	..	..	27	..	26	..	..	39	..	40						
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	30	..	..	..	..	22	..	..	..	..	31						
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	22	..	..	..	..	13	..	..	..	..	36						

Tabell 7.9 (forts)

Table 7.9 (cont'd)

Näringsgren	Kan för det mesta inte/aldrig få														
	stöd och uppmuntran från arbetskamrater					stöd och uppmuntran från chefer					besked av chefen om vad som skall prioriteras				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	39	32	38	31	35	22	20	21	19	20	42	35	39	37	38
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	34	..	33	..	..	14	..	14	..	..	36	..	35
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	41	36	41	33	37	23	22	24	21	23	44	36	41	37	39
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	42	36	42	33	38	24	23	25	22	23	46	38	43	38	41
Utbildning	38	33	41	33	35	13	10	16	10	11	50	49	51	48	48
Utbildning exkl. Förskola	40	34	41	34	37	15	11	17	11	13	52	52	52	51	51
Förskola	..	..	..	30	30	..	..	..	7	6	..	..	..	40	40
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	34	33	36	32	33	10	10	17	9	10	43	44	43	42	42
Hälso- o sjukvård, veterinär- verksamhet	35	34	..	31	33	11	10	..	9	10	48	50	..	45	46
Omsorg och sociala insatser med boende	34	31	..	34	35	7	7	..	7	8	40	37	..	39	39
Öppna sociala insatser	..	..	..	32	32	..	..	..	12	14	..	..	..	39	38
Personliga och kulturella tjänster	41	37	38	36	37	21	21	21	20	21	46	42	44	42	43
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	33	..	..	..	..	16	..	..	..	..	38
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	37	..	..	..	..	24	..	..	..	..	43
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	33	32	32	31	32	12	14	14	11	12	39	35	35	39	37
Samtliga	38	34	39	32	36	19	17	21	13	17	41	38	38	39	38

Tabell 7.10 Andel sysselsatta (procent) med låga kunskapskrav – utbildningstid resp lärotid som mest några månader, som fått utbildning på betald arbetstid, där arbetet innebär att lösa krävande problem efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.10 Employed persons (per cent) with work that requires only lower-secondary school or at most a few months of on-the-job training (or the like), who have received training on company time for at least five educational days during the last twelve months, who have to comprehend or solve complex problems by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader				Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbets- tid under minst fem dagar					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem*					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	31	..	33	..	..	9	..	9	..	..	..	..	..
Utvinning av mineral, tillverkning	35	37	33	48	37	20	20	21	16	20	40	39	43	29	39
Tillverkning	35	38	33	48	37	20	20	21	16	20	40	39	43	29	39
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	34	..	..	..	..	13	..	..	..	..	..
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	26	..	29	..	..	22	..	21	..	..	..	..	..
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	36	..	..	..	..	26	..	..	..	..	..
Bygghverksamhet	15	14	13	..	15	14	16	14	..	14	39	39	40	..	39
Mark- grund o bygg- o anläggnings- arbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	17	..	18	..	..	15	..	14	..	..	37	..	37
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	7	..	9	..	..	12	..	12	..	..	..	..	42
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	49	51	39	63	49	16	16	21	11	16	39	40	49	27	40
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	35	..	..	..	..	20	..	..	..	..	..
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	39	..	34	..	35	19	..	24	..	21	49	..	54	..	50
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsart.	63	..	56	72	66	12	..	15	9	11	26	..	..	23	27
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	78	..	..	..	..	10	..	..	..	..	..
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	64	62	..	..	..	11	12	..	..	..	..	31
Transport, magasinering och kommunikation	63	59	59	59	59	16	15	15	19	16	35	29	32	..	32
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. hårtill, resebyråverksamhet	..	..	60	..	58	..	..	13	..	14	..	..	32	..	33
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	66	..	66	..	..	9	..	10	..	..	..	..	28
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	61	..	..	..	..	21	..	..	..	..	..
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	17	..	..	..	..	37	..	..	..	..	..

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 7.10 (forts)

Table 7.10 (cont'd)

Näringsgren	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader				Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbets- tid under minst fem dagar					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem*					
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2005/07			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	25	26	21	32	25	27	30	28	26	27	57	59	66	47	58
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	8	..	11	..	..	33	..	32	..	..	..	..	..
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	31	33	28	36	31	27	28	27	24	26	52	50	58	43	51
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	29	30	25	34	29	27	29	28	24	26	55	53	60	45	54
Utbildning	13	13	12	14	13	28	24	32	23	26	39	43	52	37	41
Utbildning exkl. Förskola	14	13	12	14	13	29	27	32	25	27	44	50	54	44	47
Förskola	..	..	..	13	13	..	..	..	20	20	..	..	..	23	23
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	18	18	21	18	19	28	31	37	26	28	44	42	57	40	43
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	9	5	..	7	8	36	37	..	34	36	51	48	..	46	50
Omsorg och sociala insatser med boende	22	22	..	24	24	18	26	..	18	20	33	34	..	32	33
Öppna sociala insatser	..	..	..	35	36	..	..	..	22	23	..	..	..	41	42
Personliga och kulturella tjänster	37	40	37	43	40	16	16	19	15	17	35	33	39	30	34
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	54	..	..	..	..	9	..	..	..	..	..
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	35	..	..	..	..	17	..	..	..	..	..
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	18	16	13	19	16	45	41	49	37	43	52	56	53	55	54
Samtliga	29	30	29	30	29	24	24	24	23	23	43	43	48	38	43

* Frågan redovisas endast för år 2005 och 2007.

Tabell 7.11 Andel sysselsatta (procent) som varit i konflikt eller bråk med andra personer än arbetskamrater/chefer, utsatta för hot/våld, mobbning efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.11 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been involved in trouble or conflicts at work with other persons (not fellow workers or superiors), exposed to violence or the threat of violence, bullying, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbning från chefer eller arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	24	..	23	..	..	5	..	4	..	..	7	..	7
Utvinning av mineral, tillverkning	17	15	16	13	15	2	2	2	1	2	9	9	9	9	9
Tillverkning	17	15	16	13	15	2	2	2	1	2	9	9	9	9	9
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	12	..	..	..	..	1	..	..	..	..	11
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	15	..	14	..	..	2	..	1	..	..	9	..	9
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	15	..	..	..	..	1	..	..	..	..	10
Bygghverksamhet	28	27	29	..	28	4	3	4	..	4	7	5	6	..	6
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	26	..	25	..	..	4	..	4	..	..	6	..	6
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	34	..	33	..	..	3	..	3	..	..	6	..	6
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	39	42	42	38	40	7	8	7	10	9	8	6	7	8	7
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	42	..	..	..	..	8	..	..	..	..	8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	30	..	36	..	32	2	..	2	..	2	7	..	8	..	8
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	48	..	52	44	47	12	..	17	13	14	9	..	5	8	7
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	48	..	..	..	..	20	..	..	..	..	8
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	42	47	..	..	..	11	11	..	..	..	7	6
Transport, magasinering och kommunikation	44	37	40	39	40	15	14	15	12	14	11	7	9	8	9
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	43	..	43	..	..	17	..	17	..	..	9	..	9
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	46	..	47	..	..	23	..	24	..	..	8	..	9
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	30	..	..	..	..	7	..	..	..	..	8
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	35	..	..	..	..	10	..	..	..	..	4

Tabell 7.11 (forts)

Table 7.11 (cont'd)

Näringsgren	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbing från chefer eller arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	33	31	34	26	31	7	8	8	6	7	8	7	7	8	7
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	33	..	31	..	..	2	..	1	..	..	6	..	7
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	33	31	36	25	31	8	11	11	7	9	8	8	8	8	8
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	34	32	36	26	32	8	11	11	7	9	8	8	8	8	8
Utbildning	53	51	62	49	52	14	16	18	15	16	10	9	10	9	10
Utbildning exkl. Förskola	57	57	63	55	57	17	19	18	19	18	10	9	10	10	10
Förskola	..	..	..	35	36	..	..	..	7	7	..	..	..	8	8
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	43	41	58	39	42	36	37	42	36	37	11	9	13	9	9
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	44	39	..	36	40	28	32	..	29	30	11	10	..	9	10
Omsorg och sociala insatser med boende	41	41	..	41	44	49	51	..	50	51	12	8	..	9	9
Öppna sociala insatser	..	..	..	41	44	..	..	..	31	32	..	..	..	8	9
Personliga och kulturella tjänster	37	41	40	36	38	12	13	14	11	12	10	9	8	10	9
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	43	..	..	..	..	19	..	..	..	..	10
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	39	..	..	..	..	12	..	..	..	..	11
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	42	40	43	36	40	23	23	26	21	23	10	9	11	9	10
Samtliga	36	35	34	36	35	14	14	10	18	14	9	8	8	9	8

Tabell 7.12 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier eller trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater, sexuella trakasserier från andra personer efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 7.12 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to sexual or gender based harassment from superiors or fellow workers, sexual harassment from other persons, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer					sexuella trakasserier från andra personer än chefer eller arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	1	..	1	..	..	3	..	6	..	..	0	..	1
Utvinning av mineral, tillverkning	1	2	1	4	2	6	7	4	18	7	1	1	0	3	1
Tillverkning	2	2	1	4	2	7	7	4	18	7	1	1	0	3	1
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	2	..	..	..	..	6	..	..	..	..	2
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	1	..	1	..	..	3	..	4	..	..	0	..	0
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	1	..	..	..	..	9	..	..	..	..	0
Bygghverksamhet	1	0	1	..	1	5	4	3	..	4	2	0	1	..	1
Mark- grund o bygg- o anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	1	..	1	..	..	2	..	4	..	..	0	..	1
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	1	..	1	..	..	3	..	4	..	..	1	..	1
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	2	2	1	3	2	6	6	3	10	6	5	4	1	8	4
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	2	..	..	..	..	4	..	..	..	..	4
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	1	..	1	..	2	5	..	4	..	6	1	..	0	..	1
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	3	..	1	2	2	8	..	4	9	7	9	..	2	10	7
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	2	..	..	..	..	9	..	..	..	..	10
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	1	1	..	..	..	7	6	..	..	..	8	6
Transport, magasinering och kommunikation	2	2	1	5	2	8	6	4	15	7	3	3	2	5	3
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	1	..	2	..	..	3	..	7	..	..	2	..	3
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	1	..	2	..	..	3	..	6	..	..	3	..	4
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	1	..	..	..	..	6	..	..	..	..	1
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	1	..	..	..	..	7	..	..	..	..	3

Tabell 7.12 (forts)

Table 7.12 (cont'd)

Näringsgren	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer					sexuella trakasserier från andra personer än chefer eller arbetskamrater				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	2	2	1	4	2	10	9	4	19	10	3	3	1	5	3
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	1	..	3	..	..	4	..	9	..	..	1	..	2
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	1	1	1	3	2	9	8	3	16	9	2	4	1	5	3
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	2	1	1	3	2	8	8	3	16	8	2	4	1	5	3
Utbildning	1	1	2	1	2	8	9	7	8	8	3	3	4	3	3
Utbildning exkl. Förskola	2	2	2	2	2	9	11	6	11	9	4	4	4	4	4
Förskola	..	..	..	1	1	..	..	..	3	3	..	..	..	2	2
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	2	2	3	1	1	11	8	11	8	9	10	11	5	11	10
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	2	2	..	1	2	12	10	..	10	10	9	9	..	9	8
Omsorg och sociala insatser med boende	1	1	..	1	1	9	7	..	6	7	13	15	..	15	14
Öppna sociala insatser	..	..	..	1	2	..	..	..	7	8	..	..	..	12	11
Personliga och kulturella tjänster	3	2	1	3	3	12	10	5	14	10	8	10	4	11	8
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	4	..	..	..	..	11	..	..	..	..	14
Rekreatiöns-, kultur- och sportverksamhet	..	..	..	..	2	..	..	..	..	10	..	..	..	..	7
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	2	1	1	3	2	9	11	6	15	11	3	4	2	5	3
Samtliga	2	2	1	2	2	8	8	4	12	8	4	5	2	7	4

Tabell 7.13 Andel sysselsatta (procent) som är tvungna att dra in på luncher/arbета över/ta med jobb hem, har ett arbete med upprepade moment, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.13 Employed persons (per cent) that have to skip lunch, work late, or take work home every week, that have to repeat the same working operation several times per hour at least ½ of the time, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem								Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	26	23	16	23	14	16	13	15	53	58	64	58	59	53	63	58
	1997/1999	27	26	20	25	18	18	17	17	60	58	67	61	65	63	69	65
	2001/2003	24	23	23	23	17	19	16	17	..	60	..	59	..	59	65	64
	2005/2007	28	27	22	26	17	17	17	17	65	59	65	62	77	60	63	66
Facklärd arbetare	1993/1995	26	20	12	20	19	20	22	20	42	39	48	42	38	34	45	37
	1997/1999	27	23	18	23	..	23	..	21	44	43	42	43	..	39	..	43
	2001/2003	..	21	19	20	..	23	..	23	..	44	..	42	..	..	..	48
	2005/2007	..	23	17	22	..	24	21	24	..	44	45	46	..	50	52	53
Samtliga arbetare	1993/1995	26	22	14	21	16	17	15	16	48	48	56	50	52	47	59	51
	1997/1999	27	25	19	24	20	20	16	19	54	51	55	53	61	54	62	58
	2001/2003	23	22	21	22	19	20	18	19	48	53	51	51	67	52	62	58
	2005/2007	29	25	20	24	21	20	19	20	61	51	55	55	74	56	59	61
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	42	..	39	24	25	19	23	..	27	..	28	58	48	50	51
	1997/1999	..	44	..	41	..	28	24	27	..	32	..	34	..	51	52	53
	2001/2003	..	38	..	35	..	26	20	24	..	..	..	35	..	49	..	53
	2005/2007	..	..	..	37	..	26	22	25	..	..	..	40	..	55	57	57
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	45	39	44	..	43	41	42	..	16	22	18	..	22	26	23
	1997/1999	..	50	42	47	..	46	44	46	..	18	20	19	..	25	31	27
	2001/2003	..	44	32	39	..	39	38	39	..	19	..	19	..	29	28	29
	2005/2007	..	42	37	40	..	44	41	43	..	18	22	21	..	29	33	31
Högre tjänstemän	1993/1995	..	64	56	62	..	54	..	53	..	10	8	9	..	18	..	17
	1997/1999	..	60	56	59	..	57	58	57	..	13	13	14	..	18	21	19
	2001/2003	..	55	49	53	..	51	49	50	..	..	..	13	..	..	..	23
	2005/2007	..	57	50	54	..	52	51	51	..	14	13	14	..	19	17	19
Samtliga tjänstemän	1993/1995	49	52	44	49	32	39	34	36	21	16	18	18	41	30	34	33
	1997/1999	50	52	46	50	41	43	40	41	27	19	20	21	37	32	37	34
	2001/2003	40	47	39	43	37	38	36	37	..	20	22	21	41	33	34	35
	2005/2007	39	47	42	45	38	42	38	40	36	21	20	22	45	33	36	35
Företagare	1993/1995	..	61	49	57	..	..	..	40	..	41	37	40	..	..	..	51
	1997/1999	..	63	..	57	..	..	..	..	..	40	..	43	..	..	..	..
	2001/2003	..	61	..	53	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	57	..	..	..	..	..	..	..	38	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	35	41	35	38	24	31	27	28	39	32	34	34	47	38	45	42
	1997/1999	36	41	37	39	30	34	30	32	44	35	36	37	50	41	47	45
	2001/2003	30	38	33	35	27	32	29	30	39	36	36	37	55	41	45	45
	2005/2007	33	39	35	37	29	35	32	33	52	36	35	38	62	41	45	46

Tabell 7.14 Andel sysselsatta (procent) som finner det svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden, med liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.14 Employed persons (per cent) that find it hard to present criticism of working conditions, that at most ½ of the time can set their own work pace, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden								Kan som mest ½ tiden själv bestämma arbetstakten							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995									50	46	39	46	55	52	49	52
	1997/1999	..	18	..	20	..	23	..	24	59	57	40	54	65	60	55	60
	2001/2003	19	21	20	20	28	22	24	24	56	54	42	51	69	61	61	63
	2005/2007	20	18	17	18	29	21	25	25	56	52	50	53	66	64	60	63
Facklärd arbetare	1993/1995									47	40	34	41	65	63	57	62
	1997/1999	..	17	..	19	..	..	..	23	53	47	36	46	..	71	..	70
	2001/2003	..	15	23	18	..	21	..	22	..	45	40	45	..	70	..	70
	2005/2007	..	17	17	18	..	21	21	22	..	43	40	43	..	71	71	70
Samtliga arbetare	1993/1995									49	43	37	43	58	56	51	55
	1997/1999	19	18	25	20	22	24	25	24	57	52	38	50	67	64	59	63
	2001/2003	20	18	21	20	27	22	24	24	55	50	41	48	70	64	63	65
	2005/2007	21	18	17	18	28	21	23	24	54	47	45	48	66	67	64	66
Lägre tjänstemän	1993/1995									..	42	..	39	57	52	47	52
	1997/1999	..	..	..	19	..	23	..	26	..	46	..	46	..	61	51	57
	2001/2003	..	17	..	20	..	20	25	23	..	46	..	45	..	53	47	52
	2005/2007	..	..	..	21	..	23	23	23	..	..	..	48	..	58	52	55
Tjänstemän mellannivå	1993/1995									..	40	33	39	..	59	52	56
	1997/1999	..	21	..	21	..	18	25	21	..	46	36	43	..	66	58	63
	2001/2003	..	17	20	18	..	18	22	21	..	47	37	44	..	60	56	60
	2005/2007	..	17	15	16	..	20	20	21	..	52	41	49	..	68	67	67
Högre tjänstemän	1993/1995									..	33	25	31	..	44	..	42
	1997/1999	..	..	..	21	..	..	..	23	..	37	29	35	..	50	52	51
	2001/2003	..	19	17	18	..	21	22	22	..	36	29	33	..	44	45	45
	2005/2007	..	15	15	15	..	18	19	20	..	46	39	43	..	48	51	50
Samtliga tjänstemän	1993/1995	..	..	..	..	..	..	..	..	41	38	29	36	52	53	48	52
	1997/1999	..	22	21	21	26	21	27	23	46	43	35	41	58	61	54	58
	2001/2003	20	18	19	19	27	19	23	22	47	43	34	40	59	54	51	54
	2005/2007	21	17	15	17	29	20	20	21	53	50	40	46	60	60	58	59
Företagare	1993/1995									..	24	16	22	..	..	..	23
	1997/1999	..	..	..	..	..	..	..	..	..	25	..	23	..	..	..	..
	2001/2003	..	19	..	16	..	..	..	..	..	28	..	26	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	11	..	..	..	..	..	..	..	29	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995									45	38	29	37	54	52	47	51
	1997/1999	18	19	23	20	24	21	26	23	52	45	34	43	62	61	55	59
	2001/2003	20	18	19	19	27	20	23	22	52	44	35	42	65	57	54	57
	2005/2007	20	17	16	17	28	20	21	22	53	47	40	45	63	61	59	61

Tabell 7.15 Andel sysselsatta (procent) som för det mesta inte kan påverka när arbetsuppgifter skall göras eller över arbetets uppläggning fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.15 Employed persons (per cent) that seldomly can decide when various tasks should be done, that seldomly are involved in the planning of their own work, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras								vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	53	56	54	54	63	57	56	58	44	44	45	44	44	38	40	40
	1997/1999	60	58	50	57	62	61	58	60	49	46	40	46	50	37	43	42
	2001/2003	57	53	51	54	67	60	59	62	48	44	42	45	54	39	38	43
	2005/2007	53	56	58	56	66	62	65	64	49	45	45	46	58	39	44	46
Facklärd arbetare	1993/1995	48	46	47	46	66	67	65	66	37	27	28	30	29	27	32	28
	1997/1999	50	49	45	48	..	67	..	68	36	30	30	32	..	28	..	29
	2001/2003	..	45	41	45	..	69	..	71	..	30	29	30	..	31	..	32
	2005/2007	..	47	48	46	..	71	72	71	..	26	32	28	..	27	32	31
Samtliga arbetare	1993/1995	51	51	50	51	64	60	58	61	40	35	37	37	39	34	39	37
	1997/1999	56	54	47	53	64	63	61	63	44	38	35	39	45	33	39	38
	2001/2003	54	50	47	50	68	64	64	65	43	38	36	39	50	36	36	39
	2005/2007	49	51	53	51	67	66	68	67	40	35	38	37	54	34	39	41
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	35	..	35	54	44	44	46	..	18	..	20	45	31	37	36
	1997/1999	..	38	..	39	..	50	42	48	..	22	..	23	..	36	34	36
	2001/2003	..	35	..	34	..	41	41	43	..	20	..	21	..	27	33	32
	2005/2007	..	..	..	39	..	42	43	44	..	..	..	25	..	30	36	35
Tjänstemän mellanivå	1993/1995	..	31	31	32	..	53	47	51	..	12	13	12	..	18	16	18
	1997/1999	..	33	32	32	..	56	55	55	..	13	15	14	..	20	22	21
	2001/2003	..	30	28	29	..	47	49	47	..	15	16	16	..	19	23	21
	2005/2007	..	31	32	31	..	54	58	56	..	16	18	18	..	20	24	23
Högre tjänstemän	1993/1995	..	22	21	21	..	32	..	32	..	8	7	7	..	15	..	14
	1997/1999	..	23	24	23	..	29	38	31	..	9	8	9	..	13	16	14
	2001/2003	..	18	20	19	..	28	30	27	..	10	9	10	..	13	13	14
	2005/2007	..	23	23	23	..	25	35	28	..	11	11	11	..	14	16	16
Samtliga tjänstemän	1993/1995	32	29	27	29	47	45	44	45	17	12	12	13	32	22	23	24
	1997/1999	31	31	30	30	47	48	46	47	19	14	13	14	27	24	25	25
	2001/2003	32	26	25	27	44	40	42	41	20	14	14	15	30	20	23	22
	2005/2007	30	30	28	29	48	43	48	45	27	15	16	17	36	21	25	25
Företagare	1993/1995	..	21	15	19	..	..	..	23	..	5	7	7	..	..	..	6
	1997/1999	..	23	..	20	..	..	..	..	..	8	..	9	..	..	..	..
	2001/2003	..	21	..	20	..	..	..	..	..	6	..	7	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	22	..	..	..	..	..	..	..	8	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	43	36	33	37	55	50	48	50	31	20	20	22	35	26	28	28
	1997/1999	46	40	35	39	55	52	51	52	34	24	20	25	36	27	30	29
	2001/2003	45	36	32	36	57	49	49	50	34	23	21	24	40	25	28	29
	2005/2007	41	39	36	38	59	50	54	53	34	23	23	25	46	25	29	30

Tabell 7.16 Andel sysselsatta (procent) som inte kan få stöd från chefer eller arbetskamrater, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.16 Employed persons (per cent) that mostly not/never receive support from superiors or fellow workers, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Får för det mesta inte/aldrig stöd och uppmuntran från chefer								stöd och uppmuntran från arbetskamrater							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	37	40	36	38	31	30	26	29	14	18	22	17	7	12	11	11
	1997/1999	34	42	39	39	33	31	31	32	11	20	22	18	11	12	12	12
	2001/2003	32	41	41	38	31	31	33	32	12	18	22	17	11	12	15	13
	2005/2007	30	39	43	38	27	29	34	30	14	19	28	20	9	12	18	13
Facklärd arbetare	1993/1995	39	38	32	37	28	25	23	25	13	16	15	15	4	4	9	5
	1997/1999	33	40	42	39	..	28	..	29	8	15	21	15	..	7	..	6
	2001/2003	..	40	41	39	..	32	..	33	..	15	20	15	..	6	..	7
	2005/2007	..	38	42	37	..	31	32	32	..	15	22	16	..	6	9	7
Samtliga arbetare	1993/1995	38	39	34	38	30	29	25	28	13	17	18	16	6	9	11	9
	1997/1999	33	41	40	39	33	30	30	31	10	18	22	17	9	10	11	10
	2001/2003	32	40	41	38	31	31	34	32	10	17	21	16	10	10	12	11
	2005/2007	29	38	42	38	29	30	33	30	12	17	25	18	9	9	14	11
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	38	..	34	28	26	29	27	..	24	..	22	9	10	16	11
	1997/1999	..	35	..	34	..	29	28	28	..	15	..	18	..	13	16	14
	2001/2003	..	31	..	33	..	27	31	29	..	17	..	17	..	12	18	13
	2005/2007	..	..	..	32	..	29	30	29	..	..	..	20	..	11	16	13
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	33	37	33	..	32	34	31	..	19	26	19	..	10	15	10
	1997/1999	..	31	39	32	..	35	34	34	..	15	25	18	..	10	13	10
	2001/2003	..	34	39	34	..	27	33	29	..	19	23	19	..	9	12	10
	2005/2007	..	28	38	31	..	30	35	32	..	18	18	17	..	9	13	10
Högre tjänstemän	1993/1995	..	42	47	42	..	35	..	35	..	26	28	26	..	17	..	17
	1997/1999	..	37	44	38	..	35	45	38	..	18	26	20	..	14	21	16
	2001/2003	..	38	48	41	..	30	41	33	..	21	29	23	..	16	23	18
	2005/2007	..	32	46	37	..	31	36	32	..	18	28	22	..	16	20	17
Samtliga tjänstemän	1993/1995	29	37	39	36	26	31	32	30	14	23	26	22	7	11	16	12
	1997/1999	24	34	41	35	29	33	34	33	13	16	25	19	10	12	16	13
	2001/2003	25	35	42	36	27	28	34	30	9	19	25	20	8	11	17	13
	2005/2007	24	31	41	34	28	30	34	31	15	18	24	20	7	11	16	13
Företagare	1993/1995	..	72	76	72	..	..	..	51	..	48	52	48	..	..	..	37
	1997/1999	..	69	..	70	..	..	..	..	..	47	..	48	..	..	..	..
	2001/2003	..	65	..	66	..	..	..	..	..	37	..	42	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	75	..	..	..	..	..	..	..	50	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	36	42	43	41	29	31	30	30	14	24	27	23	8	12	15	12
	1997/1999	31	40	45	39	31	33	33	33	11	20	27	20	10	12	15	13
	2001/2003	30	40	45	40	29	30	35	31	10	20	26	20	9	12	16	13
	2005/2007	28	38	46	39	29	32	35	32	14	20	28	22	9	12	17	13

Tabell 7.17 Andel sysselsatta (procent) som har svårt att få besked av chefer om vad som skall prioriteras i arbetet, med låga kunskapskrav – utbildningstid resp lärotid som mest några månader fördelade efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.17 Employed persons (per cent) who have difficulty getting informations from supervisors about what should be given priority, with work that requires only lower-secondary school or at most a few months of on-the-job training (or the like) by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Får för det mesta inte/aldrig besked av chefen om vad som skall prioriteras								Låga kunskapskrav/utbildningstid resp lärotid som mest några månader							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995									69	63	69	66	73	65	72	69
	1997/1999									66	61	64	63	75	63	71	69
	2001/2003	18	30	33	28	23	28	31	28	73	61	60	64	83	65	69	71
	2005/2007	13	29	35	27	21	28	35	28	80	67	69	71	84	64	68	71
Facklärd arbetare	1993/1995									20	17	25	20	16	13	15	14
	1997/1999									22	16	19	18	..	14	..	16
	2001/2003	..	27	33	26	..	34	..	35	..	17	21	19	..	12	..	17
	2005/2007	..	23	29	24	..	35	42	38	..	18	21	21	..	14	14	18
Samtliga arbetare	1993/1995									46	40	48	43	55	48	59	53
	1997/1999									48	40	43	42	60	45	55	51
	2001/2003	17	28	33	27	25	30	34	30	54	41	43	45	71	44	50	52
	2005/2007	15	26	32	25	25	31	37	31	59	42	45	46	73	43	47	52
Lägre tjänstemän	1993/1995									..	27	..	33	48	30	39	37
	1997/1999									..	29	..	33	..	33	36	39
	2001/2003	..	40	..	40	..	36	37	35	..	31	..	35	..	37	31	39
	2005/2007	..	..	..	42	..	34	37	34	..	..	..	42	..	35	30	38
Tjänstemän mellannivå	1993/1995									..	5	6	6	..	5	8	7
	1997/1999									..	5	6	6	..	5	6	6
	2001/2003	..	41	48	42	..	42	49	43	..	6	5	7	..	7	7	9
	2005/2007	..	38	48	40	..	45	54	48	..	9	9	10	..	7	6	8
Högre tjänstemän	1993/1995									..	2	5	3	..	2	..	3
	1997/1999									..	3	2	3	..	3	4	3
	2001/2003	..	48	61	51	..	46	61	49	..	3	2	3	..	4	4	5
	2005/2007	..	44	57	48	..	45	56	48	..	4	4	4	..	4	2	3
Samtliga tjänstemän	1993/1995									21	9	13	12	29	13	19	18
	1997/1999									21	10	10	11	28	14	17	17
	2001/2003	27	43	52	44	33	41	48	42	24	10	10	12	32	15	13	17
	2005/2007	27	41	52	43	33	42	50	44	28	13	12	14	31	13	12	15
Företagare	1993/1995									..	22	26	25	..	..	..	39
	1997/1999									..	27	..	28	..	..	..	..
	2001/2003	..	60	..	61	..	..	..	..	..	18	..	23	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	72	..	..	..	..	..	..	..	23	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995									38	23	27	27	43	28	37	33
	1997/1999									38	24	24	27	45	26	33	32
	2001/2003	21	38	46	38	29	37	43	38	43	24	24	27	53	26	28	32
	2005/2007	21	37	47	38	28	40	46	40	47	27	25	29	56	24	25	30

Tabell 7.18 Andel sysselsatta (procent) som fått utbildning på betald arbetstid, där arbetet innebär att lösa krävande problem fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.18 Employed persons (per cent) who have received training on company time for at least five educational days during the last twelve months, who have to comprehend or solve complex problems, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid under minst fem dagar								Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem*							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärdare arbetare	1993/1995	14	16	11	14	9	15	12	13	16	17	17	17	13	16	9	13
	1997/1999	18	16	10	16	10	13	10	11	17	16	14	16	11	15	10	13
	2001/2003	16	14	9	13	9	11	7	9	..	20	..	18	..	19	14	17
	2005/2007	17	14	9	13	8	14	8	11	24	24	19	23	19	18	14	17
Facklärdare arbetare	1993/1995	16	19	13	17	10	21	16	17	26	28	22	26	20	19	17	19
	1997/1999	17	20	15	18	..	16	..	16	25	24	23	24	..	22	..	20
	2001/2003	..	15	10	14	..	15	..	14	..	30	..	30	..	..	..	25
	2005/2007	..	18	14	17	..	17	20	17	..	38	32	38	..	32	30	30
Samtliga arbetare	1993/1995	15	17	12	15	9	17	13	14	21	23	19	21	15	17	11	15
	1997/1999	18	18	12	17	11	14	12	13	20	20	18	20	14	18	11	15
	2001/2003	17	15	9	14	9	12	10	11	21	24	22	23	19	23	16	20
	2005/2007	18	16	11	15	9	15	13	13	33	32	26	30	21	24	20	22
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	34	..	32	17	26	22	23	..	45	..	40	23	24	21	23
	1997/1999	..	33	..	30	..	28	24	25	..	40	..	39	..	27	20	25
	2001/2003	..	31	..	30	..	25	17	22	..	..	..	45	..	34	..	31
	2005/2007	..	..	..	28	..	21	20	21	..	..	..	46	..	36	26	33
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	42	34	40	..	38	38	37	..	59	54	58	..	41	36	40
	1997/1999	..	44	36	42	..	41	36	38	..	57	51	55	..	42	41	42
	2001/2003	..	39	28	35	..	34	29	31	..	63	..	59	..	49	40	45
	2005/2007	..	40	29	36	..	32	30	31	..	63	56	61	..	51	47	49
Högre tjänstemän	1993/1995	..	51	40	48	..	42	..	41	..	75	70	74	..	65	..	62
	1997/1999	..	48	40	45	..	46	39	44	..	75	72	74	..	67	55	62
	2001/2003	..	44	34	40	..	43	31	39	..	..	..	73	..	..	..	67
	2005/2007	..	45	38	42	..	42	40	41	..	81	72	78	..	72	65	69
Samtliga tjänstemän	1993/1995	43	44	34	41	24	34	32	32	57	62	55	59	34	40	34	38
	1997/1999	42	43	36	41	28	37	32	34	56	60	56	58	41	43	36	40
	2001/2003	40	39	30	36	27	34	26	30	..	62	58	61	47	49	40	46
	2005/2007	39	40	32	37	29	32	30	31	62	67	61	64	50	53	45	50
Företagare	1993/1995	..	6	6	6	..	..	..	5	..	36	39	37	..	..	..	21
	1997/1999	..	10	..	8	..	..	..	..	..	36	..	35	..	..	..	..
	2001/2003	..	9	..	8	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	11	..	..	..	..	..	..	..	47	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	23	28	22	26	16	26	23	23	33	43	40	40	24	30	24	27
	1997/1999	26	29	23	27	19	27	23	25	33	40	40	39	27	32	26	29
	2001/2003	25	26	19	24	17	25	19	22	37	44	42	42	32	38	30	34
	2005/2007	25	27	21	25	17	25	23	23	43	50	46	48	32	42	36	38

* Frågan redovisas ej 2003.

Tabell 7.19 Andel sysselsatta (procent) som varit i konflikt eller bråk med andra personer än arbetskamrater/chefer, utsatta för hot/våld, fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.19 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been involved in trouble or conflicts at work with other persons (not fellow workers or superiors), exposed to violence or the threat of violence, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsatt de senaste 12 månaderna för konflikter eller bråk med andra personer*								våld eller hot om våld*							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	..	26	..	23	..	26	12	23	..	11	..	10	..	19	10	17
	1997/1999	35	28	17	27	35	31	17	28	13	14	10	13	17	22	16	19
	2001/2003	35	28	18	27	37	33	21	30	13	14	9	12	17	21	15	18
	2005/2007	36	31	25	31	43	30	20	31	15	13	13	13	17	16	14	16
Facklärd arbetare	1993/1995	..	20	..	19	..	..	..	31	..	4	..	4	..	..	..	28
	1997/1999	20	20	12	18	..	32	..	32	5	7	4	6	..	31	..	29
	2001/2003	..	21	15	20	..	37	..	36	..	5	7	6	..	38	..	36
	2005/2007	..	21	21	22	..	33	31	33	..	6	9	8	..	37	39	36
Samtliga arbetare	1993/1995	26	23	12	21	34	27	14	26	8	7	6	7	22	22	14	20
	1997/1999	29	24	14	23	37	31	20	29	10	10	7	10	20	26	19	23
	2001/2003	31	25	16	24	39	34	23	32	11	10	8	10	21	28	21	24
	2005/2007	33	26	23	27	42	31	25	32	13	10	11	11	20	25	24	23
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	..	..	42	..	27	..	26	..	..	..	12	..	8	..	8
	1997/1999	..	46	..	42	..	30	19	29	..	14	..	12	..	9	6	8
	2001/2003	..	45	..	42	..	31	20	30	..	13	..	14	..	10	8	9
	2005/2007	..	..	..	44	..	35	22	32	..	..	..	13	..	11	8	10
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	40	..	38	..	47	..	43	..	11	..	10	..	21	..	19
	1997/1999	..	45	34	41	..	46	38	45	..	12	9	10	..	20	15	18
	2001/2003	..	42	36	40	..	42	38	43	..	12	10	12	..	18	16	18
	2005/2007	..	42	39	42	..	47	39	45	..	11	11	11	..	20	19	21
Högre tjänstemän	1993/1995	..	46	..	42	..	..	..	43	..	8	..	8	..	..	..	15
	1997/1999	..	43	41	42	..	46	43	44	..	9	7	8	..	15	15	14
	2001/2003	..	43	38	41	..	41	40	40	..	7	7	7	..	12	14	13
	2005/2007	..	41	40	40	..	43	39	41	..	7	9	8	..	12	14	12
Samtliga tjänstemän	1993/1995	..	43	34	40	41	40	27	37	..	10	9	10	12	15	11	14
	1997/1999	43	44	36	41	46	41	32	39	9	11	8	10	13	15	11	14
	2001/2003	40	43	37	40	49	39	33	38	13	11	9	11	15	14	13	14
	2005/2007	44	43	39	42	51	43	34	40	11	10	10	10	19	15	15	15
Företagare	1993/1995	..	..	..	37	..	..	..	..	..	..	..	6	..	..	..	..
	1997/1999	..	39	..	36	..	..	..	..	..	10	..	9	..	..	..	..
	2001/2003	..	47	..	40	..	..	..	..	..	10	..	8	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	39	..	..	..	..	..	..	..	7	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	33	35	26	32	37	35	22	31	9	9	7	8	17	17	12	16
	1997/1999	35	35	27	33	41	37	27	34	10	11	8	10	17	19	14	17
	2001/2003	35	36	28	33	44	37	29	35	12	10	8	10	18	19	16	18
	2005/2007	37	36	32	35	46	38	30	36	12	10	10	10	19	18	17	18

* Ny fråga 1995

Tabell 7.20 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för mobbning, sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.20 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to bullying, sexual harassment from superiors or fellow workers, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsatt de senaste 12 månaderna för								sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater*							
		mobbning från chefer eller arbetskamrater*				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		Män i ålder				16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	..	8	..	8	..	9	6	8	..	1	..	1	..	1	0	1
	1997/1999	5	11	8	9	6	9	9	8	1	1	1	1	4	3	0	2
	2001/2003	10	11	9	10	8	10	7	9	2	1	1	1	4	3	1	2
	2005/2007	6	11	10	10	7	10	7	8	2	1	1	1	3	1	1	2
Facklärd arbetare	1993/1995	..	8	..	8	..	..	..	5	..	0	..	0	..	..	..	1
	1997/1999	7	9	10	9	..	9	..	8	1	1	0	1	..	2	..	2
	2001/2003	..	9	6	8	..	9	..	9	..	1	1	1	..	1	..	1
	2005/2007	..	8	10	8	..	9	11	10	..	2	0	1	..	2	1	3
Samtliga arbetare	1993/1995	7	8	7	8	6	8	7	7	1	1	0	1	2	1	0	1
	1997/1999	6	10	9	9	6	9	8	8	1	1	0	1	4	2	0	2
	2001/2003	9	10	7	9	8	10	8	9	2	1	1	1	4	2	1	2
	2005/2007	6	10	10	9	8	9	9	9	1	1	0	1	4	2	1	2
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	..	..	8	..	8	..	7	..	..	..	0	..	3	..	3
	1997/1999	..	14	..	11	..	7	7	7	..	1	..	1	..	2	1	2
	2001/2003	..	10	..	9	..	8	7	8	..	1	..	1	..	2	1	2
	2005/2007	..	..	..	9	..	9	8	8	..	..	..	1	..	3	1	3
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	8	..	9	..	10	..	9	..	0	..	0	..	1	..	1
	1997/1999	..	9	10	9	..	9	10	9	..	1	0	1	..	2	1	2
	2001/2003	..	10	10	9	..	11	9	9	..	2	0	1	..	2	1	2
	2005/2007	..	8	8	8	..	9	10	9	..	1	1	1	..	2	0	2
Högre tjänstemän	1993/1995	..	9	..	9	..	..	..	14	..	0	..	1	..	..	..	2
	1997/1999	..	9	8	8	..	10	14	11	..	1	0	1	..	3	1	2
	2001/2003	..	10	9	9	..	9	11	10	..	1	0	1	..	3	1	3
	2005/2007	..	7	10	8	..	10	11	10	..	1	1	1	..	4	1	3
Samtliga tjänstemän	1993/1995	..	9	10	9	8	10	9	10	..	0	0	0	4	2	0	2
	1997/1999	7	10	9	9	6	9	10	9	1	1	0	1	4	2	1	2
	2001/2003	5	10	9	9	7	10	9	9	2	1	0	1	7	2	1	2
	2005/2007	6	8	9	8	7	9	10	9	2	1	1	1	8	3	1	2
Företagare	1993/1995	..	..	..	3	..	..	..	..	..	..	..	0	..	..	..	..
	1997/1999	..	5	..	5	..	..	..	..	..	0	..	1	..	..	..	..
	2001/2003	..	7	..	5	..	..	..	..	..	1	..	0	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	5	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	7	8	8	8	7	9	8	8	1	0	0	1	3	1	0	1
	1997/1999	6	10	8	9	6	9	9	8	1	1	0	1	4	2	1	2
	2001/2003	7	10	8	9	7	10	8	9	2	1	0	1	5	2	1	2
	2005/2007	6	9	9	8	7	9	9	9	2	1	1	1	6	2	1	2

* Ny fråga 1995

Tabell 7.21 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater, sexuella trakasserier från andra personer fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 7.21 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to gender based harassment from superiors or fellow workers, sexual harassment from other persons, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Utsatt de senaste 12 månaderna för trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater*								sexuella trakasserier från andra personer än chefer eller arbetskamrater**							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	..	5	..	4	..	8	..	7	..	2	..	1	..	8	1	6
	1997/1999	..	5	..	4	..	8	..	8	2	1	1	1	10	7	4	7
	2001/2003	3	4	4	4	12	8	4	8	3	1	0	1	13	7	4	7
	2005/2007	5	5	4	5	12	9	5	9	3	2	1	2	18	6	3	9
Facklärd arbetare	1993/1995	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1	..	..	..	8
	1997/1999	..	2	..	2	..	..	..	6	1	1	1	1	..	11	..	11
	2001/2003	..	2	3	3	..	6	..	7	..	2	0	1	..	14	..	12
	2005/2007	..	5	3	4	..	10	7	9	..	2	1	2	..	14	9	13
Samtliga arbetare	1993/1995									1	2	0	1	11	8	2	7
	1997/1999	3	4	2	3	8	8	4	6	2	1	1	1	12	9	4	8
	2001/2003	4	3	3	3	12	7	5	7	2	1	0	1	13	9	5	9
	2005/2007	5	5	4	4	12	9	6	9	3	2	1	2	18	9	6	10
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	..	..	3	..	14	..	12	..	..	..	1	..	2	..	2
	1997/1999	..	..	..	4	..	12	8	12	..	1	..	1	..	3	1	3
	2001/2003	..	4	..	4	..	12	8	12	..	2	..	2	..	4	1	4
	2005/2007	..	..	..	4	..	15	11	13	..	..	..	1	..	6	2	6
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1	..	3	..	4
	1997/1999	..	3	..	4	..	13	9	12	..	1	1	1	..	5	3	5
	2001/2003	..	4	3	4	..	12	9	11	..	2	0	2	..	4	2	4
	2005/2007	..	5	5	5	..	14	11	13	..	2	1	2	..	5	3	6
Högre tjänstemän	1993/1995	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1	..	..	..	3
	1997/1999	..	..	..	3	..	..	..	17	..	1	1	1	..	3	2	3
	2001/2003	..	4	3	4	..	19	14	18	..	1	1	1	..	4	2	4
	2005/2007	..	5	3	4	..	23	13	19	..	1	0	1	..	6	2	5
Samtliga tjänstemän	1993/1995									..	1	0	1	6	3	1	3
	1997/1999	..	3	3	3	16	15	9	13	2	1	1	1	8	4	2	4
	2001/2003	4	4	3	4	18	14	10	13	3	2	1	2	10	4	2	4
	2005/2007	4	5	4	4	19	17	11	15	2	1	1	1	17	6	2	6
Företagare	1993/1995	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..
	1997/1999	..	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	2	..	..	..	..
	2001/2003	..	2	..	2	..	..	..	..	..	2	..	1	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995									1	1	0	1	9	5	2	5
	1997/1999	4	3	2	3	12	12	7	10	2	1	1	1	10	6	3	6
	2001/2003	4	4	3	3	14	11	8	11	3	2	0	1	12	6	3	6
	2005/2007	5	5	4	4	14	14	9	12	3	2	1	2	17	7	4	8

* Ny fråga 1999

** Ny fråga 1995

Upplevelse av den egna arbetssituationen

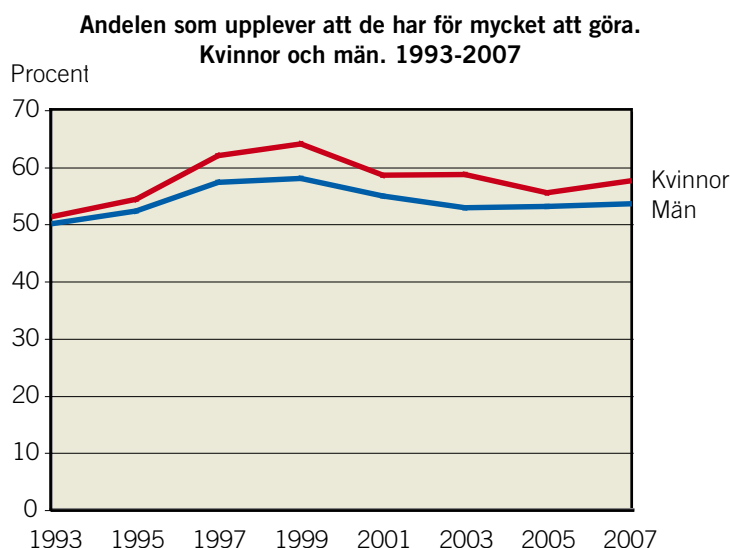
Detta avsnitt behandlar olika områden där det uttryckligen frågas hur den svarande *upplever* arbetssituationen. Dessa frågor skiljer sig därmed från flertalet övriga frågor, där syftet är att försöka få en objektiv bild av arbetsmiljön. Arbetsbelastningen kan tyckas alldeles för hög, arbetsuppgifterna vara svåra för den egna förmågan eller omvänt för enkla. Man kan också uppleva arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt eller bundet och ofritt. Frågor huruvida man upplever sitt arbete som mycket meningsfullt och om man på det stora hela är nöjd med arbetet redovisas också. *Genomgående i detta kapitel redovisas andelen som helt eller delvis instämmer.*

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

För hög arbetsbelastning

Andelen sysselsatta som upplevde att de hade för mycket att göra ökade bland kvinnorna med 3 procentandelar 2007 jämfört med 2005. För männen har ingen motsvarande förändring skett sedan undersökningen 2005. Mer än varannan kvinna (57%) och man (53%) uppger att de har för mycket att göra. Dock har en förbättring skett sedan 1999 då 64 procent av kvinnorna och 58 procent av männen hade det så.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man tycker sig ha alldeles för mycket att göra. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	82	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	71
Ledningsarbete	74	Ingenjörer och tekniker	63
Förskollärare och fritidspedagoger	73	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	62
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	68	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	60
Sjuksköterskor	67	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	59
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	64		
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	63		
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	59		

För både kvinnor och män i de mest utsatta yrkeskategorierna är det minst sex av tio som upplever att de har alldeles för mycket att göra. Andelarna är störst bland lärare, inom olika typer av chefsbefattningar, bland förskollärare och bland hälso- och sjukvårdspersonal.

Psykiskt påfrestande arbete

Ett mått på negativ stress kan vara om individen själv upplever arbetet som stressigt eller psykiskt påfrestande. Andelen sysselsatta som upplever sitt arbete som psykiskt påfrestande är 43 procent bland kvinnorna och 34 bland männen. För både kvinnor och män har andelen som upplever sitt arbete som psykiskt påfrestande minskat signifikant med omkring 4 procentenheter sedan 2005.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel kvinnor och män svarat att de har ett arbete som innebär psykiska påfrestningar. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	82	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	60
Sjuksköterskor	74	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	58
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	65	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	56
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	63	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	48
Förskollärare och fritidspedagoger	61	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	44
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	60	Säljare, inköpare, mäklare	42

Arbeten som upplevs psykiskt påfrestande är till största delen yrken där man arbetar med andra människor – patienter, klienter, elever etc. Bland kvinnor är grundskollärare speciellt utsatta liksom sjukvårdspersonal. Bland män återfinns höga andelar för lärare, personal med service-, omsorgs- och säkerhetsarbete (där bl.a. väktare ingår) och bland personer med ledningsarbete i stora och medelstora företag.

Arbetet upplevs som meningsfullt

Andelen sysselsatta som upplever sitt arbete som meningsfullt 2007 är 76 procent för kvinnor och 68 procent för män. En signifikant förbättring på ungefär 3 procentenheter har skett sedan 2005 för både kvinnor och män. Nedan visas exempel på yrken där en stor andel kvinnor och män svarat att de har ett arbete som upplevs som meningsfullt. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	89	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	85
Grundskollärare	89	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	82
Sjuksköterskor	89	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	82
Förskollärare och fritidspedagoger	88	Ingenjörer och tekniker	77
Barnskötare m.fl.	88	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	77
Ledningsarbete	81	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	76
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	85		

Av de yrken som redovisas ovan återfinns flertalet av dem, både för kvinnor och män, bland de yrken där en stor andel redovisat hög arbetsbelastning och psykisk påfrestning. Dessa negativa aspekter av arbetet tycks inte hindra att man upplever arbetet som mycket meningsfullt i sig.

Tabell 8.1 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har alldeles för mycket att göra, för svåra/enkla arbetsuppgifter efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 8.1 Employed persons (per cent) who find that they have too much to do at work, the tasks are too difficult/easy, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	70	67	69	74	70	18	13	15	17	15	6	10	8	8	8
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	71	..	73	..	..	16	..	17	..	..	6	..	6
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	76	..	..	..	..	16	..	..	..	..	5
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	63	64	59	68	64	16	16	14	17	16	8	9	10	8	9
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	58	..	59	..	60	16	..	15	..	17	9	..	11	..	11
213 Dataspecialister	..	..	57	..	59	..	..	14	..	16	..	..	13	..	11
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	57	..	..	..	..	15	..	..	..	..	11
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	63	..	..	..	..	16	..	..	..	..	10
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	68	67	..	..	..	16	18	..	..	..	6	6
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	71	68	62	76	71	17	16	14	18	17	5	5	6	5	6
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	67	..	..	..	..	12	..	..	..	..	6
233 Grundskollärare	..	..	..	82	78	..	..	..	20	19	..	..	..	5	5
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	59	62	55	63	60	14	15	13	15	14	10	11	11	11	11
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	64	58	..	..	..	14	13	..	..	..	9	10
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	59	61	58	63	61	12	14	13	13	13	12	12	12	12	12
31 Tekniker- o ingenjörsarb. m.m.	59	59	60	..	60	12	15	14	..	14	9	12	10	..	11
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	63	..	62	..	..	15	..	15	..	..	10	..	10
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	64	63	..	..	..	14	14	..	..	..	7	9
323 Sjuksköterskor	..	..	..	67	65	..	..	..	15	15	..	..	..	6	7
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	72	70	..	..	..	10	11	..	..	..	9	9
331 Förskollärare och fritidspedagoger	..	..	..	73	72	..	..	..	10	10	..	..	..	9	9
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	58	59	57	60	59	13	13	12	13	13	15	14	14	14	14
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	60	..	60	63	61	11	..	13	13	13	15	..	14	15	14
3415 Företagssäljare	..	..	59	..	60	..	..	11	..	12	..	..	14	..	14
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	57	57	..	..	..	11	11	..	..	..	16	15
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	57	..	..	..	..	10	..	..	..	..	18

Tabell 8.1 (forts)

Table 8.1 (cont'd)

Yrke	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	45	50	48	47	47	7	9	9	8	8	22	25	29	21	24
41 Kontorsarbete m.m.	46	51	48	48	48	7	9	8	9	9	20	21	27	17	20
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	50	48	..	..	..	12	12	..	..	..	13	14
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	50	..	..	..	..	10	..	..	..	..	24
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	50	..	..	..	..	9	..	..	..	..	26
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	42	43	..	..	..	8	8	..	..	..	18	18
42 Kundservicearbete	..	..	..	44	45	..	..	..	7	8	..	..	..	32	33
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	49	48	44	51	50	8	8	8	9	9	20	21	22	18	19
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	50	47	39	52	50	8	8	9	10	10	18	18	23	16	17
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	50	46	..	52	50	9	9	..	11	11	17	18	..	15	16
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	57	55	..	..	..	12	11	..	..	..	10	12
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	56	..	..	59	58	8	..	..	9	10	17	..	..	15	15
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	43	42	..	..	..	11	10	..	..	..	18	21
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	49	..	52	48	49	6	..	6	6	6	24	..	22	28	26
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	49	..	52	48	49	6	..	6	6	6	24	..	22	28	26
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	43	45	..	..	..	7	7	..	..	..	27	25
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	..	..	..	..	50	..	..	..	..	8	..	..	..	..	10
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	50	..	..	..	..	8	..	..	..	..	10
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet o tillverkn.	49	50	50	..	49	12	11	11	..	11	11	11	11	..	12
71 Gruv-, bygg- och anläggn.arb.	50	51	51	..	50	11	10	10	..	10	11	9	10	..	11
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	49	..	49	..	..	9	..	9	..	..	10	..	10
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	51	..	51	..	..	11	..	11	..	..	10	..	10
72 Metallhantverk, rep.aratörsarbete m.m.	..	..	48	..	48	..	..	14	..	14	..	..	11	..	11
8 Process- och maskinoperatörsarb, transportarb. m.m.	45	48	45	43	45	9	9	9	6	9	21	22	21	27	22
82 Maskinoperatörs- och monteringsarbete	49	..	49	..	48	13	..	11	..	10	21	..	20	..	22
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	45	..	44	..	..	6	..	6	..	..	22	..	22
832 Fordonsförare	..	..	44	..	43	..	..	7	..	7	..	..	23	..	23
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	47	46	..	..	..	7	7	..	..	..	28	30
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	46	45	..	..	..	6	7	..	..	..	29	30
Samtliga	54	55	53	57	55	11	12	11	11	11	15	16	15	16	15

Tabell 8.2 Andel sysselsatta (procent) som upplever att inflytandet över arbetet är för litet, arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt, efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 8.2 Employed persons (per cent) who find they have too little influence, their work mentally stressful, monotonous, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	11	12	11	16	12	55	49	52	55	53	4	6	5	3	5
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	11	..	13	..	..	56	..	57	..	..	4	..	4
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	13	..	..	..	..	61	..	..	..	..	4
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	25	22	22	24	23	54	48	47	57	52	7	6	7	6	6
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	28	..	25	..	25	41	..	37	..	38	8	..	9	..	8
213 Dataspecialister	..	..	25	..	24	..	..	34	..	36	..	..	9	..	8
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	26	..	..	..	..	34	..	..	..	..	9
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	26	..	..	..	..	40	..	..	..	..	7
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	27	26	..	..	..	63	63	..	..	..	7	6
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	27	21	20	24	23	67	64	60	73	68	4	2	3	3	3
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	28	..	..	..	..	63	..	..	..	..	3
233 Grundskollärare	..	..	..	22	21	..	..	..	82	79	..	..	..	2	2
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	22	21	20	23	22	49	44	48	46	47	8	6	8	8	8
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	22	19	..	..	..	35	39	..	..	..	8	8
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	24	24	24	26	25	48	43	43	48	46	13	11	12	11	12
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	23	24	24	..	25	44	33	42	..	40	14	11	12	..	13
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	22	..	23	..	..	41	..	39	..	..	10	..	11
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	30	28	..	..	..	60	58	..	..	..	7	8
323 Sjuksköterskor	..	..	..	34	32	..	..	..	74	73	..	..	..	6	6
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	20	21	..	..	..	60	59	..	..	..	6	6
331 Förskollärare o fritidsped.	..	..	..	20	20	..	..	..	61	60	..	..	..	6	6
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	24	24	24	27	25	44	39	44	41	43	15	13	12	14	13
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	25	..	22	24	23	42	..	42	39	41	15	..	12	15	13
3415 Företagssäljare	..	..	23	..	23	..	..	40	..	40	..	..	11	..	13
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	27	27	..	..	..	33	33	..	..	..	15	16
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	28	..	..	..	..	34	..	..	..	..	15

Tabell 8.2 (forts)

Table 8.2 (cont'd)

Yrke	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	32	28	32	29	30	30	25	30	27	28	32	30	37	28	31
41 Kontorsarbete m.m.	29	27	31	28	29	26	23	28	24	25	28	27	37	23	28
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	23	23	..	..	..	22	23	..	..	..	21	22
413 Lager- och transport-assistenten m.fl.	..	..	..	..	32	..	..	..	..	30	..	..	..	..	31
4131 Lagerassistenten m.fl.	..	..	..	..	33	..	..	..	..	28	..	..	..	..	33
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	26	26	..	..	..	24	25	..	..	..	23	24
42 Kundservicearbete	..	..	..	34	35	..	..	..	37	38	..	..	..	41	40
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	28	27	26	28	28	50	47	47	52	51	24	21	25	22	22
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	29	27	28	28	28	57	52	58	57	57	22	20	27	19	21
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	29	27	..	29	29	61	54	..	60	60	21	18	..	18	19
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	23	23	..	..	..	49	50	..	..	..	11	12
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	29	..	..	32	32	67	..	..	65	64	20	..	..	17	17
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	29	30	..	..	..	60	61	..	..	..	26	28
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	26	..	24	29	27	30	..	32	30	31	27	..	22	33	28
522 Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	26	..	24	29	27	30	..	32	30	31	27	..	22	33	28
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	28	27	..	..	..	28	28	..	..	..	26	22
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	16	..	..	..	..	25	..	..	..	..	20
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	16	..	..	..	..	25	..	..	..	..	20
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	25	20	23	..	23	26	22	26	..	26	19	18	19	..	20
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	24	20	20	..	20	25	19	24	..	24	20	20	19	..	20
712 Byggnads- och anläggningsarbete m.fl.	..	..	20	..	20	..	..	21	..	21	..	..	21	..	21
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	21	..	21	..	..	25	..	24	..	..	13	..	14
72 Metallhantverk, rep.arb. m.m.	..	..	26	..	26	..	..	29	..	28	..	..	15	..	16
8 Process- o maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	35	32	34	39	35	28	27	29	26	28	45	44	42	58	45
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	38	..	37	..	38	25	..	25	..	25	47	..	45	..	49
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	31	..	31	..	..	33	..	34	..	..	41	..	42
832 Fordonsförare	..	..	33	..	34	..	..	35	..	36	..	..	39	..	40
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	28	29	..	..	..	26	24	..	..	..	50	48
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	27	28	..	..	..	26	25	..	..	..	51	49
Samtliga	26	24	25	27	26	42	38	37	46	41	21	19	21	19	20

Tabell 8.3 Andel sysselsatta (procent) som upplever att arbetet är för bundet/ofritt, arbet är meningsfullt, är på det stora hela nöjda med arbetet efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 8.3 Employed persons (per cent) who find their work is too restrictive, is meaningful, is on the whole satisfying, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					man är nöjd med arbetet i stort				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	8	10	9	10	9	86	85	83	86	84	85	86	86	84	85
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	8	..	7	..	..	85	..	86	..	..	86	..	86
122 Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	9	..	..	..	..	85	..	..	..	..	84
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	11	12	10	13	11	81	84	80	85	83	81	82	80	81	81
21 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	9	..	8	..	8	76	..	76	..	77	78	..	78	..	78
213 Dataspecialister	..	..	9	..	9	..	..	76	..	76	..	..	80	..	79
2131 Systemerare och programmerare	..	..	..	..	10	..	..	..	..	75	..	..	..	..	77
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	7	..	..	..	..	79	..	..	..	..	78
22 Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	23	22	..	..	..	89	89	..	..	..	86	84
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	12	14	13	13	13	84	86	82	87	85	80	80	80	79	79
232 Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	13	..	..	..	..	79	..	..	..	..	77
233 Grundskollärare	..	..	..	17	16	..	..	..	89	87	..	..	..	76	76
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	9	9	7	11	9	81	85	82	83	83	82	82	83	81	82
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	9	7	..	..	..	81	82	..	..	..	82	83
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	15	14	11	17	14	77	80	76	81	79	78	80	78	79	79
31 Tekniker- o ingenjörarbete m.m.	15	9	10	..	12	75	76	75	..	75	78	77	77	..	77
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	8	..	9	..	..	77	..	77	..	..	79	..	79
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	20	19	..	..	..	89	88	..	..	..	81	81
323 Sjuksköterskor	..	..	..	23	23	..	..	..	89	88	..	..	..	81	80
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	11	11	..	..	..	88	88	..	..	..	81	81
331 Förskollärare o fritidspedagoger	..	..	..	11	11	..	..	..	88	88	..	..	..	81	81
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	14	15	11	17	14	74	77	76	75	76	78	80	79	79	79
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	13	..	10	22	14	73	..	77	72	75	77	..	79	78	79
3415 Företagssäljare	..	..	7	..	9	..	..	77	..	75	..	..	78	..	77
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	13	12	..	..	..	72	72	..	..	..	77	77
3431 Administrativa assistenter	..	..	..	..	11	..	..	..	..	73	..	..	..	..	77

Tabell 8.3 (forts)

Table 8.3 (cont'd)

Yrke	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					man är nöjd med arbetet i stort				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
4 Kontors- o kundservicearb.	23	26	24	25	25	58	59	48	61	57	72	72	65	74	72
41 Kontorsarbete m.m.	18	22	23	19	20	61	62	47	66	59	74	74	64	77	72
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	16	16	..	..	..	70	69	..	..	..	77	77
413 Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	22	..	..	..	..	47	..	..	..	..	66
4131 Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	22	..	..	..	..	43	..	..	..	..	64
419 Övrig kontorspersonal	..	..	..	18	18	..	..	..	64	62	..	..	..	78	76
42 Kundservicearbete	..	..	..	43	41	..	..	..	48	49	..	..	..	68	69
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	21	22	20	23	22	70	74	62	75	72	73	76	70	74	73
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	21	21	19	22	21	76	80	65	81	78	73	78	69	75	74
513 Vård- o omsorgspersonal m.fl.	20	20	..	21	20	79	85	..	83	81	74	78	..	75	74
5131 Barnskötare m.fl.	..	..	..	14	15	..	..	..	88	86	..	..	..	79	78
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	22	..	..	22	21	81	..	..	85	84	75	..	..	76	76
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	22	22	..	..	..	80	77	..	..	..	71	69
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	23	..	20	27	24	55	..	57	52	54	71	..	71	70	70
522 Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	23	..	20	27	24	55	..	57	52	54	71	..	71	70	70
5222 Försäljare, fackhandel	..	..	..	25	23	..	..	..	54	55	..	..	..	73	73
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	21	..	..	..	..	70	..	..	..	..	77
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske m m	..	..	..	..	21	..	..	..	..	70	..	..	..	..	77
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet o tillverkning	12	10	11	..	11	64	68	66	..	65	69	77	72	..	72
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	11	8	8	..	9	65	68	68	..	67	71	78	74	..	74
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	..	..	8	..	8	..	..	70	..	69	..	..	74	..	74
713 Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	8	..	8	..	..	69	..	68	..	..	75	..	75
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	13	..	13	..	..	65	..	65	..	..	70	..	70
8 Process- o maskinoperatörsarbete, transportarb. m.m.	28	24	25	42	28	46	48	48	35	46	59	65	63	52	61
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	34	..	29	..	32	42	..	45	..	42	55	..	59	..	57
83 Transport- o maskinförararb.	..	..	21	..	21	..	..	52	..	52	..	..	65	..	65
832 Fordonsförare	..	..	20	..	21	..	..	52	..	52	..	..	65	..	65
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	21	20	..	..	..	44	43	..	..	..	62	60
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	21	19	..	..	..	45	45	..	..	..	61	60
Samtliga	17	15	20	17	69	72	67	73	70	74	76	73	76	74	

Tabell 8.4 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har alldeles för mycket att göra, för svåra/enkla arbetsuppgifter efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 8.4 Employed persons (per cent) who find that they have too much to do at work, the tasks are too difficult/easy, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	56	..	54	..	..	9	..	9	..	..	10	..	10
Utvinning av mineral, tillverkning	52	54	52	52	52	12	12	12	11	12	16	17	16	20	17
Tillverkning	52	54	52	52	52	12	12	12	10	11	16	16	16	20	17
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	49	..	..	..	..	11	..	..	..	..	13
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	53	..	53	..	..	13	..	13	..	..	12	..	15
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	59	..	..	..	..	14	..	..	..	..	19
Byggverksamhet	54	55	56	..	55	13	12	12	..	12	8	8	9	..	9
Mark- grund o bygg- o anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	51	..	51	..	..	11	..	11	..	..	9	..	9
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	62	..	60	..	..	13	..	13	..	..	9	..	9
Partihandel o detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	53	57	57	51	54	9	10	11	8	10	19	22	17	24	20
Handel o service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	53	..	..	..	..	12	..	..	..	..	12
Parti- o agenturhandel utom med motorfordon	57	..	59	..	58	9	..	12	..	12	14	..	16	..	16
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsart.	52	..	55	51	52	8	..	8	6	7	26	..	23	28	26
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	58	..	..	..	..	3	..	..	..	..	31
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	48	49	..	..	..	8	8	..	..	..	27	25
Transport, magasinering och kommunikation	46	50	46	52	48	7	9	8	8	8	20	23	24	21	23
Land-, sjö- o lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	44	..	46	..	..	9	..	9	..	..	22	..	22
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	43	..	43	..	..	9	..	8	..	..	24	..	23
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	52	..	..	..	..	7	..	..	..	..	26
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	57	..	..	..	..	13	..	..	..	..	15

Tabell 8.4 (forts)

Table 8.4 (cont'd)

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	52	58	54	54	54	12	13	12	13	12	13	15	14	15	15
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	59	..	57	..	..	18	..	18	..	..	13	..	12
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	50	55	53	52	52	11	11	11	12	11	15	18	15	17	16
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	51	57	53	54	53	12	12	11	12	12	14	15	13	15	14
Utbildning	64	65	58	68	65	13	12	11	13	13	10	11	10	10	10
Utbildning exkl. Förskola	63	64	59	68	65	14	13	12	14	14	10	10	10	9	9
Förskola	..	..	..	68	66	..	..	..	11	10	..	..	..	10	10
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	54	53	46	57	55	12	12	14	12	12	15	15	16	14	14
Hälso- o sjukvård, veterinärverksamhet	58	63	..	64	62	13	14	..	13	14	12	10	..	11	11
Omsorg och sociala insatser med boende	52	48	..	54	52	9	9	..	10	10	15	16	..	14	15
Öppna sociala insatser	..	..	..	45	43	..	..	..	12	12	..	..	..	19	19
Personliga och kulturella tjänster	48	50	48	52	50	6	8	8	7	8	21	21	21	21	21
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	60	..	..	..	..	7	..	..	..	..	29
Rekreatiöns-, kultur- o sportverksamhet	..	..	..	..	46	..	..	..	..	9	..	..	..	..	17
Offentlig förvaltning o försvar, internationell verksamhet	53	55	50	60	55	14	15	13	16	15	12	14	12	12	12
Samtliga	54	55	53	57	55	11	12	11	11	11	15	16	15	16	15

Tabell 8.5 Andel sysselsatta (procent) som upplever att inflytandet över arbetet är för litet, arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt, efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 8.5 Employed persons (per cent) who find they have too little influence, their work mentally stressful, monotonous, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	14	..	16	..	..	28	..	28	..	..	26	..	25
Utvinning av mineral, tillverkning	30	26	29	30	29	30	30	32	27	31	30	27	27	34	29
Tillverkning	30	27	29	30	29	30	30	32	27	31	29	27	27	34	29
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	28	..	..	..	..	27	..	..	..	..	29
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	28	..	29	..	..	29	..	29	..	..	22	..	23
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	36	..	..	..	..	38	..	..	..	..	33
Byggverksamhet	23	17	19	..	19	27	26	28	..	28	18	16	17	..	17
Mark- grund o bygg- o anläggnings- arbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	18	..	19	..	..	29	..	28	..	..	18	..	18
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	20	..	19	..	..	28	..	27	..	..	16	..	17
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	27	26	25	29	26	35	34	37	32	35	26	23	20	29	24
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	21	..	..	..	..	38	..	..	..	..	20
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	26	..	26	..	26	39	..	39	..	37	22	..	19	..	19
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	28	..	25	30	29	30	..	31	32	32	32	..	23	34	30
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	30	..	..	..	..	34	..	..	..	..	44
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	29	28	..	..	..	31	30	..	..	..	25	22
Transport, magasinering och kommunikation	35	31	33	35	34	35	29	33	35	34	36	37	37	33	36
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. här till, resebyråverksamhet	..	..	33	..	33	..	..	36	..	36	..	..	36	..	34
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	34	..	34	..	..	38	..	40	..	..	39	..	39
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	34	..	..	..	..	26	..	..	..	..	40
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	23	..	..	..	..	36	..	..	..	..	16

Tabell 8.5 (forts)

Table 8.5 (cont'd)

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	24	23	23	27	24	39	32	37	36	37	20	18	17	22	19
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	25	..	27	..	..	41	..	39	..	..	11	..	12
Andra företagstjänster inkl.	24	23	22	27	24	39	33	38	36	37	25	22	22	26	23
Personaluthyrningsföretag	23	22	21	27	24	39	34	39	37	38	23	20	20	24	22
Personaluthyrningsföretag	23	22	21	27	24	39	34	39	37	38	23	20	20	24	22
Utbildning	25	20	19	24	23	55	53	55	57	56	9	8	7	9	8
Utbildning exkl. Förskola	26	20	19	25	23	58	56	55	60	59	9	7	7	8	8
Förskola	..	..	..	21	22	..	..	..	49	49	..	..	..	10	10
Hälso- o sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	28	28	26	29	28	61	55	61	60	60	18	15	16	16	16
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	28	29	..	28	28	57	56	..	57	58	15	9	..	12	12
Omsorg och sociala insatser med boende	28	29	..	30	29	64	58	..	64	64	22	19	..	20	20
Öppna sociala insatser	..	..	..	27	27	..	..	..	59	59	..	..	..	19	19
Personliga och kulturella tjänster	21	21	20	22	21	42	38	40	40	40	21	23	19	22	21
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	23	..	..	..	..	44	..	..	..	..	32
Rekreatiöns-, kultur- o sportverksamhet	..	..	..	..	24	..	..	..	..	38	..	..	..	..	12
Offentlig förvaltning o försvar, internationell verksamhet	27	25	26	28	27	46	42	46	45	45	14	13	10	14	12
Samtliga	26	24	25	27	26	42	38	37	46	41	21	19	21	19	20

Tabell 8.6 Andel sysselsatta (procent) som upplever att arbetet är för bundet/ofritt, arbet är meningsfullt, är på det stora hela nöjd med arbetet efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 8.6 Employed persons (per cent) who find their work is too restrictive, is meaningful, is on the whole satisfying, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					man är nöjd med arbetet i stort				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	21	..	21	..	..	72	..	72	..	..	76	..	76
Utvinning av mineral, tillverkning	20	18	18	25	20	59	61	60	55	58	68	71	68	69	68
Tillverkning	20	19	18	25	20	59	61	60	55	58	68	71	68	69	68
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	20	..	..	..	..	58	..	..	..	..	68
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	..	..	14	..	15	..	..	63	..	62	..	..	72	..	72
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	27	..	..	..	..	54	..	..	..	..	60
Byggverksamhet	10	7	8	..	8	70	71	70	..	70	73	78	75	..	75
Mark- grund o bygg- o anläggnings- arbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	8	..	9	..	..	70	..	70	..	..	75	..	76
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	8	..	8	..	..	70	..	70	..	..	74	..	74
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	21	20	16	27	21	59	61	62	57	60	69	72	70	72	71
Handel o service av motorfordon o detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	19	..	..	..	..	62	..	..	..	..	69
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	16	..	13	..	14	62	..	65	..	65	70	..	71	..	73
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	25	..	20	31	27	56	..	55	54	54	69	..	70	69	70
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	31	..	..	..	..	49	..	..	..	..	61
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	29	26	..	..	..	59	58	..	..	..	75	74
Transport, magasinering och kommunikation	24	22	21	25	22	51	58	54	58	55	65	72	67	71	68
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. härtill, resebyråverksamhet	..	..	21	..	22	..	..	55	..	57	..	..	67	..	68
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	21	..	22	..	..	56	..	57	..	..	65	..	66
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	21	..	..	..	..	51	..	..	..	..	67
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	21	..	..	..	..	75	..	..	..	..	81

Tabell 8.6 (forts)

Table 8.6 (cont'd)

Näringsgren	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					man är nöjd med arbetet i stort				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	14	13	11	18	14	68	72	71	66	69	75	79	78	73	76
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	10	..	12	..	..	73	..	72	..	..	78	..	76
Andra företagstjänster inkl.															
Personaluthyrningsföretag	16	16	12	21	16	65	67	68	64	66	74	77	77	72	75
Andra företagstjänster exkl.															
Personaluthyrningsföretag	15	15	12	20	15	66	69	70	66	68	75	78	77	73	76
Utbildning	13	13	12	13	13	81	84	80	84	83	78	81	78	79	78
Utbildning exkl. Förskola	13	12	12	13	13	80	82	80	82	81	77	80	77	78	78
Förskola	..	..	..	13	13	..	..	..	88	88	..	..	..	80	81
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	19	21	16	21	20	81	86	78	84	83	77	80	75	77	77
Hälso- o sjukvård,															
veterinärverksamhet	22	24	..	24	23	86	89	..	86	86	81	82	..	80	80
Omsorg och sociala insatser															
med boende	17	17	..	19	18	77	84	..	81	80	74	78	..	74	74
Öppna sociala insatser	..	..	..	18	17	..	..	..	83	81	..	..	..	76	75
Personliga o kulturella tjänster	14	19	12	19	16	68	67	68	66	67	77	74	76	74	75
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	25	..	..	..	..	53	..	..	..	..	66
Rekreatiöns-, kultur- o															
sportverksamhet	..	..	..	..	12	..	..	..	..	74	..	..	..	..	80
Offentlig förvaltning o försvar, internationell verksamhet	16	12	13	18	15	74	77	72	79	76	80	79	80	79	79
Samtliga	17	17	15	20	17	69	72	67	73	70	74	76	73	76	74

Tabell 8.7 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har alldeles för mycket att göra, för svåra arbetsuppgifter fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 8.7 Employed persons (per cent) who find that they have too much to do at work, the tasks are too difficult, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att															
		man har alldeles för mycket att göra								arbetsuppgifterna är för svåra							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	40	41	35	40	41	45	39	42	6	6	9	7	5	8	9	7
	1997/1999	46	50	38	46	50	55	53	53	7	7	9	7	6	11	9	9
	2001/2003	41	46	40	43	46	52	47	49	5	9	9	8	6	7	8	7
	2005/2007	43	48	39	44	39	47	45	44	4	7	8	7	6	7	7	7
Facklärd arbetare	1993/1995	42	42	35	40	50	55	50	52	7	10	10	9	6	7	7	7
	1997/1999	52	54	43	51	..	63	..	63	9	10	16	11	..	9	..	9
	2001/2003	..	51	43	49	..	60	..	57	..	10	11	11	..	10	..	9
	2005/2007	..	50	43	48	..	59	54	56	..	11	11	12	..	9	11	9
Samtliga arbetare	1993/1995	41	41	35	40	44	48	42	45	6	8	9	8	5	8	8	7
	1997/1999	48	52	40	48	53	58	57	57	8	9	12	9	7	10	9	9
	2001/2003	44	48	42	45	48	55	49	51	8	10	10	9	6	8	10	8
	2005/2007	46	49	41	46	42	52	48	48	7	9	10	9	6	8	9	8
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	53	..	51	45	52	49	50	..	11	..	11	7	9	11	9
	1997/1999	..	64	..	60	..	62	53	57	..	15	..	13	..	12	11	11
	2001/2003	..	55	..	52	..	56	51	53	..	11	..	11	..	11	12	11
	2005/2007	..	..	..	52	..	57	48	51	..	..	..	10	..	12	8	11
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	63	54	60	..	67	61	64	..	15	12	14	..	15	12	14
	1997/1999	..	70	61	66	..	77	74	75	..	17	17	16	..	18	16	18
	2001/2003	..	64	57	60	..	68	66	67	..	15	13	15	..	15	13	14
	2005/2007	..	62	51	57	..	68	67	66	..	16	12	14	..	14	14	14
Högre tjänstemän	1993/1995	..	71	65	69	..	69	..	67	..	17	16	17	..	19	..	17
	1997/1999	..	72	68	70	..	77	73	74	..	17	15	16	..	23	20	22
	2001/2003	..	68	60	64	..	71	70	70	..	15	13	15	..	20	15	19
	2005/2007	..	69	59	64	..	71	67	68	..	17	13	15	..	20	16	18
Samtliga tjänstemän	1993/1995	57	64	57	61	52	62	58	59	13	15	13	14	10	14	12	12
	1997/1999	60	69	62	66	63	72	66	68	11	17	16	15	14	17	15	16
	2001/2003	49	64	58	60	57	66	63	64	15	14	13	14	13	15	13	14
	2005/2007	56	64	53	59	50	66	61	62	14	15	11	14	13	15	13	14
Företagare	1993/1995	..	56	41	50	..	..	..	39	..	12	12	11	..	..	..	8
	1997/1999	..	61	..	57	..	..	..	..	..	11	..	12	..	..	..	..
	2001/2003	..	65	..	58	..	..	..	..	..	12	..	10	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	55	..	..	..	..	..	..	..	11	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	47	54	47	51	47	56	50	52	8	12	12	11	7	11	10	10
	1997/1999	52	61	53	57	58	65	61	62	9	13	14	12	11	14	13	13
	2001/2003	47	57	51	53	52	61	57	58	11	12	11	12	9	13	12	12
	2005/2007	49	58	48	53	45	61	56	56	9	12	11	11	9	12	11	11

Tabell 8.8 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har för enkla arbetsuppgifter, att inflytandet över arbetet är för litet fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 8.8 Employed persons (per cent) who find that the tasks are too easy, they have too little influence, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Upplever (instämmer helt eller delvis) att arbetsuppgifterna är för enkla															
		Män i ålder								inflytandet är för litet							
						Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	29	19	11	20	24	20	13	19	38	38	32	37	31	35	26	31
	1997/1999	27	23	15	22	27	20	17	21	37	42	33	38	32	30	31	31
	2001/2003	32	25	17	25	34	25	18	26	35	36	33	35	36	33	27	32
	2005/2007	40	23	17	25	35	22	19	25	32	34	31	33	34	29	27	30
Facklärd arbetare	1993/1995	12	10	6	10	15	15	9	14	32	33	29	32	27	33	26	30
	1997/1999	14	11	10	11	..	18	..	17	27	34	28	31	..	32	..	30
	2001/2003	..	14	11	14	..	15	..	15	..	29	23	27	..	28	..	28
	2005/2007	..	14	10	13	..	18	15	18	..	26	25	26	..	28	33	30
Samtliga arbetare	1993/1995	21	14	9	15	21	18	12	17	35	35	31	34	30	34	26	31
	1997/1999	22	17	13	17	24	19	16	19	33	38	31	35	29	31	30	31
	2001/2003	27	20	15	20	31	21	16	22	32	33	29	32	34	31	27	30
	2005/2007	30	18	13	19	33	20	17	23	29	30	28	29	33	29	30	30
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	12	..	12	25	13	10	15	..	31	..	29	34	29	29	30
	1997/1999	..	10	..	13	..	14	12	15	..	29	..	28	..	30	30	30
	2001/2003	..	15	..	16	..	17	15	17	..	28	..	28	..	31	27	30
	2005/2007	..	..	..	21	..	19	13	18	..	..	..	24	..	32	26	29
Tjänstemän mellanivå	1993/1995	..	8	7	8	..	7	7	8	..	27	27	26	..	26	27	26
	1997/1999	..	9	8	10	..	7	7	8	..	26	23	24	..	28	23	27
	2001/2003	..	8	9	9	..	8	8	9	..	24	25	25	..	26	23	25
	2005/2007	..	11	9	12	..	10	8	9	..	24	24	23	..	26	25	26
Högre tjänstemän	1993/1995	..	8	4	6	..	6	..	6	..	25	18	23	..	25	..	25
	1997/1999	..	7	5	8	..	6	6	7	..	24	18	22	..	23	26	24
	2001/2003	..	9	8	9	..	8	6	7	..	21	19	21	..	24	18	22
	2005/2007	..	8	7	8	..	8	8	8	..	20	18	19	..	22	24	24
Samtliga tjänstemän	1993/1995	12	9	6	8	18	9	8	10	26	27	23	26	30	27	27	27
	1997/1999	17	9	8	10	16	9	8	10	26	26	21	24	29	27	26	27
	2001/2003	20	10	9	11	15	11	9	11	30	24	22	24	29	27	23	26
	2005/2007	22	12	10	12	16	12	9	11	23	22	21	22	31	27	25	26
Företagare	1993/1995	..	9	5	8	..	..	..	9	..	5	6	6	..	..	..	7
	1997/1999	..	12	..	10	..	..	..	..	..	9	..	8	..	..	..	..
	2001/2003	..	10	..	11	..	..	..	..	..	6	..	7	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	9	..	..	..	..	..	..	..	9	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	17	11	7	11	19	13	9	13	31	27	23	27	29	29	26	28
	1997/1999	20	13	10	13	20	13	11	14	29	30	23	28	29	28	27	28
	2001/2003	24	14	12	15	23	15	12	15	31	26	23	26	31	28	24	27
	2005/2007	27	14	11	15	26	14	12	16	26	24	22	24	31	26	26	27

Tabell 8.9 Andel sysselsatta (procent) som upplever arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 8.9 Employed persons (per cent) who find their work mentally stressful, monotonous, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att															
		arbetet är psykiskt påfrestande								arbetet är enformigt							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	31	29	29	30	38	41	32	38	43	33	26	35	40	30	22	30
	1997/1999	40	35	28	35	40	47	41	43	50	40	30	40	46	33	29	35
	2001/2003	32	35	28	32	42	45	39	42	50	39	28	39	53	36	26	38
	2005/2007	31	30	26	29	38	37	30	35	53	40	37	42	53	34	29	38
Facklärd arbetare	1993/1995	26	26	21	25	57	56	50	55	26	21	18	22	20	13	13	15
	1997/1999	29	31	27	30	..	57	..	59	32	25	18	25	..	18	..	20
	2001/2003	..	32	29	31	..	59	..	59	..	23	17	22	..	17	..	18
	2005/2007	..	27	27	28	..	53	57	54	..	23	18	23	..	19	16	22
Samtliga arbetare	1993/1995	29	28	25	27	44	46	36	43	35	27	22	28	34	24	20	26
	1997/1999	36	33	28	33	46	51	46	48	42	33	24	33	41	28	26	30
	2001/2003	32	33	29	32	44	50	46	48	42	31	23	31	46	29	22	31
	2005/2007	32	29	26	29	41	43	41	42	44	31	27	33	50	28	24	32
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	46	..	42	33	31	33	32	..	13	..	14	31	15	14	18
	1997/1999	..	51	..	47	..	36	32	35	..	15	..	16	..	19	15	21
	2001/2003	..	45	..	43	..	37	30	35	..	12	..	14	..	17	16	20
	2005/2007	..	..	..	37	..	35	26	31	..	..	..	20	..	24	16	23
Tjänstemän mellanivå	1993/1995	..	52	46	49	..	62	58	59	..	6	5	6	..	5	5	6
	1997/1999	..	55	53	53	..	67	63	65	..	9	7	8	..	6	6	7
	2001/2003	..	53	45	49	..	56	55	56	..	8	9	10	..	9	6	8
	2005/2007	..	45	41	43	..	54	56	55	..	10	9	11	..	8	6	8
Högre tjänstemän	1993/1995	..	59	57	58	..	59	..	58	..	4	3	4	..	4	..	4
	1997/1999	..	61	57	58	..	64	64	62	..	5	3	5	..	5	5	5
	2001/2003	..	55	47	51	..	54	61	56	..	6	6	7	..	7	4	6
	2005/2007	..	49	49	48	..	51	54	51	..	7	4	6	..	6	4	6
Samtliga tjänstemän	1993/1995	43	53	48	50	41	50	48	48	12	7	5	7	20	8	8	10
	1997/1999	45	56	52	53	48	56	52	53	16	9	6	9	21	10	9	12
	2001/2003	42	52	45	48	51	50	49	50	21	8	7	10	21	11	8	11
	2005/2007	41	46	43	44	44	48	47	47	24	10	8	11	24	12	9	12
Företagare	1993/1995	..	41	32	37	..	..	..	28	..	11	9	11	..	..	..	12
	1997/1999	..	42	..	39	..	..	..	..	..	17	..	14	..	..	..	..
	2001/2003	..	40	..	34	..	..	..	..	..	17	..	16	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	33	..	..	..	..	..	..	..	12	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	34	42	37	39	43	48	42	45	26	15	12	16	27	15	13	17
	1997/1999	39	45	41	43	46	53	48	50	32	20	13	20	31	17	15	19
	2001/2003	36	43	37	40	47	50	47	48	34	19	14	20	35	18	13	19
	2005/2007	35	37	35	36	42	46	44	45	36	19	15	20	39	17	14	20

Tabell 8.10 Andel sysselsatta (procent) som upplever att arbetet är för bundet/ofritt, att arbet är meningsfullt fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 8.10 Employed persons (per cent) who find their work is too restrictive, is meaningful, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Upplever (instämmer helt eller delvis) att															
		arbetet är bundet/ofritt								arbetet är meningsfullt							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	23	19	20	20	21	20	15	19	40	49	53	47	50	61	68	60
	1997/1999	28	24	20	24	28	23	25	25	46	45	57	48	44	59	63	56
	2001/2003	27	25	19	24	31	27	24	27	45	43	54	47	45	57	60	55
	2005/2007	24	23	20	23	34	23	19	25	39	46	50	46	48	62	62	58
Facklärd arbetare	1993/1995	16	12	12	13	21	18	17	18	57	63	65	62	75	80	82	79
	1997/1999	19	16	13	16	..	21	..	22	54	63	69	62	..	76	..	76
	2001/2003	..	16	13	15	..	17	..	20	..	61	63	61	..	80	..	78
	2005/2007	..	13	15	14	..	23	20	23	..	61	66	63	..	79	83	78
Samtliga arbetare	1993/1995	19	15	16	17	21	19	16	19	48	56	59	54	58	67	71	66
	1997/1999	24	20	17	20	27	22	24	24	49	54	63	55	53	65	67	63
	2001/2003	24	21	17	20	29	23	24	25	49	51	58	53	51	66	66	62
	2005/2007	21	18	17	19	33	23	19	24	50	54	58	54	52	69	70	65
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	11	..	11	28	22	21	23	..	69	..	68	55	67	67	64
	1997/1999	..	16	..	14	..	28	22	26	..	68	..	68	..	65	70	66
	2001/2003	..	13	..	12	..	23	21	24	..	67	..	66	..	66	70	66
	2005/2007	..	..	..	16	..	23	21	23	..	..	..	68	..	70	75	70
Tjänstemän mellanivå	1993/1995	..	8	10	8	..	13	13	13	..	82	82	82	..	87	87	87
	1997/1999	..	10	11	10	..	17	19	18	..	79	78	78	..	86	86	86
	2001/2003	..	10	11	11	..	15	17	16	..	79	78	78	..	84	82	82
	2005/2007	..	12	10	11	..	15	16	16	..	75	80	76	..	84	86	84
Högre tjänstemän	1993/1995	..	8	8	8	..	13	..	11	..	88	88	87	..	88	..	88
	1997/1999	..	11	9	10	..	13	17	15	..	86	87	86	..	86	84	85
	2001/2003	..	8	8	8	..	11	13	12	..	80	85	82	..	86	86	85
	2005/2007	..	11	9	10	..	12	10	11	..	81	83	82	..	84	87	84
Samtliga tjänstemän	1993/1995	10	9	9	9	19	16	15	17	74	81	81	80	70	80	79	78
	1997/1999	11	12	10	11	21	20	19	20	74	79	79	78	72	79	80	78
	2001/2003	12	10	9	10	22	16	17	17	68	77	79	77	71	80	79	78
	2005/2007	16	12	11	12	23	16	16	17	67	76	80	77	69	80	83	80
Företagare	1993/1995	..	17	14	16	..	..	..	18	..	75	75	74	..	..	..	78
	1997/1999	..	22	..	19	..	..	..	..	..	72	..	76	..	..	..	..
	2001/2003	..	13	..	13	..	..	..	..	..	71	..	74	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	11	..	..	..	..	..	..	..	77	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	16	12	12	13	20	17	16	18	57	71	73	69	64	75	76	73
	1997/1999	19	16	13	16	24	21	21	21	58	67	74	68	62	74	75	72
	2001/2003	19	15	13	15	25	19	20	20	57	65	71	66	60	74	75	72
	2005/2007	19	14	13	15	28	18	17	20	57	67	72	67	59	76	78	74

Tabell 8.11 Andel sysselsatta (procent) som är på det stora hela nöjda med arbetet fördelade efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

Table 8.11 Employed persons (per cent) who is on the whole satisfying, by socio-economic group, sex and age. 1993/1995, 1997/1999, 2001/2003, 2005/2007

SEI	År	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att man är nöjd med arbetet i stort							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1993/1995	60	65	71	65	64	70	79	71
	1997/1999	63	60	69	63	56	64	72	64
	2001/2003	61	59	65	61	57	63	70	63
	2005/2007	60	63	66	63	60	71	72	68
Facklärd arbetare	1993/1995	67	70	73	69	76	80	81	79
	1997/1999	65	69	69	68	..	71	..	73
	2001/2003	..	63	72	66	..	70	..	71
	2005/2007	..	68	70	69	..	75	78	75
Samtliga arbetare	1993/1995	63	67	72	67	68	73	79	74
	1997/1999	64	64	69	65	61	67	73	67
	2001/2003	62	61	68	63	60	65	72	66
	2005/2007	64	66	68	66	62	73	74	70
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	78	..	78	72	80	81	78
	1997/1999	..	76	..	75	..	75	81	76
	2001/2003	..	76	..	76	..	76	79	76
	2005/2007	..	..	..	76	..	75	82	77
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	81	82	81	..	81	84	83
	1997/1999	..	77	81	79	..	78	79	79
	2001/2003	..	77	82	79	..	77	79	78
	2005/2007	..	77	80	78	..	81	82	81
Högre tjänstemän	1993/1995	..	83	84	84	..	80	..	82
	1997/1999	..	84	85	85	..	78	77	77
	2001/2003	..	78	83	80	..	80	80	79
	2005/2007	..	80	87	83	..	80	85	82
Samtliga tjänstemän	1993/1995	80	81	82	81	78	81	83	81
	1997/1999	80	79	82	80	76	77	79	78
	2001/2003	77	77	82	79	73	77	79	78
	2005/2007	75	78	84	80	78	79	82	80
Företagare	1993/1995	..	80	83	82	..	..	..	86
	1997/1999	..	75	..	79	..	..	..	..
	2001/2003	..	83	..	80	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	83	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	70	76	79	76	73	78	82	78
	1997/1999	70	72	77	73	69	73	77	74
	2001/2003	68	71	76	72	66	73	77	73
	2005/2007	69	73	78	74	68	77	80	77

De yngres arbetsförhållanden

(Några frågor är endast ställda till dem som är yngre än 30 år)

Frågorna som behandlas i den första delen av detta avsnitt har endast ställts till dem som är under 30 år. Eftersom undersökningen endast omfattar de sysselsatta gäller svaren enbart de yngre som tillhör denna kategori. De gäller således inte generellt för samtliga yngre. Frågor som behandlas är hur många jobb man har haft under de tre senaste åren, om man anser sig etablerad på arbetsmarknaden och om arbetsuppgifterna stämmer med den utbildning man har. Avsnittet avslutas med en sammanställning av arbetsmiljöförhållandena för de under 30 år jämfört med övriga sysselsatta. *De skillnader mellan grupper som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta).*

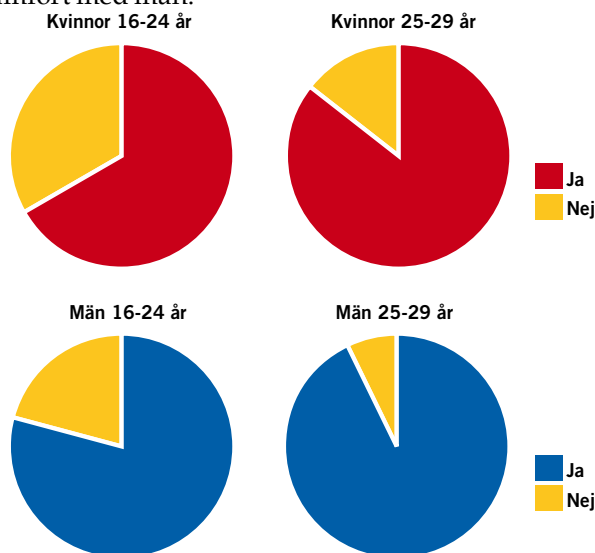
Antalet jobb de tre senaste åren

Andelen sysselsatta ungdomar som i undersökningen 2007 har haft ett enda jobb de tre senaste åren är 28 procent bland kvinnor och 34 procent bland män. Ett flertal, särskilt bland kvinnor, har alltså haft flera jobb. Särskilt i gruppen under 25 år är könsskillnaden tydlig. Klart är att både kvinnor och män i åldern under 25 år är i en fas i livet där man provar olika arbeten i större utsträckning än de något äldre ungdomarna 25-29 år. Även i den äldre gruppen har dock fler än hälften haft mer än ett jobb de senaste tre åren.

Etablering på arbetsmarknaden

Sysselsatta unga män 16 till 29 år bedömer, jämfört med sysselsatta unga kvinnor i samma ålder, att de i större utsträckning är etablerade på arbetsmarknaden. Med detta menas att de anser att

de har tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb. Skillnaderna finns såväl för dem som är under som över 25 år. I åldern 25-29 år anser sig dock ett flertal, 92 procent av de unga männen och 84 procent av kvinnorna, att de är etablerade. Det innebär samtidigt att det är dubbelt så vanligt bland kvinnor i den åldern att *inte* känner sig etablerade på arbetsmarknaden jämfört med män.

Arbetsuppgifterna stämmer mot egna utbildningen

Något mindre än hälften av både kvinnor och män, omkring 45 procent, har arbetsuppgifter som de anser stämmer i stort med den utbildning de har. I gruppen under 25 år gäller detta ungefär var tredje person. I den äldre gruppen rör det sig om 70 procent som funnit arbetsuppgifter som helt eller delvis stämmer med den egna utbildningen. I åldern 25-29 år är det alltså ungefär var fjärde som arbetar mest med annat än de har utbildning för. Frågan har inte ställts till dem som är 30 år eller äldre. Därför saknas underlag för att bedöma om det i åldersgrupperna över 30 år successivt blir vanligare med arbetsuppgifter som stämmer med utbildningen eller om den bristande överensstämmelsen mellan utbildning och arbetsuppgifter i många fall kvarstår.

De ungas arbetsmiljö

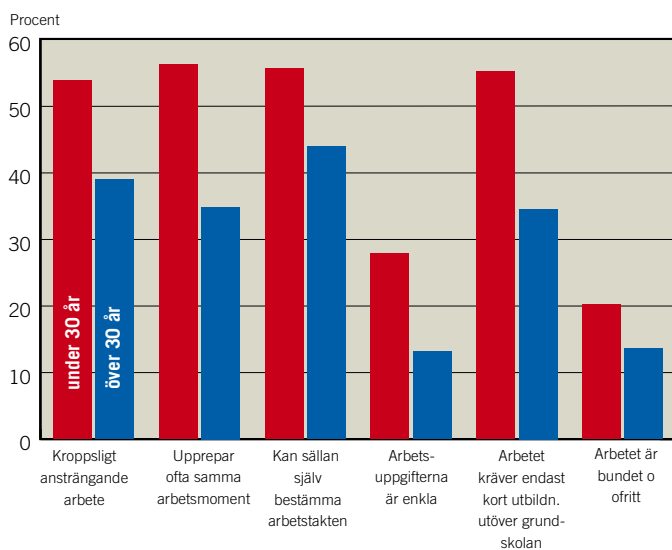
Genom att studera svaren på arbetsmiljöfrågorna ur ett åldersperspektiv framträder en bild av en ålderssegregerad arbetsmarknad där de under 30 år i större utsträckning än övriga har ett kroppsligt påfrestande arbete. De är inte heller med och bestämmer om arbetstakt, när olika arbetsuppgifter skall göras eller om uppläggnings av arbetet i samma utsträckning som övriga. Det kan bero på att en del unga som arbetar inte har hunnit skaffa sig någon utbildning eller erfarenhet och därför har ganska okvalificerade arbeten. I denna typ av arbeten finns ofta arbetsuppgifter som innebär kroppslig belastning samtidigt som beslutsutrymmet är litet. Däremot får kvinnor och män under 30 år stöd från både arbetskamrater och chefer i högre utsträckning än sysselsatta över 30 år, och arbetet ger fler möjligheter att lära nytt och utvecklas i arbetet.

Unga kvinnor och män har lättare än övriga att koppla av tankarna på jobbet när de är lediga, men har oftare ont i huvudet. Besvär från olika delar av kroppen är nästan lika vanligt som bland dem över 30 år. Kvinnor och män under 30 år känner sig i högre grad än övriga trötta och håglösa.

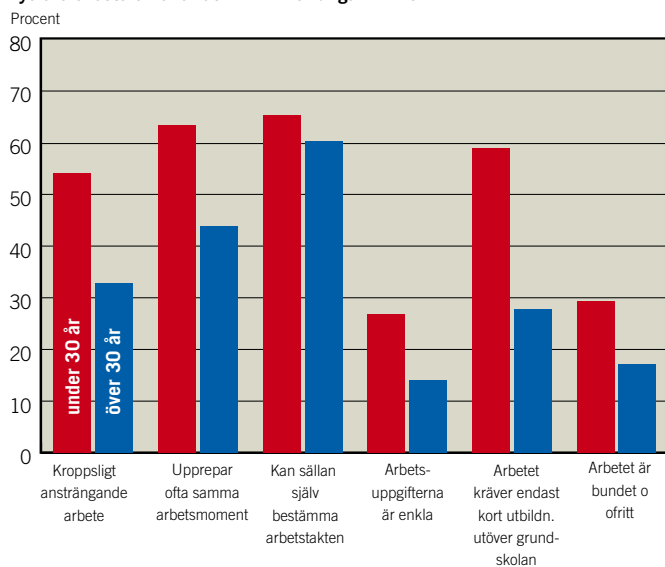
Unga kvinnor finns främst inom vård och omsorg men har även till en betydande del kontors, service- och försäljningsarbeten. Unga män arbetar med hantverksarbete, inom byggverksamhet och tillverkning samt som process- och maskinoperatörer och med transportarbete. Inom dessa yrkesgrupper är olika typer av fysiska belastningsfaktorer vanliga.

Arbetsmiljöförhållanden för sysselsatta unga vuxna (16-29 år) i jämförelse med övriga sysselsatta (30-64 år)

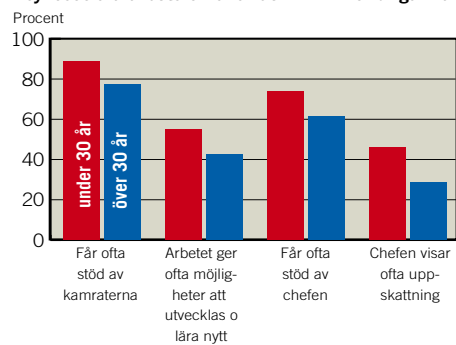
Fysiska arbetsförhållanden m.m. för unga män

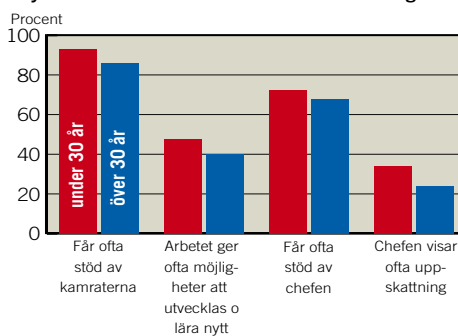
Fysiska arbetsförhållanden m.m. för unga kvinnor

Psykosociala arbetsförhållanden m.m. för unga män

Psykosociala arbetsförhållanden m.m. för unga kvinnor

10

De äldres arbetsförhållanden

Frågorna som ingår i detta avsnitt har endast ställts till dem som är minst 50 år. Här behandlas enbart dessa frågor medan de äldres arbetsmiljö i övrigt ingår i samtliga kapitel. Detta avsnitt behandlar frågor om huruvida man bedömer sig orka eller kommer att vara tillräckligt frisk för att arbeta fram till ordinarie pensionsålder och om arbetsuppgifterna är anpassade till den enskildes personliga förutsättningar.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2003, 2005 och 2007 sammantaget (benämnt 2003/05/07). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 2001/2003 samt 2005/2007.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Svårt att klara av arbetet med hänsyn till åldern

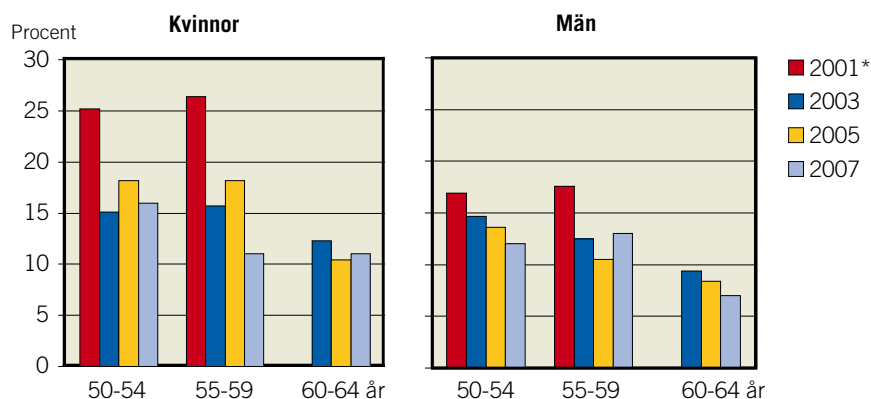
Andelen sysselsatta i åldern 50-64 år som 2007 uppger att de idag har svårt att klara sina arbetsuppgifter med hänsyn till åldern är 6 procent för kvinnor och 5 procent för män. Inga statistiskt signifikanta förändringar har skett sedan 2005 men männens andel hade minskat signifikant med 2 procentenheter sedan 2003. Svårigheterna är vanligast bland dem som är 60 år och uppåt.

Bland kvinnor är det särskilt inom olika läraryrken (14%) som man uppger att man har svårt att klara sina arbetsuppgifter med hänsyn till åldern. För män finns höga andelar för dem som arbetar med hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning där runt 10 procent uppger detta. Yrkesuppgifterna avser 2003/05/07.

Bedömer sig inte orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder

Andelen sysselsatta (50-64 år) som bedömer att de inte kommer att orka jobba fram till ordinarie pensionsålder är 13% bland kvinnor och 11% bland män. Sedan 2005 har andelen kvinnor minskat med 3 procentenheter medan inga signifikanta förändringar skett för männen. Värt att notera är att det har skett en signifikant nedgång jämfört med undersökningen 2001 då motsvarande siffror var 24% för kvinnorna respektive 15% för männen.

Andel kvinnor och män (50-64 år) som bedömer att de inte kommer att orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter åldersgrupp. 2001-2007

* År 2001 var antalet svarande kvinnor och män 60-64 år färre än 400 och redovisas därför inte.

År 2001 var det betydligt vanligare bland kvinnor än män att bedöma att man inte skulle orka jobba fram till den ordinarie pensionsåldern. Detta gällde för samtliga åldersgrupper över 50 år. Denna skillnad består år 2007. Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt respektive mindre vanligt att man inte tror sig kunna arbeta till den ordinarie pensionsåldern. Uppgifterna avser 2003/05/07.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	21	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	19
Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	19	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	16
		Transport- och maskinförararbete	14
Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	14	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	12
Kontors- och kundservicearbete	10	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	11
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	8	Arbete som kräver teor. spec.komp.	7
Samtliga kvinnor	15	Ingenjörer och tekniker	7
		Samtliga män	12

Bland kvinnliga undersköterskor över femtio är det mer än var femte som inte tror sig orka arbeta till den ordinarie pensionsåldern. Detta gäller i något mindre utsträckning kvinnliga lärare. Kvinnor har höga andelar som inte tror sig orka till pensionsåldern främst inom yrken där man arbetar med andra människor (patienter, klienter, elever etc.), medan männen med samma bedömning främst återfinns i yrken med kroppsarbete. Här finns t.ex. byggnads- och anläggningsarbetare, reparatörer och transport- och maskinförare.

En jämförelse mellan dem som arbetar i olika yrken är något vanskelig. Den kan förväntas påverkas av en "healthy worker effect". Om det föreligger en risk att individer inte orkar arbeta till ordinarie pensionsålder är det troligt att bland de äldre i yrket endast de "starkaste" stannar kvar. Ju äldre personer vi studerar desto större sannolikhet är det att en del har slutat i förtid och därmed hamnat utanför undersökningen. Det gäller i särskilt hög grad för yrken med stora påfrestningar. En följd av detta blir att vi här kommer att underskatta de faktiska skillnaderna mellan olika yrken för sådana påfrestningar i arbetet som leder till att man inte orkar fram till ordinarie pension.

Nedan visas hur stor andel kvinnor och män i befolkningen som är sysselsatta i åldrarna mellan 40 och 64 år. Uppgifterna avser 2007.

(Källa: AKU Årsmedeltal 2007)

Sysselsättningsintensitet för kvinnor och män efter ålder. Procent

Ålder	Kvinnor	Män
16-39 år	73,0	68,4
40-44 år	91,1	85,1
45-49 år	88,5	85,9
50-54 år	87,0	83,0
55-59 år	81,9	77,7
60 år	74,9	69,9
61år	72,7	63,1
62 år	65,4	56,5
63 år	59,6	50,3
64 år	48,3	43,3
16-64 år	78,0	73,2

Sysselsättningsintensiteten sjunker från runt 85 procent i åldern 50-54 år för att strax före pensionsåldern vid 65 år ligga under 50 procent. Kvinnor har i varje årskull en lägre sysselsättningsintensitet. En betydande del av avgången från arbetslivet beror troligen på ohälsa. Det bör beaktas vid bedömningen av sysselsättningsintensitet bland de äldre.

Tabell 10.1 Andel sysselsatta (procent), 50-64 år, som uppger att de har med hänsyn till åldern svårt att klara av de arbetsuppgifter de idag har, som bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter yrke (SSYK) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 10.1 Employed persons (per cent), age 50-64, who due to age have difficulties in performing duties they have now, who do not think they will be able to work up to the normal retirement age, by occupation and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Yrke	Alla i åldern 50-64 år						
	Har idag med hänsyn till åldern svårt att klara av arbetsuppgifterna				Bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder		
	2005	2007	2003/05/07		2005	2007	2003/05/07
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot
1 Ledningsarbete	..	..	5	..	5	..	..
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	4	..	4	..	..
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	5	6	5	9	7	12	10
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	..	..	..	14	11	..	..
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	..	..	4	5	5	..	..
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	..	3	..	..
3 Arbete som kräver kortare högskole-utbildning eller motsv. kunskaper	6	4	4	7	5	12	11
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	..	..	4	..	4	..	..
311 Ingenjörer och tekniker	..	..	..	..	3	..	..
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	..	10	..	..
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	3	..	3	4	3	12	..
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	..	..	..	..	3	..	..
4 Kontors- och kundservicearbete	3	..	..	4	4	10	..
41 Kontorsarbete m.m.	..	..	..	3	3	..	..
5 Service-, omsorgs- o försäljningsarbete	7	6	..	8	8	17	16
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	8	5	..	8	8	18	16
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	7	..	..	7	7	18	..
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	..	..	6	6	..	..
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	8	..	9	..	8	19	..
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	..	..	8	..	8	..	..
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	10	..	10	..	..
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	7	..	6	..	7	11	..
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	..	..	..	..	7	..	..
83 Transport- och maskinförararbete	..	..	5	..	6	..	..
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	..	..	11	..	..
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	..	11	..	..
Samtliga	6	6	6	7	7	14	12

Tabell 10.2 Andel sysselsatta (procent), 50-64 år, som uppger att de har med hänsyn till åldern svårt att klara av de arbetsuppgifter de idag har, som bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter näringsgren (SNI) och kön. 2005, 2007 och 2003/05/07

Table 10.2 Employed persons (per cent), age 50-64, who due to age have difficulties in performing duties they have now, who do not think they will be able to work up to the normal retirement age, by branch of industry and sex. 2005, 2007 and 2003/05/07

Näringsgren	Alla i åldern 50-64 år					Bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder				
	Har idag med hänsyn till åldern svårt att klara av arbetsuppgifterna					2005 2007 2003/05/07				
	2005	2007	2003/05/07			2005	2007	2003/05/07		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Utvinning av mineral, tillverkning	6,8	5,4	6,6	6,7	6,7	12,5	9,2	11,3	11,6	11,4
Tillverkning	6,6	5,3	6,5	6,8	6,6	12,5	9,4	11,4	11,7	11,5
Bygghusverksamhet	..	..	7,3	..	7,1	..	..	19	..	18,3
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	..	..	4	..	3,7	..	..	17,8	..	17,5
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	5,3	..	7,2	5,4	6,5	12,6	..	12,9	12,6	12,8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	..	..	..	..	5,9	..	..	..	..	12,6
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	..	..	..	..	6,4	..	..	..	..	12,3
Transport, magasinering o kommunikation	..	..	5,5	..	6,3	..	..	12,2	..	13,2
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtj. hårtill, resebyråverksamhet	..	..	..	..	6	..	..	..	..	12,8
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	3,7	..	3,8	5	4,2	10	..	7	11,6	8,7
Andra företagstjänster inkl. Personaluthyrningsföretag	..	..	3,9	..	4,4	..	..	6,6	..	8,4
Andra företagstjänster exkl. Personaluthyrningsföretag	..	..	4	..	4,3	..	..	6,6	..	8,5
Utbildning	7,7	7,6	6,6	9,6	8,8	16,9	17,3	8,2	19,5	16,5
Utbildning exkl. Förskola	7,6	..	6,8	10,2	9,1	15,5	..	8,5	18,8	15,5
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	7,3	4,5	..	7,3	6,8	15,5	11,2	..	15,6	14,7
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	7,7	..	..	6,8	6,3	13,8	..	..	13,9	13,4
Omsorg och sociala insatser med boende	..	..	..	9,3	9,3	..	..	..	18,6	17,8
Öppna sociala insatser	..	..	..	..	4,9	..	..	..	..	14
Personliga och kulturella tjänster	..	..	..	..	6,9	..	..	..	..	10
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	..	..	3,5	5,3	4,5	..	..	8,9	11,9	10,5
Samtliga	6,1	5,5	5,9	7,2	6,5	13,6	11,9	11,5	14,7	13,1

Tabell 10.3 Andel sysselsatta (procent), 50-64 år, som uppger att de har med hänsyn till åldern svårt att klara av de arbetsuppgifter de har idag, som bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2003/05/07

Table 10.3 Employed persons (per cent), age 50-64, who due to age have difficulties in performing duties they have now, who do not think they will be able to work up to the normal retirement age, by socioeconomic group, sex and age. 2003/05/07

SEI	Alla i åldern 50-64 år															
	Har idag med hänsyn till åldern svårt att klara av arbetsuppgifterna								Bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder							
	Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
	50-54	55-59	60-64	Totalt	50-54	55-59	60-64	Totalt	50-54	55-59	60-64	Totalt	50-54	55-59	60-64	Totalt
Ej facklärdar arbetare	5,6	8,7	9,9	7,7	6,5	9,5	9,6	8,5	18,0	11,5	7,9	13,5	23,1	19,9	14,8	19,6
Facklärdar arbetare	5,3	8,2	8,0	7,0	5,1	9,0	..	8,0	20,6	15,2	13,2	16,9	22,3	19,1	..	19,7
Samtliga arbetare	5,5	8,5	9,0	7,4	5,9	9,3	10,5	8,3	19,2	13,3	10,4	15,1	22,7	19,6	14,9	19,6
Lägre tjänstemän	..	..	..	4,7	2,4	2,4	3,7	2,7	..	..	..	9,0	10,3	9,0	6,3	8,8
Tjänstemän mellannivå	2,9	5,9	4,3	4,4	6,9	8,3	14,6	9,0	7,6	9,4	7,6	8,2	16,9	16,0	13,2	15,8
Högre tjänstemän	2,9	3,6	6,4	4,0	4,5	8,3	6,9	6,6	7,4	9,3	7,9	8,2	9,9	13,3	8,1	10,8
Samtliga tjänstemän	3,1	4,4	5,9	4,3	5,0	6,6	8,8	6,5	7,7	9,7	7,6	8,4	13,2	13,2	9,5	12,4
Företagare	6,8	7,4	9,5	7,8	..	..	..	8,1	17,5	14,7	5,7	13,0	..	..	..	9,3
Samtliga	4,5	6,3	7,5	5,9	5,5	7,4	9,4	7,2	13,5	11,8	8,1	11,5	16,5	15,1	11,2	14,7

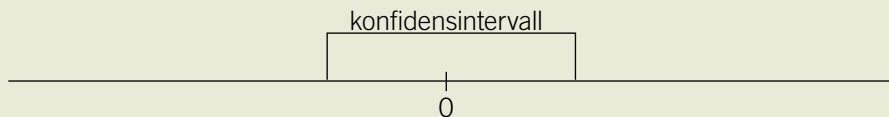
Bilaga 1 – Svarande

Det antal som anges är antalet enkätsvarande i Arbetsmiljöundersökningarna 1993-2007.

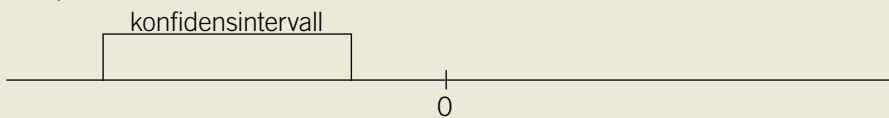
Vid tabellanalysen har konfidensintervall bildats för skillnaden mellan olika procenttal, för att testa vilka skillnader som är *signifikanta* (statistiskt säkerställda). För att beräkna ett konfidensintervall för en skillnad har följande formel använts:

$$p_1 - p_2 \pm 1,96 \sqrt{\frac{p_1 (100 - p_1)}{n_1} + \frac{p_2 (100 - p_2)}{n_2}}$$

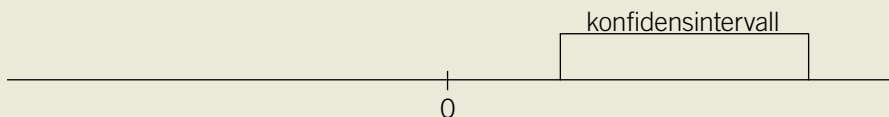
där p_1 och p_2 är procenttalen som ska jämföras och n_1 och n_2 är motsvarande antal personer. Med 95 procents säkerhet täcker detta intervall den sanna skillnaden.

Om konfidensintervallet innehåller både positiva och negativa värden innebär det att skillnaden kan vara positiv eller negativ och att båda dessa alternativ är fullt möjliga. Skillnaden är då *inte signifikant* (eller *ej statistiskt säkerställd*).

Om hela konfidensintervallet ligger på den *negativa* delen av talaxeln innebär det att skillnaden troligen (med 95 procents säkerhet) är mindre än noll. Den negativa skillnaden är *signifikant* och *statistiskt säkerställd*.

Om hela konfidensintervallet ligger på den *positiva* delen av talaxeln innebär det att skillnaden troligen (med 95 procents säkerhet) är större än noll. Den positiva skillnaden är *signifikant* och *statistiskt säkerställd*.

Bilaga 1 (forts)

Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter yrke och år enligt redovisade tabeller

Yrke		2005	2007	2003/07		2005/07			2007			
		Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot
1	Ledningsarbete	441	412	865	457	1322	552	..	853	..	..	412
12	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	..	..	667	..	1 013	..	..	..	..	..	..
122	Drift- och verksamhetschefer	..	..	..	..	516	..	..	..	..	..	..
2	Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	1975	1618	2349	3027	5376	1568	2025	3593	701	917	1 618
21	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	403	..	841	..	1139	573	..	779	..	..	..
213	Dataspecialister	..	..	444	..	603	..	..	..	..	..	..
2131	Systemerare och programmerare	..	..	..	..	506	..	..	..	..	..	..
214	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	..	..	..	..	474	..	..	..	..	..	..
22	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	..	..	..	524	730	..	..	..	..	..	..
23	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	565	414	489	991	1480	..	665	979	..	..	414
232	Gymnasielärare m.fl.	..	..	..	..	475	..	..	..	..	..	..
233	Grundskollärare	..	..	..	488	618	..	..	..	..	..	..
24	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	753	604	813	1214	2027	546	811	1357	..	..	604
241	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	..	..	..	491	846	..	..	..	..	..	..
3	Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	2090	1627	2506	3141	5647	1623	2094	3717	707	920	1627
31	Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	475	407	1 089	..	1341	706	..	882	..	..	407
311	Ingenjörer och tekniker	..	..	729	..	866	..	..	..	..	..	..
32	Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	..	..	..	836	970	..	..	..	..	..	..
323	Sjuksköterskor	..	..	..	463	508	..	..	..	..	..	..
33	Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	..	..	..	633	690	..	..	..	..	..	..
331	Förskollärare o fritidspedagoger	..	..	..	608	646	..	..	..	..	..	..
34	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	991	737	1226	1420	2646	791	937	1728	..	..	737
341	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	487	..	817	503	1320	523	..	837	..	..	..
3415	Företagssäljare	..	..	438	..	606	..	..	..	..	..	..
343	Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	..	..	..	476	586	..	..	..	..	..	..
3431	Administrativa assistenter	..	..	..	..	401	..	..	..	..	..	..
4	Kontors- o kundservicearb.	963	739	683	1925	2608	438	1264	1702	..	550	739
41	Kontorsarbete m.m.	754	577	604	1451	2055	..	945	1331	..	411	577
412	Bokförings- och redovisningsass m.fl.	..	..	..	453	489	..	..	..	..	..	..
413	Lager- och transport-assistenter m.fl.	..	..	..	..	475	..	..	..	..	..	..
4131	Lagerassistenter m.fl.	..	..	..	..	403	..	..	..	..	..	..
419	Övrig kontorspersonal	..	..	..	498	580	..	..	..	..	..	..
42	Kundservicearbete	..	..	..	474	553	..	..	..	..	..	..

Bilaga 1 (forts)
Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter yrke och år enligt redovisade tabeller

Yrke		2005	2007	2003/07		2005/07			2007			
		Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot
5	Service-, omsorgs- o försäljningsarbete	1758	1396	941	3897	4838	611	2543	3154	..	1138	1396
51	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	1330	1086	537	3184	3721	..	2075	2416	..	942	1086
513	Vård- och omsorgs- personal m.fl.	1091	861	..	2727	3023	..	1763	1952	..	785	861
5131	Barnskötare m.fl.	..	..	..	528	567	..	..	..	..	..	..
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	437	..	..	1107	1169	..	731	773	..	..	..
5133	Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	..	..	..	701	791	..	..	..	..	..	..
52	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	428	..	404	713	1117	..	468	738	..	..	..
522	Försäljn, detaljhand. demonstr. m.fl.	428	..	404	713	1117	..	468	738	..	..	..
5222	Försäljare, fackhandel	..	..	..	415	659	..	..	..	..	..	..
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	..	..	..	..	496	..	..	..	..	..	..
61	Arbete inom jordbruk, träd- gård, skogsbruk och fiske m m	..	..	..	..	496	..	..	..	..	..	..
7	Hantverksarbete inom byggverksamhet o tillverkning	977	739	2519	..	2701	1604	..	1716	692	..	739
71	Gruv-, bygg- och anlägg- ningsarbete	509	403	1340	..	1391	880	..	912	..	..	403
712	Byggnads- och anläggnings- arb. m.fl.	..	..	627	..	632	..	..	..	..	..	..
713	Byggnadshantverkare m.fl.	..	..	552	..	586	..	..	..	..	..	..
72	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	..	..	986	..	1 024	..	..	..	..	..	..
8	Process- och maskinopera- törsarb, transportarb m.m.	911	746	2131	412	2543	1391	..	1657	622	..	746
82	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	416	..	917	..	1239	577	..	783	..	..	..
83	Transport- o maskinförararbete	..	..	909	..	969	..	..	..	..	..	..
832	Fordonsförare	..	..	545	..	590	..	..	..	..	..	..
9	Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	..	..	355	683	1038	..	..	..	..	..	..
91	Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	..	..	..	621	860	..	..	..	..	..	..
	Samtliga	9703	7728	12785	13860	26645	8297	9134	17431	3667	4061	7728

Bilaga 1 (forts)**Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter näringsgren och år enligt redovisade tabeller**

Näringsgren	2005	2007	2003/07		2005/07			2007			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	..	..	406	..	533	..	..	..	..	..	..
Utvinning av mineral, tillverkning	1491	1224	3162	1134	4296	2003	712	2715	886	..	1224
Tillverkning	1469	1208	3115	1126	4241	1972	705	2677	874	..	1208
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	..	..	..	..	473	..	..	..	..	..	..
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavd.	..	..	486	..	598	..	..	..	..	..	..
Tillverkn. av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	..	..	..	..	418	..	..	..	..	..	..
Bygghverksamhet	559	467	1428	..	1562	931	..	1026	420	..	467
Mark- grund o bygg- och anläggn- arbeten, uthyrning av bygg- o anlägg- ningsmaskiner med förare	..	..	853	..	938	550	..	612	..	..	..
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	..	..	575	..	624	..	..	414	..	..	..
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	1127	820	1588	1410	2998	1033	914	1947	441	..	820
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	..	..	..	..	468	..	..	..	..	..	..
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	425	..	795	354	1149	504	..	732	..	..	..
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	526	..	427	954	1381	..	614	898	..	..	..
Detaljhandel med brett sortiment	..	..	..	..	483	..	..	..	..	..	..
Specialiserad detaljhandel	..	..	..	560	816	..	..	536	..	..	..
Transport, magasinering o kommunikation	542	429	1033	443	1476	677	..	971	..	..	429
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster	..	..	784	..	1056	518	..	702	..	..	..
här till, resebyråverksamhet	..	..	512	..	614	..	..	408	..	..	..
Landtransport, transport i rörsystem	..	..	..	..	420	..	..	..	..	..	..
Post- och telekommunikationer	..	..	..	..	420	..	..	..	..	..	..
Finansiell verksamhet	..	..	..	..	541	..	..	..	..	..	..

Bilaga 1 (forts)**Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter näringsgren och år enligt redovisade tabeller**

Näringsgren	2005	2007	2003/07			2005/07			2007		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- o uthyrnings- verksamhet, företagstjänster	1221	1050	1928	1438	3366	1305	966	2271	593	457	1050
Databehandlingsverksamhet m.m.	..	..	424	..	592	..	..	..	..	..	..
Andra företagstjänster inkl.											
Personaluthyrningsföretag	734	631	1071	977	2048	712	653	1365	..	..	631
Andra företagstjänster exkl.											
Personaluthyrningsföretag	690	566	1010	907	1917	661	595	1256	..	..	566
Utbildning	1237	936	731	2588	3319	474	1699	2173	..	736	936
Utbildning exkl. Förskola	942	698	712	1817	2529	461	1179	1640	..	505	698
Förskola	..	..	..	771	790	..	520	533	..	..	..
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	1794	1371	677	4137	4814	430	2735	3165	..	1191	1371
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	901	675	397	2039	2436	..	1330	1576	..	569	675
Omsorg och sociala insatser med boende	547	403	..	1281	1420	..	867	950	..	..	403
Öppna sociala insatser	..	..	..	817	958	..	538	639	..	..	..
Personliga och kulturella tjänster	648	502	700	1059	1759	452	698	1150	..	..	502
Hotell- och restaurangverksamhet	..	..	..	..	512	..	..	..	..	..	..
Rekreati- och sportverksamhet	..	..	..	..	587	..	..	..	..	..	..
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	619	529	772	981	1753	482	666	1148	..	..	529
Samtliga	9703	7728	12785	13860	26645	8297	9134	17431	3667	4061	7728

Bilaga 1 (forts)

Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter socioekonomisk indelning, ålder och år enligt redovisade tabeller

SEI	År	M				Kv			
		16-29	30-49	50-64	16-64	16-29	30-49	50-64	16-64
Ej facklärd arbetare	1993/1995	748	1107	500	2355	808	1508	946	3262
	1997/1999	638	1123	551	2312	616	1186	838	2640
	2001/2003	561	986	652	2199	605	1060	780	2445
	2005/2007	408	805	550	1763	565	808	642	2015
Facklärd arbetare	1993/1995	646	1158	497	2301	407	759	279	1445
	1997/1999	464	1067	521	2052	..	749	..	1360
	2001/2003	..	873	522	1719	..	687	..	1306
	2005/2007	..	892	558	1741	..	596	425	1215
Samtliga arbetare	1993/1995	1394	2265	998	4657	1215	2267	1225	4707
	1997/1999	1102	2190	1072	4364	877	1935	1188	4000
	2001/2003	885	1859	1174	3918	829	1747	1175	3751
	2005/2007	699	1697	1108	3504	759	1404	1067	3230
Lägre tjänstemän	1993/1995	..	600	..	1232	511	1198	697	2406
	1997/1999	..	523	..	1055	..	1080	713	2136
	2001/2003	..	477	..	949	..	824	596	1665
	2005/2007	..	..	..	781	..	731	638	1576
Tjänstemän mellannivå	1993/1995	..	1213	603	2127	..	1496	612	2487
	1997/1999	..	1027	656	1941	..	1435	761	2555
	2001/2003	..	894	630	1765	..	1425	942	2713
	2005/2007	..	831	622	1626	..	1314	942	2534
Högre tjänstemän	1993/1995	..	1074	564	1801	..	711	..	1219
	1997/1999	..	836	583	1591	..	742	440	1335
	2001/2003	..	801	634	1574	..	723	513	1395
	2005/2007	..	768	685	1570	..	780	546	1432
Samtliga tjänstemän	1993/1995	736	2887	1537	5160	1020	3405	1687	6112
	1997/1999	634	2386	1567	4587	855	3257	1914	6026
	2001/2003	522	2172	1594	4288	750	2972	2051	5773
	2005/2007	412	1978	1587	3977	591	2825	2126	5542
Företagare	1993/1995	..	736	491	1345	..	..	..	548
	1997/1999	..	419	..	865	..	..	..	..
	2001/2003	..	411	..	813	..	..	..	..
	2005/2007	..	..	..	803	..	..	..	..
Samtliga	1993/1995	2250	5903	3034	11187	2314	5985	3086	11385
	1997/1999	1803	5000	3027	9830	1769	5415	3243	10427
	2001/2003	1455	4447	3128	9030	1593	4864	3362	9819
	2005/2007	1155	4051	3091	8297	1376	4406	3352	9134

Bilaga 2 Beskrivning av den använda näringsgrensindelningen enligt SNI2002

SNI-kod	Näringsgrensgruppering
A 01, 02 + B 05	Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske
A 01	Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill
A 02	Skogsbruk och service till skogsbruk
C+D	Utvinning av mineral, tillverkning
D 15-37	Tillverkning
DA 15	Livsmedels-, dryckesvarutillverkning
DJ28	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
DK 29	Tillverkning av maskiner, som ej ingår i annan underavdelning
DM 34	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
F 45	Byggverksamhet
F 45.1 + F 45.2 + F 45.5	Mark-, grund-, bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare
F 45.3 + F 45.4	Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader
G 50-52	Parti- och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.
G50	Handel med och service av motorfordon, detaljhandel med drivmedel
G51	Parti- och agenturhandel utom med motorfordon
G52	Detaljhandel utom med motorfordon; reparation av hushållsartiklar
G52.1	Detaljhandel med brett sortiment
G52.2-5	Specialiserad detaljhandel
I 60-64	Transport, magasinering o kommunikation
I 60-63	Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill; resebyråverksamhet
I 60	Landtransport; transport i rörsystem
I 64	Post- och telekommunikationer
J 65-67	Finansiell verksamhet
K 70-74	Fastighets- och uthyrningverksamhet, företagstjänster
K 70	Fastighetsverksamhet
K 72	Databehandlingsverksamhet m.m.
K 73	Forskning och utveckling
K 74	Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag
K 74 exkl. 74.502	Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag

Bilaga 2, forts.**Beskrivning av den använda näringsgrensindelningen enligt SNI2002**

SNI-kod	Näringsgrensgruppering
M 80	Utbildning
M 80 exkl. 80.101	Utbildning exkl. förskola
M 80.101	Förskola
N 85	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster; veterinärverksamhet
N 85.1-2	Hälso- o sjukvård, veterinärverksamhet
N 85.311+323	Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg
N 85.31	Omsorg och sociala insatser med boende
N 85.32	Öppna sociala insatser
H 55 + O 90-93 + P 95	Personliga och kulturella tjänster
H 55	Hotell och restaurangverksamhet
O 91	Intressebevakning, religiös verksamhet
O 92	Rekreations-, kultur- och sportverksamhet
L 75 + Q 99	Offentlig förvaltning, försvar, internationell verksamhet

Bilaga 3 – Beskrivning av socioekonomisk indelning

Fakta om socioekonomisk indelning (SEI)

Klassificeringen enligt den socioekonomiska indelningen grundas på uppgifter om yrke och det för respektive yrke normala utbildningskravet. Klassificeringen bygger således inte på några uppgifter om individens utbildning.

Indelningen görs i grupperna arbetare, tjänstemän och företagare enligt nedan.

Arbetare

Ej facklärd, varuproducerande (11)
Ej facklärd, tjänsteproducerande (12)
Facklärd, varuproducerande (21)
Facklärd, tjänsteproducerande (22)

Normalt utbildningskrav efter grundskola

Mindre än två år
Mindre än två år
Minst två år
Minst två år

Tjänstemän

Lägre, tjänstemän I (33)
Lägre, tjänstemän II (36)
Tjänstemän på mellannivå (46)
Högre tjänstemän/Ledande befattningar (56/57)
Fria yrkesutövare med akademikeryrken (60)

Mindre än två år
Två men ej tre år
Tre men ej sex år
Minst sex år
Minst sex år

Företagare och egenföretagare

Företagare (79)
Lantbrukare och medhjälpare (89)

ARBETSMILJÖ
VERKET

Denna publikation beställs från
Arbetsmiljöverkets publikationsservice, Box 1300, 171 25 Solna,
telefon 08-730 97 00 eller fax 08-735 85 55.
E-post: publikationsservice@av.se

*This publication can be ordered from
The Swedish Work Environment Authority,
Publication Services, Box 1300, SE-171 25 Solna,
(phone +46 8 730 97 00 or fax +46 8 735 85 55),
E-mail: publikationsservice@av.se*

www.av.se